

Učení presidentů Církve

Howard W. Hunter

UČENÍ PRESIDENTŮ CÍRKVE
HOWARD W. HUNTER

Vydala
Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů
Salt Lake City, Utah

Knihy v edici *Učení presidentů Církve*

Učení presidentů Církve: Joseph Smith (katalogové číslo 36481 121)

Učení presidentů Církve: Brigham Young (35554 121)

Teachings of Presidents of the Church: John Taylor (35969)

Teachings of Presidents of the Church: Wilford Woodruff (36315)

Učení presidentů Církve: Lorenzo Snow (36787 121)

Učení presidentů Církve: Joseph F. Smith (35744 121)

Teachings of Presidents of the Church: Heber J. Grant (35970)

Učení presidentů Církve: George Albert Smith (36786 121)

Teachings of Presidents of the Church: David O. McKay (36492)

Učení presidentů Církve: Joseph Fielding Smith (36907 121)

Teachings of Presidents of the Church: Harold B. Lee (35892)

Teachings of Presidents of the Church: Spencer W. Kimball (36500)

Učení presidentů Církve: Ezra Taft Benson (08860 121)

Učení presidentů Církve: Howard W. Hunter (08861 121)

Chcete-li si tyto knihy objednat, navštivte místní distribuční středisko nebo internetové stránky store.lds.org. Knihy jsou také k dispozici v digitálním formátu na stránkách LDS.org a v mobilní aplikaci „Knihovna evangelia“.

Uvítáme vaše připomínky a náměty k této knize. Zašlete je prosím na adresu:

Curriculum Development
50 East North Temple Street
Salt Lake City, UT 84150-0024 USA
E-mail: cur-development@ldschurch.org

Uvedte prosím své jméno, adresu, sbor a kůl. Nezapomeňte uvést název knihy. Poté připojte své připomínky a náměty ohledně silných stránek knihy a toho, co by šlo případně zlepšit.

© 2015 Intellectual Reserve, Inc.

Všechna práva vyhrazena.

Vytištěno ve Spojených státech amerických

Vydání v angličtině schváleno: 3/11

Přeložení schváleno: 3/11

Název v originále: *Teachings of Presidents of the Church:*

Howard W. Hunter

Czech

08861 121

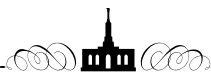

Obsah

Úvod	V
Historický přehled	IX
Život a služba Howarda W. Huntera	1
1 Ježíš Kristus – naše jediná cesta k naději a radosti	37
2 „Pokoj svůj dávám vám“	49
3 Protivenství – součást Božího plánu pro náš věčný pokrok	59
4 Pomoc z výsosti	73
5 Joseph Smith – Prorok Znovuzřízení	85
6 Usmíření a Vzkříšení Ježíše Krista	95
7 Pokračující zjevení skrze žijící proroky	107
8 Přinášíme evangelium celému světu	117
9 Zákon desátku	127
10 Četba písem – nejprínosnější studium	135
11 Opravdová velikost	147
12 Vraťte se a hodujte u stolu Páně	161
13 Chrám – velký symbol našeho členství	169
14 Urychlování práce na rodinné historii a chrámové práce	179
15 Svátost večeře Páně	189
16 Manželství – věčné partnerství	199
17 Zachovávání a ochraňování rodiny	211
18 Věříme, že máme být čestní	223
19 Náš závazek vůči Bohu	233
20 Krácejme po Spasitelově cestě pravé lásky	245
21 Víra a svědectví	257
22 Výuka evangelia	269
23 „O nic méně užiteční“	281
24 Následujme příklad Ježíše Krista	293
Přehled ilustrací	305
Rejstřík	307

Howard W. Hunter

Úvod

První předsednictvo a Kvorum Dvanácti apoštolů založilo edici *Učení presidentů Církve*, aby vám pomohlo přiblížit se Nebeskému Otci a prohloubit porozumění znovuzřízenému evangeliu Ježíše Krista. Tak jak bude Církev vydávat v této edici další knihy, budete si moci vytvořit sbírku knih s naukami evangelia pro domácí použití. Tyto knihy jsou určeny pro osobní studium i pro nedělní výuku. Také vám mohou pomoci připravit si lekce na rodinné domácí večery, jiné lekce či proslovy a najít odpovědi týkající se církevní nauky.

Tato kniha obsahuje učení presidenta Howarda W. Huntera, který sloužil jako prezident Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů od 5. června 1994 do 3. března 1995.

Osobní studium

Při studiu učení presidenta Howarda W. Huntera usilujte s modlitbou o inspiraci Ducha Svatého. Otázky na konci každé kapitoly vám pomohou přemítat o učení presidenta Huntera, porozumět mu a uplatňovat ho v životě. Pomoci vám mohou i tyto náměty:

- Zapisujte si myšlenky a pocity, které k vám při studiu přicházejí od Ducha Svatého.
- Podtrhávejte si pasáže, které si chcete zapamatovat. Zvažte možnost naučit se tyto pasáže nazpaměť nebo si je poznamenat do písém vedle příslušných veršů.
- Přečtěte si danou kapitolu nebo pasáž několikrát, abyste jí lépe porozuměli.
- Pokládejte si například tyto otázky: Jak mi učení presidenta Huntera pomáhá prohloubit porozumění zásadám evangelia? Čemu si Pán přeje, abych se z těchto slov naučil?

- Pokládejte si otázku, jak vám učení v této knize může pomoci s osobními problémy nebo starostmi.
- Podělte se o to, čemu jste se naučili, se členy rodiny a s přáteli.

Výuka z této knihy

Při výuce z této knihy, ať již doma, nebo v Církvi, vám mohou pomoci následující vodítka.

Připravte se na výuku

Při přípravě na výuku usilujte o vedení Ducha Svatého. S modlitbou si přečtete zadanou kapitolu, abyste se dobře obeznámili s učním presidentem Hunterem. Když se vás jeho slova osobně dotknou, budete učit s větší mocí (viz NaS 11:21).

Většina kapitol obsahuje více materiálu, než kolik ho budete schopni během jedné lekce probrat. S modlitbou vyberte ty nauky, které podle vás budou nejužitečnější.

Povzbuzujte ty, které učíte, k tomu, aby si danou kapitolu prostudovali předem, a byli tak lépe připraveni zapojovat se do diskusí a vzájemně se vzdělávat.

Při přípravě na zapojení těch, které učíte, věnujte zvláštní pozornost oddílu „Náměty ke studiu a k výuce“ na konci každé kapitoly. V tomto oddíle najdete otázky, související verše z písem a pomůcku ke studiu nebo k výuce. Otázky a související verše z písem se týkají textu v dané kapitole. Pomůcky ke studiu nebo k výuce se všeobecně týkají studia a výuky evangelia.

Začněte úvodem probírané kapitoly

Když uvádíte kapitolu, snažte se navodit takovou atmosféru, v níž se Duch bude moci dotknout srdce a mysli účastníků. Můžete přitom použít jeden nebo více z těchto námětů:

- Přečtete nebo stručně projdete oddíl „Ze života Howarda W. Huntera“ na začátku kapitoly a diskutujte o něm.
- Diskutujte o nějakém citátu, ilustraci nebo o verši z písem z dané kapitoly.

- Zazpívejte si společně náboženskou píseň.
- Stručně se podělte o osobní zkušenost s daným tématem.

Povzbuzujte k diskusi o učení presidenta Huntera

Při výuce z této knihy povzbuzujte druhé k tomu, aby se dělili o své myšlenky, pokládali otázky a jeden druhého učili. Když se do výuky aktivně zapojí, budou lépe připraveni něčemu se naučit a získat osobní zjevení.

Než abyste se snažili probrat všechny nauky, raději jim umožněte pokračovat v dobré diskusi. Ved'te diskuse tak, aby se zaměřovaly na učení presidenta Huntera.

Otázky na konci každé kapitoly jsou cenným zdrojem k podpoření diskuse. Také si můžete připravit vlastní otázky, jež budou konkrétně zaměřeny na ty, které učíte. Níže je uvedeno několik dalších námětů k povzbuzení diskuse:

- Požádejte účastníky, aby se podělili o to, čemu se díky osobnímu studiu dané kapitoly naučili. Může být vhodné oslovit několik z nich předem a požádat je, aby byli připraveni podělit se o své poznatky.
- Zadejte vybrané otázky na konci kapitoly jednotlivcům nebo skupinkám. Požádejte je, aby v příslušné kapitole vyhledali nauky, které se těchto otázek týkají. Poté je vyzvěte, aby se podělili o své myšlenky a postřehy.
- Přečtěte si společně některé výňatky z učení presidenta Huntera z dané kapitoly. Požádejte účastníky, aby se podělili o příklady z písem a z vlastní zkušenosti, které se těchto výňatků z učení týkají.
- Požádejte účastníky, aby si vybrali jeden oddíl a aby si ho přečetli. Vyzvěte je, aby vytvořili skupinky o dvou nebo třech členech, kteří si vybrali tentýž oddíl, a aby diskutovali o tom, co se dozvěděli.

Povzbuzujte ty, které učíte, aby se o poznatky dělili s druhými a aby podle nich žili

Učení presidenta Huntera bude mít pro jednotlivce největší význam tehdy, když je budou uplatňovat ve vlastním životě a když se o ně budou dělit s druhými. Můžete přitom použít jeden nebo více z těchto námětů:

- Zeptejte se účastníků, jak mohou učení presidenta Huntera uplatňovat ve svých zodpovědnostech doma, v Církvi a v dalších situacích. Například byste je mohli vyzvat, aby přemítali a diskutovali o tom, jak mohou toto učení uplatňovat jako manželé, manželky, rodiče, synové, dcery, domácí učitelé či navštěvující učitelky.
- Vyzvěte účastníky, aby se podělili o zkušenosti s uplatňováním toho, čemu se učí.
- Povzbuzujte účastníky, aby se o některé části učení presidenta Huntera podělili se členy rodiny a s přáteli.

Zakončete diskusi

Stručně shrňte obsah lekce nebo o to požádejte jednoho či dva účastníky. Vydejte svědectví o naukách, o nichž jste diskutovali. Můžete také vyzvat druhé, aby se podělili o své svědectví.

Informace o zdrojových materiálech

Učení v této knize obsahuje přímé citáty z kázání a článků presidenta Howarda W. Huntera.

President Hunter často používal slova *muži*, *muž*, přičemž měl na mysli všechny lidi – muže i ženy. Často používal zájmena *on*, *jeho* a *jemu*, přičemž měl na mysli obě pohlaví. Toto bylo ve způsobu vyjadřování v jeho době běžné a i když používal tato slova, měl obvykle na mysli ženy i muže.

Historický přehled

Tento chronologický přehled poskytuje stručný historický rámec pro učení presidenta Howarda W. Huntera, které je uvedeno v této knize.

14. listopadu 1907	Narozen Johnu Williamu (Willovi) Hunterovi a Nellie Marie Rasmussen Hunterové v Boise v Idahu.
4. dubna 1920	Pokřtěn a konfirmován v Boise.
Květen 1923	Získává jako druhý v Boise skautské ocenění Orlí skaut.
Leden a únor 1927	Se svou hudební skupinou – Hunter's Croonaders – zajišťuje hudbu na dvouměsíční výletní plavbě do Asie.
Březen 1928	Stěhuje se do jižní Kalifornie.
Duben 1928	Začíná pracovat u banky v Kalifornii.
10. června 1931	Žení se s Clarou May (Claire) Jeffsovou v chrámu Salt Lake.
Leden 1932	Ztrácí zaměstnání kvůli zavírání bank v důsledku Velké hospodářské krize; začíná pracovat v několika různých zaměstnáních.
Leden 1934	Začíná pracovat v právním oddělení úřadu pro povodňovou kontrolu v kraji Los Angeles.
20. března 1934	Narození syna Howarda Williama (Billyho) Huntera ml.
11. října 1934	Úmrtí syna Howarda Williama (Billyho) Huntera ml.

Září 1935	Nastupuje na právnickou fakultu univerzity Southwestern University v Los Angeles (nyní Southwestern Law School).
4. května 1936	Narození syna Johna Jacoba Huntera.
29. června 1938	Narození syna Richarda Allena Huntera.
8. června 1939	Promuje na právnické fakultě jako třetí nejlepší student ve třídě.
Duben 1940	Zahajuje soukromou právnickou praxi, pracuje na částečný úvazek a od roku 1945 na plný úvazek; v právnické praxi pokračuje až do povolání apoštolem v roce 1959.
Září 1940 – listopad 1946	Slouží jako biskup sboru El Sereno v Kalifornii.
Únor 1950 – listopad 1959	Slouží jako president kůlu Pasadena v Kalifornii.
14. listopadu 1953	Na své 46. narozeniny je připecetěn k rodičům v chrámu Mesa v Arizoně.
9. října 1959	Povolán prezidentem Davidem O. McKayem jako člen Kvora Dvanácti apoštolů.
15. října 1959	Vysvěcen apoštolem a ustanoven členem Kvora Dvanácti prezidentem Davidem O. McKayem.
1964–1972	Slouží jako president církevní Genealogické společnosti.
1965–1976	Slouží jako president Polynéskeho kulturního střediska v Laie na Havaji.
1970–1972	Slouží jako církevní historik.
1974–1979	Pomáhá dohlížet na plánování, financování a stavbu Pamětní zahrady Orsona Hydea v Jeruzalémě.

- Listopad 1975 Řídí zorganizování 15 kůlů z původních 5 v Mexico City během jediného víkendu.
- 1979–1989 Dohlíží na plánování a stavbu Jeruzalémského střediska Univerzity Brigham Younga (BYU) pro blízkovýchodní studia.
24. října 1979 Vede bohoslužbu pro zasvěcení Pamětní zahrady Orsona Hydea v Jeruzalémě.
9. října 1983 Claire Hunterová po více než 10leté nemoci umírá.
10. listopadu 1985 Je ustanoven zastupujícím presidentem Kvora Dvanácti apoštolů kvůli chatrnému zdraví presidenta kvora Mariona G. Romneyho.
2. června 1988 Je ustanoven presidentem Kvora Dvanácti apoštolů po smrti presidenta Mariona G. Romneyho.
16. května 1989 Zasvěcuje Jeruzalémské středisko BYU pro blízkovýchodní studia.
12. dubna 1990 Žení se s Inis Bernice Egan Stantonovou v chrámu Salt Lake.
5. června 1994 Je ustanoven 14. presidentem Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů.
1. října 1994 Na generální konferenci je mu vyjádřena podpora jako presidentovi Církve.
9. října 1994 Zasvěcuje chrám Orlando na Floridě.
11. prosince 1994 Předsedá vytvoření 2 000. kůlu Církve (kůl Mexico City Mexico Contreras).
8. ledna 1995 Zasvěcuje chrám Bountiful v Utahu.
3. března 1995 Umírá doma v Salt Lake City v Utahu ve věku 87 let.

Život a služba Howarda W. Huntera

Howard W. Hunter pronesl 6. června 1994, den po svém ustanovení presidentem Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů, dvě výzvy. S nádechem jemného povzbuzení řekl:

„V prvé řadě bych chtěl vyzvat všechny členy Církve, aby v životě upínali stále větší pozornost na život a příklad Pána Ježíše Krista, a zvláště na lásku, naději a soucit, které projevoval. Modlím se, abychom se k sobě navzájem chovali s větší laskavostí, zdvořilostí, s větší pokorou, trpělivostí a ochotou odpouštět si.“¹

Snaha povzbuzovat druhé, aby následovali Spasitelův příklad, byla ústředním motivem učení presidenta Huntera již několik desetiletí. „Mějte prosím na paměti toto,“ řekl o několik let dříve. „Pokud se náš život a naše víra soustředí na Ježíše Krista a Jeho znovuzřízené evangelium, nemůže se nikdy nic vyvíjet trvale špatně. Na druhé straně, pokud se náš život nesoustředí na Spasitele a na Jeho učení, nikdy nemůže být žádné jiné štěstí trvalé.“²

Druhá výzva presidenta Huntera se týkala toho, aby členové Církve více čerpali z chrámových požehnání:

„Také vyzývám členy Církve, aby z chrámu Páně učinili veliký symbol svého členství a nadpozemské místo pro své nejposvátnější smlouvy. Kéž by se splnila nejhlubší touha mého srdce a kéž by byl každý člen Církve hoden vstupu do chrámu. Mou nadějí je, že každý dospělý člen bude hoden mít – a bude mít u sebe – platné chrámové doporučení, a to i v případě, že vzdálenost chrámu neumožňuje jeho bezprostřední nebo častou návštěvu.

Budme lidem, jenž navštěvuje a miluje chrámy. Pospěšme do chrámu tak často, jak nám to čas, prostředky a osobní okolnosti dovolují. Navštěvujme ho nejen kvůli svým zemřelým předkům, ale také kvůli osobním požehnáním plynoucím z chrámového uctívání,

Howard W. Hunter v dětském věku

pro posvěcení a bezpečí, které lze v těchto posvěcených a zasvěcených zdech získat. Chrám je místem krásy, je to místo zjevení, je to místo pokoje. Je to dům Páně. Je svatý Pánu. A má být svatý i nám.“³

President Hunter během celé své služby jako president Církve na tyto dvě výzvy nepřestával klást důraz. I když byl presidentem Církve pouhých devět měsíců, tyto výzvy inspirovaly členy Církve po celém světě k tomu, aby byli více takovými, jako je Kristus, a aby oddaněji usilovali o požehnání plynoucí z chrámu.

Začátky

Předkové Howarda W. Huntera vstoupili do Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů ve čtyřech různých zemích v polovině 19. století. Ze strany jeho matky pocházeli tito předkové z Dánska a Norska. Poté, co opustili rodnou zemi, stali se jedněmi z prvních osadníků města Mount Pleasant v Utahu. Nellie Rasmussenová, potomek těchto věrných pionýrů, se posléze stala prorokovou matkou.

Ze strany otce měli Howardovi předkové kořeny ve Skotsku a v Nové Anglii. Ti, kteří vstoupili do Církve, toho mnoho obětovali, ale většina z nich po několika letech své členství v Církvi ukončila. Narození Johna Williama (Willa) Huntera v roce 1879 označovalo počátek třetí generace Hunterových, která s Církví již nebyla nijak spojená. A přesto se Will Hunter stal otcem proroka.

Když bylo Willovi 8 let, jeho rodina se přestěhovala do Boise ve státě Idaho. O přibližně 16 let později se Will setkal s Nellie Rasmussenovou, která tam přijela za svým strýcem a tetou. Will se krátce poté začal ucházet o její přízeň a po dvou letech ji požádal o ruku. Nellie určitou dobu váhala, ale Will byl vytrvalý, a ona nakonec jeho nabídku k sňatku přijala. Byli oddáni v Mount Pleasant v Utahu a pak se vrátili do Boise, kde založili domov. Jejich první dítě, Howard William Hunter, se narodilo v Boise 14. listopadu 1907. Jejich jediné další dítě – dcera jménem Dorothy – se narodilo v roce 1909.

Budování základu pro život

V době Howardova narození měla Církev v Boise jen jednu malou odbočku. Howardova matka byla aktivní členkou odbočky a

vychovávala své děti v evangeliu. Howard o ní řekl: „Byla vždy věrnou členkou. ... Sloužila jako presidentka Primárek a [Mladých žen]. Pamatuji si, jak jsem s maminkou chodíval na shromáždění, někdy ještě před plánovaným začátkem, a poté jsem tam zůstával, aby mohla dodělat svou práci.“⁴ I když Howardův otec nebyl členem Církve, neměl námitky vůči tomu, aby se jeho rodina církevních činností účastnila, a občas chodil na shromáždění svátosti s nimi.

Kromě toho, že Nellie Hunterová vedla své děti při jejich aktivitě v Církvi, jim také pomáhala vybudovat si pevný náboženský základ v rodině. „Právě maminka nás vedla ve výuce evangelia,“ vzpomínal Howard. „Po jejím boku jsme se učili modlit. ... Jako chlapec jsem získal svědectví po boku své matky.“⁵

V roce 1913, několik dnů před Howardovými šestými narozeními, se z odbočky v Boise stal sbor. O dva roky později, když mu bylo osm let, se těšil na to, že se nechá pokřtít. „Začal jsem se na tu možnost dát se pokřtít velmi těšit,“ řekl. Otec mu ale nedal svolení. Howard vzpomínal: „Tatínek ... měl pocit, že bych měl počkat, dokud nebudu vědět, jakým směrem se chci v životě ubírat. Chtěl jsem se dát pokřtít, ale v té době jsem toto požehnání nezískal.“⁶

Protože Howard nebyl pokřtěn, nemohl být vysvěcen jáhnem, když mu bylo 12 let. „V té době byli již všichni moji přátelé vysvěceni jáhny,“ řekl. „Protože jsem nebyl oficiálním členem Církve, nemohl jsem dělat mnohé z toho, co dělali oni.“⁷ Howarda skličovalo obzvláště to, že nemohl roznášet svátost: „Seděl jsem na shromáždění svátosti s ostatními chlapci. Když nastala chvíle na roznášení svátosti, seděl jsem sklesle na svém místě. Cítil jsem se velmi opomíjen.“⁸

Znovu tedy šel za svým otcem, tentokrát i se svou 10letou sestrou Dorothy: „[Začali jsme] tatínka přemlouvat, aby nám dovolil nechat se pokřtít. Také jsme se modlili o to, aby řekl ano. Když nám nakonec dal svolení, byli jsme radostí celí bez sebe.“⁹ Téměř pět měsíců poté, co bylo Howardovi 12 let, byl s Dorothy pokřtěn ve veřejném plaveckém bazénu. Krátce poté byl vysvěcen jáhnem a poprvé roznášel svátost. „Byl jsem vyděšený, a zároveň nadšený z této výsady,“ vzpomínal.¹⁰ Kromě jiných zodpovědností Howard pumpoval měchy u varhan, a když bývalo v neděli ráno chladno, zatápel v kamnech, aby bylo v kapli teplo. „Díky tomu, že jsem se

učil zodpovědnostem spojeným s členstvím v Církvi a s tím, že jsem měl kněžství, se mi otevřel úplně nový svět,“ uvedl.¹¹

Howard jako mladý muž vstoupil do skautského oddílu svého sboru a usilovně se snažil získat nejvyšší ocenění – Orlí skaut. Když se blížil cíli, zapojil se do přátelského soupeření. „Byli jsme dva, kteří jsme soutěžili o to, kdo se stane prvním Orlím skautem v Boise,“ vzpomínal.¹² Onen druhý mladý muž splnil příslušné podmínky jako první, ale Howard se zdál být spokojen s tím, že byl druhým, kdo toto ocenění získal.¹³

Howard se již v mládí naučil být pracovitý. Pomáhal vdovám a dalším sousedům, prodával noviny a pracoval na ranči svého strýce. Když byl starší, pracoval jako nosič holí na golfovém hřišti, doručoval telegramy, pracoval v obchodě se smíšeným zbožím, v novinovém stánku, v hotelu, v obchodním domě či v obchodě s výtvarnými potřebami.

Dorothy Hunterová řekla, že její bratr měl „velké ambice“ a „bystrou mysl“.¹⁴ Tyto charakterové rysy pak doplňovaly takové vlastnosti jako soucit a štedrost. Když Dorothy vzpomínala na jeho dobrosrdečnost, řekla: „Howard chtěl vždy konat dobro a chtěl být dobrým člověkem. Můj báječný bratr na mě dával pozor. Byl vlídný k naší matce a k otci.“¹⁵

Howard choval soucit i ke zvířatům. „Každá zatoulaná kočka našla v našem domě útočiště, i navzdory námitkám ostatních členů rodiny,“ řekl.¹⁶ Jednou nějaký chlapec ze sousedství trápil kotě tím, že ho házel do zavražovacího kanálu poblíž domu Hunterových. Po každé, když se kotě vydrápalo nahoru, ho chlapec hodil zase zpátky do kanálu. Zanedlouho šel kolem Howard a kotě zachránil. „Leželo tam napůl mrtvé,“ vzpomínala Dorothy, „a on ho vzal domů.“¹⁷

Jeho matka namítla, že kotě nepřežije.

„Mami, musíme to zkusit,“ trval na svém Howard.¹⁸

Dorothy vyprávěla, že „ho zabalili do pokrývky, dali ho k rozehráté troubě a starali se o něj“. Díky této péči kotě přišlo k sobě a žilo s rodinou mnoho let.

V roce 1923, krátce před vytvořením Druhého sboru Boise, byl Howard vysvěcen učitelem. Místní vedoucí Církve potřebovali další

místo, kde by se mohla konat shromáždění, a v očekávání dalšího růstu navrhli vybudovat kůlový tabernákl. Svatí v Boise byli požádáni, aby na stavbu budovy přispěli 20 000 dolarů.¹⁹ Na shromáždění, na němž vedoucí zveřejnili žádost o příspěvky, byl mladý Howard W. Hunter prvním, kdo zvedl ruku a zavázal se přispět. Částka 25 dolarů, kterou přislíbil, představovala v roce 1923, a zvláště pro 15letého mladíka, značnou sumu peněz. „Pracoval jsem a šetřil, dokud jsem celý svůj závazek nesplatil,“ řekl později.²⁰ Tabernákl byl dostavěn v roce 1925 a president Heber J. Grant ho přijel zasvětit v prosinci téhož roku.²¹

Již od mládí Howard projevoval hudební vlohy a jako dospívající se naučil hrát na několik hudebních nástrojů. Ve věku 16 let založil vlastní skupinu, kterou nazval Hunter's Crooners. Tato skupina často vystupovala na tanečních večerech, recepcích a dalších akcích ve městě Boise a v jeho okolí.

Když bylo Howardovi 19 let, dostal smlouvu na zajištění hudebních vystoupení na výletní lodi, která směřovala do Asie. První dva měsíce roku 1927 hrála Howardova pětičlenná hudební skupina při večerech a tanečních večerech na lodi, která plula Tichým oceánem se zastávkami v různých městech v Japonsku, v Číně a na Filipínách. Plavba byla pro Howarda poučnou zkušeností, protože mu umožnila dozvědět se něco o jiných lidech a jejich kultuře. I když většinu výdělku utratil za poznávací výlety a suvenýry, usoudil: „Získané poznatky stály za to, co jsme utratili.“²²

Období velkých rozhodnutí

Když se Howard z výletní plavby vrátil domů, s radostí se dozvěděl, že jeho otec se dal mezitím pokřtít. Příští neděli se Howard se svým otcem poprvé společně zúčastnili kněžského shromáždění. Dobrosrdečný biskup povzbuzoval Willa Huntera, aby se dal pokřtít, a Howard poznamenal, že „[jeho otec] se začal více zajímat o Církev díky [domácímu] učitelí“.²³

Poté, co se Howard vrátil z výletní plavby, si nebyl jistý svou budoucností. Věnoval se hudebním aktivitám a měl i různé další práce, včetně vlastního podnikání, ale nic z toho mu neskýtalo vyhlídky na dobrou profesní dráhu. Když v březnu 1928 jeho další

Howard W. Hunter (uprostřed) se skupinou Hunter's Croonaders, 1927

podnikatelský plán nevyšel, rozhodl se navštívit jednoho svého přítele v jižní Kalifornii. Původně tam plánoval pobýt pouze na jeden či dva týdny, ale záhy se rozhodl tam zůstat a najít, jak to sám nazval, „zaměstnání, které má dobré vyhlídky“. ²⁴ V Kalifornii nejen zahájil svou profesní dráhu, ale našel tam i manželku, rozsáhlé příležitosti ke službě v Církvi a domov na více než tři desetiletí.

Mezi Howardova první zaměstnání v Kalifornii patřilo prodávání bot a práce v balírně citrusů, kde v některých dnech nakládal na železniční vagóny 45 až 50 tun pomerančů. „Netušil jsem, že na světě vůbec tolik pomerančů existuje,“ poznamenal. Jednoho dne ale prožil „perné chvíle“, protože měl třídít citrony podle barvy, a on kvůli barvosleposti nedokázal odlišit žluté odstíny od zelených. „Než ten den skončil, myslel jsem, že se z toho nervově zhrouším,“ vzpomínal. ²⁵

Po dvou týdnech v balírně citrusů se Howard ucházel o pracovní místo v bance v Los Angeles, kde ho okamžitě přijali a kde byl záhy povýšen. Pokračoval rovněž se svými hudebními aktivitami a po večerech hrával s různými skupinami. V září 1928, asi šest měsíců poté, co se přestěhoval do Kalifornie, se jeho rodina znovu spojila, když se tam odstěhovali i jeho rodiče a sestra.

Když Howard jako mladý muž chodíval na shromáždění, nestudoval evangelium do velké hloubky. V Kalifornii ale začal studiu evangelia věnovat mnohem více pozornosti. „K mému prvnímu skutečnému probuzení, pokud jde o evangelium, došlo ve třídě Nedělní školy ve sboru Adams, kterou učil bratr Peter A. Clayton,“ vzpomínal. „Měl bohaté znalosti a schopnost inspirovat mladé. Studoval jsem lekce, četl jsem si úkoly, které nám zadával, a zapojoval jsem se do krátkých proslavů na zadané téma. ... Považuji toto období svého života za období, kdy se mi začaly odhalovat pravdy evangelia. Vždy jsem měl svědectví o evangeliu, ale najednou jsem tomu začal rozumět.“²⁶ Díky zážitkům v této třídě Nedělní školy si Howard začal pěstovat celoživotní lásku ke studiu evangelia.

Howard se rovněž rád setkával s ostatními mladými dospělými v oblasti Los Angeles. Společně chodili na shromáždění, někdy i do dvou nebo tří sborů během jediné neděle, a účastnili se mnoha různých akcí a činností. Jedna taková akce měla pro Howarda dalekosáhlý význam. Několik měsíců poté, co přijel do Kalifornie, se s několika přáteli zúčastnil církevního tanečního večera a poté se vydal na pláž, aby se brouzдал ve vlnách oceánu. Onoho večera se Howard setkal s Clarou May (Claire) Jeffsovou, která tam byla na schůzce s jedním z jeho přátel. Vzájemná přitažlivost, kterou k sobě Howard a Claire pociťovali, se rozvinula v lásku.

V roce 1928 byli spolu na několika schůzkách a následujícího roku začali mít vážnější vztah. „Měla světle hnědé vlasy a byla to velmi krásná dívka,“ řekl později Howard. „Myslím, že to, co mě na ní zaujalo nejvíce, byla hloubka jejího svědectví.“²⁷ Jednoho večera na jaře 1931, téměř tři roky poté, co se seznámili, vzal Howard Claire na vyhlídku nad Tichým oceánem. Tam ji požádal o ruku a ona souhlasila. Howard vzpomínal:

„Jeli jsme do Palos Verdes a zaparkovali jsme na útesech, kde jsme se mohli dívat, jak se za svitu úplňku vlny Tichého oceánu valí k pobřeží a tříští o skály. Povídali jsme si o společných plánech a já jsem jí na prst navlékl diamantový prsten. Onoho večera jsme učinili mnoho rozhodnutí a důležitých předsevzetí týkajících se našeho života.“²⁸

Tato předsevzetí přiměla Howarda učinit čtyři dny před svatbou jedno životní rozhodnutí. Poté, co onoho večera vystoupil se svou

skupinou, sbalil si hudební nástroje a již nikdy znovu profesionálně nehrál. Zajišťování hudby pro taneční zábavy a večírky „bylo v určitých ohledech fascinující,“ řekl, „a já jsem si přišel na pěkné peníze“. Měl ale dojem, že některé stránky tohoto životního stylu jsou neslučitelné s životem, který si pro svou rodinu představoval. „To ve mně zanechalo určitou prázdnotu, protože jsem zanechal toho, co jsem dělal rád, [ale] tohoto rozhodnutí jsem nikdy nelitoval,“ řekl o mnoho let později.²⁹ Jeho syn Richard poznamenal: „Často jsem přemýšlel o pozoruhodné sebekázni (říkám tomu kuráž), kterou musel projevit, aby se vzdal něčeho, co nesmírně miloval, kvůli tomu, čeho si cenil více.“³⁰

Těžkosti a pozhnání během prvních let manželství

Howard a Claire byli oddáni 10. června 1931 v chrámu Salt Lake a poté se vrátili do jižní Kalifornie, kde spolu začali žít. Ekonomické poměry ve Spojených státech se v důsledku Velké hospodářské krize zhoršovaly, a v lednu 1932 musela banka, v níž Howard pracoval, zavřít. Další dva roky pracoval v různých zaměstnáních a snažil se nějak zaopatřit rodinu. Společně s Claire se rozhodli být nezávislí na druhých, dokud to jen půjde, ale po roce přijali nabídku bydlet na určitou dobu s jejími rodiči.

20. března 1934 se Howardovi a Claire narodilo první dítě – syn, kterého pojmenovali Howard William Hunter ml. a říkali mu Billy. V létě téhož roku si všimli toho, že Billy vypadá apaticky. Lékaři mu zjistili chudokrevnost a Howard dvakrát daroval krev pro transfuzi, ale Billyho stav se nezlepšoval. Další testy odhalily vážný problém se střevy, kvůli němuž lékaři doporučili operaci. Howard vzpomínal: „Vzali mě do místnosti a položili na stůl vedle něho a během operace jsem mu dával krev. Když byla operace u konce, lékaři mi neřekli nic moc povzbudivého.“³¹ O tři dny později sedmiměsíční Billy zemřel, zatímco jeho rodiče seděli u jeho lůžka. „Když jsme v noci vycházeli z nemocnice, byli jsme zlomeni zármutkem a ochromení,“ napsal Howard.³² „Byla to pro nás těžká rána.“³³

Dva měsíce před tím, než se Billy narodil, Howard získal zaměstnání u okrsku pro povodňovou kontrolu v kraji Los Angeles. Toto zaměstnání ho přivedlo k právním dokumentům a soudním

procesům, a on se rozhodl věnovat se profesní dráze advokáta. Dosažení tohoto cíle vyžadovalo mnoho let odhodlané a usilovné práce. Howard neměl vysokoškolské vzdělání, a proto musel absolvovat mnoho kurzů, než mohl být přijat na právnickou fakultu. Do školy chodil večer, protože potřeboval dál chodit do zaměstnání. Dokonce i během studia na právnické fakultě dál pracoval na plný úvazek. „Pracovat celý den a po večerech chodit do školy a navíc si najít čas na studium nebylo nic snadného,“ napsal.³⁴ „Nebylo neobvyklé, že jsem studoval dlouho do noci.“³⁵ Howard se řídil tímto náročným harmonogramem pět let a nakonec v roce 1939 promoval jako třetí nejlepší student ve třídě.

Zatímco Howard studoval na právnické fakultě, narodili se mu a Claire další dva synové – John v roce 1936 a Richard v roce 1938. Díky Howardově práci v okrsku pro povodňovou kontrolu si rodina byla schopna koupit malý dům.

Biskup sboru El Sereno

Howard byl v roce 1940, asi rok po promoci na právnické fakultě, povolán sloužit jako biskup nově vzniklého sboru El Sereno v Kalifornii. Byl tímto povoláním překvapen a řekl: „Vždy jsem si biskupa představoval jako staršího muže, a tak jsem vznesl otázku, jak mohu být otcem sboru v tak mladém věku dvaatřiceti let.“ Předsednictvo kůlu ho ale ujistilo, že se „tohoto úkolu zhostit dokáže“. Ačkoli Howarda tato zodpovědnost ohromila, slíbil: „Budu se snažit ze všech sil.“³⁶ A tento slib s velkou oddaností, inspirací a soucitem v průběhu více než šestileté služby v povolání biskupa naplňoval.

Howard se znovu potýkal s nároky na svůj čas a energii, ale pocítoval, že jeho služba mu na oplátku přináší mnohá požehnání. „Byl jsem pohlcen náročnými zodpovědnostmi,“ poznamenal. „Byla to vznešená práce a velké požehnání.“³⁷

Nový sbor potřeboval bezodkladně najít místo, kde by se mohla konat shromáždění. Biskupstvo pronajalo několik místností v jedné místní budově a členové sboru začali vybírat finanční prostředky na vlastní sborový dům. Stavby církevních budov byly zanedlouho kvůli 2. světové válce pozastaveny, ale členové sboru hleděli do budoucna, a dál shromažďovali finance. Při jedné sbírkové akci,

kteří říkali „cibulový projekt“, se vydali do konzervárny zastříhávat cibuli. Členové byli ještě dlouho cítit po cibuli, k čemuž biskup Hunter s humorem podotkl: „Bylo snadné na shromáždění svátosti poznat, kdo byl zastříhávat cibuli.“³⁸

Mezi další akce k získání financí patřilo krouhání zelí v továrně na kyselé zelí a balení a prodávání přebytečných snídaňových cereálií. „Byly to radostné dny, kdy jsme – lidé všech možných společenských tříd a schopností – spolupracovali, abychom podpořili biskupstvo při shromažďování finančních prostředků na stavbu kaple,“ vzpomínal biskup Hunter. „Náš sbor byl jako jedna velká šťastná rodina.“³⁹ Po trpělivém čekání a obětech se nakonec v roce 1950, téměř čtyři roky poté, co byl Howard ze svého povolání biskupa uvolněn, cíl postavit vlastní sborový dům splnil.

Být biskupem během období 2. světové války s sebou neslo specifické výzvy. Mnoho mužských členů sboru sloužilo v armádě, a tak doma zůstaly rodiny bez manželů a otců. Nedostatek mužů byl také výzvou při zajišťování církevních povolání. V důsledku toho Howard během určité doby, kdy sloužil jako biskup, sloužil rovněž jako skautský vedoucí. „Měli jsme skupinu vynikajících mladých mužů, které nebylo možné zanedbávat,“ řekl. „Pracoval jsem s těmito chlapci téměř dva roky a oni dosáhli vynikajícího pokroku.“⁴⁰

Howard byl uvolněn z povolání biskupa 10. listopadu 1946. „Vždy budu vděčný za tuto výsadu a za to, čemu jsem se za ta léta naučil,“ řekl. I když to bylo „v mnoha ohledech obtížné“, byli s Claire „vděční za hodnoty, které to [jejich] rodině přineslo“.⁴¹ Když jeden člen sboru vyjadřoval vděčnost za službu biskupa Huntera, napsal: „Spojil členy našeho malého sboru prostřednictvím společného úsilí a učil nás dosahovat cílů, které byly zdánlivě nad naše možnosti. Společně jsme jako sbor pracovali, společně jsme se modlili, společně jsme si hráli a společně jsme uctívali Boha.“⁴²

I když byl Howard v roce 1946 uvolněn, mimořádné vztahy se členy sboru El Sereno si udržoval dál. Jeho syn Richard řekl, že „s nimi zůstal v kontaktu až do konce života a věděl, kde jsou a v jaké jsou situaci. Kdykoli cestoval na místo, kde [žil] některý z původních členů sboru, tak se s ním spojil. Láska, kterou choval ke členům tohoto sboru, mu zůstala celý život.“⁴³

Vychovávání rodiny a budování profesní dráhy

Howard a Claire Hunterovi byli milujícími rodiči, kteří své syny učili hodnotám, zodpovědnosti a důležitosti evangelia. Dlouho předtím, než Církev vyčlenila pondělní večer pro rodinné domácí večery, si Hunterovi vyhradili tento večer jako příležitost k výuce, k vyprávění příběhů, hraní her a ke společným výletům. Když s rodinou někam cestovali, navštívili někdy chrám, aby John a Richard mohli vykonávat zástupné křty za mrtvé. Howard také rád se syny stavěl železniční modely, jezdil s nimi tábořit a věnoval se s nimi i různým jiným činnostem pod širým nebem.

Když se John a Richard narodili, Howard pracoval na plný úvazek a studoval na právnické fakultě; když byli ještě velmi malí, ve věku 4 a 2 let, byl povolán biskupem – takže budování silné rodiny vyžadovalo od Claire mimořádnou dávku oddaného úsilí. Ona ho však věnovala s radostí. „Mým přáním a největším snem ... bylo stát se dobrou manželkou, dobrou hospodyní a opravdu dobrou matkou,“ řekla. „Usilovně jsme se snažili udržet své chlapce nablízku Církvi; a zažívali jsme společně nádherné chvíle.“⁴⁴ Howard často vzdával Claire hold za její vliv a oběti při výchově jejich synů.

Během let strávených výchovou dětí a službou ve vedoucích církevních povoláních Howard rovněž vybudoval prosperující právnickou praxi. Pracoval většinou pro obchodní a korporátní klienty a stal se v jižní Kalifornii vysoce uznávaným advokátem. Byl zvolen členem správní rady ve více než dvou desítkách společností.

Ve své profesi byl znám bezúhonností, precizním myšlením, srozumitelnou komunikací a smyslem pro spravedlnost. Byl rovněž znám jako „právník pro lidi“ – ten, kdo „měl vždy čas na druhé a měl zájem pomáhat lidem s jejich problémy“.⁴⁵ Jeden advokát poznamenal, že Howard „se mnohem více staral o to, aby lidé získali pomoc, kterou potřebovali, než aby za to dostal zapláceno“.⁴⁶

President Kalifornského kůlu Pasadena

V únoru 1950 starší Stephen L Richards a starší Harold B. Lee z Kvora Dvanácti odjeli do Kalifornie, aby rozdělili rychle rostoucí kůl Pasadena. Měli pohovor s mnoha bratřími v kůlu – i s Howardem.

Howard a Claire Hunterovi se svými syny Johnem a Richardem

Poté, co s modlitbou přemýšleli o tom, kdo by měl podle Pánovy vůle sloužit jako president kůlu, poslali téměř o půlnoci pro Howarda a toto povolání mu předali. Starší Richards a starší Lee mu popřáli, aby se dobře vyspal, a požádali ho, aby jim druhý den brzy ráno zavolal a doporučil bratry, kteří by měli sloužit jako jeho rádci. „Přijel jsem oné noci domů, ale nespál jsem,“ řekl Howard. „Toto povolání pro mě bylo ohromující. S Claire jsme si dlouho povídali.“⁴⁷

President Hunter a jeho rádci začali poté, co jim byla vyjádřena podpora, hodnotit potřeby kůlu. Vysokou prioritou tohoto nového předsednictva kůlu byla snaha pomáhat členům vybudovat si duchovní sílu. Jednou z věcí, která je znepokojovala, bylo to, že rodiny nebyly pospolu, a to částečně kvůli tomu, že se jejich členové účastnili mnoha různých činností. Poté, co se vedoucí společně modlili a radili, pocítili vnuknutí klást důraz na rodinný domácí večer a vyhradit pondělní večery pro rodiny. Všechny církevní budovy v kůlu byly v pondělí večer zavřené a podle slov presidenta Huntera se „nekonaly žádné jiné akce, které by kolidovaly s tímto posvátným večerem“.⁴⁸

President Hunter se na začátku své služby společně s dalšími presidenty kůlů v jižní Kalifornii setkal se starším Stephenem L Richardsem, aby diskutovali o programu semináře pro středoškolské studenty. President Hunter vzpomínal: „[Starší Richards] vysvětlil, že by chtěl v oblasti, kde podle zákona nebylo možné mít náboženské

Vedoucí kůlu Pasadena v roce 1950. Zleva doprava: Daken K. Broadhead, první rádce v předsednictvu kůlu; Howard W. Hunter, president; A. Kay Berry, druhý rádce; a Emron „Jack“ Jones, referent.

vzdělávání formou uvolňování z vyučování, experimentálně zkusit zřídít třídy ranního semináře.⁴⁹ President Hunter byl jmenován předsedou komise, která měla prozkoumat proveditelnost tohoto nápadu. Po prozkoumání možností komise doporučila zavést ranní seminář pro studenty na třech středních školách. Syn presidenta Huntera – Richard – se tohoto experimentu s ranním seminářem účastnil. Vzpomínal: „Napadlo nás, zda někdo nepřišel o rozum – zřídít třídu, která začínala v 6 hodin ráno, ale stala se z toho oblíbená část našeho dne, během níž jsme mohli být spolu jako přátelé v Církvi a mohli jsme se učit.“⁵⁰ Tento program se záhy rozšířil i mezi další studenty a stal se předchůdcem programu ranního semináře pro mladé lidi v Církvi.

Na generální konferenci v říjnu 1951 se První předsednictvo setkalo s presidenty kůlů z jižní Kalifornie, aby jim oznámilo přání vybudovat v Los Angeles chrám. Představa mít poblíž chrám byla zdrojem velké radosti, ale také to vyžadovalo velkou oběť, protože členové Církve byli požádáni, aby na stavbu přispěli částkou 1 milionu dolarů. Když se president Hunter vrátil do Kalifornie, setkal se s vedoucími kůlu a sborů a řekl jim: „Umožněte členům obdržet velká pozhnání tím, že štědře přispějí na chrám.“⁵¹ Během šesti měsíců členové v jižní Kalifornii slíbili přispět na stavbu chrámu, který byl zasvěcen v roce 1956, částkou 1,6 milionu dolarů.

Členové Církve kromě toho, že přispěli na chrám a další církevní budovy finančně, také dobrovolně pracovali na jejich stavbě. Když se stavěly sborové domy, president Hunter strávil mnoho hodin pomáháním na stavbě – s lopatou, kladivem či s malířskou štětkou. Kromě toho členové dobrovolně pracovali i na církevních projektech sociální péče, mezi něž patřily drůbeží farmy, citrusové háje a konzervárny. President Hunter měl osm let zodpovědnost za koordinování práce dvanácti kůlů na těchto projektech a často se sám do práce zapojoval. „Nikdy nikoho nepožádal, aby udělal něco nebo aby přijal nějaký úkol, který by neudělal on sám,“ poznamenal jeden jeho přítel.⁵² O mnoho let později starší Hunter jako člen Kvora Dvanácti řekl:

„Nikdy jsem nebyl na deprimujícím projektu sociální péče. Lezl jsem po stromech a trhal citrony, loupal ovoce, obsluhoval jsem varný kotel, nosil bedny, vykládal nákladní auta, uklízel konzervárnu a dělal jsem tisíc a jednu další věc, ale na co si pamatuji nejvíce, byl všečen ten smích, zpěv a dobré přátelské vztahy s lidmi zapojenými do služby Pánu.“⁵³

V listopadu 1953 president a sestra Hunterovi společně s dalšími členy kůlu Pasadena vyrazili do chrámu Mesa v Arizoně, aby vykonávali chrámové obřady. 14. listopadu měl president Hunter 46. narozeniny, a než onoho dne začalo zasedání, president chrámu ho požádal, aby promluvil k lidem shromážděným v kapli chrámu. Později o tomto zážitku napsal:

„Když jsem promlouval ke shromážděným členům, ... přišli do kaple tatínek s maminkou, oblečení v bílém. Neměl jsem vůbec tušení, že je tatínek připraven na chrámová požehnání, i když maminka si to již nějaký čas velmi přála. Emoce mě přemohly natolik, že jsem nebyl schopen pokračovat v proslovu. President Pierce [president chrámu] si stoupl vedle mě a vysvětlil, proč jsem přestal mluvit. Když tatínek s maminkou přišli onoho rána do chrámu, požádali presidenta chrámu, aby mi neříkal o tom, že tam jsou, protože chtěli, aby to pro mě bylo překvapení k narozeninám. Byly to narozeniny, na které jsem nikdy nezapomněl, protože onoho dne byli obdarováni a já měl tu výsadu být svědkem jejich pečetění, po kterém jsem k nim byl přiřčen.“⁵⁴

Asi o tři roky později se věčné svazky v rodině presidenta Huntera staly úplnými, když byla v nově zasvěceném chrámu Los Angeles v Kalifornii ke svým rodičům přiřčena Dorothy.

Howard, jakožto president kůlu, vedl druhé s láskou. Jedna žena, která sloužila v kůlu v určitém povolání, řekla: „Měli jste pocit, že si vás váží a že vás potřebuje. ... Žádal, aby lidé, když obdrží nějaké povolání, přijali určitou zodpovědnost, ale když potřebovali jeho názor nebo radu, byl jim vždy ochotně k dispozici. Věděli jsme, že nás naprosto podporuje a že se o nás zajímá.“⁵⁵ Jeden jeho rádce poznamenal: „Chválil druhé za to, čeho dosáhli, a umožnil jim naplnit vysoká očekávání.“⁵⁶ Jedna členka kůlu, která uvedla, že president Hunter byl jejím nejvlivnějším učitelem, vysvětlila: „Tento muž měl rád druhé tím, že je dával na přední místo, že jim naslouchal, aby jim porozuměl, a že se dělil o své zkušenosti s druhými.“⁵⁷

Na podzim roku 1959 předsedal Howard W. Hunter kůlu Pasadena již více než devět let a svou službou požehnal životu tisíců Svatých posledních dnů v jižní Kalifornii. Rozsah jeho působení se měl zanedlouho rozšířit na život členů Církve po celém světě.

Kvorum Dvanácti

„Budeš vydávati svědectví o jménu mém ... a budeš vysílati slovo mé ke končinám země.“ (NaS 112:4.)

9. října 1959 se mezi zasedáními generální konference v Salt Lake City Howard dozvěděl, že se s ním chce setkat president David O. McKay. Ihned se tedy vydal do administrativní budovy Církve, kde ho president McKay vřele přivítal a řekl: „Presidente Huntere, ... Pán promluvil. Byl jste povolán jako jeden z Jeho zvláštních svědků a zítra vám bude vyjádřena podpora jako členovi Rady Dvanácti.“⁵⁸ Howard o tomto zážitku napsal:

„Nedokáži se ani pokusit vysvětlit, co jsem pociťoval. Do očí mi vyhrkly slzy a nemohl jsem mluvit. Nikdy jsem nebyl tak naprosto zaplaven pocity pokory, jako když jsem seděl v přítomnosti tohoto velkého, laskavého a dobrosrdečného muže – proroka Páně. Řekl mi, že mi to do života přinese velkou radost, úžasnou možnost být v kontaktu s Bratřími, že od nynějška bude můj život a čas zasvěcen tomu, že jsem služebníkem Páně, a že od nynějška budu patřit Církvi a celému světu. ... Položil mi ruku na rameno a ujistil mě, že Pán mě bude milovat a že budu mít podporu a důvěru Prvního

Kvorum Dvanácti apoštolů v roce 1965. Sedící, zleva doprava: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen (na područce křesla), Joseph Fielding Smith (president kvora) a LeGrand Richards. Stojící, zleva doprava: Gordon B. Hinckley, Delbert L. Stapley, Thomas S. Monson, Spencer W. Kimball, Harold B. Lee, Marion G. Romney, Richard L. Evans a Howard W. Hunter.

předsednictva a Rady Dvanácti. ... [Řekl jsem mu,] že této službě s radostí věnuji svůj čas, svůj život a vše, co vlastním.“⁵⁹

Jakmile Howard vyšel z kanceláře presidenta McKaye, šel do hotelu do svého pokoje a zavolał Claire, která byla v Provu na návštěvě u jejich syna Johna, jeho manželky a dítěte. Zpočátku dokázal Howard stěží promluvit. Když Claire konečně pověděl o svém povolání, přemohly je oba emoce.

Druhý den, na sobotním dopoledním zasedání generální konference, byla Howardu Williamu Hunterovi vyjádřena podpora jako členovi Kvora Dvanácti apoštolů. „Měl jsem pocit, ... jako by mi na bedrech spočívala tíha celého světa,“ řekl o tomto okamžiku. „V průběhu konference jsem se cítil velmi nesvůj a přemýšlel jsem, zda budu mít vůbec někdy pocit, že je toto pro mě to správné místo.“⁶⁰

President McKay požádal staršího Huntera, aby promluvil na nedělním odpoledním zasedání konference. Starší Hunter krátce promluvil o svém životě a vydal svědectví a poté řekl:

„Neomlouvám se za slzy, které se mi při této příležitosti derou do očí, protože věřím, že stojím před přáteli, svými bratry a sestrami v Církvi, jejichž srdce je podobně jako to moje naplněno nadšením z evangelia a ze služby druhým.

Presidente McKayi, ... přijímám bez výhrad povolání, které jste mi předal, a jsem ochoten zasvětit této službě svůj život a vše, co mám. Sestra Hunterová se se mnou k tomuto závazku připojuje.“⁶¹

Starší Hunter byl vysvěcen apoštolem 15. října 1959. Ve věku 51 let byl nejmladším členem Dvanácti, jejichž průměrný věk v té době činil téměř 66 let.

Následujících 18 měsíců starší Hunter cestoval mezi Kalifornií a Utahem, aby dokončil nezbytné pracovní záležitosti ve své právnícké praxi a připravil se na přestěhování. Jeden jeho klient poznamenal, že „Církev [mu] určitě musela dát velmi zajímavou nabídku“, aby ho lákala k opuštění tak úspěšné právnícké kariéry. Starší Hunter si ohledně těchto slov napsal do deníku:

„Většina lidí nechápe, proč lidé našeho náboženského vyznání přijímají povolání sloužit nebo závazek obětovat vše, co máme. ... Právníckou praxi jsem měl velice rád, ale toto povolání, kterého se mi dostalo, dalece převyšuje snahu o rozvoj profesní dráhy či dosažení peněžního zisku.“⁶²

Apoštolská služba staršího Huntera trvala více než 35 let a během této doby navštívil téměř každou zemi na světě, zatímco plnil své pověření být zvláštním svědkem Ježíše Krista. (Viz NaS 107:23.)

Genealogická společnost Utahu

„[Předložme] Pánovi ... knihu obsahující záznamy o mrtvých svých, která bude hodna veškerého přijetí.“ (NaS 128:24.)

V roce 1964 První předsednictvo jmenovalo staršího Huntera presidentem církevní Genealogické společnosti, která byla tehdy známa jako Utažská genealogická společnost. Tato organizace byla předchůdkyní církevního Oddělení rodinné historie. Jejím účelem bylo shromažďovat, uchovávat a sdílet genealogické údaje po celém světě. Starší Hunter předsedal společnosti osm let a během této doby dohlížel na dalekosáhlé změny v urychlování, zkvalitňování a rozšiřování práce na rodinné historii.

Do roku 1969 tato organizace nashromáždila „více než 670 000 svitků mikrofilmu, což odpovídá třem milionům knih o 300 stránkách“. Také shromáždila „šest milionů kompletních záznamů rodinných skupin, kartotéku 36 milionů jedinců a sbírku knih čítající více než 90 000 výtisků“.⁶³ Každý týden z celého světa přicházelo dalších asi 1 000 svitků mikrofilmu. Zpracování těchto záznamů a jejich zpřístupnění – badatelům i pro chrámovou práci – bylo nesmírně náročným úkolem. Pod vedením staršího Huntera začala Genealogická společnost využívat pomoc nejnovějších počítačových technologií. Jeden pisatel poznamenal, že tato společnost se stala „celosvětově známou mezi profesionálními organizacemi díky využívání pokrokových archivářských metod“.⁶⁴

V roce 1972 byl starší Hunter z pozice presidenta Genealogické společnosti uvolněn. Starší Richard G. Scott shrnul výsledky jeho úsilí, když řekl: „Této práci zasvětil významnou část svého života a položil základy a vytyčil směr, z čehož Církev nadále čerpá užitek.“⁶⁵

Polynéské kulturní středisko

„Poslouchejte, vy lidé zdaleka; a vy, kteří jste na ostrovech mořských, naslouchejte společně.“ (NaS 1:1.)

V roce 1965 jmenovalo První předsednictvo staršího Huntera prezidentem a předsedou správní rady Polynéského kulturního střediska v Laie na Havaji. V té době bylo středisko otevřeno teprve 15 měsíců a potýkalo se s mnoha problémy. Turistů mnoho nepřicházelo a lidé měli na cíle a programy střediska různé názory. Starší Hunter se týden po svém jmenování vypravil do Laie a začal pečlivě zkoumat, jaké jsou silné stránky a potřeby střediska.

Pod jeho vedením se Polynéské kulturní středisko stalo jednou z nejpopulárnějších turistických atrakcí na Havaji, která v roce 1971 přitáhla téměř jeden milion návštěvníků. Starší Hunter rovněž dohlížel na velké rozšíření střediska a jeho programů. Podle jeho slov bylo také důležité, že středisko poskytovalo zaměstnání umožňující „tisícům studentů z jižního Pacifiku [získat] pomoc s dosažením vzdělání, bez které by [jinak] většina z nich nemohla odjet ze svého ostrova a jít studovat“.⁶⁶

Poté, co starší Hunter předsedal 12 let Polynéskému kulturnímu středisku, byl v roce 1976 uvolněn. Jeho služba na pozici presidenta tohoto střediska pomohla naplnit slova presidenta Davida O. McKaye, který v roce 1955 řekl, že toto městečko Laie má potenciál stát se „misionářskou silou, která ovlivní nikoli tisíce, nikoli desítky tisíc, ale miliony lidí, kteří tam budou přicházet, aby se o tomto městě a o jeho významu něco dozvěděli“.⁶⁷

Církevní historik

„Povinností Pánova referenta, kterého on určil, je vésti dějiny a všeobecný církevní záznam o všech věcech, jež se dějí v Sionu.“ (NaS 85:1.)

V lednu 1970 zemřel prezident David O. McKay a novým presidentem Církve byl ustanoven Joseph Fielding Smith. Ten předešlých 49 let sloužil jako církevní historik, a když se stal presidentem Církve, starší Hunter byl povolán, aby ho v úloze církevního historika nahradil. „President Smith byl církevním historikem tolik let, že jsem si sám sebe na této pozici dokázal představit jen stěží,“ řekl.⁶⁸

Starší Hunter se chopil této nové zodpovědnosti se svým obvyklým zápallem. „Tento úkol daný Pánem skrze zjevení je nesmírně náročný – ať již se jedná o úkol shromažďovat a sepisovat záznamy, nebo o zpřístupnění těchto materiálů členům Církve, aby je mohli používat,“ řekl.⁶⁹ Noviny *Church News* uvedly, že církevní historik má „zodpovědnost za veškeré vedení církevních záznamů, včetně zápisů jednání, chrámových záznamů, všech vysvěcení, patriarchálních požehnání a ... sestavování aktuální církevní historie“.⁷⁰

V roce 1972 byli členové Dvanácti zbaveni některých náročných administrativních povinností, aby tak mohli více času věnovat apoštolské službě. V rámci těchto změn byl starší Hunter uvolněn jako církevní historik, ale dál působil v poradenské roli v Historickém oddělení Církve. „To mi umožňuje zůstat ve vedoucí pozici, ale zprošťuje provozních povinností,“ napsal.⁷¹ V této poradenské roli působil až do roku 1978.

Působení ve Svaté zemi

Howard W. Hunter si vypěstoval zvlášť velkou lásku ke Svaté zemi, kterou se svou rodinou navštívil v letech 1958 a 1960. Během svého působení v povolání apoštola se tam vrátil více než dvacetkrát.

*Jeruzalémské středisko Univerzity Brighama
Younga pro blízkovýchodní studia*

„Jeho touha být tam, kudy kráčel a kde učil Spasitel, se zdála být neukojitelná,“ poznamenal starší James E. Faust z Kvora Dvanácti.⁷²

Starší Hunter si byl dobře vědom konfliktních situací v tomto regionu, a přinášel s sebou poselství lásky a míru. „Jak Židé, tak Arabové jsou dětmi našeho Otce,“ řekl. „Obě tyto skupiny jsou dětmi zaslíbení a my jakožto Církev nikomu nestraníme. Chováme lásku k oběma skupinám a zajímáme se o ně. Účelem evangelia Ježíše Krista je dosáhnout lásky, jednoty a bratrství toho nejvyššího řádu.“⁷³

V letech 1972 a 1989 splnil starší Hunter důležité úkoly týkající se dvou mimořádných projektů v Jeruzalémě: Pamětní zahrady Orsona Hydea a Jeruzalémského střediska Univerzity Brighama Younga (BYU) pro blízkovýchodní studia. V počátcích historie Církve – v roce 1841 – pronesl starší Orson Hyde z Kvora Dvanácti zasvěcovací modlitbu na hoře Olivetské ležící východně od Jeruzaléma. V roce 1972 požádalo První předsednictvo staršího Huntera, aby začal v Jeruzalémě hledat vhodné místo pro stavbu památníku Orsona Hydea. V roce 1975 město Jeruzalém otevřelo možnost pro uskutečnění projektu, na jehož základě nakonec vznikla na hoře Olivetské Pamětní zahrada Orsona Hydea.

V průběhu několika dalších let starší Hunter mnohokrát Jeruzalém navštívil, aby projednal smlouvy týkající se stavby památníku a aby dohlížel na jeho koncepci a výstavbu. Projekt byl dokončen v roce 1979 a tentýž rok ho zasvětil prezident Spencer W. Kimball. Po zasvěcovací bohoslužbě vyjádřil starší Hunter své přesvědčení, že tento památník „bude mít velký pozitivní dopad na šíření příznivého pohledu a názoru na Církev“.⁷⁴

Dokonce ještě předtím, než byla Pamětní zahrada Orsona Hydea dokončena, se starší Hunter začal poohlížet po místě, kde by Církev mohla postavit středisko BYU pro zahraniční studijní program. Toto středisko se rovněž mělo stát místem, kde by se mohla konat shromáždění členů jeruzalémské odbočky. Dohled nad tímto projektem se stal jedním z nejsložitějších a nejdělicatnějších úkolů v rámci celého působení staršího Huntera.

Vedoucí Církev vybrali místo, ale získání schválení pro pronájem pozemku a stavebního projektu vyžadovalo téměř pět let úsilí, které starší Hunter popsals jako „nekonečnou práci“.⁷⁵ Po rozsáhlých diskusích a vyjednáváních izraelská vláda dovolila, aby se stavba střediska rozeběhla.

V květnu 1988 byla stavba téměř dokončena a smlouva o pronájmu byla připravena k podpisu. V té době sloužil Howard W. Hunter jako zastupující prezident Dvanácti. Předěšlý rok prodělal náročnou operaci zad a nemohl chodit, ale přesto do Jeruzaléma odletěl, aby smlouvu o pronájmu podepsal. Během jeho pobytu uspořádali studenti BYU a členové jeruzalémské odbočky jako projev své vděčnosti malou recepci. V historii odbočky je zaznamenána tato dojemná scéna ze zahájení recepce: „Presidenta Huntera, který se dosud zotavuje z operace zad, přivezl na vozíku hlavním vchodem president [Jeffrey R.] Holland [rektor Univerzity Brigham Younga] a pěvecký sbor je přítom vítal písní ‚The Holy City‘ [Svaté město]“.⁷⁶ Presidentu Hunterovi po tvářích stékaly slzy.

V květnu 1989 se president Hunter do Jeruzaléma vrátil, aby toto středisko zasvětil. Tato zasvěcovací bohoslužba završila desetiletí neobyčejného úsilí, které on a ostatní vynaložili na to, aby se přání, jež stálo u zrodu Jeruzalémského střediska, stalo skutečností. „President Howard W. Hunter ... byl červenou nití a láskyplným strážným na věži tohoto projektu od okamžiku, kdy se jednalo o pouhý sen,“

President Hunter v Jeruzalémském středisku Univerzity Brigham Younga pro blízkovýchodní studia – před zasvěcením střediska

uvedl starší Jeffrey R. Holland.⁷⁷ V zasvěcovací modlitbě president Hunter řekl:

„Tato budova ... byla postavena jako přístřeší pro ty, kteří Tě milují a snaží se Tě poznávat a kráčet ve šlépějích Tvého Syna, našeho Spasitele a Vykupitele. Je v každém ohledu krásná a je příkladem krásy toho, co představuje. Ó, Otče, děkujeme Ti za výsadu postavit Ti tento dům k užitku a vzdělávání Tvých synů a dcer.“⁷⁸

Rostoucí Církev

„Sion musí vzrůstati v kráse a svatosti; hranice jeho musejí býti rozšířeny; kůly jeho musejí býti posíleny.“ (NaS 82:14.)

Když byl Howard W. Hunter v roce 1959 povolán apoštolem, měla Církev asi 1,6 milionu členů. Během následujících desetiletí zastával v nebyvalém celosvětovém růstu Církve klíčovou roli. Stovky víkendů strávil návštěvami kůlů, aby posiloval členy a povolával nové vedoucí. Rovněž se v mnoha různých národech setkával s vládními představiteli a pomáhal otevírat dveře misionářské práci.

Do roku 1975 vzrostl počet členů Církve na přibližně 3,4 milionu a zvláště rychle rostl v Latinské Americe. Později během tohoto roku

byli starší Hunter a starší J. Thomas Fyans, asistent Dvanácti, pověřeni rozdělením pěti kůlů v Mexico City. Po setkání s vedoucími v této oblasti a posouzení informací od presidentů kůlů řídil starší Hunter proces zorganizování patnácti kůlů z oněch původních pěti – a to vše za jediný víkend.⁷⁹ S typickou zdrženlivostí napsal: „Pochybuji, že kdy v Církvi proběhlo tak rozsáhlé přeorganizování, a když jsme konečně dorazili domů, byli jsme unaveni.“⁸⁰

Claire – oddaná společnice

„Manželka je má milá a láskyplná společnice,“ řekl starší Hunter, když byl v roce 1959 povolán do Kvora Dvanácti.⁸¹ Mnoho let Claire obvykle doprovázela staršího Huntera na jeho cestách v apoštolském povolání. President Thomas S. Monson vzpomínal na to, jak viděl Claire projevovat lásku k dětem na Tonze: „Brala ty rozkošné malé tonžské děti do náruče, na každé koleno si posadila jedno z nich a povídala si s nimi ... a poté vysvětlovala učitelkám v Primárnkách, jaké požehnání a výsadu mají, že mohou učit takto drahocenné malé děti. Zнала cenu lidské duše.“⁸²

Starší Hunter o Claire v rozhovoru v roce 1974 řekl: „V průběhu celého našeho manželství ... mi vždy stála po boku s láskou, ohleduplností a povzbuzením. ... Je pro mě velkou oporou.“⁸³

V době, kdy proběhl tento rozhovor, začala mít Claire závažné zdravotní problémy. Zpočátku mívala velké bolesti hlavy a občasné výpadky paměti a byla dezorientovaná. Později měla několikrát lehkou mrtvici, v důsledku čehož se pro ni stalo obtížné mluvit nebo používat ruce. Když dospěla do stavu, kdy potřebovala trvalou péči, byl starší Hunter rozhodnut starat se o ni do té míry, do jaké jen mohl, zatímco zároveň plnil své zodpovědnosti člena Kvora Dvanácti. Zařídil, aby někdo zůstal s Claire během dne, ale v noci o ni pečoval on. Během těchto let se sám starší Hunter potýkal s určitými zdravotními problémy a v roce 1980 prodělal infarkt.

Claire měla v roce 1981 krvácení do mozku a poté znovu v roce 1982. V důsledku této druhé příhody již Claire nebyla schopna se o sebe postarat, takže lékaři trvali na tom, aby byla umístěna do pečovatelského střediska, kde by měla odpovídající lékařskou péči. Ve středisku strávila posledních 18 měsíců svého života. Během této doby ji president Hunter chodil alespoň jednou za den navštěvovat,

Howard a Claire Hunterovi

vyjma případů, kdy musel někam odcestovat kvůli církevním povinnostem. I když ho Claire většinou nepoznávala, on jí dál říkal, jak ji miluje, a staral se o to, aby jí nic nescházelo. Jeden jejich vnuk řekl: „Vždy spěchal, aby ji viděl, aby byl po jejím boku a aby se o ni staral.“⁸⁴ Když Richard Hunter vzpomínal na to, jak jeho otec pečoval o maminku, napsal:

„Maminka měla v těch posledních letech tu nejlepší možnou péči, protože se o ni staral tatínek. Všichni členové rodiny s nesmírným úžasem a úctou sledovali, jak na sebe vzal roli pečovatele. ... Vzpomínám si, jak těžko nesl, když ho lékaři upozornili, [že] kdyby zůstala doma a neodešla do pečovatelského střediska s kvalifikovaným personálem, mohla by to pro ni být ta nejhorší varianta. Kdyby zůstala doma, pravděpodobně by on sám kvůli svým fyzickým omezením zemřel ve snaze se o ni postarat. A pak by zůstala sama. Oddanost, kterou k ní choval, je něco, na co v naší rodině budeme vždy s láskou vzpomínat.“⁸⁵

Claire zemřela 9. října 1983. Když starší James E. Faust sledoval, jak starší Hunter pečuje o Claire, která byla nemocná více než deset let, poznamenal: „Něha, která byla v jejich komunikaci tak zřejmá, vás dojímalá u srdce. Nikdy jsem nebyl svědkem takového příkladu oddanosti manžela ke své manželce.“⁸⁶

President Kvora Dvanácti

V listopadu 1985 zemřel president Spencer W. Kimball a presidentem Církve se po něm stal Ezra Taft Benson. Presidentem Kvora Dvanácti se stal Marion G. Romney, protože byl služebně nejstarším členem kvora. Vzhledem k chatrnému zdraví presidenta Romneyho byl starší Hunter, který byl další v pořadí podle délky služby v kvoru, ustanoven zastupujícím presidentem Dvanácti. V červnu 1988, asi dva týdny po úmrtí presidenta Romneyho, se stal presidentem Dvanácti.

President Hunter sloužil buď jako zastupující president, nebo jako president Kvora Dvanácti osm a půl roku. Během této doby se rozsah působnosti členů Dvanácti celosvětově dál zvětšoval, protože Církev se rozrostla z 5,9 milionu na 8,7 milionu členů a měla sbory nebo odbočky ve 149 zemích a teritoriích. „Je to úžasné období historie Církve,“ řekl president Hunter v roce 1988. „Dnes již nestačí jen kráčet. Musíme běžet, abychom stačili tempu a nesli toto dílo kupředu.“⁸⁷ Když president Hunter plnil svou zodpovědnost vydávat svědectví o Ježíši Kristu a budovat Církev po celém světě, vedl druhé svým příkladem. Během své služby v povolání presidenta Dvanácti procestoval celé Spojené státy a navštívil více než 25 dalších zemí.

Pokračoval v práci navzdory mnoha zdravotním potížím. V roce 1986 podstoupil otevřenou operaci srdce a v roce 1987 měl operovanou záda. Ačkoli se mu záda uzdravila, kvůli nervovému poškození a dalším komplikacím nemohl chodit. Toho roku v říjnu seděl během svého proslovu na generální konferenci na invalidním vozíku. „Odpusťte mi, že zůstanu sedět, zatímco k vám pronesu pár slov,“ zahájil svůj proslov. „Nemám na výběr, než k vám promluvit z vozíku. Všiml jsem si, že vy ostatní také během konference rádi sedíte, a tak se budu řídit vašim příkladem.“⁸⁸

President Hunter byl odhodlán, že bude znovu chodit, a tak prošel přísnou a náročnou fyzioterapií. Během příští generální konference, v dubnu 1988, došel pomalu k řečnickému pultu s pomocí chodítka. V prosinci se pomocí chodítka zúčastnil každotýdenní schůzky Prvního předsednictva a Dvanácti v chrámu – poprvé po

více než roce neseděl na vozíku. „Když jsem vstoupil do místnosti, kde jsme se radili, Bratři vstali a tleskali,“ řekl. „To bylo poprvé, co jsem kdy v chrámu slyšel někoho tleskat. ... Většina lékařů mi říkala, že nebudu nikdy schopen stát ani chodit, ale oni nebrali v potaz moc modlitby.“⁸⁹

V dubnu 1990, když se setkání členů Kvora Dvanácti chýlilo ke konci, se president Hunter zeptal: „Má někdo něco, co není na programu jednání?“ Když nikdo nic neřekl, oznámil: „Nuže, ... pokud nikdo nic nemá, napadlo mě, že bych vám řekl, že se dnes odpoledne žením.“ Jeden z členů Dvanácti řekl, že toto oznámení bylo takovým překvapením, že „každý přemýšlel o tom, zda se nepřeslechl“. President Hunter vysvětlil svým bratřím: „Inis Stantonová je má dlouholetá známá z Kalifornie. Již nějakou dobu se s ní vídám a rozhodl jsem se, že se ožením.“⁹⁰ Inis byla členkou sboru El Sereno, když tam byl president Hunter povolán biskupem. Jejich cesty se později zkřížily, když se Inis přestěhovala do Utahu a působila jako recepční v Církevní administrativní budově. Byli oddáni 12. dubna 1990 v chrámu Salt Lake presidentem Gordonem B. Hinckleym.

Od úmrtí Claire uplynulo téměř sedm let. Inis byla pro presidenta Huntera během jeho služby v povolání presidenta Kvora Dvanácti a presidenta Církve zdrojem velké útěchy a posily. Doprovázela ho na většině jeho cest, při nichž se setkával se Svatými po celém světě.

7. února 1993 se president Hunter vydal na Univerzitu Brigham Younga, aby tam promluvil na firesidu, kterého se účastnilo 17 000 lidí. Právě když se chystal zahájit svou řeč, vtrhl na pódium jakýsi muž, který držel v jedné ruce aktovku a ve druhé nějaký černý předmět. „Okamžitě zastavte!“ zvolal muž. Hrozil, že nechá vybuchnout bombu, pokud president Hunter nepřečte připravené prohlášení. President Hunter odmítl a stál odhodlaně u řečnického pultu po celou dobu, kdy ho dotýčný muž ohrožoval. Zatímco se po celé budově rozhostila atmosféra strachu a rozrušení, shromáždění lidé začali zpívat: „Ó, Bože, my Tobě děkujeme.“ Po několika minutách napětí dva příslušníci ochranky muže zadrželi a presidenta Huntera strhli na zem, aby ho ochránili. Když byl znovu nastolen pořádek, krátce si odpočinul a poté se svým proslovem pokračoval. „Život

Howard a Inis Hunterovi

skýtá poměrně značnou řádku těžkostí,“ začal a poté dodal: „Jak jsme viděli.“⁹¹

V průběhu předchozích 20 let president Hunter prošel mnoha zkouškami, včetně zhoršujícího se zdravotního stavu Claire a její smrti, několika hospitalizací kvůli svým vlastním zdravotním problémům, velkých bolestí a fyzických omezení. Jeho učení se během těchto let často zaměřovalo na téma protivenství a vydával svědectví o Spasiteli Ježíši Kristu jakožto zdroji pokoje a pomoci v časech zkoušky. V jednom kázání učil:

„Proroci a apoštolové Církve čelili a čelí ... osobním těžkostem. Potvrzují, že jsem i já několika z nich čelil a i vy nepochybně budete čelit těm svým nyní i později v životě. Když nás tyto zážitky přivádějí k pokoře, zušlechťují nás, učí nás a žehnají nám, mohou být mocnými nástroji v rukou Božích, abychom se díky tomu stali lepšími lidmi, abychom se díky tomu stali vděčnějšími, láskyplnějšími a ohleduplnějšími vůči ostatním v jejich těžkostech.“⁹²

Toto učení působilo jako láskyplné objetí pro ty, kteří nějak trpěli. Inspirovaná slova presidenta Howarda W. Huntera dodávala mnohým odvahu k tomu, aby se obraceli ke Spasiteli, jako to činil on sám.

President Církve

„President Hunter je jedním z nejláskyplnějších a Kristu nejpodobnějších mužů, které jsem kdy poznal. Jeho duchovní hloubka je tak nesmírná, že je až nepředstavitelná. Díky tomu, že na presidenta Huntera jako na svého zvláštního svědka tolik let působí Pán Ježíš Kristus a vede ho, je jeho duchovnost pozoruhodně zušlechťována. Je základem celého jeho bytí.“ (James E. Faust.)⁹³

30. května 1994 zemřel po dlouhé nemoci president Ezra Taft Benson. O šest dnů později se členové Kvora Dvanácti apoštolů sešli v chrámu Salt Lake, aby reorganizovali První předsednictvo. Presidentem Církve byl jakožto služebně nejstarší apoštol ustanoven Howard W. Hunter. President Hunter povolal jako své rádce Gordona B. Hinckleyho a Thomase S. Monsona, kteří již sloužili jako rádci presidenta Bensona.

Druhý den na tiskové konferenci pronesl president Hunter svou první veřejnou řeč v povolání presidenta Církve. „Od úmrtí našeho přítele a bratra Ezry Tafta Bensona je naše srdce naplněno bolestí,“ řekl na úvod. „Ve světle nové zodpovědnosti, která na mně po jeho odchodu spočinula, pocituji jeho ztrátu zvláště osobním způsobem. Prolil jsem mnoho slz a obracel jsem se na svého Otce v nebi v upřímné modlitbě s přáním obstát v tomto vysokém a svatém povolání, kterého se mi nyní dostalo.“

To, co mě během těchto posledních hodin a nedávných dnů posiluje nejvíce, je mé neochvějné svědectví, že toto je dílo Boží, a nikoli lidské, že Ježíš Kristus je oprávněným a žijícím vedoucím této Církve a že ji vede slovem i skutkem. Svůj život, svou sílu a celou svou duši zasvěcuji tomu, abych Mu v plné míře sloužil.“⁹⁴

Po vyjádření své lásky předal president Hunter členům Církve dvě výzvy. První výzva zněla, aby horlivěji následovali příklad Ježíše Krista, a druhá, aby více čerpali z chrámových požehnání. (Viz strany 1–3.) Také vyzval ty, jejichž pocity druhí zranili, ty, kteří s něčím zápolili nebo se něčeho obávali, aby se „vrátili [a dovolili] nám stát vám po boku a osušit vám slzy“.⁹⁵

Navzdory křehkému zdraví byl president Hunter odhodlán udělat vše, co bylo v jeho moci, aby se setkával se Svatými a posiloval je. Dva týdny poté, co se stal presidentem, pronesl své první významné

*President Hunter se svými rádci v Prvním předsednictvu:
presidentem Gordonem B. Hinckleym (vlevo) a
presidentem Thomase S. Monsonem (vpravo)*

proslovy, když promluvil k novým presidentům misí a poté k více než 2 200 misionářům. Později téhož měsíce odjel do Carthage a Nauvoo ve státě Illinois, aby tam vzpomenu na 150. výročí mučednické smrti Josepha a Hyruma Smithových. „Ať jsme šli kamkoli, shlukovali se kolem něj lidé,“ řekl president Gordon B. Hinckley. „Podal si ruku s tisíci lidmi a obzvláště se usmíval, když se kolem shromáždily děti, aby se mu podívaly do očí a chytily ho za ruku.“⁹⁶

1. října 1994, na sobotním dopoledním zasedání generální konference, členové Církve oficiálně vyjádřili Howardu W. Hunterovi podporu jako presidentovi Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů a jako proroku, vidoucímu a zjevovateli. President Hunter ve svém úvodním proslovu zopakoval své výzvy členům Církve, aby následovali Spasitelův příklad a aby „na chrám Páně pohlíželi jako na veliký symbol svého členství“.⁹⁷ Na chrámy opět kladl důraz i

během dalšího týdne, kdy odjel na Floridu, aby tam zasvětil chrám Orlando. „Plán evangelia, který Pán zjevil, není bez chrámu úplný,“ učil, „neboť právě v něm se vykonávají obřady nezbytné pro Jeho plán života a spasení.“⁹⁸

V listopadu president Hunter promluvil během satelitního vysílání připomínajícího 100. výročí založení Genealogické společnosti, což byla událost, která pro něj měla zvláštní význam, protože této organizaci v letech 1964 až 1972 předsedal. „S úžasem se dívám na tapiserii utkanou Pánem v rámci podporování chrámové práce a práce na rodinné historii,“ řekl. A poté prohlásil: „Mám jedno prvořadá poselství: tato práce se musí urychlit.“⁹⁹

President Hunter energicky pracoval až do konce roku. Během Vánočního zasvěčujícího shromáždění s Prvním předsednictvem svědčil o Spasiteli a znovu kladl důraz na to, jak je důležité následovat Jeho příklad:

„Spasitel zasvětil svůj život tomu, aby žehnal druhým. ... Nikdy nedával očekávaje, že za to něco dostane. Dával upřímně a s láskou a Jeho dary měly neocenitelnou hodnotu. Dal zrak slepému, sluch hluchému a nohy chromému; čistotu nečistému, zdraví nemocnému a dech tomu, který byl bez života. Jeho dary byly příležitostí pro utiskované, svobodou pro utlačované, odpuštěním pro kající, nadějí pro zoufalé a světlem v temnotě. Dal nám svou lásku, svou službu a svůj život. A co je nejdůležitější, dal nám a všem smrtelníkům vzkříšení, spasení a věčný život.

Máme usilovat o to, abychom dávali tak, jako dával On. Dávat ze sebe sama je posvátným darem. Dáváme na památku toho všeho, co dal a dává Spasitel.“¹⁰⁰

V rámci svého proslovu rovněž upravil poselství, které bylo publikováno v časopise téhož roku, kdy byl povolán apoštolem:

„O těchto Vánocích urovnejte spory. Vyhledejte zapomenutého přítele. Rozptylte nedůvěru a nahraďte ji důvěrou. Napište dopis. Poskytněte jemnou odpověď. Povzbudte mládež. Projevte svou oddanost slovem i skutkem. Dodržte slib. Zřekněte se záště. Odpuštěte nepříteli. Omluvte se. Snažte se pochopit. Přezkoumejte své nároky na druhé. Myslete nejprve na druhého. Buďte laskaví. Buďte jemní. Trochu více se smějte. Vyjadřujte vděčnost. Přivítejte neznámého

člověka. Potěšte srdce dítěte. Těšte se z krásy a divů země. Vyjádřete lásku a potom ji vyjádřete znovu.“¹⁰¹

Další týden president Hunter odjel do Mexico City, aby tam zorganizoval 2 000. kůl Církve. O devatenáct let dříve řídil v Mexico City během jediného víkendu zorganizování patnácti kůlů z původních pěti. President Gordon B. Hinckley popsal vytvoření 2 000. kůlu jako „významný milník v historii Církve“.¹⁰²

Jednou večer během těchto měsíců byl Richard, syn presidenta Huntera, v Pamětní budově Josepha Smitha a uviděl tam hostesku na invalidním vozíku. „Bylo vidět, že je to pro ni něco nového,“ řekl. „Šel jsem si s ní promluvit a řekl jsem jí, že můj otec má přesně takový vozík jako ona. Řekla mi, že prorok její Církve má také právě takový vozík jako ona. A poznamenala, že pokud to dokáže zvládnout on, možná to může zvládnout i ona. To jí dodávalo naději. Myslím, že tatínka mělo rádo mnoho lidí. Možná, že jedním z důvodů je i to, že viděli, že snáší to, co snášeli i oni, a že odolává břemenu utrpení, a to jim přinášelo naději.“¹⁰³

Rok 1995 zahájil president Hunter tím, že zasvětil chrám Bountiful v Utahu. Předsedal šesti zasvěcovacím zasedáním, až byl tak vyčerpaný, že ho odvezli do nemocnice. Poté, co ho po několika dnech propustili, vydala Církev oznámení, že má rakovinu prostaty, která se mu rozšířila do kostí. President Hunter se během posledních šesti týdnů svého života již na veřejnosti neobjevil, i když se dál u sebe doma setkával se svými rádci a vedl církevní záležitosti. „Jsem vděčný, že měl možnost zasvětit [onen chrám],“ prohlásil president Gordon B. Hinckley, „zvláště s ohledem na svou dřívější prosbu, aby členové Církve ‚na chrám Páně pohlíželi jako na velký symbol svého členství‘.“¹⁰⁴

President Howard W. Hunter zemřel 3. března 1995 ve věku 87 let. Jeho poslední slova, pronesená „velmi tichým a jemným hlasem“ k těm, kteří stáli u jeho lůžka, jednoduše zněla: „Děkuji vám.“¹⁰⁵ I když byl presidentem Církve pouhých devět měsíců, jeho vliv byl nesmírný. „Členové Církve po celém světě si k němu vytvořili mimořádný vztah jako ke svému proroku, vidoucímu a zjevovateli,“ řekl starší James E. Faust. „Spatřovali v něm zosobnění vlastností samotného Spasitele. Pozoruhodným způsobem

zareagovali na jeho prorocká poselství, abychom se ve svém životě snažili být podobnějšími Kristu a aby se středobodem našeho uctívání stal chrám.“¹⁰⁶

President Gordon B. Hinckley vzdal presidentu Hunterovi na jeho pohřbu poctu těmito slovy:

„Majestátní strom v lese padl k zemi a nechal po sobě prázdné místo. Z našeho středu odešla velká a poklidná síla.

O utrpení, kterým procházel, toho bylo řečeno mnoho. Jsem přesvědčen, že trpěl déle, intenzivněji a hlouběji, než si kdokoli z nás ve skutečnosti uvědomoval. Vypěstoval si velkou snášenlivost vůči bolesti a nestěžoval si. To, že žil tak dlouho, je samo o sobě zázrakem. Jeho utrpení přineslo útěchu mnohým dalším, kteří trpí, a zmírnilo jejich bolest. Vědí totiž, že rozuměl tíze jejich břemene. Nabízel těmto lidem pomocnou ruku s mimořádnou láskou.

O jeho laskavosti, ohleduplnosti a zdvořilosti k druhým toho bylo řečeno hodně. A je to všechno pravda. Podrobil se stylu života Pána, kterého miloval. Byl to pokojný a přemýšlivý muž. Ale také dokázal projevit pevné a moudré názory. ...

Bratr Hunter byl laskavý a jemný. Ale dokázal rovněž důrazně a přesvědčivě formulovat své názory. ... Získal vzdělání v právnické oblasti. Uměl předkládat záležitosti k jednání. Spořádaně předkládal různé předpoklady. A z těchto předpokladů vyvodil svůj závěr. Když mluvil, všichni jsme naslouchali. Jeho názory velmi často převážily. Ale když přijaty nebyly, byl natolik flexibilní, že je již neobhajoval. ...

Třicet šest let nosil plášť svatého apoštolství a vůdčím a mocným hlasem hlásal nauky evangelia Ježíše Krista a nesl dílo Církve kupředu. Cestoval po celém světě jako pravý a schopný vyslanec v Mistrově službě. ...

Howard W. Hunter, prorok, vidoucí a zjevovatel, měl pevné a spolehlivé svědectví o tom, že Bůh, náš Věčný Otec, skutečně existuje. Pronášel s hlubokým přesvědčením své svědectví o božskosti Pána Ježíše Krista, Vykupitele lidstva. Mluvil s láskou o Proroku Josephu Smithovi a o všech těch, kteří ho v této následnické linii předešli, až do doby, kdy se stal presidentem on sám. ...

Kéž Bůh žehná jeho památce pro naše dobro.“¹⁰⁷

Odkazy a poznámky

1. Jay M. Todd, „President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church“, *Ensign*, July 1994, 4.
2. Howard W. Hunter, „Fear Not, Little Flock“ (proslov pronesený na Univerzitě Brigham Younga, 14. března 1989), 2; speeches.byu.edu.
3. Todd, „President Howard W. Hunter“, 5.
4. J. M. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, *Church News*, Nov. 16, 1974, 4.
5. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, 4, 12.
6. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, 4.
7. Kellene Ricks, „Friend to Friend: From an Interview with Howard W. Hunter, President of the Quorum of the Twelve Apostles“, *Friend*, Apr. 1990, 6.
8. Gerry Avant, „Elder Hunter – Packed Away Musician’s Career for Marriage“, *Church News*, May 19, 1985, 4.
9. Ricks, „Friend to Friend“, 6.
10. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, 4.
11. Ricks, „Friend to Friend“, 6.
12. Avant, „Elder Hunter“, 4.
13. Viz „Eagle Scout Qualifies“, *Idaho Statesman*, May 12, 1923; citováno v Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 41.
14. Don L. Searle, „President Howard W. Hunter: Acting President of the Quorum of the Twelve Apostles“, *Ensign*, Apr. 1986, 22.
15. James E. Faust, „The Way of an Eagle“, *Ensign*, Aug. 1994, 4.
16. Knowles, *Howard W. Hunter*, 22.
17. James E. Faust, „The Way of an Eagle“, 4, 6.
18. Knowles, *Howard W. Hunter*, 22.
19. Historical Sketch of the Boise Stake of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints (1924), 6, Church History Library, Salt Lake City.
20. Knowles, *Howard W. Hunter*, 41.
21. Tabernákl v Boise byl stržen v roce 1992 školským okrskem Boise, který ho několik let předtím od Církve koupil. (Viz „Preservationists Protest Demolition Work on Tabernacle in Boise“, *Deseret News*, Sept. 9, 1992, B3.)
22. Knowles, *Howard W. Hunter*, 55.
23. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, 4; viz také Knowles, *Howard W. Hunter*, 57.
24. Knowles, *Howard W. Hunter*, 64.
25. Knowles, *Howard W. Hunter*, 65.
26. Knowles, *Howard W. Hunter*, 71.
27. Gerry Avant, „She Made Home a Happy Place“, *Church News*, Nov. 16, 1974, 5.
28. Knowles, *Howard W. Hunter*, 79–80.
29. Knowles, *Howard W. Hunter*, 81.
30. Nepublikovaný rukopis Richarda A. Huntera. Tato kniha obsahuje několik citátů Richarda, syna presidenta Huntera, protože v průběhu přípravy této knihy byl k dispozici, aby poskytl příslušné informace a postřehy. Názory Johna, dalšího syna presidenta Huntera, již nebylo možné získat, protože John v roce 2007 zemřel.
31. Knowles, *Howard W. Hunter*, 87.
32. Knowles, *Howard W. Hunter*, 88.
33. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, 4.
34. Knowles, *Howard W. Hunter*, 91.
35. Knowles, *Howard W. Hunter*, 90.
36. Viz Knowles, *Howard W. Hunter*, 94.
37. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, 4.
38. Knowles, *Howard W. Hunter*, 97.
39. Knowles, *Howard W. Hunter*, 98.
40. Knowles, *Howard W. Hunter*, 98.
41. Knowles, *Howard W. Hunter*, 100–101.
42. Charles C. Pulsipher, „My Most Influential Teacher“, *Church News*, Jan. 10, 1981, 2.
43. Nepublikovaný rukopis Richarda A. Huntera.
44. Doyle L. Green, „Howard William Hunter: Apostle from California“, *Improvement Era*, Jan. 1960, 37.
45. Cree-L. Kofford, v: Knowles, *Howard W. Hunter*, 120.
46. John S. Welch, v: Knowles, *Howard W. Hunter*, 119.
47. Knowles, *Howard W. Hunter*, 123.
48. Knowles, *Howard W. Hunter*, 125.
49. Knowles, *Howard W. Hunter*, 131.

50. Nepublikovaný rukopis Richarda A. Huntera.
51. Knowles, *Howard W. Hunter*, 127.
52. Charles C. Pulsipher, „My Most Influential Teacher“, 2.
53. Howard W. Hunter, „Welfare and the Relief Society“, *Relief Society Magazine*, Apr. 1962, 238.
54. Knowles, *Howard W. Hunter*, 135. Richard A. Hunter o svém dědečkovi napsal: „Vždy jsem ho znal jako věrného člena Církve. Neustále konal nějaké dobré skutky. Mohli byste ho nazvat ‚panem Mormonem‘. Mnozí jeho sousedé i členové sboru by vám mohli vyprávět, jaké laskavé a pozorné skutky vykonal. Ve společenství Církve ho měli všichni rádi.“ (Nepublikovaný rukopis.)
55. Knowles, *Howard W. Hunter*, 137.
56. Knowles, *Howard W. Hunter*, 139.
57. Betty C. McEwan, „My Most Influential Teacher“, *Church News*, June 21, 1980, 2.
58. Knowles, *Howard W. Hunter*, 144.
59. Knowles, *Howard W. Hunter*, 144.
60. Knowles, *Howard W. Hunter*, 145–146.
61. Conference Report, Oct. 1959, 121.
62. Knowles, *Howard W. Hunter*, 151.
63. Douglas D. Palmer, „The World Conference on Records“, *Improvement Era*, July 1969, 7.
64. Jay M. Todd, „Elder Howard W. Hunter, Church Historian“, *Improvement Era*, Apr. 1970, 27.
65. Knowles, *Howard W. Hunter*, 194.
66. Knowles, *Howard W. Hunter*, 208.
67. Knowles, *Howard W. Hunter*, 205.
68. Todd, „Elder Howard W. Hunter, Church Historian“, 27.
69. Todd, „Elder Howard W. Hunter, Church Historian“, 27.
70. „New Church Historian Called“, *Church News*, Feb. 14, 1970, 3.
71. Knowles, *Howard W. Hunter*, 197.
72. James E. Faust, „Howard W. Hunter: Man of God“, *Ensign*, Apr. 1995, 27.
73. Howard W. Hunter, „All Are Alike unto God“, *Ensign*, June 1979, 74.
74. Knowles, *Howard W. Hunter*, 215.
75. Knowles, *Howard W. Hunter*, 218.
76. Knowles, *Howard W. Hunter*, 222; zkratky rozeepsány.
77. Gerry Avant, „He Wanted to Visit the Holy Land Just One More Time“, *Church News*, Mar. 11, 1995, 9.
78. Francis M. Gibbons, *Howard W. Hunter: Man of Thought and Independence, Prophet of God* (2011), 119.
79. Viz „Growth in Mexican Cities Explodes into 16 Stakes“, *Church News*, Nov. 22, 1975, 3.
80. Knowles, *Howard W. Hunter*, 202.
81. Conference Report, Oct. 1959, 121.
82. Knowles, *Howard W. Hunter*, 168–169.
83. Avant, „She Made Home a Happy Place“, 5.
84. Searle, „President Howard W. Hunter“, 25.
85. Nepublikovaný rukopis Richarda A. Huntera.
86. James E. Faust, „President Howard W. Hunter: The Lord’s ‚Good and Faithful Servant‘“, *Ensign*, Apr. 1995, 15.
87. Dell Van Orden, „Exciting Time in Church History“, *Church News*, June 25, 1988, 6.
88. Howard W. Hunter, „The Opening and Closing of Doors“, *Ensign*, Nov. 1987, 54.
89. Knowles, *Howard W. Hunter*, 284.
90. Knowles, *Howard W. Hunter*, 291.
91. Knowles, *Howard W. Hunter*, 305–306.
92. Howard W. Hunter, „An Anchor to the Souls of Men“, *Ensign*, Oct. 1993, 71.
93. James E. Faust, „The Way of an Eagle“, 13.
94. Todd, „President Howard W. Hunter“, 4.
95. Todd, „President Howard W. Hunter“, 5; viz také Howard W. Hunter, „Exceeding Great and Precious Promises“, *Ensign*, Nov. 1994, 8.
96. Gordon B. Hinckley, „A Prophet Polished and Refined“, *Ensign*, Apr. 1995, 34.
97. Howard W. Hunter, „Exceeding Great and Precious Promises“, *Ensign*, Nov. 1994, 8.
98. Gerry Avant, „Temple Is Dedicated in Sunshine State“, *Church News*, Oct. 15, 1994, 3.

99. Howard W. Hunter, „We Have a Work to Do“, *Ensign*, Mar. 1995, 64.
100. Howard W. Hunter, „The Gifts of Christmas“, *Ensign*, Dec. 2002, 18.
101. Howard W. Hunter, „The Gifts of Christmas“, 18–19; upraveno z: „What We Think Christmas Is“, *McCall's*, Dec. 1959, 82–83.
102. Gordon B. Hinckley, „A Prophet Polished and Refined“, 34.
103. Nepublikovaný rukopis Richarda A. Huntera.
104. Gordon B. Hinckley, „A Prophet Polished and Refined“, 34.
105. Dell Van Orden, „14th President of the Church Dies at Age 87; He Touched Millions of Lives across the World“, *Church News*, Mar. 11, 1995, 3.
106. James E. Faust, „Howard W. Hunter: Man of God“, 26.
107. Gordon B. Hinckley, „A Prophet Polished and Refined“, 33–35.

Ježíš Kristus – naše jediná cesta k naději a radosti

„Pokud se náš život a naše víra soustředí na Ježíše Krista a na Jeho znovuzřížené evangelium, nemůže se nikdy nic vyvíjet trvale špatně.“

Ze života Howarda W. Huntera

V ýznačným tématem, které se objevuje v učení presidenta Howarda W. Huntera, je to, že skutečný pokoj, uzdravení a štěstí přichází pouze tehdy, když se člověk snaží poznávat a následovat Ježíše Krista. President Hunter učil, že „Kristova cesta není jen cestou *správnou*, ale v konečném důsledku tou *jedinou* cestou k naději a radosti“.¹

President Hunter rovněž neohroženě svědčil o Spasitelově božském poslání. „Jako vysvěcený apoštol a zvláštní svědek Krista vám vydávám posvátné svědectví o tom, že Ježíš Kristus je vskutku Syn Boží,“ prohlásil. „Je oním Mesiášem, kterého prorocky očekávali starozákonní proroci. Je onou Nadějí Izraele, za jejíž příchod se během dlouhých staletí podle předepsaného způsobu uctívání modlily děti Abrahama, Izáka a Jákoba. ...

A právě mocí Ducha Svatého vydávám své svědectví. Víím, že Kristus skutečně existuje, jako kdybych Ho viděl vlastníma očima a slyšel vlastníma ušima. Také víím, že Svatý Duch potvrdí pravdivost mého svědectví v srdci všech těch, kteří naslouchají uchem víry.“²

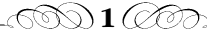
Presidenta Huntera přitahovala místa, kde Ježíš působil, a tak Svatou zemi navštívil více než dvacetkrát. Starší James E. Faust z Kvora Dvanácti řekl, že „Jeruzalém ho přitahoval jako magnet. ... Jeho touha být tam, kde kráčel a učil Spasitel, se zdála být téměř neukojitelná. Měl moc rád všechny ty scenérie a zvuky. Miloval zejména Galileu. Ale jedno místo měl ze všeho nejraději. *Vždy* říkal: ‚Pojďme

„Jak často myslíme na Spasitele? Jak hluboce, jak vděčně a jak obdivně přemýšlíme o Jeho životě? Nakolik je ústředním bodem našeho života?“

ještě jednou k zahradnímu hrobu, vždyť tam vždy chodíváme.' A pak tam seděl a rozjímal, jako kdyby pronikal závojem, který ho odděloval od Spasitele."³

Učení Howarda W. Huntera

Musíme poznat Krista lépe, než jak Ho známe, a pamatovat na Něj častěji, než jak na Něj pamatujeme.

Členové Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů uctivě zpívají:

*Ježíši, každá moudrost Tvá
plní hruď radostí,
ještě víc hledět na Tvou tvář,
dlít ve Tvé blízkosti. ...*

... Jak často myslíme na Spasitele? Jak hluboce, jak vděčně a jak obdivně přemýšlíme o Jeho životě? Nakolik je ústředním bodem našeho života?

Například kolik času během běžného dne, pracovního týdne nebo rychle ubíhajícího měsíce věnujete Ježíšovi a myšlence na Něj? Někteří z nás na Něj možná dostatečně nemyslí.

Život by byl dozajista klidnější, manželství a rodiny by byly silnější, lidé v sousedství i v celých národech by byli ve větším bezpečí a byli by laskavější a činorodější, pokud by evangelium Ježíše Krista více naplňovalo naši hruď „radostí“.

Pokud nebudeme věnovat více pozornosti myšlenkám svého srdce, přemýšlím, jakou máme naději činit si nárok na onu větší radost, onu sladší odměnu – jednoho dne „hledět na [Jeho láskyplnou] tvář, dlít v [Jeho] blízkosti“.

V každém dni našeho života a v každém období roku ... se každého z nás Ježíš ptá tak, jak se ptal před mnoha lety po svém vítězoslavném vstupu do Jeruzaléma: „Co se vám zdá o Kristu? Čí jest syn?“ (Mat. 22:42.)

Prohlašujeme, že je to Syn Boží, a pravdivost této skutečnosti by se měla dotýkat naší duše častěji.⁴

Musíme poznat Krista lépe, než jak Ho známe; musíme na Něj pamatovat častěji, než jak na Něj pamatujeme; musíme Mu sloužit

„Kéž jsme oddanějšími a ukázněnějšími následovníky Krista. Kéž Ho uchováváme ve svých myšlenkách a pronášíme Jeho jméno s láskou.“

statečněji, než jak Mu sloužíme. Pak budeme pít vodu prýstící k věčnému životu a budeme jíst chléb života.⁵

2

Ježíš je naším jediným opravdovým zdrojem naděje a trvalé radosti.

*Zlomeným srdcím naději,
pokorným radost dáš,
dobrý jsi k těm, co hledají,
cestu i k padlým znáš.*

Jak nádherná sloka písně a jak velké poselství naděje, která je zakotvena v evangeliu Kristově! Je snad mezi námi někdo, ať již z jakéhokoli společenského postavení, kdo nepotřebuje naději a kdo nehledá větší radost? Toto jsou univerzální potřeby a tužby lidské duše a jsou to Kristova zaslíbení určená Jeho následovníkům. Naděje je nabídnuta „zlomeným srdcím“ a radost přichází k „pokorným“.

Kajicnost je nákladná – stojí nás naši pýchu a naši necitlivost, ale zejména nás stojí naše hříchy. Neboť jak poznal otec krále Lamoniho

před dvaceti staletími – toto je cena opravdové naděje. „Ó Bože,“ zvolal, „kéž by ses mi dal poznati, a já odložím všechny hříchy své, abych tě poznal, ... abych mohl býti pozvednut z mrtvých a býti spasen posledního dne.“ (Alma 22:18.) Budeme-li i my ochotni odložit všechny své hříchy, abychom Ho poznali a následovali, pak i my budeme naplněni radostí plynoucí z věčného života.

A co pokorní? Ve světě, který se až příliš často stará o to, aby vítězil tím, že zastrašuje, a snaží se být ve všem první, nestojí ve frontě na knihy, které vyzývají k prosté pokoře, mnoho lidí. Avšak pokorní zdědí zemi, což je dosti působivá firemní akvizice – a provedená *bez* zastrašování druhých! Dříve či později, a modlíme se o to, aby to bylo spíše dříve *než* později, každý uzná, že Kristova cesta není jen cestou *správnou*, ale v konečném důsledku tou *jedinou* cestou k naději a radosti. Každé koleno poklekne a každý jazyk vyzná, že vlídnost je lepší než surovost, že laskavost je důležitější než nátlak, že měkká odpověď odvrací hněv. Nakonec – a kdykoli je to možné, tak raději dříve než nakonec – se musíme stát více takovými, jako je On. ...

*Ježíš je naší radostí,
bude i odměnou,
teď i po celé věčnosti
bude naší slávou.*

Toto je má osobní modlitba a mé přání pro celý svět. ... Svědčím o tom, že Ježíš je jediným opravdovým zdrojem trvalé radosti, že v Něm je náš jediný trvalý pokoj. Vskutku si přeji, aby byl naší slávou už „teď“ – slávou, po níž každý z nás jednotlivě dychtivě touží, a jedinou odměnou, kterou mohou lidé a národy trvale považovat za drahocennou. On je naší odměnou v čase i ve věčnosti. Každá jiná odměna je nakonec marná. Každá jiná majestátnost uvadá s časem a rozpadá se působením přírodních živlů. Nakonec ... nepoznáme žádnou opravdovou radost než tu, která je v Kristu.

... Kéž jsme oddanějšími a ukázněnějšími následovníky Krista. Kéž Ho uchováváme ve svých myšlenkách a pronášíme Jeho jméno s láskou. Kéž před Něj poklekáme s pokorou a milosrdenstvím. Kéž žehnáme a sloužíme druhým, aby mohli činit totéž.⁶

 3

To, co celý svět nejvíce potřebuje, je čínorodá a upřímná víra ve Spasitele a v Jeho učení.

Jsou lidé, kteří prohlašují, že věřit v Bibli je staromódní. Je staromódní věřit v Boha, v Ježíše Krista – Syna živého Boha? Je staromódní věřit v Jeho smírnou oběť a Vzkříšení? Pokud ano, tak se prohlašuji za staromódního a tato Církev je staromódní. Mistr velmi jednoduše učil zásadám věčného života a předával ponaučení, která přinášejí štěstí těm, kteří mají víru k tomu, aby věřili. Nezdá se rozumné předpokládat, že je nutné tyto Mistrovy nauky modernizovat. Jeho poselství se týkalo zásad, jež jsou věčné.⁷

V této době, tak jako v každé době před námi a v každé době, jež bude následovat, je to, co celý svět nejvíce potřebuje, čínorodá a upřímná víra v základní nauky Ježíše Nazaretského, žijícího Syna živého Boha. Vzhledem k tomu, že mnozí tyto nauky zavrhnou, existuje o to větší důvod, proč mají upřímní věřící v evangelium Ježíše Krista hlásat jeho pravdy a svým příkladem ukazovat moc a pokoj plynoucí ze spravedlivého a laskavého života. ...

Jak se očekává, že budeme jednat, když nás někdo urazil, nepochopil nás, když s námi někdo jednal nespravedlivě nebo nelaskavě nebo když se někdo vůči nám dopustil hříchu? Co se očekává, že uděláme, když nám ublížili ti, které máme rádi, nebo když nás někdo přeskočil při povýšení, falešně obvinil nebo když někdo nespravedlivě napadl naše motivy?

Vrátíme úder? Vyšleme ještě větší batalion? Odplatíme způsobem oko za oko a zub za zub, nebo ... si uvědomíme, že kvůli takovému jednání bychom nakonec zůstali slepí a bezzubí? ...

Kristus nám vznešeností svého života a příkladem svého učení poskytl mnoho rad, k nimž jsou vždy připojena spolehlivá zaslíbení. Učil s majestátem a pravomocí, které naplňovaly naději vzdělané i neznalé, bohaté i chudé, zdravé i nemocné.⁸

Snažte se vybudovat si osobní svědectví o Ježíši Kristu a o Usmíření. Studium života Kristova a svědectví o tom, že skutečně žil, je něco, o co by každý z nás měl usilovat. Když pochopíme Jeho poslání a Usmíření, které uskutečnil, budeme si přát žít více tak, jak žil On.⁹

Spasitel může utišit bouře v našem životě.

4

Když budeme používat víru ve Spasitele, On utiší neklidné vody v našem životě.

Každý z nás v životě zažil náhlé bouře. Některé z nich ... mohou být prudké a strach nahánějící a potenciálně zničující. Jako jednotlivci, jako rodiny, jako komunity, jako národy, a dokonce i jako církevní sbory jsme zažili náhlé hromobití, kvůli němuž jsme tak či onak vznesli tuto otázku: „Mistře, nedbáš, že hyneme?“ [Marek 4:38.] A tak či onak jsme v onom tichu po bouři vždy zaslechli: „Proč se tak bojíte? Jakž to, že nemáte [žádné] víry?“ [Marek 4:40.]

Nikdo z nás si nechce myslet, že nemá *žádnou* víru, ale předpokládám, že toto Pánovo jemné pokárání je z velké části zasloužené. Tento veliký Jehova, v Něhož podle svých slov důvěřujeme a Jehož jméno jsme vzali na sebe, je tím, kdo pravil: „Buď obloha u prostřed vod, a děl vody od vod!“ (Gen. 1:6.) A je také tím, kdo řekl: „Shromažďte se vody, kteréž jsou pod nebem, v místo jedno, a ukaž se místo suché!“ (Gen. 1:9.) Navíc to byl On, kdo rozdělil

Rudé moře, a umožnil tak Izraelitům projít po suché zemi. (Viz Ex. 14:21–22.) Dozajista by nemělo být překvapivé, že dokázal přikázat několika žvlům působícím na Galilejském moři. A naše víra nám má připomínat, že dokáže utišit i neklidné vody našeho života. ...

My všichni budeme mít v životě nějaké protivenství. Myslím, že si tím můžeme být docela dobře jisti. Některá tato protivenství budou mít schopnost být prudká, ničivá a zhoubná. Některá z nich možná dokonce budou zatěžkávací zkouškou pro naši víru v milujícího Boha, který má moc přinést nám úlevu.

Myslím, že ohledně těchto úzkostných chvil by nám Otec nás všech řekl: „Proč se tak bojíte? Jakž to, že nemáte [žádné] víry?“ A samozřejmě to musí být víra, která nás bude doprovázet celé naše putování, při všem, co prožíváme, celý náš život, nikoli víra jen pro drobné okamžiky tu a tam a pro bouřlivé chvíle. ...

Ježíš řekl: „Na světě ssoužení míti budete, ale doufejtež, jáť jsem přemohl svět.“ (Jan 16:33.)¹⁰

5

Když zaměříme svůj život na Spasitele, nemusíme se ničeho obávat a naše starosti se změni v radosti.

Vím toho dost o vašem zaneprázdněném a hektickém životě, abych věděl, že někdy máte pocit marnosti. Čas od času máte možná trochu i obavy. Zním to. ...

Téma mého dnešního poselství pro vás zní: „Neboj se, malé stádo.“ Znamená to povzbudit vás, abyste se radovali z velkých požehnání života. Znamená to vyzvat vás, abyste pocítili velké nadšení ze života podle evangelia a z lásky našeho Otce v nebi. Život je nádherný, dokonce i v těžkých chvílích, a v průběhu putování jsou všude zastávky naplněné štěstím, radostí a pokojem, přičemž jejich nekonečná míra nás čeká na konci cesty.

Samozřejmě je hodně záležitostí, se kterými si můžeme dělat starosti, a některé z nich jsou velmi závažné, ale právě proto mluvíme o víře, naději a pravé lásce z hlediska evangelia. My, jako Svatí posledních dnů, máme život naplněný hojností, a snažíme se zdůrazňovat svá požehnání a příležitosti, přičemž se tolik nezaměřujeme na svá zklamání a starosti. „Hleďte pilně, modlete se vždy

a buďte věřící,“ píše se v písmech, „a všechny věci budou působiti společně pro dobro vaše.“ (NaS 90:24.) Chtěl bych vám toto zaslíbení připomenout. ...

Mějte prosím na paměti tuto jednu věc. Pokud se náš život a naše víra soustředí na Ježíše Krista a na Jeho znovuzřížené evangelium, nemůže se nikdy nic vyvíjet trvale špatně. Na druhé straně, pokud se náš život nesoustředí na Spasitele a na Jeho učení, nikdy nemůže být žádné jiné štěstí trvalé. ...

Všichni občas zápolíme se zdravotními problémy – jiní s nimi zápolí neustále. Choroby a nemoci jsou součástí břemene smrtelnosti. Mějte víru a pozitivní postoj. Moc kněžství je skutečná a v životě je toho mnoho, co je dobré, i když máme fyzické problémy. Je radost vědět, že při vzkříšení nebudou žádná zranění ani nemoci.

Některé naše obavy mohou přicházet ve formě pokušení. Jiné mohou být ve formě obtížných rozhodnutí týkajících se vzdělání, profesní dráhy, peněz nebo manželství. Ať máte jakékoli břímě, potřebnou sílu naleznete v Kristu. Ježíš Kristus je Alfa i Omega, doslova počátek i konec. Je s námi od startu až do cíle, a jako takový je v našem životě někým více než pouhým divákem. ...

Pokud je jhem, které nás tíží, samotný hřích, ono poselství zůstává stejné. Kristus zná plnou tíhu našich hříchů, neboť On je nesl jako první. Pokud naším břemenem není hřích ani pokušení, ale nemoc, chudoba či zavržení, platí totéž. On ví, o co se jedná. ...

Trpěl mnohem více než jen za naše hříchy. Ten, kterého Izaiáš nazývá „mužem bolestí“ (viz Izaiáš 53:3; Mosiáš 14:3), dokonale zná každý problém, kterým procházíme, protože se rozhodl nést plnou tíhu všech našich trápení a našich bolestí. ...

Bratři a sestry, máte a budete mít rozmanité starosti a těžkosti, ale přijímejte život s radostí a s plnou vírou. Studujte pravidelně písma. Vroucně se modlete. Buďte poslušni hlasu Ducha a proroků. Dělejte vše, co je ve vašich silách, abyste pomáhali druhým. Tímto způsobem života naleznete veliké štěstí. Jednoho slavného dne se všechny vaše starosti promění v radosti.

Joseph Smith ze své kobky v žaláři Liberty Jail napsal Svatým, kteří procházeli těžkostmi, toto:

Vesele číňme všechny věci, jež leží v naší moci; a potom, kéž můžeme v klidu státí, s naprostou jistotou, abychom viděli spasení Boží, a jak rámě jeho bude zjeveno. [NaS 123:17; zvýraznění přidáno.]

[Řečeno slovy Páně určenými Proroku Josephu Smithovi:]

Neboj se, malé stádo; číňte dobro; nechť se země a peklo spolčí proti vám, neboť jestliže jste postaveni na skále mě, nemohou zvítěziti. ...

Hleďte ke mně v každé myšlence; nepochybujte, nebojte se.

Vizte rány, jež probodly bok můj, a také stopy hřebů v rukou a nohou mých; buďte věrní, zachovávejte přikázání má, a zdědíte království nebeské. [NaS 6:34–37.]¹¹

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Zamyslete se nad tím, jak byste odpověděli na otázky presidenta Huntera v 1. oddíle. Co můžeme dělat, aby byl Ježíš Kristus ústředním bodem našeho života? Co můžeme dělat, aby byl ústředním bodem naší rodiny? Jak můžeme poznat Krista lépe, než jak Ho známe?
- Co nás „stojí“ obdržet naději, radost a pokoj, které Kristus nabízí? (Viz 2. oddíl.) Kdy jste pocítili naději, pokoj a radost, které přicházejí od Spasitele?
- Proč je podle vašeho názoru „to, co celý svět nejvíce potřebuje, čínorodá a upřímná víra v základní nauky Ježíše Nazaretského“? (Viz 3. oddíl.) Jak můžete projevovat víru v Kristovo učení, když máte pocit, že vás „někdo urazil, nepochopil [vás], když s [vámi] někdo jednal nespravedlivě nebo nelaskavě nebo když se někdo vůči [vám] dopustil hříchu“?
- Čemu se můžeme naučit ze slov presidenta Huntera ohledně obav a víry? (Viz 4. oddíl.) Jak nám může víra pomoci překonat strach? Zamyslete se nad situacemi, kdy Spasitel utišil bouře ve vašem životě, když jste použili víru v Něj.
- Jak nám mohou rady presidenta Huntera uvedené v 5. oddíle pomoci přijímat „život s radostí“, i když zažíváme zármutek, zklamání a nemoci? Jak si můžeme vypěstovat náhled na věci z hlediska

věčnosti? Jak vám Spasitel pomohl nebo pomáhá vést život ve větší hojnosti?

Souisející verše z písem

Matouš 11:28–30; Jan 14:6; 2. Nefi 31:19–21; Alma 5:14–16; 7:10–14; 23:6; Helaman 3:35; 5:9–12; NaS 50:40–46; 93:1

Pomůcka ke studiu

„Když studujete, věnujte pečlivou pozornost myšlenkám, které vás napadají, a pocitům, které vám vstupují do srdce.“ (*Kažte evangelium mé* [2004], 18.) Zvažte možnost zaznamenávat si dojmy, které vám vstupují do mysli, i když se zdá, že nemají nic společného se slovy, která právě čtete. Je možné, že se jedná právě o to, co vám Pán chce zjevit.

Odkazy

1. „Jesus, the Very Thought of Thee“, *Ensign*, May 1993, 65.
2. „An Apostle’s Witness of Christ“, *Ensign*, Jan. 1984, 70.
3. James E. Faust, „Howard W. Hunter: Man of God“, *Ensign*, Apr. 1995, 27.
4. „Jesus, the Very Thought of Thee“, 63–64.
5. „What Manner of Men Ought Ye to Be?“ *Ensign*, May 1994, 64; viz také „He Invites Us to Follow Him“, *Ensign*, Sept. 1994, 5.
6. „Jesus, the Very Thought of Thee“, 64–65.
7. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 318.
8. „The Beacon in the Harbor of Peace“, *Ensign*, Nov. 1992, 18.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 30.
10. „Master, the Tempest Is Raging“, *Ensign*, Nov. 1984, 33–35.
11. „Fear Not, Little Flock“ (proslov pronesený na Univerzitě Brigham Younga, 14. března 1989), 1–2, 4–5; speeches.byu.edu.

Musíme „zaměřit pozornost na Ježíše“ a nikdy „neodvracet zrak od toho, v Něhož musíme věřit“.

„Pokoj svůj dávám vám“

„Člověk může pokoj pocítit jedině skrze bezpodmínečné podrobení se – podrobení se tomu, kdo je Knížetem pokoje, kdo má moc nám pokoj udělit.“

Ze života Howarda W. Huntera

Jeden ze spolupracovníků presidenta Howarda W. Huntera z Kvora Dvanácti ho popsal jako muže „neobyčejné trpělivosti, která vyplývá z velkého niterného pokoje“.¹ President Hunter často mluvil o niterném pokoji, který může člověk obdržet jedině tím, že se obrátí k Bohu – že Mu důvěřuje, projevuje víru a snaží se konat Jeho vůli. Tento pocit pokoje mu pomáhal v mnoha obtížných chvílích.

Na konci roku 1975 lékař doporučil, aby Claire, manželka presidenta Huntera, podstoupila operaci mozku. President Hunter se zoufale snažil zjistit, zda je tato operace pro Claire tou nejlepší možností, protože by to pro její křehký tělesný stav mohlo být příliš náročné a nemuselo by to její stav zlepšit. Navštívil chrám, radil se se členy rodiny a záhy pocítil, že operace je tou nejlepší nadějí na to, aby se Claire alespoň trochu ulevilo. Svě pocity v den operace popsal těmito slovy:

„Šel jsem s ní až ke dveřím do operačního sálu, políbil jsem ji a pak ji provezli dveřmi. Jak čas ubíhal, čekal jsem a přemýšlel jsem. ... Najednou se napjatá úzkost proměnila v pocit pokoje. Poznám jsem, že toto rozhodnutí bylo správné a že mé modlitby byly zodpovězeny.“²

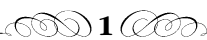
V roce 1989 měl president Hunter další zážitek, kdy v nepříjemné situaci pocítil pokoj. Byl v Jeruzalémě, aby zasvětil Jeruzalémské středisko Univerzity Brigham Younga pro blízkovýchodní studia. Několik různých skupin lidí protestovalo proti přítomnosti Církve v Jeruzalémě a někteří vyhrožovali násilnostmi. Jedním z řečníků

během zasvěcení byl i starší Boyd K. Packer z Kvora Dvanácti, který později vyprávěl tuto příhodu:

„Když jsem pronášel proslov, v zadní části sálu se ozval nějaký ruch. Do místnosti vstoupili muži ve vojenských uniformách. Poslali prezidentu Hunterovi nějaký vzkaz. Otočil jsem se a zeptal jsem se, co mám dělat. Řekl: ‚Máme tady bombovou hrozbu. Máte strach?‘ Odvětil jsem: ‚Ne.‘ ‚Ani já ne,‘ řekl, ‚dokončete svůj proslov.‘“³ Zasvěcovací bohoslužba proběhla bez incidentu; žádná bomba nikde nebyla.

V takovýchto situacích prezident Hunter důvěřoval tomuto Spasitelovu zaslíbení pokoje, které často citoval: „Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává, já dávám vám. Nermutiž se srdce vaše, ani strachuj.“ (Jan 14:27.)

Učení Howarda W. Huntera

Ježíš Kristus je naším zdrojem opravdového pokoje.

Když prorok Izaiáš předpovídal Kristovo narození více než 700 let předtím, než k němu došlo, použil titul vyjadřující velký obdiv. ... Jedním z těchto titulů, který je v dnešním světě zvláště zajímavý, je „Kníže pokoje“. (Iz. 9:6.) Rozrůstání „toho knížetství a pokoje ... nebude konce“, prohlásil Izaiáš. (Verš 7.) Jak úžasná naděje pro válkami zmítaný a hříchem obtížený svět!⁴

Pokoj, po němž svět touží, je období, kdy je zastaveno nepřátelství; ale lidé si neuvědomují, že pokoj je stav bytí, který přichází k člověku jen na základě požadavků a podmínek stanovených Bohem a žádným jiným způsobem.

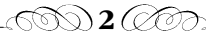
V žalmu v knize Izaiášově se nacházejí tato slova: „Člověka spoléhajícího na tě [uchováš] v [dokonalém] pokoji; v pokoji, nebo[ť] v tebe doufá.“ (Iz. 26:3.) Tento dokonalý pokoj, který Izaiáš zmiňuje, přichází k člověku jen skrze víru v Boha. Nevěřící svět toto nechápe.

Ježíš při poslední příležitosti, kdy povečeřel s Dvanácti, umyl apoštolům nohy, rozlámal jim chléb a podal jim kalich; poté, co od nich Jidáš odešel, k nim Mistr celkem dlouze promlouval. Kromě jiného jim řekl o své nadcházející smrti a o odkazu, který každému

z nich zanechává. Nenashromáždil žádné statky, jmění ani bohatství. Je zaznamenáno, že neměl žádný majetek, vyjma oblečení, které měl na sobě a které si druhý den po Ukřižování rozdělili vojáci, kteří losovali o jeho plášť. Svým učedníkům předal odkaz těmito prostými, avšak význačnými slovy: „Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává, já dávám vám. Nermuť se srdce vaše, ani strachuj.“ (Jan 14:27.)

Použil židovskou formu pozdravu a požehnání: „Pokoj svůj vám dávám.“ Tento pozdrav a odkaz neměli přijmout v obvyklém slova smyslu, neboť řekl: „... Ne jako svět dává, já dávám vám.“ Nejednalo se o plané přání, jednalo se o pouhou zdvořilost, jak tato slova používají lidé ve světě jako záležitost zvyku; ale předal jim ho jako původce pokoje a jako Kníže pokoje. Předal jim ho a řekl: „Nermuť se srdce vaše, ani strachuj.“ Za několik hodin se měli setkat se zármutkem a starostmi, ale s Jeho pokojem mohli strach překonat a mohli stát pevně za svým.

Jeho poslední slova před závěrečnou modlitbou onoho památelného večera zněla takto: „... Na světě ssoužení míti budete, ale [budte dobré myslí], jáť jsem přemohl svět.“ (Jan 16:33.)⁵

Pokoj pěstujeme tím, když žijeme podle zásad evangelia.

Existuje jen jedno vodítko ve vesmíru, jediné opravdové neomylné světlo, jediný neselhávající maják světu. Tímto světlem je Ježíš Kristus, světlo a život světa, světlo, které jeden prorok z Knihy Mormonovy popsal jako „světlo, jež je nekonečné, jež nemůže nikdy býti zatemněno“. (Mosiáš 16:9.)

Když hledáme bezpečný a pokojný břeh, ať již jako jednotlivci, ženy či muži, rodiny, komunity nebo národy, Kristus je jediným majákem, na který se můžeme opravdu spoléhat. On je tím, kdo o svém poslání řekl: „Já jsem ta cesta, i pravda, i život.“ (Jan 14:6.) ...

Zamyslete se například nad těmito Kristovými pokyny určenými Jeho učedníkům. Řekl: „Milujte nepřátele své, dobrořečte těm, kteříž vás proklínají, dobře čiňte nenávidícím vás, a modlte se za ty, kteříž vás utiskují a vám se protiví.“ (Mat. 5:44.)

Pomyslete na to, co by jen toto samotné nabádání způsobilo ve vašem i v mém sousedství, ve společnosti, ve které žijete vy i vaše děti, v národech, které tvoří naši velkou celosvětovou rodinu. Uvědomuji si, že tato nauka představuje závažnou výzvu, ale jistě to je příjemnější výzva než strašlivé problémy, které před nás staví válka, chudoba a bolest, kterým svět neustále čelí.⁶

Když se snažíme pomáhat těm, kteří se vůči nám prohřešili, když se modlíme za ty, kteří nás nespravedlivě využili, náš život může být krásný. Když se dostaneme do jednoty s Duchem a s druhými, zatímco sloužíme Pánu a dodržujeme Jeho příkázání, můžeme pocítovat pokoj.⁷

Svět, v němž žijeme, potřebuje evangelium Ježíše Krista, ať již je to v našem blízkém okolí nebo někde daleko. Evangelium je jedinou cestou, jak lidé ve světě mohou vůbec někdy poznat pokoj. ... Potřebujeme pokojnější svět, který vychází z pokojnějších rodin, z pokojnějšího sousedství a společenství. Chceme-li si takový pokoj zajistit a vypěstovat, „musíme mít druhé rádi, dokonce i své nepřátele, a rovněž své přátele“. [*Učení presidentů Církve: Joseph Smith* (2008), 390.] ... Je třeba, abychom druhým nabízeli přátelskou ruku. Je třeba, abychom byli laskavějšími, vlídnějšími, abychom více odpouštěli a byli pomalejšími k hněvu.⁸

Bůh působí hlavně přesvědčováním, trpělivostí a shovívavostí, nikoli nátlakem a přímou konfrontací. Působí jemným naléháním a pokojným nabádáním.⁹

Zaslíbení pokoje nemají ti, kteří zavrhnou Boha, ti, kteří nechtějí dodržovat Jeho příkázání, ani ti, kteří porušují Jeho zákony. Prorok Izaiáš mluvil o úpadku a zkaženosti vedoucích, a poté pokračoval ve svém varování říka: „Bezbožní pak budou jako moře zbouřené, když se spokojiti nemůže, a jehož vody vymítají nečistotu a bláto. Nemají žádného pokoje, praví Bůh můj, bezbožní.“ (Iz. 57:20–21.) ...

... Netečnost vůči Spasiteli nebo nedodržování příkázání Božích s sebou přináší nejistotu, vnitřní neklid a spory. To jsou protiklady pokoje. Člověk může pokoj pocítit jedině skrze bezpodmínečné podrobení se – podrobení se tomu, kdo je Knížetem pokoje, kdo má moc nám pokoj udělit.¹⁰

Problémy světa, které se často objevují v křiklavých titulcích, by nám měly připomínat, že máme hledat pokoj plynoucí z dodržování jednoduchých zásad evangelia Kristova. Máme-li rádi své bližní a máme-li víru ve Spasitelovu smírnou oběť a v onen tichý příslib věčného života, který nám dává, pak halasně menšiny nezviklají pokoj v naší duši. Kde máme najít takovou víru v neklidném světě? Pán řekl: „Proste, a budeť vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a budeť vám otevřeno. Nebo každý, kdož prosí, bere; a kdož hledá, nalézá; a tomu, kdož tluče, bude otevřeno.“ (Lukáš 11:9–10.)¹¹

Zdá se, že všichni musíme přijmout dvě věčné pravdy, máme-li najít pokoj v tomto světě a věčný život ve světě, který přijde. 1) Že Ježíš je Kristus, skutečný věčný Syn našeho Nebeského Otce, který přišel na zem za konkrétním účelem vykoupit lidstvo z hříchu a hrobu, a že žije, aby nás přivedl zpět do přítomnosti Otce. 2) Že Joseph Smith byl Jeho prorok povoláný v těchto posledních dnech, aby znovuzřídil pravdu, kterou lidé ztratili kvůli přestupku. Pokud všichni lidé přijmou tyto dvě základní pravdy a budou podle nich žít, přijde na svět pokoj.¹²

Pokud vy sami budete odolávat ... pokušením a rozhodnete se platit každodenní cenu za to, abyste žili podle zákona sklizně za pomoci čistých a morálních myšlenek a skutků, upřímného a čestného jednání, s bezúhonností a svědomitostí při studiu, půstu, modlitbě a uctívání Boha, budete sklízet svobodu a vnitřní pokoj a blahobyť.¹³

Život naplněný nesobeckou službou bude rovněž naplněn pokojem, který přesahuje veškeré chápání. ... Tento pokoj se může dostavit jedině skrze dodržování zásad evangelia. A z těchto zásad je složen plán Knížete pokoje.¹⁴

V dnešním světě je toho tolik, co je určeno k tomu, aby ničilo ... náš vlastní pokoj skrze hříchy a pokušení mnoha druhů. Modlíme se o to, aby Svátí žili v souladu s ideálem, který nám stanovil Ježíš Nazaretský.

Modlíme se o to, aby Satanovy snahy byly zmařeny, aby jednotlivci mohli v osobním životě pociťovat pokoj a aby si rodiny mohly být nablízku a měly zájem o každého svého člena, aby sbory a

„Život naplněný nesobeckou službou bude rovněž naplněn pokojem, který přesahuje veškeré chápání.“

kůly, odbočky a okrsky mohly tvořit ono velké tělo Kristovo, aby zaopatřily každou potřebu, utišily každou bolest, uzdravily každou ránu, dokud se celý svět, jak o to Nefi prosil, nebude „tlačiti kupředu se stálostí v Kristu, [maje] dokonalý jas naděje a lásku k Bohu a ke všem lidem. ...

Milování bratří moji,“ pokračoval Nefi, „toto je ta cesta; a není dáno žádné jiné cesty.“ (2. Nefi 31:20–21.)¹⁵

 3

Spasitel nám může pomoci najít pokoj bez ohledu na zmatek a neklid kolem nás.

Ježíš nebyl ušetřen zármutku, ani bolesti, ani trýzně, ani útoků. Žádný jazyk nemůže popsat nevyslovitelné břímě, které nesl, ani nemáme dost moudrosti na to, abychom porozuměli tomu, jak Ho prorok Izaiáš popsal – jako muže bolestí. (Viz Iz. 53:3.) Jeho loď byla většinu Jeho života zmítána sem a tam a nakonec, alespoň v očích smrtelníků, se zkázonosně roztrhla o skalnatý břeh Kalvárie. Jsme žádáni, abychom nehleděli na život smrtelnýma očima; duchovním zrakem poznáváme, že na kříži se odehrávalo něco jiného.

Na rtech i v srdci Spasitele spočíval pokoj bez ohledu na to, jak prudce zuřila bouře. Kéž je tomu tak i v našem životě – v našem srdci, v našem domově, v našich národech po celém světě, a dokonce i v útocích, které čas od času Církev zažívá. Neměli bychom očekávat, že jako jednotlivci či společně projdeme životem bez určité míry protivenství.¹⁶

Člověk může žít v krásném a pokojném prostředí, ale kvůli vnitřnímu rozkolu a konfliktu může být ve stavu neustálého neklidu. A na druhé straně může člověk být uprostřed naprostého zničení a válečného krveprolití, a přesto může pociťovat vyrovnanost plynoucí z nevyslovitelného pokoje. Pohlížíme-li na člověka a na způsoby světa, nacházíme neklid a zmatek. Pokud se ale obrátíme k Bohu, najdeme pokoj pro neklidnou duši. Toto je jasně vysvětleno v těchto Spasitelových slovech: „Na světě ssoužení míti budete“ (Jan 16:33); a v tomto odkazu Dvanácti a celému lidstvu, když řekl: „Pokoj zůstávuji vám, pokoj svůj dávám vám; ne jako svět dává. ...“ (Jan 14:27.)

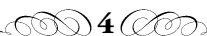
My tento pokoj můžeme najít ve světě plném konfliktů tehdy, když jen přijmeme Jeho veliký dar a Jeho další výzvu: „Podtež ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám.

Veźmĕte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým.“ (Mat. 11:28–29.)

Tento pokoj nás chrání před světským zmatkem a nepokojem. Poznání, že Bůh žije, že jsme Jeho děti a že nás miluje, dodává útěchu ztrápenému srdci. Odpověď na toto hledání spočívá ve víře

v Boha a v Jeho Syna Ježíše Krista. Toto nám přinese pokoj nyní i ve věčnosti, která přijde.¹⁷

V tomto světě zmatku a shonu a časného pokroku se musíme obrátit k jednoduchosti Krista. ... Je třeba, abychom studovali jednoduché základy pravd, kterým učil Mistr, a vyloučili sporné záležitosti. Naše víra v Boha musí být opravdová, nikoli spekulativní. Znovuzřízené evangelium Ježíše Krista může být dynamickým a hybným vlivem, a pokud ho opravdově přijmeme, poskytuje nám smysluplné náboženské prožitky. Jednou z nejsilnějších stránek mormonského náboženství je toto přenesení náboženského přesvědčení do každodenního myšlení a jednání. To pak nepokoj a zmatek nahrazuje pokojem a klidem.¹⁸

Budeme-li mít svůj zrak upřený na Ježíše, můžeme zvítězit nad tím, co chce zničit náš pokoj.

Dovolte mi připomenout jeden z úžasných příběhů o Kristově vítězství nad tím, co je pro nás zkouškou, co nás prověřuje a co nám do srdce vnáší obavy. Když se Kristovi učedníci vydali na jednu ze svých častých plaveb přes Galilejské moře, noc byla temná a přírodní živly silně bouřily. Byly rozbouřené vlny a prudký vítr a tito smrtelní křehcí muži se báli. Naneštěstí s nimi nebyl nikdo, kdo by je uklidnil a zachránil, neboť Ježíš zůstal sám na břehu.

Jako vždy nad nimi bděl. Měl je rád a měl o ně starost. V okamžiku krajní úzkosti vzhledli a uviděli v temnotě postavu ve vlajícím rouchu, jak k nim kráčí po mořských vlnách. Při tomto pohledu vykřikli hrůzou, neboť se domnívali, že po vlnách kráčí nějaký přízrak. A skrze bouři a temnotu – jak to tak často bývá i v našem případě, kdy se uprostřed temnoty života zdá být oceán tak velký a naše loďka tak malá – k nim promluvil onen opravdový a uklidňující hlas plný pokoje a pronesl tato prostá slova: „Jáť jsem [to], nebojte se.“ Petr zvolal: „Pane, jestliže jsi [to] ty, rozkaž mi k sobě přijít po vodě.“ A Kristova odpověď určená jemu byla tatáž, jako odpověď určená nám všem: „Pojď.“

Petr přeskočil bočnici lodě a vydal se do rozbouřených vln – a když měl zrak upřený na Pána, vítr mu možná rozcuchával vlasy a vodní tříšť mu možná smáčela roucho, ale vše bylo v pořádku.

Teprve tehdy, když kvůli kolísající víře odvrátil zrak od Mistra, aby se podíval na rozběsněné vlny a na černou propast pod sebou, teprve tehdy se začal topit. A znovu, jako většina z nás, zvolal: „Pane, pomoz mi.“ A ani tehdy ho Ježíš nezklamal. Natáhl ruku a uchopil topícího se učedníka se slovy jemného pokárání: „Ó malé víry, [proč jsi] pochyboval?“

Ostatní pak v bezpečí svého malého plavidla spatřili, jak se vítr utišil a z vlnobití se stalo čerení vlnek. Zakrátko se ocitli v přístavu, ve svém bezpečném útočišti, kde, jak doufáme, se ocitneme my všichni. Posádka i učedníci byli naplněni nesmírným úžasem. Někteří se o Něm zmínili slovy, které prohlašuji i já dnes: „Vskutku Syn Boží jsi.“ (Upraveno z: Farrar, *The Life of Christ*, str. 310–313; viz Mat. 14:22–33.)

Pevně věřím, že pokud bychom jako jednotlivci, jako rodiny, obce a národy dokázali podobně jako Petr upřít svůj zrak na Ježíše, dokázali bychom i my vítězně kráčet po vzdouvajících se vlnách nevíry a zůstat nezastrašení uprostřed zvedajících se vichrů pochybností. Pokud však odvracíme zrak od toho, v Něhož musíme věřit, a je velmi snadné se odvrátit a svět je k tomu tolik pokoušen, pokud spíše hledíme na moc a zuřivost oněch strašlivých a ničivých živlů kolem sebe než k tomu, který nám může pomoci a může nás zachránit, pak se nevyhnutelně potopíme do moře konfliktů, bolesti a zoufalství.

Modlím se o to, abychom v takových chvílích, kdy máme pocit, že nás přivaly vody stáhnou dolů a že hlubiny pohltí zmítající se loďku naší víry, vždy zaslechli, uprostřed bouře a temnoty, ona příjemná slova Spasitele světa: „[Budte dobré myslí], jáť jsem, nebojte se.“ (Mat. 14:27.)¹⁹

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- President Hunter učí o tom, že Ježíš Kristus je zdrojem opravdového pokoje. (Viz 1. oddíl.) Jaké zážitky vám pomohly poznat tuto pravdu? Jak můžeme obdržet pokoj, který nám Ježíš nabízí?
- Jak nám láska k druhým přináší pokoj? (Viz 2. oddíl.) Jak nám život podle evangelia pomáhá pociťovat pokoj? Proč je „bezpodmínečné podrobení se“ Spasiteli nezbytné pro to, abychom pociťovali pokoj?

- Projděte si učení presidenta Huntera uvedené ve 3. oddíle. Jaké máte zkušenosti s naplněním Spasitelova zaslíbení, že když k Němu přijdete, dá „vám odpočinutí“ od vašich břemen?
- Zamyslete se nad vyprávěním presidenta Huntera o Petrovi, který kráčel po vodě. (Viz 4. oddíl.) Čemu se z tohoto příběhu můžete naučit ohledně toho, jak nacházet pokoj ve chvílích starostí a neklidu? Jak vám Spasitel v obtížných chvílích pomáhá být dobré mysli a nebát se?

Související verše z písem

Žalmy 46:11; 85:8; Izaiáš 32:17; Marek 4:36–40; Římanům 8:6; Galatským 5:22–23; Filipenským 4:9; Mosiáš 4:3; NaS 19:23; 59:23; 88:125

Pomůcka k výuce

Vyzvěte členy třídy, aby si v této kapitole vybrali jeden oddíl, o kterém by chtěli diskutovat, a aby vytvořili skupinu s dalšími studenty, kteří si vybrali tentýž oddíl. Vybídněte každou skupinu, aby probrala odpovídající otázky uvedené na konci kapitoly.

Odkazy

1. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 185.
2. Knowles, *Howard W. Hunter*, 266.
3. Boyd K. Packer, „President Howard W. Hunter – He Endured to the End“, *Ensign*, Apr. 1995, 29.
4. „The Gifts of Christmas“, *Ensign*, Dec. 2002, 16.
5. Conference Report, Oct. 1966, 15–16.
6. „The Beacon in the Harbor of Peace“, *Ensign*, Nov. 1992, 18.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 40.
8. „A More Excellent Way“, *Ensign*, May 1992, 61, 63.
9. „The Golden Thread of Choice“, *Ensign*, Nov. 1989, 18.
10. Conference Report, Oct. 1966, 16.
11. Conference Report, Oct. 1969, 113.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 172–173.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 73–74.
14. „The Gifts of Christmas“, 19.
15. Conference Report, Apr. 1976, 157.
16. „Master, the Tempest Is Raging“, *Ensign*, Nov. 1984, 35.
17. Conference Report, Oct. 1966, 16–17.
18. Conference Report, Oct. 1970, 131–132.
19. „The Beacon in the Harbor of Peace“, 19.

Protivenství – součást Božího plánu pro náš věčný pokrok

„Když nás [těžkosti smrtelnosti] přivádějí k pokoře, zušlechťují nás, učí nás a žehnají nám, mohou být mocnými nástroji v rukou Božích, abychom se díky tomu stali lepšími lidmi.“

Ze života Howarda W. Huntera

Na generální konferenci v dubnu 1980 starší Howard W. Hunter, tehdy člen Kvora Dvanácti apoštolů, vyprávěl o tom, jak s davem lidí sledoval závody dlouhých veslic na Samoi. „V davu vládl neklid,“ vyprávěl, „a téměř všichni upírali zrak na moře a vyhlíželi, kdy poprvé zahlédnou [veslice]. Najednou to mezi lidmi zaburácelo, protože v dálce se objevily čluny. Na každém z nich byla posádka tvořená padesáti silnými veslaři, kteří nořili do vody vesla a zase je vytahovali v rytmu, který poháněl veslici vlnami a zpěněnou vodou – byl to nádherný pohled.

Čluny s muži se záhy objevily v celé své kráse a uháněly k cíli. I když tito silní muži zabírali ze všech sil, tíha člunu s padesáti lidmi působila proti mocné síle – odporu vody.

Když první dlouhá veslice proplula cílovou čarou, skandování davu dosáhlo vrcholu.“

Po závodě zašel starší Hunter k přístavišti veslic a mluvil s jedním veslařem, který mu vysvětlil, že před tohoto dlouhého člunu „je zkonstruována tak, aby vodu rozrážela, a pomáhala tak překonat odpor, který rychlost člunu snižuje. Také vysvětlil, že zabírání vesly proti odporu vody vytváří sílu, která pohání člun vpřed. Díky odporu vzniká protichůdná síla i pohyb vpřed.“¹

Starší Hunter použil vyprávění o závodech veslic na Samoi jako úvod ke svému proslovu o účelech protivenství. Během své

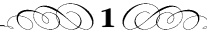

Uprostřed našich zkoušek Spasitel každému z nás nabízí totéž, co nabídl onomu muži u rybníka Bethesda: „Chceš-li zdrav býti?“ (Jan 5:6.)

apoštolské služby mluvil o protivenství mnohokrát – nabízel druhým rady a dodával jim naději a povzbuzení. Mluvil z osobní zkušenosti, protože si prošel nemocemi, které ho ohrožovaly na životě, i jinými zkouškami. Svědčil s pevným přesvědčením o tom, že ve chvílích těžkostí má „Ježíš Kristus ... moc ulehčit naše břemena a zmírnit tíhu toho, co je na nás vloženo“.²

Učení Howarda W. Huntera

Protivenství je součástí Božího plánu pro náš věčný pokrok.

Všímám si toho, že život – život každého člověka – je plný vzestupů i pádů. Ve světě vskutku vidíme mnoho radostí i trápení, mnoho změněných plánů a nových cest, mnoho požehnání, která nevypadají jako požehnání, ani nám tak nepřipadají, a mnoho událostí, které nás přivádějí k pokoře a prohlubují naši trpělivost a víru. My všichni čas od času prožíváme tyto chvíle, a myslím, že vždy budeme. ...

... President Spencer W. Kimball, který toho věděl o utrpení, zklamání a okolnostech, které nemůžeme změnit, hodně, kdysi napsal:

„Jako lidé bychom rádi ze života vyloučili fyzickou bolest a duševní úzkost a zajistili si nepřetržitý klid a pohodu, ale kdybychom zavřeli dveře před bolestí a zármutkem, mohlo by se stát, že bychom tím vyloučili své největší přátele a dobrodince. Utrpení může z lidí udělat svaté, protože se učí trpělivosti, shovívavosti a sebeovládání.“
[*Faith Precedes the Miracle* (1972), 98.]

V těchto slovech president Kimball zmiňuje zavírání dveří před některými životními zkušenostmi. ... V našem životě se dveře průběžně zavírají, a některé tyto případy přinášejí opravdovou bolest a zármutek. Avšak *opravdu* věřím tomu, že tam, kde se jedny dveře zavírají, se jiné otevírají (a možná více než jedny) a přinášejí naději a požehnání v jiných oblastech našeho života, které bychom možná jinak neobjevili.

... Před několika lety [president Marion G. Romney] řekl, že všichni muži a ženy, včetně většiny těch, kteří jsou věrní a oddaní, se ve svém životě setkají s protivenstvím a utrpením, protože, jak řekl Joseph Smith, „lidé musejí trpět, aby mohli vystoupit na horu

Sion a být pozdviženi nad nebesa“ . [Učení *presidentů Církve: Joseph Smith* (2008), 228; viz Conference Report, Oct. 1969, 57.]

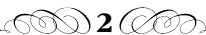
President Romney poté řekl:

„To neznamená, že po utrpení toužíme. Vyhýbáme se mu, jak jen to je možné. Avšak nyní víme, a my všichni jsme věděli, když jsme byli vybráni vstoupit do smrtelnosti, že zde budeme prověřováni ohněm protivenství a utrpení. ...

[A co více,] Otcův plán pro zkoušení [a zušlechťování] Jeho dětí nevyloučil ani samotného Spasitele. Utrpení, které se rozhodl snášet a které skutečně snášel, se rovnalo společnému utrpení všech mužů [a žen, ať žijí kdekoli. Chvějící a krvácející a s přáním, aby nemusel pít z onoho kalichu, řekl]: Já jsem vypil a dokončil jsem přípravy své pro děti lidské.‘ (NaS 19:18–19.)“ (Conference Report, Oct. 1969, str. 57.)

My všichni musíme dokončit své „přípravy ... pro děti lidské“. [NaS 19:19.] Kristovy přípravy se do značné míry lišily od těch našich, ale všichni máme učinit určité přípravy a otevřít určité dveře. A učinit takovéto důležité přípravy bude často vyžadovat určitou bolest, určité nečekané změny na naší životní cestě a určité podrobení se, „stejně jako se dítě podrobuje otci svému“. [Mosiáš 3:19.] Snaha dokončit božské přípravy a otevřít celestiální dveře může trvat – a nepochybně potrvá – až do posledních hodin našeho smrtelného života.³

Do smrtelnosti jsme přišli proto, abychom se potýkali s překážkami. Bylo to součástí Božího plánu pro náš věčný pokrok. Bez pokušení, nemoci, bolesti a zármutku by nemohlo být dobra, ctnosti, vděčnosti za zdraví a radosti. ... Musíme pamatovat na to, že tytéž protichůdné síly, které nám brání v pokroku, nám rovněž poskytují příležitosti, které máme překonat.⁴

Strasti, které zažíváme ve smrtelnosti, jsou určeny pro náš růst a zkušenosti.

Když nás [těžkosti smrtelnosti] přivádějí k pokoře, zušlechťují nás, učí nás a žehnají nám, mohou být mocnými nástroji v rukou Božích, abychom se díky tomu stali lepšími lidmi, abychom se díky tomu

stali vděčnějšími, láskyplnějšími a ohleduplnějšími vůči ostatním v jejich těžkostech.

Ano, my všichni máme těžké chvíle, každý z nás osobně i všichni společně, ale i v těch nejtěžších chvílích, ať již tomu bylo v dávných dobách či v době dnešní, neměly a nemají tyto problémy a tato proctví jiný účel, než aby požehnalý spravedlivým a pomohly přimět k pokání ty, kteří jsou spravedliví méně. Bůh nás miluje a v písmech se praví, že „Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný“. [Jan 3:16.]⁵

Lehi, velký patriarcha z Knihy Mormonovy, svými slovy povzbuzoval svého syna Jákoba – syna, který se narodil v pustině v době soužení a protivenství. Jákob neměl takový život, jaký možná očekával, a jeho směr se možná neubíral tak ideálně, jak by mohl. Vytrpěl strasti a nezdary, ale Lehi mu slíbil, že tyto strasti budou posvěceny k jeho prospěchu. (Viz 2. Nefi 2:2.)

Poté Lehi pronesl tato slova, která se stala památnými:

„Neboť musí nezbytně býti, aby byl protiklad ve všech věcech. Kdyby tomu tak nebylo, ... spravedlivost by nemohla býti uskutečněna, ani zlovolnost, ani svatost ani bída, ani dobré ani zlé.“ (2. Nefi 2:11.)

V tomto vysvětlení některých životních bolestí a zklamání jsem v průběhu let nacházel a nacházím velkou útěchu. A nacházím ještě větší útěchu v tom, že ti nejvýznačnější muži a ženy, včetně Syna Božího, čelili takovému protivenství proto, aby lépe porozuměli rozdílu mezi spravedlivostí a zlovolností, svatostí a bídou, dobrým a zlým. Díky temné a vlhké cele v žaláři v Liberty se Prorok Joseph Smith naučil, že jsme-li povoláni projít soužením, je to pro náš růst a zkušenosti a nakonec to bude počítáno pro naše dobro. (Viz NaS 122:5–8.)

Tam, kde se jedny dveře zavírají, jiné se otevírají – dokonce i pro proroka ve vězení. Nemáme vždy tolik moudrosti či tolik zkušeností, abychom dokázali odpovídajícím způsobem posoudit všechny možné vstupy a výstupy. Onen příbytek, který Bůh připravuje pro každé své milované dítě, má možná jen určité chodby a zábradlí, jedinečné koberce, po nichž máme podle Jeho přání projít, a závěsy, kterými máme projít, abychom tento příbytek získali. ...

Když byl Joseph Smith v žaláři v Liberty, Pán mu zjevil, že protivenství nám může přinést zkušenosti a být pro naše dobro.

V různých obdobích našeho života, pravděpodobně opakovaně během našeho života, musíme vskutku uznat, že Bůh ví to, co my nevíme, a vidí to, co my nevidíme. „Nejsouť zajisté myšlení má jako myšlení vaše, ani cesty vaše jako cesty mé, praví Hospodin.“ (Izaiáš 55:8.)

Máte-li doma starosti s dětmi, které bloudí, trápí-li vás finanční potíže a citová vypětí, která ohrožují vaši rodinu a vaše štěstí, musíte-li čelit ztrátě něčeho života nebo zdraví, kéž pokoj naplní vaši duši. Nebudeme pokoušeni nad to, co jsme schopni snést. [Viz 1. Korintským 10:13; Alma 13:28; 34:39.] Naše zajíždky a zklamání jsou přímou a úzkou cestou k Němu.⁶

3

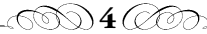
Máme všechny důvody k tomu, abychom byli optimističtí a měli sebedůvěru i v dobách těžkostí.

Ve smrtelném životě vždy byly a vždy budou nějaké těžkosti. Ale když víme to, co víme, a žijeme tak, jak žít máme, není zde opravdu žádné místo pro pesimismus a zoufalství, ani se na ně nemůžeme vymlouvat.

Během svého života jsem byl svědkem dvou světových válek, dále válek v Koreji, ve Vietnamu a [dalších]. Prožil jsem Velkou hospodářskou krizi a podařilo se mi dostat na právnickou fakultu, zatímco jsem zároveň založil rodinu. Byl jsem svědkem toho, jak zešilely akciové trhy a světové ekonomiky, a byl jsem svědkem toho, jak zešilelo několik despotů a tyranů, přičemž se celý svět kvůli tomu dostal do značných obtíží.

A tak doufám, že se nebudete domnívat, že se všechny těžkosti světa vměstnaly do vaší dekády nebo že se nikdy nikomu nevedlo tak špatně jako vám osobně nebo že se vám nikdy nepovede lépe. Ujistuji vás, že se lidem vedlo hůře a že se vám vždy *povede* lépe. Vždy tomu tak je – a zvláště když žijeme podle evangelia Ježíše Krista a evangelium milujeme a umožňujeme mu, aby v našem životě vzkvétalo. ...

Na rozdíl od toho, co někteří možná říkají, máte všechny důvody na tomto světě k tomu, abyste byli šťastní, optimističtí a měli sebe-důvěru. Každé pokolení od počátku času muselo překonávat nějaké těžkosti a řešit nějaké problémy.⁷

Když přijdeme ke Spasiteli, ulehčí nám naše břímě a zmírní tíhu toho, co je na nás vloženo.

„Podtež ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám.

Vezměte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým.

Jho mé zajisté jestiť rozkošné, a břímě mé lehké.“ (Matouš 11:28–30.) ...

... Tato úžasná nabídka pomoci daná samotným Synem Božím se netýkala jen obyvatel Galileje v Jeho době. Tato výzva vzít na sebe Jeho příjemné jho a přijmout Jeho lehké břímě se netýká jen pokolení, která již odešla. To byla a je všeobecná výzva určená všem lidem, všem městům a národům, každému muži, ženě a dítěti, ať žijí kdekoli.

Ve chvílích, kdy my osobně potřebujeme nějakou pomoc, nesmíme ponechat bez povšimnutí tuto neomylnou odpověď na

starosti a trápení našeho světa. V ní je obsaženo zaslíbení osobního pokoje a ochrany. V ní je obsažena moc odložit hřích v každé době. I my musíme věřit tomu, že Ježíš Kristus má moc ulehčit naše břímě a zmírnit tíhu toho, co je na nás vloženo. I my k Němu musíme přijít a obdržet odpočnutí od své práce.

Samozřejmě, že s těmito zaslíbeními jsou spojeny i určité závazky. „Vezměte jho mé na se,“ žádá nás. V biblických dobách bylo jho velmi užitečným prostředkem pro ty, kteří obdělávali pole. Umožňovalo přidat a spárovat sílu druhého zvířete k práci jednoho zvířete, díky čemuž se rozdělilo a snížilo namáhavé úsilí spojené s tažením pluhu nebo vozu. Břímě, které bylo příliš velké či dokonce nezvládnutelné pro jednoho, mohli rovnoměrně a pohodlně nést dva jedinci spojení k sobě společným jhem. Jeho jho vyžaduje velké a upřímné úsilí, ale pro ty, kteří jsou opravdu obráceni, je toto jho snadné a břímě se stává lehkým.

Proč se potýkat s životními břemeny sami, ptá se Kristus, nebo proč se s nimi potýkat s nějakou dočasnou oporou, která brzy selže? Pro ty, kteří jsou obtíženi, je právě Kristovo jho, právě tato moc a pokoj plynoucí z toho, že stojíme bok po boku s Bohem, tím, co nám poskytne oporu, vyrovnanost a sílu potýkat se s výzvami a snášet své břímě zde, na jílovitém poli smrtelnosti.

Osobní životní břemena se pochopitelně u každého člověka liší, ale má je každý z nás. ... Samozřejmě, že některá trápení přicházejí kvůli hříchům světa, který nenásleduje rady [našeho] Otce v nebi. Ať již je to z jakéhokoli důvodu, zdá se, že nikdo z nás není zcela osvobozen od životních těžkostí. Každému jednotlivci a všem Kristus v podstatě řekl: Pokud všichni musíme nést nějaké břímě a brát na sebe nějaké jho, proč ne to mé? Slibuji vám, že mé jho je příjemné a mé břímě lehké. (Viz Mat. 11:28–30.)⁸

5

Svatí posledních dnů se nemusejí obávat soužení v posledních dnech.

V písmech ... se uvádí, že nastanou období, kdy celý svět bude procházet určitými těžkostmi. Víme, že v naší dispensaci bude k nespravedlivostem naneštěstí dosti zjevně docházet, a to s sebou přinese nevyhnutelné těžkosti, bolesti a trest. Bůh zkrátí tuto

„Učedníci Kristovi v každém pokolení jsou vyzýváni, je jim vskutku přikazováno, aby byli naplněni dokonalým jasem naděje.“

nespravedlivost ve svém vlastním čase, ale naším úkolem je žít v plné míře a věrně a netrápit se obavami o bědy světa nebo o to, kdy svět skončí. Naším úkolem je mít evangelium ve svém životě a být zářivým světlem, městem postaveným na hoře, které odráží krásu evangelia Ježíše Krista a radost a štěstí, které se vždy a v každém věku dostaví všem těm, kteří dodržují přikázání.

V této poslední dispensaci bude docházet k velkým soužením. (Viz Mat. 24:21.) Víme, že budou války a pověsti o válkách (viz NaS 45:26) a že celá země bude ve zmatku (viz NaS 45:26). Všechny dispensace měly svá nebezpečná období, ale naše doba bude opravdu nebezpečná. (Viz 2. Tim. 3:1.) Zlovolní budou prosperovat (viz 2. Tim. 3:13) – i když zlovolní prosperovali a prosperují velmi často. Přijdou pohromy a nepravost se bude rozhojňovat. (Viz NaS 45:27.)

Přirozeným důsledkem některých těchto prorocství je nevyhnutelně strach – a to nikoli strach, který pociťují jen mladší lidé. Je to strach, který pociťují lidé jakéhokoli věku, kteří nerozumí tomu, čemu rozumíme my.

Chtěl bych ale zdůraznit, že tyto pocity nemusí mít věrní Svatí posledních dnů a že nepocházejí od Boha. Dávnému Izraeli veliký Jehova pravil:

„Buďte silní a zmužile se mějte, nebojte se, ani se lekejte tváří jejich, nebo Hospodin Bůh tvůj, on jde s tebou, neopustí a nezačnech těbe. ...

Hospodin pak předcházející tě, onť bude s tebou, neopustí tě, aniž tě zanechá; neboj se, ani se strachuj.“ (Deut. 31:6, 8.)

A vám, našemu úžasnému pokolení v novodobém Izraeli, Pán řekl:

„Tudíž, neboj se, malé stádo; číňte dobro; nechť se země a peklo spolčí proti vám, neboť jestliže jste postaveni na skále mé, nemohou zvítěziti. ...

Hleďte ke mně v každé myšlence; nepochybuje, nebojte se.“ (NaS 6:34, 36.)

Takovými radami jsou protkána všechna naše novodobá písmena. Naslouchejte tomuto úžasnému ujištění: „Nebojte se, malé děti, neboť jste moje a já jsem přemohl svět, a vy jste z těch, které mi Otec můj dal.“ (NaS 50:41.) „Vpravdě pravím vám, přátelům svým, nebojte se, nechť srdce vaše je utěšeno; ano, radujte se nadále a ve všem vzdávejte díky.“ (NaS 98:1.)

Myslím, že ve světle těchto úžasných rad je naší povinností radovat se o trochu více a zoufat si o trochu méně, vzdávat díky za to, co máme, a za velikost požehnání, která Bůh pro nás má, a mluvit trochu méně o tom, co možná nemáme, nebo o tom, jaké starosti mohou doprovázet obtížná období v tomto či v jakémkoli jiném pokolení.

Období velké naděje a velkého nadšení

Pro Svaté posledních dnů je toto období obdobím velké naděje a velkého nadšení – jedno z nejvýznamnějších období ve Znovuzřízení, a tudíž jedno z nejvýznamnějších období kterékoli jiné dispensace, neboť naše dispensace je ze všech nejvýznamnější. Je třeba mít víru a naději – dvě naprosto základní ctnosti jakéhokoli učedníka Kristova. Musíme dále projevovat důvěru v Boha, neboť toto je první zásadou našeho náboženského přesvědčení. Musíme věřit tomu, že Bůh má veškerou moc, že nás miluje a že Jeho dílo

nebude zastaveno, ani zmařeno, ať již v našem osobním životě nebo všeobecně na celém světě. ...

Slibuji vám ve jménu Pána, jehož jsem služebníkem, že Bůh bude vždy chránit svůj lid a bude o něj pečovat. Budeme mít těžkosti, stejně jako je mělo každé pokolení a každý člověk. Ale s evangeliem Ježíše Krista máte veškerou naději, zaslíbení a ujištění. Pán má moc nad svými Svatými a pro svůj lid vždy připraví místa pokoje, útočiště a bezpečí. Když máme víru v Boha, můžeme doufat v lepší svět – pro nás osobně i pro celé lidstvo. Prorok Eter v dávných dobách učil (a on o strastech něco věděl): „Pročež, kdokoli věří v Boha, může s jistotou doufat v lepší svět, ano, dokonce v místo na pravici Boží, kterážto naděje pochází z víry a stává se kotvou pro duši lidí, která je učiní jistými a stálými, vždy oplývajícími dobrými skutky, vedouc je k tomu, aby oslavovali Boha.“ (Eter 12:4.)

Učedníci Kristovi v každém pokolení jsou vyzýváni, je jim vskutku přikázováno, aby byli naplněni dokonalým jasem naděje. (Viz 2. Nefi 31:20.)

Snaha rozptýlit strach

... Je-li naše víra a naděje ukotvena v Kristu, v Jeho naukách, přikázáních a zaslíbeních, pak jsme schopni spoléhat se na něco vskutku pozoruhodného, opravdu zázračného, co může rozdělit Rudé moře a vést novodobý Izrael na místo, „kde zlo nepřátel nás nedožene“. (*Náboženské písně*, 2015, č. 18.) Strach, který mohou mít lidé v obtížných dnech, je hlavní zbraní v arzenálu, který Satan používá k tomu, aby učinil lidi nešťastnými. Ten, kdo má strach, ztrácí sílu pro životní bitvu ve válce proti zlu. Moc onoho zlého se tudíž vždy snaží vyvolávat v srdci lidí strach. V každém věku a v každé době lidé čelili strachu.

Jakožto děti Boží a potomci Abrahama, Izáka a Jákoba se musíme snažit rozptýlit strach, který lidé mají. Bojácní a strachující se lidé nemohou svou práci vykonávat dobře a nemohou vykonávat Boží práci vůbec. Svatí posledních dnů mají božské poslání, které mají naplnit a které se zkrátka nesmí vytratit ve strachu a úzkosti.

Apoštol Páně v dřívější době řekl toto: „Klíč k tomu, jak zvítězit nad strachem, byl dán skrze Proroka Josepha Smitha. Jste-li připraveni, nebudete se báti.“ (NaS 38:30.) Toto božské poselství je

zapotřebí opakovat i dnes v každém kůlu a sboru.“ (Starší John A. Widtsoe, Conference Report, duben 1942, str. 33.)

Jsme připraveni podrobit se Božím přikázáním? Jsme připraveni dosáhnout vítězství nad svými choutkami? Jsme připraveni být poslušni spravedlivého zákona? Jsme-li schopni na tyto otázky poctivě odpovědět kladně, pak můžeme přikázat strachu, aby z našeho života odešel. Míru strachu v našem srdci lze dozajista docela dobře změřit naší připraveností žít spravedlivě – žít tak, jak by měl žít každý Svatý posledních dnů v každém věku a době.

Výsada, čest a zodpovědnost spojená s životem v posledních dnech

Dovolte mi zakončit jedním z nejdůležitějších prohlášení, které jsem kdy četl od Proroka Josepha Smitha, který ve svém životě čelil nesmírným těžkostem a který za své vítězství zaplatil samozřejmě tu nejvyšší cenu. On ale *uskutku* zvítězil, a byl to šťastný, nezlomný a optimistický muž. Ti, kteří ho znali, pociťovali jeho sílu a odvalu dokonce i v těch nejtemnějších chvílích. Neklesal na duchu, ani nezůstával dlouho sklíčený.

O naší – vaší i mé – době řekl, že je to chvíle, kterou se „proroci, kněží a králové [v minulých dobách] zaobírali se zvláštním potěšením; [všichni tito dávní svědkové Boží] s radostným očekáváním vzhlíželi ke dni, v němž žijeme; a podníceni nebeským a radostným očekáváním pěli a psali a prorokovali o tomto našem dni; ... my jsme tím obdařeným lidem, který Bůh vyvolil, aby uskutečnil slávu posledních dnů.“ [*Učení presidentů Církve: Joseph Smith, 184.*]

Jaká to výsada! Jaká to čest! Jaká to zodpovědnost! A jaká to radost! Máme všechny důvody v čase i ve věčnosti k tomu, abychom se radovali a vzdávali díky za stav našeho života a za zaslíbení, která nám byla dána.⁹

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Jak nám může pomáhat vědomí, že protivenství je součástí Božího plánu pro náš věčný pokrok? (Viz 1. oddíl.) Proč je podle vás protivenství nezbytnou součástí smrtelnosti?

- Projděte si, čemu v 2. oddíle president Hunter učí o některých účelech protivenství. Jaké jsou vaše zkušenosti s tím, že protivenství může být pro naše dobro? Jak můžeme dosáhnout toho, abychom na protivenství pohlíželi z Pánovy věčné perspektivy?
- Proč, jak učí president Hunter, máme důvod k tomu, abychom byli šťastní a optimističtí dokonce i v dobách těžkostí? (Viz 3. oddíl.) Jak si můžeme v takových dobách pěstovat větší optimismus? Jaká požehnání například dál získáváme i během toho největšího protivenství?
- Jak můžeme přijmout Spasitelovu výzvu, abychom Mu umožnili nést naše břímě a zmírnit tíhu toho, co je na nás vloženo? (Viz 4. oddíl.) Co znamená vzít na sebe Jeho jho? Jak vám Spasitel pomáhá v obtížných chvílích?
- President Hunter učí tomu, že pocity strachu ze strastí v posledních dnech nepocházejí od Boha. (Viz 5. oddíl.) V čem je škodlivý život ve strachu? Jak můžeme žít s nadějí a s vírou, a ne ve strachu?

Související verše z písem

Jan 14:27; 16:33; Židům 4:14–16; 5:8–9; 1. Nefi 1:20; Alma 36:3; NaS 58:2–4; 101:4–5; 121:7–8; 122:7–9

Pomůcka ke studiu

„Mnozí považují za nejlepší čas pro studium ráno, po nočním odpočinku. ... Jiní dávají přednost studiu v nerušených hodinách poté, co mají po práci a po každodenních starostech. ... Možná ještě důležitější než určitá denní hodina je stanovit si pro studium nějakou pravidelnou dobu.“ (Howard W. Hunter, „Reading the Scriptures“, *Ensign*, Nov. 1979, 64.)

Odkazy

1. „God Will Have a Tried People“, *Ensign*, May 1980, 24.
2. „Come unto Me“, *Ensign*, Nov. 1990, 17–18.
3. „The Opening and Closing of Doors“, *Ensign*, Nov. 1987, 54, 59.
4. „God Will Have a Tried People“, 25–26.
5. „An Anchor to the Souls of Men“, *Ensign*, Oct. 1993, 71.
6. „The Opening and Closing of Doors“, 59–60.
7. „An Anchor to the Souls of Men“, 70.
8. „Come unto Me“, 17–18.
9. „An Anchor to the Souls of Men“, 71–73.

*„Pán slíbil, že pokud budeme v ... časech potřeby pokorní
a budeme se k Němu obracet o pomoc, budeme ‚učinění
silnými a [budeme] požehnáni z výsosti‘.“ (NaS 1:28.)*

Pomoc z výsosti

„Snad žádné jiné zaslíbení v životě neposkytuje takovou útěchu jako zaslíbení božské pomoci a duchovního vedení v časech potřeby.“

Ze života Howarda W. Huntera

Howard W. Hunter se učil modlit již jako malý chlapec. „Matka mě učila modlit se a děkovat Nebeskému Otci za vše, co jsem měl,“ řekl. „Často jsem Mu děkoval za krásu země a za ony úžasné chvíle, které jsem prožil na ranči, u řeky a se skauty. Také jsem se učil žádat Ho o to, co jsem chtěl nebo potřeboval. ... Věděl jsem, že Bůh mě miluje a že mi naslouchá.“¹

President Hunter se po celý život obracel k modlitbě jako ke zdroji božské pomoci a učil druhé, aby dělali totéž. Když například sloužil jako biskup, jeden muž v jeho sboru pociťoval zatrpkllost vůči jinému muži. Rada presidenta Huntera odrážela jeho svědectví o pomoci, které lze skrze modlitbu dosáhnout:

„Řekl jsem mu: ‚Milý bratře, jdi prosím domů a modli se za něj každé ráno a každý večer a pak se sejdeme ode dneška za dva týdny v tutéž dobu a rozhodneme se, co udělat.‘“

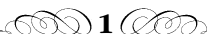
Muž se touto radou řídil, a když se vrátil, pokorně o onom druhém muži řekl: „Potřebuje s něčím pomoci.“

„Jsi ochoten mu pomoci?“ zeptal se ho president Hunter.

„Ano, samozřejmě,“ odvětil onen muž.

„Veškerá zášť a zatrpkllost zmizela,“ uvedl později president Hunter. „A takto to chodí, když se jeden za druhého modlíme.“²

Učení Howarda W. Huntera

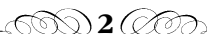
Nebeský Otec slibuje, že nám v čase potřeby poskytne pomoc a vedení.

Každý z nás má v životě chvíle, kdy mimořádně a naléhavě potřebuje nebeskou pomoc. My všichni zažíváme okamžiky, kdy nás přemáhají stávající okolnosti nebo jsme zmateni radami, které dostáváme od druhých, a pociťujeme velkou potřebu obdržet duchovní vedení, velkou potřebu najít tu správnou cestu a udělat to, co je správné. V úvodu k písmům v této dispensaci posledních dnů Pán slíbil, že pokud budeme v těchto chvílích potřeby pokorní a budeme se k Němu obracet o pomoc, budeme „učiněni silnými a [budeme] požehnáni z výsosti“. (NaS 1:28.) Tuto pomoc získáme, budeme-li o ni jen usilovat, budeme-li v ni důvěřovat a budeme-li se řídit tím, co král Beniamin v Knize Mormonově nazval „nutkáním Svatého Ducha“. (Mosiáš 3:19.)

Snad žádné jiné zaslíbení v životě neposkytuje takovou útěchu jako zaslíbení božské pomoci a duchovního vedení v časech potřeby. Je to dar bezplatně seslaný z nebes, dar, který potřebujeme od nejtělejšího mládí až do posledních dnů našeho života. ...

V evangeliu Ježíše Krista získáváme pomoc z výsosti. „Buďte dobré myslí,“ praví Pán, „neboť já vás povedu kupředu.“ (NaS 78:18.) „Udělím ti ze svého Ducha, který osvítlí mysl tvou, který naplní duši tvou radostí.“ (NaS 11:13.)

Svědčím o božskosti Ježíše Krista. Bůh skutečně žije a udílí nám svého Ducha. Kéž si my všichni – ve chvílích, kdy čelíme životním problémům a setkáváme se s životními úkoly – činíme nárok na onen dar od Boha, našeho Otce, a nacházíme duchovní radost.³

Podobně jako Joseph Smith se i my můžeme obracet k písmům a k modlitbě, abychom mohli být učeni z výsosti.

Chlapec-prorok Joseph Smith ... se v době, kdy v životě pociťoval zmatek a obavy, snažil poznat mysl a vůli Páně. ... Oblast poblíž Palmyry ve státě New York se stala během Josephova tamějšího pobytu v době jeho mládí místem „neobvykl[ého] rozruch[u] ve

věci náboženství“. Vskutku se mu zdálo, že celý okrsek tím byl zasažen, přičemž „veliké zástupy“, jak napsal, se připojovaly k různým náboženským společnostem a způsobovaly tak nemalý „vzruch a rozdělení“ mezi lidmi. [Joseph Smith–Životopis 1:5.]

Pro chlapce, kterému bylo sotva čtrnáct let, bylo jeho hledání pravdy navíc ještě těžší a matoucí kvůli tomu, že členové rodiny Smithových se v té době rozcházeli v tom, k jakému náboženství se přikláněli.

Po tomto známém úvodu a popisu situace vás nyní vyzývám, abyste se zamysleli nad těmito dosti pozoruhodnými myšlenkami a pocity chlapce tak útlého věku. Napsal:

„Během tohoto období velikého rozruchu byla moje mysl pobízena k vážnému uvažování a k velikému neklidu; ale i když mé pocity byly hluboké a často naléhavé, přesto jsem se držel stranou všech těchto [frakcí]. ... Tak veliké byly zmatek a potyčky mezi různými denominacemi, že bylo nemožné pro osobu tak mladou jako já, a tak neobeznámenou s lidmi a věcmi, dojíti k jakémukoli určitému závěru, kdo má pravdu a kdo je na omylu.

Moje mysl byla občas velice rozrušena, křik a rozbouření bylo velmi veliké a nepřetržitě. ...

Uprostřed této války slov a rozbouření názorů jsem si často říkal: Co se má učiniti? Které z těchto všech společností jsou správné; nebo jsou všechny společně na omylu? Jestliže některá z nich je správná, která to je a jak to rozeznám?

Zatímco jsem se potýkal s nesmírnými nesnázemi způsobenými spory těchto společností církevníků, jednoho dne jsem četl epištolu Jakobovu, první kapitola a pátý verš, který zní: *Jestliže se komukoli z vás nedostává moudrosti, nechť prosí Boha, kterýž dává všem lidem štědře a nekárá; a bude dána jemu.*

Nikdy nevstoupil žádný úryvek písma s větší mocí do srdce člověka než v této době tento do mého. Zdálo se, že vstoupil s velikou silou do každého pocitu mého srdce. Uvažoval jsem o něm znovu a znovu věda, že potřebuje-li nějaká osoba moudrost od Boha, jsem to já; neboť co činiti jsem nevěděl, a pokud bych nemohl dostati více moudrosti, než jsem tehdy měl, nevěděl bych to nikdy.“ [Joseph Smith–Životopis 1:8–12.]

Můžeme následovat příklad Josepha Smitha v tom, jak usilovat o moudrost od Boha.

To, co se stalo pak, samozřejmě změnilo běh lidské historie. Mladý Joseph byl rozhodnut, že se zeptá Boha, a tak se odebral do lesíku poblíž jejich venkovského domu. Tam se Josephovi v odpověď na jeho upřímnou modlitbu zjevili Bůh, Věčný Otec, a Jeho Syn, Ježíš Kristus, a předali mu ponaučení. Toto veliké zjevení, o němž pokorně svědčím, přineslo odpovědi na mnohem více otázek týkajících se naší dispensace než jen na to, ke které církvi se mladý Joseph má či nemá připojit.

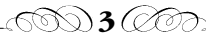
Mým záměrem ... ale není popisovat první okamžiky Znovuzřízení, ačkoli se jedná o jeden z nejposvátnějších příběhů v písmech. Přál bych si spíše jen zdůraznit onu působivou úroveň duchovní vnímavosti, kterou projevil tento velmi mladý a neučený chlapec.

Kolik z nás, ve čtrnácti letech či v jakémkoli jiném věku, by si dokázalo zachovat jasnou mysl a klidný rozum poté, co by se o nás přetahovalo tolik vlivů, a zvláště tehdy, kdyby se jednalo o tak závažné téma, jako je naše věčné spasení? Kolik z nás by dokázalo odolat citovým konfliktům, které se mohou dostavit, když se rodiče ve svém náboženském přesvědčení liší? Kolik z nás, ve čtrnácti či v padesáti letech, by bádalo v nitru své duše a ve svatém písmu, aby našlo odpovědi na to, čemu apoštol Pavel říká „hlbokosti Božské“ (1. Kor. 2:10.)

Jak pozoruhodné, ... že tento chlapec se zcela obrátil na písmo a poté na osobní modlitbu, což jsou asi dva nejdůležitější zdroje duchovního pochopení a duchovních dojmů, které jsou lidstvu všeobecně dostupné! Dozajista se cítil rozpolcen různými názory, ale byl rozhodnut udělat to, co je správné, a byl rozhodnut najít tu správnou cestu. Věřil, jako tomu musíme věřit vy i já, že může být poučen a požehnán z výsosti, a také se tak stalo.

Můžeme ale říci, že Joseph Smith byl velmi výjimečným duchem a výjimečný byl i jeho příběh. Co my ostatní, kteří jsme nyní možná starší – přinejmenším starší čtrnácti let – a kteří jsme nebyli předurčení k tomu, abychom zahájili dispensaci evangelia? I my se musíme rozhodovat a probírat se zmatky a pronikat slovními bitvami v celé řadě témat, které ovlivňují náš život. Svět je plný takovýchto obtížných rozhodnutí, a když se s nimi někdy potýkáme, možná vnímáme svůj věk či své slabosti.

Někdy můžeme mít pocit, že naše duchovní ostří se otupilo. Někdy, ve zvláště obtížných dnech, můžeme mít dokonce pocit, že na nás Bůh zapomněl, že nás nechal o samotě uprostřed našeho zmatku a starostí. Tento pocit ale není oprávněný o nic méně u těch z nás, kteří jsou starší, než u těch, kteří jsou mladší a méně zkušení. Bůh nás všechny zná a miluje. My všichni, každý z nás, jsme Jeho dcery a Jeho synové, a ať již jsme se naučili v životě cokoli, ono zaslíbení stále platí: „Jestliže pak komu z vás nedostává se moudrosti, žádejž jí od Boha, kterýž všechněm dává ochotně a neomlouvá, i budeť dána jemu.“ (Jakub 1:5.)⁴

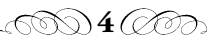
Modlitba je jedním ze způsobů, jak získat duchovní poznání a vedení.

Světské vědomosti a moudrost a vše, co je časné, k nám přichází pozemskými a časnými způsoby skrze naše fyzické smysly. Dotýkáme se, vidíme, slyšíme, vnímáme chutě, máme čich a učíme se. Ale jak řekl Pavel, duchovní poznání k nám přichází duchovním způsobem z duchovního zdroje. Pavel pokračuje:

„Ale tělesný člověk nechápá těch věcí, kteréž jsou Ducha Božího; nebo jsou jemu bláznovství, aniž jich může poznati, proto že ony duchovně mají rozsuzovány býti.“ (1. Kor. 2:14.)

Zjistili jsme a víme, že jediným způsobem, jak získat duchovní poznání, je obrátit se na našeho Otce v nebi skrze Ducha Svatého ve jménu Ježíše Krista. Když toto uděláme, a jsme-li duchovně připraveni, uvidíme to, co oči dosud neviděly, a uslyšíme to, co jsme možná předtím neslyšeli – to, „co připravil Bůh,“ máme-li použít Pavlova slova. (1. Kor. 2:9.) Toto vše získáváme skrze Ducha.

Věříme, a svědčíme o tom světu, že komunikace s naším Otcem v nebi a pokyny od Pána jsou dostupné i v dnešní době. Svědčíme o tom, že Bůh promlouvá k člověku tak, jako promlouval ve dnech Spasitele i v dobách starozákonních.⁵

Můžeme se modlit vždy, nejen ve chvílích beznaděje.

Zdá se, že lidé v dnešní době naznačují, že zbožná oddanost a uctivost vůči tomu, co je svaté, je buď nerozumná, nebo nežádoucí, nebo oboje. A přesto skeptičtí „moderní“ lidé modlitbu potřebují. Nebezpečné okamžiky, důležité zodpovědnosti, velká úzkost, přemáhající žal – tyto výzvy, které nás vyvádějí ze zavedeného běhu věcí a z pohodlné spokojenosti, vynesou na povrch naše přirozené instinkty. Pokud jim to umožníme, přivedou nás k pokoře, obměkčí nás a obrátí nás k uctivé modlitbě.

Je-li modlitba pouze křečovitým zvoláním v období krize, potom je naprosto sobecká, a my na Boha pohlížíme jako na opraváře nebo na servisní agenturu, která nám pomůže pouze v nouzových situacích. Na Nejvyššího máme myslet dnem i nocí – vždy – nejen ve chvílích, kdy vše ostatní selhalo a my zoufale potřebujeme pomoc. Existuje-li v lidském životě něco, co je známo tím, že to má zázračný úspěch a neocenitelnou hodnotu pro lidskou duši, pak je to zbožná, uctivá a oddaná komunikace s naším Nebeským Otcem.

„Slova má slyš, Hospodine, porozuměj tužebnému úpění mému,“ zpíval Žalmista.

„Pozoruj hlasu volání mého, králi můj a Bože můj; nebo se tobě modlím.

Hospodine, v jitře vyslyšíš hlas můj, v jitře předložím tobě žádost, a [vzhlízet] budu.“ (Žalm 5:2–4.)

„Modlitba je projev duše určený Bohu Otci.“

Možná že to, co tento svět potřebuje více než cokoli jiného, je „vzhlížet“, jak řekl Žalmista – vzhlížet ve svých radostech i ve svých strastech, ve své hojnosti i ve své nouzi. Musíme neustále vzhlížet k Bohu a uznávat Ho jako dárce všeho dobrého a jako zdroj našeho spasení. ...

V naší společnosti je mnoho oblastí, z nichž se duch modlitby, uctivosti a uctívání vytratil. Muži a ženy v mnoha společenských kruzích jsou chytří, zajímaví i duchaplní, ale aby byl jejich život úplný, schází jim jeden zcela zásadní prvek. Nedívají se vzhůru. Nepřinášejí sliby ve spravedlivosti. [Viz NaS 59:11.] Jejich rozhovory jsou jiskrné, ale nikoli posvátné. Jejich mluva je vtipná, ale nikoli moudrá. Ať již v kanceláři, v šatně či v laboratoři – ti, kteří dávají na odív svou omezenou moc a poté se domnívají, že se musí rouhat oné neomezené moci přicházející shůry, klesli na měřítku důstojnosti až příliš hluboko.

Tento nedostatek uctivosti naneštěstí někdy vidáme i v Církvi. Občas si povídáme příliš halasně, přicházíme na shromáždění

a odcházíme z nich příliš neuctivě – a přitom to má být hodina modlitby a očisťujícího uctívání Boha. Uctivost je atmosféra nebes. Modlitba je projev duše určený Bohu Otci. Udělali bychom dobře, kdybychom se stali více takovými, jako je náš Otec, tím, že k Němu budeme vzhlížet, budeme na Něj vždy pamatovat a budeme projevovat velký zájem o Jeho svět a Jeho dílo.⁶

5

Tím, že věnujeme čas tomu, abychom meditovali, přemítali a modlili se, rozvíjíme schopnost přijímat duchovní poznání.

Rozvíjet duchovnost a naladit se na ty nejvyšší vlivy božskosti není nic snadného. Vyžaduje to čas a často to zahrnuje namáhavé úsilí. Nestane se to náhodou, ale lze toho dosáhnout jedině záměrnou snahou a tím, že budeme vzývat Boha a dodržovat Jeho příkázání. ...

Prorok Joseph Smith ... nám poskytl možná to nejjasnější vysvětlení ze všech, které se týká toho, že je potřeba být duchovní, i toho, že si musíme uvědomit, že součástí tohoto procesu je čas a trpělivost. Řekl: „Domníváme se, že Bůh stvořil člověka s myslí schopnou poučení a se schopností, která může být prohloubena v poměru k pozornosti a pílí věnované světlu, které přichází k tomuto intelektu z nebes; a že čím více se člověk blíží k dokonalosti, tím jasnější je jeho pohled a tím větší je jeho potěšení, až překoná zla ve svém životě a ztratí veškerou touhu po hříchu; a podobně jako lidé v dávných dobách, přichází do onoho bodu víry, kdy je zahalen mocí a slávou svého Tvůrce a je uchopen a vyzdvižen, aby s Ním přebýval. Domníváme se však, že toto je stav, kterého žádný člověk nikdy nedosáhl v jediném okamžiku.“ [*Učení presidentů Církve: Joseph Smith* (2008), 208.]⁷

Musíme si najít čas na to, abychom svou mysl připravili na duchovní věci. Rozvoj duchovních schopností nepřichází při předání pravomoci. Musíme mít touhu, musíme tomu věnovat úsilí a osobní přípravu. To samozřejmě vyžaduje ... půst, modlitbu, bádání v písmech, zkušenosti, meditování a hladovění a žíznění po spravedlivém životě.

Myslím, že je užitečné zopakovat si tato nabádání od Všemohoucího Boha:

„Budeš-li prositi, obdržíš zjevení za zjevením, poznání za poznáním, abys mohl znáti tajemství a pokojné věci – to, co přináší radost, to, co přináší život věčný.“ (NaS 42:61.)

„Proste Otce ve jménu mém, ve víře věřice, že obdržíte, a budete mítí Ducha Svatého, který projevuje všechny věci, které jsou nutné pro děti lidské.“ (NaS 18:18.)

„Nechť vážnosti věčnosti spočívají na mysli vaší.“ (NaS 43:34.)

„Neustále si v mysli ukládejte jako poklad slova života a v pravou hodinu vám bude dána ta část, jež bude odměřena každému člověku.“ (NaS 84:85.)

„Hleďte pilně, modlete se vždy a buďte věřící a všechny věci budou působiti společně pro dobro vaše, jestliže budete kráčetí zpříma a pamatovati na smlouvu, kterou jste navzájem uzavřeli.“ (NaS 90:24.)

„Bůh vám dá Svatým Duchem svým poznání, ano nevyslovitelným darem Ducha Svatého.“ (NaS 121:26.)

Toto jsou zaslíbení, která Pán dozajista naplní, pokud se připravíme.

Najděte si čas na to, abyste meditovali, přemítali a modlili se ohledně duchovních záležitostí.⁸

6

Bůh nám bude pomáhat duchovně růst krok za krokem.

To, co je pro nás, při snaze vypěstovat si duchovnost, těžké, je pocit, že toho musíme hodně zvládnout a že jsme daleko od cíle. Dokonalost je něco, co dosud leží před každým z nás; můžeme ale čerpat ze svých silných stránek, začít tam, kde se nacházíme, a usilovat o štěstí, které lze najít v hledání věcí Božích. Máme pamatovat na tyto Pánovy rady:

„Pročež, nebuďte znaveni konáním dobra, neboť kladete základ velikého díla. A z malých věcí pochází to, co je veliké.“

Vizte, Pán požaduje srdce a ochotnou mysl; a ochotní a poslušní budou jísti dobré věci země Sion v těchto posledních dnech.“ (NaS 64:33–34.)

Vždy mě povzbuzovalo, že Pán řekl, že právě „ochotní a poslušní budou jísti dobré věci země Sion v těchto posledních dnech“. Každý

z nás může být ochotný a poslušný. Pokud by Pán řekl, že dobré věci země Sionu v těchto posledních dnech budou jít ti, kteří jsou dokonalí, nejspíše by někteří z nás ztratili odvalu a vzdali to. ...

To, kde máme své úsilí zahájit, je právě zde. To, kdy máme začít, je právě nyní. Je třeba, aby naše úsilí pokračovalo jen krok za krokem. Bůh, který „naplánoval naše štěstí“, nás povede jako malé děti, a my se tímto procesem přiblížíme dokonalosti.

Nikdo z nás nedosáhl dokonalosti ani vrcholu svého duchovního růstu, kterého lze ve smrtelnosti dosáhnout. Každý člověk se může a musí duchovně rozvíjet. Evangelium Ježíše Krista je božským plánem pro tento duchovní růst, který probíhá po celou věčnost. Je to něco více než jen etický kodex. Je to něco více než jen ideální společenský řád. Je to něco více než jen pozitivní přemýšlení o sebezdokonalování a o odhodlanosti. Evangelium je spásná moc Pána Ježíše Krista společně s Jeho kněžstvím a podporou a se Svatým Duchem. Budeme-li se s vírou v Pána Ježíše Krista a s poslušností Jeho evangelia krok za krokem zdokonalovat, budeme-li prosit o sílu a zdokonalovat svůj postoj a touhy, úspěšně se ocitneme ve stádu Dobrého Pastýře. K tomu bude zapotřebí kázeň, průprava, námaha a síla. Ale jak řekl apoštol Pavel: „Všecko mohu v Kristu, kterýž mne posiluje.“ (Filip. 4:13.)

Novodobé zjevení obsahuje toto zaslíbení: „Vlož důvěru svou v toho Ducha, který pobízí činiti dobro – ano, činiti správně, kráčet pokorně, souditi spravedlivě; a toto je můj Duch.

Vpravdě, vpravdě, pravím tobě, udělím ti ze svého Ducha, který osvítil mysl tvou, který naplní duši tvou radostí;

A potom budeš znáti neboli skrze to budeš znáti všechny věci, kterékoli si ode mne budeš přát, které se týkají věcí spravedlivosti, ve víře, věře ve mne, že obdržíš.“ (NaS 11:12–14.)⁹

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Poté, co si přečtete 1. oddíl, vzpomeňte si na chvíle, kdy jste potřebovali nebeskou pomoc. Jak toto zaslíbení božské pomoci v časech potřeby požehnal nebo žehná vašemu životu?

- Jak nám příklad Josepha Smitha popsany v 2. oddíle může pomoci, když pocítujeme zmatek? Jak si můžeme vypěstovat větší duchovní vnímavost, takovou, jakou měl Joseph?
- Přemítejte o učení presidenta Huntera ohledně toho, jak získáváme duchovní poznání. (Viz 3. oddíl.) Jak můžeme prohloubit svou touhu a schopnost získávat duchovní poznání? Jak vám duchovní poznání pomohlo a pomáhá?
- Jaké nebezpečí se skrývá v tom, když pohlížíme na Boha „jako na opraváře nebo na servisní agenturu, která nám pomůže pouze v nouzových situacích“? (Viz 4. oddíl.) Jak vám ve vašem životě žehná modlitba?
- V 5. oddíle nás president Hunter učí, jak si máme vypěstovat duchovnost. Proč je pro vypěstování duchovní síly zapotřebí úsilí? Čemu se můžeme naučit z pasáží z písem, které president Hunter v tomto oddíle cituje?
- Projděte si učení presidenta Huntera o duchovním růstu, které se nachází v 6. oddíle. V jakém smyslu je pro vás duchovní růst postupným procesem? Jak vám může učení presidenta Huntera v tomto oddíle pomoci, když máte pocit, že se vám nedaří duchovně růst?

Související verše z písem

Žalm 25:5; Přísloví 3:6; 2. Nefi 32:8–9; Alma 5:46; 34:17–27; 37:36–37; NaS 8:2–3; 88:63; 112:10; Joseph Smith–Životopis 1:13–17

Pomůcka k výuce

Vyzvěte členy třídy, aby si tuto kapitolu prošli a vyhledali věty nebo odstavce, které jsou pro ně důležité. Požádejte je, aby se o tyto věty nebo odstavce podělili a vysvětlili, proč pro ně mají zvláštní význam.

Odkazy

1. Kellene Ricks, „Friend to Friend: From an Interview with Howard W. Hunter, President of the Quorum of the Twelve Apostles“, *Friend*, Apr. 1990, 6.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 39–40.
3. „Blessed from on High“, *Ensign*, Nov. 1988, 59, 61.
4. „Blessed from on High“, 59–60.
5. „Conference Time“, *Ensign*, Nov. 1981, 13.
6. „Hallowed Be Thy Name“, *Ensign*, Nov. 1977, 52–53.
7. „Developing Spirituality“, *Ensign*, May 1979, 25.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 36–37.
9. „Developing Spirituality“, 25–26.

*„Joseph Smith byl nejen velkým mužem, ale také
inspirovaným služebníkem Páně, prorokem Božím.“*

Joseph Smith – Prorok Znovuzřízení

„Vydávám posvátné svědectví o Proroku Josephu Smithovi jako o pomazaném služebníkovi Páně v těchto posledních dnech.“

Ze života Howarda W. Huntera

Nancy Nowellová, která byla praprababičkou Howarda W. Huntera z otcovy strany, se v polovině 30. let 19. století přestěhovala do Lapeeru ve státě Michigan. V roce 1842 přišel do Lapeeru misionář Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů z Nauvoa ve státě Illinois. Nancy si vyslechla jeho poselství, modlila se ohledně něj a obdržela svědectví, že tento misionář učí pravdě. Odešla do Nauvoa, aby se toho o Církvi dozvěděla více, a do deníku si zapsala tento zážitek:

„Šla jsem si vyslechnout mormonského kazatele [Josepha Smitha] s velkou opatrností, doufajíc, že nebudu oklamána. Mluvil na téma Druhého příchodu Krista. Obdržela jsem svědectví, že mluvil pravdu a že Joseph Smith je pravý prorok, povoláný a vysvěcený Bohem vykonat veliké dílo, protože vynesl na světlo světa pravdu, které učil Ježíš Kristus. Požádala jsem o křest.“¹

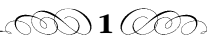
Howard W. Hunter, podobně jako jeho praprababička Nancy Nowellová, měl rovněž pevné svědectví o prorockém poslání Josepha Smitha. Tři týdny poté, co se stal presidentem Církve, se vydal do Nauvoa, aby se zúčastnil vzpomínkové slavnosti při příležitosti 150. výročí mučednické smrti Josepha a Hyruma Smithových. Na shromáždění, které se konalo na pozemku, kde kdysi stál chrám Nauvoa, president Hunter řekl:

„Zodpovědnost, kterou pociťuji k dílu, které Prorok Joseph slavnostně zahájil, mě naplňuje odhodláním udělat vše, co je v mých

silách, v době a čase, který je mi přidělen. Joseph byl dozajista věrný ve své době a ve svém čase! ... Vydávám posvátné svědectví o Proroku Josephu Smithovi jako o pomazaném služebníkovi Páně v těchto posledních dnech. A k jeho svědectví o božskosti Ježíše Krista a o tom, že Kristus skutečně žije, přidávám svědectví své.“²

Později onoho dne, na shromáždění pořádaném u žaláře v Carthage, president Hunter svědčil: „Joseph Smith, který zde obětoval svůj život, byl nástrojem, který Pán použil ke znovuzřízení plnosti svého evangelia a pravomoci svého kněžství.“³

Učení Howarda W. Huntera

Bůh Otec a Ježíš Kristus se zjevili Josephu Smithovi, aby zahájili Znovuzřízení.

Evangelium [bylo] dáno světu skrze proroky mnohokrát, a pokaždé [bylo] kvůli neposlušnosti ztraceno. V roce 1820 bylo ticho prolomeno a Pán se opět zjevil prorokovi. Tento prorok, Joseph Smith, mohl na základě vlastního nezvratného poznání svědčit o tom, že Bůh žije, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, vzkříšená Bytost, samostatná a odlišná od Otce. Nesvědčil o tom, čemu věřil, ani co si on či jiní mysleli nebo co se domnívali, ale svědčil o tom, co věděl. Tuto znalost obdržel díky tomu, že Bůh Otec a Syn se mu osobně zjevili a promlouvali s ním.⁴

Sám Bůh ... se zjevil [Josephu Smithovi] jako skutečná bytost. Otec a Syn dali navíc najevo nepopíratelnou pravdu, že jsou samostatné a odlišné bytosti. Vztah Otce a Syna byl vskutku potvrzen těmito slovy, jimiž Bůh představil chlapci–prorokovi svého Syna: „Toto je můj Milovaný Syn. Slyš Jej!“ [Joseph Smith–Životopis 1:17.]⁵

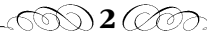
Když se lidé doslechli, že mladý Joseph Smith tvrdí, že se mu jako chlapci projevil samotný Bůh, posmívali se mu a odvraceli se od něj, podobně jako se v křesťanské éře moudří a schopní lidé v Aténách odvraceli od jednoho muže, který mezi nimi působil. Skutečností však zůstává, že Pavel, v oné dřívější době, byl jediným člověkem v onom velkém vzdělaném městě, který věděl, že člověk může projít branou smrti a žít. Byl jediným člověkem v Aténách, který dokázal jasně vymezit rozdíl mezi formálností modlářství a upřímným uctíváním jediného pravého a žijícího Boha. [Viz Skutkové 17:19–20, 22–23.]⁶

Ti, kteří zavrhli Spasitele, když přišel na zemi a když prohlásil, že je Syn Boží, o něm řekli: „Zdaliž [to] není syn tesařův?“ (Matouš 13:55.) Když Joseph oznámil, že měl vidění a viděl Otce a Syna, na mysl i na rtech jeho sousedů, kazatelů a místních obyvatel vyvstala tato otázka: „Zdaliž to není syn farmářův?“ Kristus byl pronásledován a usmrčen, ale čas ho ospravedlnil. Jak tomu bylo se synem tesařovým, tak tomu je i se synem farmářovým.⁷

Joseph Smith byl nejen velkým mužem, ale také inspirovaným služebníkem Páně, prorokem Božím. Jeho velikost spočívá v jediné věci – v pravdivosti jeho prohlášení, že viděl Otce a Syna a že na základě tohoto božského zjevení, které se skutečně stalo, jednal. ...

Svědčím o tom, ... že Otec a Syn se skutečně zjevili Proroku Josephu Smithovi, aby zahájili toto veliké rozvinutí díla posledních dnů v naší době.

Svědčím o tom, že onen chlapec–prorok, který v tolika ohledech zůstává ústředním zázrakem ... toho, co tato Církev přináší, je živoucím důkazem, že v Božích rukou a pod vedením Spasitele světa vyjde to, co je slabé a prosté, a rozdrtí to, co je mocné a silné.⁸

Ježíš Kristus znovuzaložil svou Církev skrze Proroka Josepha Smitha.

Šestého dubna 1830 ... se skupina mužů a žen, jednajíce v poslušnosti Božího přikázání, shromáždila v domě p. Petera Whitmera [st.], aby zorganizovala Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů. ... Nikdo z nich si nečinil nárok na nějaké zvláštní vzdělání či nějaké významné vedoucí pozice. Byli to úctyhodní lidé a respektovaní občané, ale kromě nejbližších sousedů je prakticky nikdo jiný neznal. ...

Tito pokorní a obyčejní lidé se shromáždili kvůli tomu, že jeden z nich, Joseph Smith ml., velmi mladý muž, tvrdil cosi nanejvýš pozoruhodného. Hlásal jim a všem ostatním, kteří byli ochotni naslouchat, že obdržel závažná a opakovaná nebeská sdělení, včetně přímého vidění Boha Otce a Jeho Milovaného Syna Ježíše Krista. V důsledku těchto zjevení Joseph Smith již vydal Knihu Mormonovu, záznam Kristova jednání s dávnými obyvateli Ameriky. Kromě toho Pán tomuto mladíkovi, kterému tehdy bylo pouhých dvacet čtyři let, přikázal znovuzaložit Církev, která existovala v novozákonní

době a která měla ve své obnovené čistotě znovu nést jméno svého hlavního úhelného kamene a věčného vedoucího – samotného Pána Ježíše Krista.

Takto tedy – skromně, ale nanejvýš významně – byla zahájena první kapitola velkého příběhu Církvě, který nakonec neovlivnil pouze ono pokolení, ale celou lidskou rodinu. ... Ano, byl to skromný začátek, ale tvrzení, že Bůh promluvil, že Kristova Církev byla opět zorganizována a že její nauky byly potvrzeny znovu božským zjevením, bylo tím nejvýznačnějším prohlášením, které bylo proneseno světu ode dnů, kdy samotný Spasitel kráčel po cestách Judeje a po pahorcích Galileje.⁹

Součástí tohoto božského zjevení [které Joseph Smith obdržel] byl pokyn znovuzaložit pravou a živou Církev, znovuzřízenou v této nové době tak, jak existovala ve dnech Spasitelova pozemského působení. Prorok Joseph Smith řekl, že Církev Ježíše Krista byla zorganizována „v souladu s příkázáními a zjeveními, jež nám dal v těchto posledních dnech, jakožto i podle řádu Církvě, jak je zaznamenán v Novém zákoně“. [*Učení presidentů Církvě: Joseph Smith* (2008), 136.] ...

... Ti, kteří byli šestého dubna 1830 pokřtěni do Církvě, věřili v existenci osobního Boha; věřili, že skutečnost, že On žije a že žije Jeho Syn, Ježíš Kristus, tvoří věčný základ, na němž je tato církev postavena.¹⁰

Skrze [Josepha Smitha] a díky následným událostem bylo kněžství a evangelium ještě jednou znovuzřízeno ve své plnosti na zemi, aby již nikdy nebylo odňato. [Viz NaS 65:2.] Církev Kristova, království Boží na zemi, byla znovuzaložena a předurčena k tomu, aby se, jak se píše v písmech, valila kupředu a naplnila celou zemi. [Viz Daniel 2:35.]¹¹

3

Joseph Smith byl prorok, vidoucí a zjevovatel.

Příchod Proroka Josepha na svět byl naplněním proroctví, které před mnoha staletími pronesl Jozef, jenž byl prodán do Egypta:

„Vidoucího vzbudí Pán, můj Bůh, který bude vyvoleným vidoucím pro plod ledví mého. ... A on se bude jmenovati po mně; a bude se jmenovati po otci svém.“ (2. Nefi 3:6, 15.)

Joseph Smith ml. byl pojmenován po Jozefovi z dávných dob, který byl v zajetí dopraven do Egypta, a také byl pojmenován po svém otci, Josephu Smithovi st., čímž toto proroctví naplnil. Je znám jako Prorok Joseph Smith a je nazýván „Josephem Vidoucím“. Také se o něm často mluví jako o „proroku, vidoucím a zjevovateli“.

Označení „prorok“, „vidoucí“ a „zjevovatel“ se často používají zaměnitelně a mnozí je považují za jedno a totéž. Není to však totéž – tato slova mají odlišné a přesně dané významy.

[Starší] John A. Widtsoe definuje proroka jako učitele – toho, kdo vykládá pravdu. Učí pravdě tak, jak je zjevena člověku Pánem, a s inspirací ji vysvětluje tak, aby jí lidé porozuměli. Slovo „prorok“ se často používá jako označení toho, kdo přijímá zjevení a pokyny od Pána. Mnozí se domnívají, že prorok je v podstatě někdo, kdo předpovídá budoucí události a dění, ale toto je jen jedno z mnoha poslání proroka. Je to mluvčí Páně.

Vidoucí je ten, který vidí. To neznamená, že vidí svými přirozenými očima, ale spíše očima duchovníma. Dar vidění je nadpozemský dar. Joseph byl jako Mojžíš, onen dávný vidoucí, a Mojžíš viděl Boha tváří v tvář, ale těmito slovy vysvětluje, jak Ho viděl:

„Ale nyní mé vlastní oči spatřily Boha; ale ne mé přirozené, ale mé duchovní oči, neboť mé přirozené oči ho nemohly spatřiti; neboť bych uschl a zemřel v jeho přítomnosti; ale sláva jeho byla na mně; a já jsem spatřil jeho tvář, neboť jsem byl před ním proměněn.“ (Mojžíš 1:11.)

Neměli bychom se domnívat, že vidět něco duchovně znamená nevidět to ve skutečnosti. Takovéto vidění není žádný prelud či smyšlená představa. Člověk skutečně vidí daný předmět, ale nikoli svými přirozenými očima. Každý z nás má duchovní oči, které jsou protějškem očí přirozených. Byli jsme nejprve stvořeni duchovně a poté bylo jako plášť pro našeho ducha stvořeno naše tělo. Je nám řečeno, že ve svém prvním stavu jsme kráčeli podle zraku. Bylo to skrze naše duchovní oči, protože jsme dosud neobdrželi tělo s přirozenými očima. Všichni lidé mají duchovní zrak, ale nemají vždy tu výsadu tento zrak používat, ledaže je oživen Duchem Páně. ...

Mocí Ducha Svatého jsou určití lidé, kteří byli z tohoto důvodu poslání na zemi, schopni vidět a zřít věci přináležející Bohu. Vidoucí

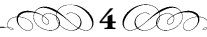

Život Proroka Josepha Smitha „byl veden zjevením“.

je ten, kdo vidí a zná to, co se stalo v minulosti, i to, co má teprve přijít, a jimi budou všechny věci zjeveny. (Viz Mosiáš 8:15–17.) Je to zkrátka ten, kdo vidí, kdo kráčí ve světle Páně s duchovníma očima otevřenýma a oživenýma mocí Ducha Svatého. Mojžíš, Samuel, Izaiaš, Ezechieel a mnozí další byli vidoucími, protože měli výsadu získat bližší pohled na božskou slávu a moc než jiní smrtelníci.

Zjevení zjevuje něco neznámého nebo něco, co již člověk dříve věděl a bylo mu to z paměti odňato. Zjevení se vždy týká pravdy a vždy přichází s božskou pečeti schválení. Zjevení lze obdržet různými způsoby, ale předpokladem je vždy to, že zjevovatel žije a jedná tak, aby byl v souladu s božským duchem zjevení, s duchem pravdy, a tudíž byl schopen přijímat božská poselství.

Shrneme-li to, můžeme říci, že prorok je učitel božské pravdy, vidoucí v každém smyslu toho slova. Duchovní zrak [Josephu Smitha] byl oživen do pozoruhodné míry a učiněn duchovním skrze Ducha Svatého. Právě skrze tento dar uviděl Otce a Syna, když se šel do lesa pomodlit. Když pak sledujeme jeho život a skutky od onoho okamžiku, zjišťujeme, že se nepokoušel jednat podle svých vlastních schopností. Spoléhal se na Pána, a proto obdržel Jeho pomoc a získal Jeho pokyny. Jeho život byl veden zjevením.¹²

Chvála bud' muži, s nímž Jehova mluvil.

Když zpíváme o Josephu Smithovi, „Chvála bud' muži“ (*Náboženské písně*, 2015, č. 16), vzpomínáme na mnohé chvályhodné věci, které vykonal.

Chválíme ho za jeho schopnost promlouvat nejen s Jehovou, ale i s ostatními nebeskými bytostmi. Mnozí navštívili tohoto „vyvoleného vidoucího“ vzbuzeného v posledních dnech, předali mu klíče a vyučovali ho. (2. Nefi 3:6–7.) Když otec Smith požehnal v roce 1834 mladému Josephovi, prohlásil, že dávný Jozef v Egyptě spatřil tohoto vidoucího posledních dnů. Dávný Jozef plakal, když si uvědomil, jak toto dílo Proroka Josephu požehná početnému potomstvu onoho Jozefa dřívějšího.

Chválíme Josephu Smitha také za jeho píli a schopnost překládat a obdržet stovky stran zjeveného písma. Byl cestou, kterou přicházela zjevení. Odhaduje se, že skrze něj bylo získáno více úžasných stran písem než skrze kteréhokoli jiného člověka v historii.

Chválíme Josephu nejen za jeho schopnost vytrvat, ale vytrvat „dobře“. (NaS 121:8.) Když byl ještě chlapcem, prodělal bolestivou operaci na noze – bez které by později nezvládl náročný pochod Sionské výpravy ze státu Ohio do státu Missouri. Během tohoto pochodu šel Joseph „většinu doby ... pěšky a měl, stejně jako ostatní, puchýře na nohách a zkrvavená a bolavá chodidla“. [*Učení presidentů Církve: Joseph Smith*, 286.] Podobně chválíme Josephu a Emmu za to, že přetrpěli bolestnou ztrátu svých šesti biologických i adoptovaných dětí, které zemřely předčasně. Rodiče, kteří ztratili jen jedno dítě, jsou naplněni soucitem.

Chválíme Josepha za schopnost snášet pronásledování, včetně dlouhého a krutého strádání v žaláři v Liberty. Mnohým se tehdy vše zdálo beznadějně. Přesto Pán nebes ujistil uvězněného Josepha: „Končiny země se budou tázati po jménu tvém.“ (NaS 122:1.) Žijeme v době, kdy se čím dál více lidí táže na Josepha Smitha a znovuzřízené evangelium.

Josephovi se již dávno vyplnilo jeho přání, aby mohl být posuzován stejně jako lidé v dávných dobách. [Viz *Učení presidentů Církve: Joseph Smith*, 228.] Nyní můžeme zpívat o tom, jak byl Joseph „uprostřed proroků korunován“. (*Náboženské písně*, 2015, č. 16.)

Chválíme Josepha za to, že snášel bolestné a opakované zrady a zklamání. A tak šel do Carthage „jako beránek k zabití“, „klidný jako letní jitro“ a „bez provinění ... vůči všem lidem“. (NaS 135:4.) Nešel do Carthage se zahořklostí. Nešel do Carthage se stížnostmi. Jak úžasná schopnost vytrvat dobře!

Joseph věděl, kam je obrácen. Byl obrácen ke Spasiteli Ježíši Kristu, kterému naslouchal od chvíle, kdy náš Nebeský Otec mladého Josepha poprvé poučil slovy: „Toto je můj Milovaný Syn. Slyš Jej!“ [Joseph Smith–Životopis 1:17.]¹³

Život a poslání Proroka Josepha Smitha nám pomáhá obrátit se na cestu vedoucí k věčnému životu.

Jsem vděčný za tohoto muže, za jeho učení, za jeho zjevení, za to, co nám zanechal, neboť právě skrze něj bylo evangelium na zemi znovuzřízeno. Myslím, že v celé historii neexistuje krásnější příběh než onen prostý a dojemný příběh chlapce, který odešel do lesa poblíž svého domova, poklekl k modlitbě a setkal se s nebeskými návštěvníky.

Nyní hledíme na jeho život a na jeho skutky. Mnozí v nich slídili, aby za tím vším, co bylo napsáno, našli nějaké tajemství, ale o žádné tajemství se nejedná. ... Jednalo se jen o prostou víru, víru mladého chlapce, který měl být vzděláván ve věcech přináležejících Bohu. A jak šel čas, tento mladík, bez akademických úspěchů a bez vzdělání, byl školen Pánem ohledně toho, co má přijít.

Byla nám dána inteligence a rozum. Musíme ji jen školit a zúšlechťovat, jak to Pán nařídil Josephovi, a mít prostou víru, jako měl

on, a být ochotni řídit se jednoduchými pokyny. Když tak budeme činit a budeme kráčet po cestě, po které [Pán] chce, abychom kráčeli, a budeme získávat ponaučení, která chce, abychom získali, zjistíme, že náš život je očištěn od všeho, co je v rozporu s Božími záměry, a tak tomu bylo v případě Josepha. Stal se mužem, který se blížil dokonalosti, neboť očistil svou duši a mysl, žil nablízku Pánu a mohl s Ním rozmlouvat a slyšet Ho říkat to, co nám zanechal prostřednictvím svých zjevení. Svými duchovníma očima byl schopen vidět to, co již proběhlo, i to, co leží před námi, a my máme důkaz o pravdivosti toho, co viděl. ...

Jsem vděčný za své členství v Církvi; a mé svědectví o její božskosti spočívá na jednoduchém příběhu o mladíkovi, který klečí pod stromy a přijímá nebeské návštěvníky – nikoli jednoho Boha, ale dvě oddělené a samostatné bytosti, Otce a Syna, kteří tímto znovu světu zjevují, z jakých bytostí sestává Božstvo. Má víra a svědectví spočívá v tomto jednoduchém příběhu, neboť pokud není pravdivý, mormonismus padá. Je-li však pravdivý, a já vydávám svědectví, že pravdivý je, je to jedna z největších událostí v celé historii, a je naprosto ojedinělá.

Zatímco si připomínáme tohoto velkého proroka a zamýšlíme se nad jeho životem, modlím se o to, [abychom] v srdci pociťovali vděčnost za to, co jsme v životě obdrželi díky tomu, že byl vidoucím, a díky jeho zjevením určeným nám – ano, zatímco si připomínáme vyvoleného vidoucího vzbuzeného Pánem, aby nás vedl v těchto posledních dnech, modlím se o to, [abychom] své kroky mohli nasměrovat na ony cesty, které nás povedou k oslavení a věčnému životu.¹⁴

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Přemístejte o učení presidenta Huntera ohledně Prvního vidění Josepha Smitha. (Viz 1. oddíl.) Jaký vliv na vás má svědectví o Prvním vidění? Proč je pro Svaté posledních dnů důležité mít svědectví o tom, že Joseph Smith byl prorok Boží?
- Co vás napadá, když si pročítáte učení presidenta Huntera o zorganizování Církve? (Viz 2. oddíl.) Jaká požehnání jste vy nebo vaše rodina získali či získáváte díky znovuzřízené Církvi Ježíše Krista?

- Proč je užitečné rozumět tomu, co znamenají označení *prorok*, *vidoucí* a *zjevovatel*? (Viz 3. oddíl.) Jaká požehnání jste získali díky prorokům, vidoucím a zjevovatelům?
- Ve 4. oddíle president Hunter zmiňuje některé důvody, proč chválíme Josepha Smitha. Jak tato slova posilují vaši vděčnost za Proroka Josepha? Čemu se můžete z příkladu Josepha Smitha naučit?
- Projděte si učení presidenta Huntera o víře, duchovním vzdělání a poslušnosti Josepha Smitha. (Viz 5. oddíl.) Jak se toto učení týká i nás? Jak můžeme vyjadřovat vděčnost za požehnání, kterých se nám dostalo skrze Proroka Josepha Smitha?

Související verše z písem

Překlad Josepha Smitha, Genesis 50:25–33; Daniel 2:44; Efezským 2:19–22; 4:11–14; NaS 1:17–32; 5:9–10; 122:1–2; 135; Joseph Smith–Životopis

Pomůcka ke studiu

„Až pocítíte radost, která přichází z pochopení evangelia, budete si přát uplatňovat to, čemu se učíte. Usilujte o to, abyste žili v souladu se svým poznáním. Bude to posilovat vaši víru, poznání a svědectví.“
(*Kažte evangelium mé* [2004], 19.)

Odkazy

1. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 7; viz také strana 6.
2. „The Temple of Nauvoo“, *Ensign*, Sept. 1994, 63–64.
3. „Come to the God of All Truth“, *Ensign*, Sept. 1994, 73.
4. Conference Report, Oct. 1963, 100–101.
5. „The Sixth Day of April, 1830“, *Ensign*, May 1991, 64.
6. „The Sixth Day of April, 1830“, 63.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 228.
8. „The Sixth Day of April, 1830“, 64–65.
9. „The Sixth Day of April, 1830“, 63.
10. „The Sixth Day of April, 1830“, 64.
11. Conference Report, Oct. 1963, 101.
12. „Joseph Smith the Seer“, v *The Annual Joseph Smith Memorial Sermons*, 2 vols. (1966), 2:193–194.
13. „The Temple of Nauvoo“, 63–64.
14. „Joseph Smith the Seer“, 2:197–198.

Usmíření a Vzkříšení Ježíše Krista

„Díky smírné oběti a Vzkříšení Spasitele poustaneme z tělesné smrti, abychom měli věčně trvajícím život.“

Ze života Howarda W. Huntera

20. března 1934 se Howardu a Claire Hunterovým narodilo první dítě – syn, kterého pojmenovali Howard William Hunter ml. a říkali mu Billy. V létě si všimli toho, že Billy vypadá apaticky. Lékaři mu zjistili chudokrevnost a Howard dvakrát daroval krev pro transfuzi, ale Billyho stav se nezlepšoval. Další testy odhalily závažné střevní problémy, kvůli kterým Billy ztrácel krev. Lékaři Billyho operovali, přičemž Howard ležel na lůžku vedle svého syna a daroval mu krev, ale výsledky nebyly povzbudivé. O tři dny později, 11. října 1934, malý Billy poklidně zemřel, zatímco jeho rodiče seděli u jeho lůžka. „Když jsme v noci vycházeli z nemocnice, byli jsme zlomeni zármutkem a ochromeni,“ napsal Howard.¹

V době, kdy Billy umíral, i při úmrtí dalších blízkých osob, se president Hunter opíral o své svědectví ohledně Spasitelova Usmíření a Vzkříšení. „Pevně věříme tomu, že [Usmíření] je skutečností,“ svědčil, „a v celém božském plánu spasení není nic důležitějšího než smírná oběť Ježíše Krista. Věříme tomu, že spasení přichází díky Usmíření. Pokud by neexistovalo, celý plán stvoření by přišel vniveč. ... Bez této smírné oběti by časná smrt znamenala konec a neexistovalo by žádné vzkříšení a náš duchovní život by neměl žádný účel. Neexistovala by žádná naděje na věčný život.“²

Na dubnových generálních konferencích, které se konají přibližně v době Velikonoc, president Hunter často mluvil o Vzkříšení Ježíše Krista. Na generální konferenci v dubnu 1983 řekl:

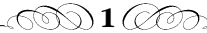
Spasitelův prázdný hrob „hlásá celému světu: ‚Není ho tuto, ale vstali ješt.‘“ (Lukáš 24:6.)

„V tomto velikonočním období silně pociťuji důležitost svého poslání vydávat svědectví o tom, že Spasitel byl skutečně vzkříšen. Bratři a sestry, v nebesích existuje Bůh, který miluje vás i mne a který se o nás zajímá. Máme Otce v nebi, který seslal svého Prvorozeného z duchovních dětí, svého Jednorozeného v těle, aby byl pro nás na zemi příkladem, aby na sebe vzal hříchy světa, byl následně ukřižován za hříchy světa a byl vzkříšen. ...

Je to vskutku nádherné poselství – po smrti bude existovat život; můžeme se vrátit k Otci v nebi a znovu s Ním žít díky oběti, kterou za nás Spasitel přinesl, a díky svému pokání a poslušnosti přikázání.

Kéž během tohoto velkolepého velikonočního rána, kdy se myšlenky křesťanského světa na několik prchavých okamžiků obracejí k Ježíšovu Vzkříšení, vyjadřujeme vděčnost našemu Nebeskému Otci za veliký plán spasení, který nám byl poskytnut.“³

Učení Howarda W. Huntera

Usmíření bylo svrchovaným projevem lásky našeho Nebeského Otce a Jeho milovaného Syna Ježíše Krista.

Usmíření Ježíše Krista bylo předustanoveným úkolem od našeho Nebeského Otce, aby vykoupil své děti po jejich padlém stavu. Byl to projev lásky Nebeského Otce, kterým dovolil svému Jednorozenému, aby přinesl smírnou oběť. Byl to svrchovaný projev lásky Jeho milovaného Syna, který Usmíření uskutečnil.

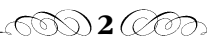
Mnohokrát jsem stál v zahradě getsemanské. Přemítal jsem o Spasitelově utrpení a o Jeho mukách – oněch mukách, která vytrpěl, když Mu Nebeský Otec dovolil – způsobem, který naše mysl nedokáže ani pochopit – vzít na sebe bolest a hříchy celého lidstva. Duše se mi naplnila zármutkem, když jsem pomyslel na Jeho velikou oběť za lidstvo.

Stál jsem pod Golgotou, oním místem lebky, a přemítal jsem o ponižujícím ukřižování, které vedlo k tělesné smrti našeho Spasitele, ale které Jemu a celému lidstvu přineslo nesmrtelnost. A znovu jsem byl v duši přemožen.

A stál jsem před zahradním hrobem a představoval jsem si onen slavný den Vzkříšení, kdy Spasitel povstal z hrobu živý, vzkříšený a nesmrtelný. Při tomto pomyšlení se mi srdce naplnilo radostí.

Díky těmto zážitkům pocituji touhu vylít svou duši v díkyvzdání a uznání vůči našemu Nebeskému Otci za lásku, kterou nám On a Jeho Syn skrze tuto vznešenou smírnou oběť projevili. Slovy Charlese Gabriela: „Jak nesmírnou láskou mne Pán Ježíš miluje, jak nezměrná je milost, s níž o mne pečuje! Jen chvěji se, když pomyslím, že byl bičován, že pro mne, pro hříšníka, trpěl, byl na kříž dán. Ó, je to nádherné, že mne tak miloval, že za mne život dal! Ó, je to nádherné, tak nádherné!“ ...

Vydávám vám svědectví, bratří a sestry, že Nebeský Otec seslal svého milovaného Syna Ježíše Krista na svět, aby splnil podmínky, na jejichž základě měl být plán spasení uveden v činnost. Usmíření je projevem Jeho veliké lásky k nám.⁴

Spasitel na sebe vzal všechny naše hříchy, slabosti, zármutky a bolesti.

Když se Ježíš a apoštolové sešli, aby oslavili přesnice, společně pojedli symboly svátosti, které během této poslední večeře Ježíš ustanovil, a poté odešli na horu Olivovou.

Ježíš byl učitelem až do samého konce, a tak pokračoval ve svém kázání na téma obětního beránka. Řekl, že bude zbit a že apoštolové se rozprchnou jako ovce bez pastýře. (Viz Matouš 26:31.) „Ale když z mrtvých vstanu,“ dodal, „předejdu vás do Galilee.“ (Matouš 26:32.)

Během hodin, které následovaly, potil kapky krve, byl ztrestán vedoucími představiteli, kteří tvrdili, že jsou strážci Jeho zákona, a byl ukřižován spolu se zloději. Král Beniamin v Knize Mormonově prorokoval: „Vytrpí pokušení a bolest těla, hlad, žízeň a únavu, dokonce více, nežli člověk může vytrpět, aniž by mu to přivodilo smrt; neboť viz, krev poteče z každého póru, tak veliká bude úzkost jeho pro zlovolnost a ohavnosti lidu jeho. ...

Přijde k svým vlastním, aby k dětem lidským mohlo přijít spasení ... ; a dokonce i po tom všem ho budou považovati za člověka a řeknou, že má ďábla, a budou ho bičovati a ukřižují ho.“ (Mosiáš 3:7, 9.)

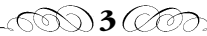
Proroku Almovi jsme zavázáni za to, že se dozvídáme o plné míře Jeho utrpení: „On půjde, trpě bolesti a strasti a pokušení všeho

druhu; a to se stane, aby se naplnilo slovo, jež praví, že na sebe vezme bolesti a nemoci lidu svého.

A vezme na sebe smrt, aby mohl uvolnit pouta smrti, jež spoutávají lid jeho; a vezme na sebe slabosti jejich, aby nitro jeho mohlo býti naplněno milosrdenstvím podle těla, aby poznal podle těla, jak pomoci lidu svému podle slabostí jeho.“ (Alma 7:11–12.)

Jen si to představte! Když bylo Jeho tělo snato z kříže a ve spěchu uloženo do vypůjčeného hrobu, On, bezhříšný Syn Boží, na sebe vzal nejen hříchy a pokušení každé lidské duše, která bude činit pokání, ale také všechny naše nemoci, zármutky a bolesti všeho druhu. Vytrpěl tyto strasti tak, jak jimi trpíme my, podle těla. On je vytrpěl všechny. Vykonal to proto, aby zdokonalil své milosrdenství a svou schopnost pozvednout nás z každé pozemské zkoušky.⁵

Můžeme vskutku činit nesprávná rozhodnutí, špatná rozhodnutí, škodlivá rozhodnutí. A někdy je činíme, ale právě v tom okamžiku přichází v plné síle a slávě poslání a milosrdenství Ježíše Krista. ... To On nám poskytl zprostředkující Usmíření za nesprávná rozhodnutí, která činíme. Je naším Přímluvcem u Otce a předem zaplatil za chyby a pošetilosti, kterých se při používání své svobody často dopouštíme. Máme-li plně využít toto vykoupení, musíme přijmout Jeho dar, činit z oněch chyb pokání a následovat Jeho přikázání. Tato nabídka stále trvá; cesta je vždy otevřena. Vždy, dokonce i v té nejtemnější hodině a při těch nejkatastrofálnějších chybách, můžeme hledět k Synu Božímu a žít.⁶

Ježíš Kristus vstal z hrobu a stal se prvotinou Vzkříšení.

Vraťte se se mnou v čase k oněm závěrečným událostem ve Svaté zemi. Blížil se konec smrtelného života našeho Pána. Uzdravoval nemocné, křísil mrtvé a vykládal písma – včetně proroctví týkajících se Jeho vlastní smrti a Vzkříšení. Svým učedníkům řekl:

„Aj, vstupujeme do Jeruzaléma, a Syn člověka vydán bude předním kněžím a zákonníkům, a odsoudí ho na smrt.

A vydadíť jej pohanům ku posmívání a k zbičování a ukřižování, ale třetího dne z mrtvých vstane.“ (Matouš 20:18–19.) ...

Když nastávalo svítání onoho třetího dne, Maria Magdaléna a „druhá Maria“ přišly k hrobu, do něhož bylo uloženo Jeho bezvládné tělo. [Matouš 28:1; viz také Marek 16:1; Lukáš 24:10.] Ještě předtím se hlavní kněží a farizeové vydali za Pilátem a přesvědčili ho, aby ke vchodu do hrobu umístil strážce, aby „učedlníci jeho, přijdouce v noci, neukradli ho, a řekli by lidu: Vstalt jest z mrtvých“. (Matouš 27:64.) Ale dva mocní andělé odvalili kámen od vchodu do hrobu, a když to dotyční strážci spatřili, v hrůze uprchli.

Když pak ženy přišly k hrobu, zjistily, že je otevřený a prázdný. Andělé vyčkali, aby jim předali tu nejdůležitější zprávu, která kdy lidem zazněla v uších: „Neníť ho tuto; nebo vstalt jest.“ (Matouš 28:6.)⁷

Žádná nauka z křesťanského kánonu není pro celé lidstvo důležitější než nauka o Vzkříšení Syna Božího. Skrze Něj se uskutečňuje vzkříšení všech mužů, žen a dětí, kteří se kdy narodili – nebo se kdy narodí – na tento svět.

Navzdory velké důležitosti, kterou v naší nauce na vzkříšení klademe, mnozí z nás možná dosud plně nepoznali, jaký duchovní význam a jakou věčnou vznešenost vzkříšení má. Pokud bychom to poznali, žasli bychom nad jeho krásou tak jako Jákob, bratr Nefiův, a chvěli bychom se hrůzou z oné druhé možnosti, které bychom čelili, kdybychom tento božský dar neobdrželi. Jákob napsal:

„Ó, ta moudrost Boží, milosrdenství jeho a milost! Neboť vizte, kdyby tělo již nepovstalo, duchové naši by se museli státi poddanými onomu andělu, který padl z přítomnosti Věčného Boha a stal se ďáblem, aby již nepovstal.“ (2. Nefi 9:8.)

Vzkříšení je dozajista ústředním bodem víry každého křesťana; je tím největším zázrakem ze všech, které Spasitel světa vykonal. Bez něho bychom byli vskutku ponecháni bez naděje. Dovolte mi vypůjčit si slova Pavla: „Není-liť z mrtvých vstání, ... jest daremné kázání naše, ... a byli bychom nalezeni ... křiví svědkové Boží; nebo vydali jsme svědectví o Bohu, že vzkřísil z mrtvých Krista. ... Nevstal-liť z mrtvých Kristus, marná jest víra vaše, ještě jste v svých hříších.“ (1. Korintským 15:13–15, 17.)⁸

Bez Vzkříšení by se z evangelia Ježíše Krista stal seznam moudrých rčení a zdánlivě nevysvětlitelných zázraků – ale rčení a zázraků bez konečného vítězství. Nikoli – toto konečné vítězství spočívá právě

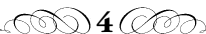
Ježíš Kristus se krátce po Vzkříšení zjevil Marii Magdaléně. (Viz Jan 20:1–18.)

v onom konečném zázraku, neboť poprvé v historii lidstva se ten, kdo byl mrtev, sám vzkřísil, aby znovu žil a byl nesmrtelný. *Byl to Syn Boží, Syn našeho nesmrtelného Otce v nebi, a Jeho vítězství nad fyzickou a duchovní smrtí je tou dobrou zprávou, o níž by měl každý křesťan mluvit.*

Věčnou pravdou zůstává, že Ježíš Kristus vstal z hrobu a byl prvotinou Vzkříšení. (Viz 1. Kor. 15:23.) O svědčích této úžasné události nelze pochybovat.

Mezi těmito vybranými svědky jsou Pánovi apoštolové. Povolání ke svatému apoštolství je vskutku povolání k vydávání svědectví světu o božskosti Pána Ježíše Krista. Joseph Smith řekl: „Základními zásadami našeho náboženství jsou svědectví apoštolů a proroků ohledně Ježíše Krista, že On zemřel, byl pohřben, opět vstal třetího dne a vystoupil na nebesa; a vše ostatní, co se týká našeho náboženství, jsou pouhé přídávky.“ (*History of the Church*, 3:30.) ...

Když Kristus učil apoštoly, oznámil jim, „že Syn člověka musí mnoho trpěti, a potupen býti od starších a předních kněží a zákoníků, a zabit býti, a ve třech dnech z mrtvých vstáti“. (Marek 8:31.) A tak tomu bylo. Byl ukřižován a uložen do hrobu. Třetího dne skutečně vstal, aby znovu žil – Spasitel veškerého lidstva a prvotina Vzkříšení. Skrze tuto smírnou oběť budou všichni lidé spaseni z hrobu a budou opět žít. Takové vždy bylo a je svědectví apoštolů, k němuž připojuji i to své.⁹

Ježíš se po Vzkříšení zjevil mnoha lidem.

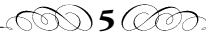
Pán se během dnů, které následovaly po Vzkříšení, zjevil mnoha lidem. Ukázal jim svých pět charakteristických ran. Kráčel s nimi, mluvil s nimi a jedl s nimi, jakoby jim chtěl nade vsí pochybnost dokázat, že vzkříšené tělo je vskutku fyzické tělo s hmatatelným masem a kostmi. Později sloužil Nefitům, kterým přikázal: „Vstaňte a pojdte ke mně, abyste mohli vložit ruku svou v bok můj, a také abyste mohli pocítiti stopy hřebů v rukou mých a v nohou mých, abyste mohli věděti, že já jsem Bůh Izraelský a Bůh celé země a že jsem byl zabit pro hříchy světa.

A ... zástup předstoupil, a oni vkládali ruce své v jeho bok, a pocítili stopy hřebů v rukou jeho a v nohou jeho; a to činili předstupující jeden po druhém, až předstoupili všichni a uviděli očima svýma a pocítili rukama svýma a věděli s jistotou a vydali svědectví, že to je ten, o němž psali proroci, že má přijíti.“ (3. Nefi 11:14–15.)

Je zodpovědností a radostí pro všechny muže a ženy, ať jsou kde-koli, hledat „tohoto Ježíše, o kterém [svědčili] proroci a apoštolové“ (Eter 12:41) a získat duchovní svědectví o Jeho božskosti. Je právem a požehnáním všech těch, kteří pokorně hledají, slyšet hlas Svatého Ducha vydávajícího svědectví o Otci a o Jeho vzkříšeném Synovi.¹⁰

Svědectví těch, kteří viděli [Ježíše] jako toho, kdo po své smrti dál žije, nebylo nikdy popřeno. Zjevil se přinejmenším desetkrát či jedenáctkrát: Marii Magdaléně a dalším ženám v zahradě; dvěma učedníkům na cestě do Emaus; Petrovi v Jeruzalémě; apoštolům, když s nimi nebyl Tomáš, a pak znovu, když s nimi Tomáš byl; apoštolům u Galilejského moře a na hoře 500 bratřím najednou; Jakobovi, bratrovi Páně; a apoštolům v době nanebevstoupení.¹¹

Jako ten, který byl povolán a vysvěcen vydávat svědectví o jménu Ježíše Krista celému světu, svědčím v tento velikonoční čas, že On žije. Má oslavené, nesmrtelné tělo z masa a kostí. Je Jednorozeným Synem Otce v těle. Je Spasitelem, světlem a životem světa. Po svém ukřížování a smrti se ukázal jako vzkříšená bytost Marii, Petrovi, Pavlovi a mnoha dalším. Ukázal se Nefitům. Ukázal se Josephu Smithovi, chlapci–prorokovi, a mnoha dalším v naší dispensaci.¹²

Budeme vzkříšeni ze smrti a budeme mít věčný život.

Velikonoce jsou oslavou bezplatného daru nesmrtelnosti, který byl dán všem lidem a který obnovuje život a uzdravuje všechny rány. Ačkoli v rámci věčného plánu pro náš růst a rozvoj všichni zemřeme, můžeme najít útěchu v těchto slovech Žalmisty: „Z večera potrvá pláč, ale z jitra navrátí se prozpěvování.“ (Žalm 30:6.)

Byl to Job, kdo vznesl otázku, kterou lze nazvat otázkou všech věků: „Když umře člověk, zdaliž zase ožive?“ (Job 14:14.) Kristova odpověď zaznívá všemi věky až do této hodiny: „[Protože] já živ jsem, i vy živi budete.“ (Jan 14:19.)¹³

V okamžiku smrti dochází k oddělení ducha a těla. Díky vzkříšení se duch znovu sjednotí s tělem a tělo se stane tělem duchovním – tělem z masa a kostí, které je ale namísto krví oživeno duchem. A tak se naše tělo po vzkříšení, kdy bude oživeno duchem, stane nesmrtelným a nikdy nezemře. Takový je význam Pavlových slov, že „jest

tělo tělesné, jest i duchovní tělo“ a „že tělo a krev království Božího dědictví dosáhnouti nemohou“. [Viz 1. Korintským 15:44, 50.] Přirozené tělo je z masa a krve, ale když je namísto krví oživeno duchem, může vstoupit, a také vstoupí, do království. ...

Jsem přesvědčen, že Bůh žije a že Ježíš je Kristus. Tak jako Pavel vydával ve svém dopise svědectví Svatým v Korintu během oněch Velikonoc před mnoha lety, tak i já připojuji své svědectví o tom, že díky smírné oběti a Vzkříšení Spasitele povstaneme z tělesné smrti, abychom měli věčný život. V duchu si Ho představuji, jak nabízí náruč všem těm, kteří chtějí slyšet:

„ ...Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude.

A každý, kdož jest živ, a věří ve mne, neumřeť na věky.“ (Jan 11:25–26.)¹⁴

Kristovo Vzkříšení přináší požehnání nesmrtelnosti a možnost získat věčný život. Jeho prázdný hrob hlásá celému světu: „Není ho tuto, ale vstalť jest.“ (Lukáš 24:6.) Tato slova obsahují veškerou naději, ujištění a víru, které jsou nutné k tomu, aby nás posilovaly v našem náročném a někdy zármutkem naplněném životě.¹⁵

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Jak Usmíření dokládá lásku, kterou k nám Nebeský Otec a Ježíš Kristus chovají? (Viz 1. oddíl.) Jak můžeme za tento dar lásky projevovat vděčnost? (Viz NaS 42:29.)
- Při pročítání 2. oddílu vyhledejte, kolika různými způsoby jsme díky Usmíření požehnáni. Jak vám slova presidenta Huntera a to, jak používá písma, pomáhají prohloubit porozumění Usmíření? Jaké zážitky posílily nebo posilují vaše svědectví o Usmíření? Jak vás může moc plynoucí z Usmíření posilovat v dobách zkoušek?
- Co vás napadá, když studujete slova presidenta Huntera o Vzkříšení? (Viz 3. oddíl.) Jak bychom si mohli více vážít toho, co Vzkříšení znamená?

- Projděte si 4. oddíl, v němž president Hunter podrobně uvádí mnohé svědky Vzkříšení Ježíše Krista. Proč je svědectví těchto svědků významné?
- Zamyslete se nad slovy presidenta Huntera ohledně toho, že Vzkříšení poskytuje „veškerou naději, ujištění a víru, které jsou nutné k tomu, aby nás posilovaly v našem náročném a někdy zármutkem naplněném životě“. (5. oddíl.) V jakém smyslu je pro vás Vzkříšení zdrojem naděje a útěchy? Jak svědectví o Vzkříšení obohacuje váš život?

Související verše z písem

Jan 10:17–18; 2. Nefi 2:6–9, 22–27; 9:19–25; 3. Nefi 27:13–16; NaS 18:10–16; 19:15–20; Mojžiš 6:59–60

Pomůcka ke studiu

„Plánujte studijní činnosti, které posílí vaši víru ve Spasitele.“ (Kazte evangelium mé [2004], 22.) Během studia byste si například mohli pokládat tyto otázky: „Jak by mi toto učení mohlo pomoci prohloubit mé porozumění Usmíření Ježíše Krista? Jak mi toto učení může pomoci stát se více takovým, jako je Spasitel?“

Poznámky

1. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 88; viz také 86–87.
2. Conference Report, Oct. 1968, 139.
3. „Evidences of the Resurrection“, *Ensign*, May 1983, 16.
4. „The Atonement of Jesus Christ“ (proslov pronesený na semináři pro presidenty misí, 24. června 1988), 2–3, 7, Church History Library, Salt Lake City; viz také *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 8–9.
5. „He Is Risen“, *Ensign*, May 1988, 16–17.
6. „The Golden Thread of Choice“, *Ensign*, Nov. 1989, 18.
7. „He Is Risen“, 16–17.
8. „He Is Risen“, 16.
9. „An Apostle’s Witness of the Resurrection“, *Ensign*, May 1986, 16–17.
10. „He Is Risen“, 17.
11. Conference Report, Apr. 1963, 106.
12. „He Is Risen“, 17.
13. „An Apostle’s Witness of the Resurrection“, 16.
14. Conference Report, Apr. 1969, 138–139.
15. „An Apostle’s Witness of the Resurrection“, 15–16.

President Howard W. Hunter, jakožto člen Kvora Dvanácti apoštolů, radil Svatým posledních dnů, aby následovali presidenta Církeve.

Pokračující zjevení skrze žijící proroky

*„Jsme vedeni žijícím prorokem Božím –
tím, kdo přijímá zjevení od Pána.“*

Ze života Howarda W. Huntera

Howard W. Hunter se poté, co mu byla na generální konferenci v roce 1994 vyjádřena podpora jako presidentovi Církve, podělil o pocity ohledně svých posvátných zodpovědností:

„Milovaní bratři a sestry, děkuji vám za vyjádření podpory. Předstupuji před vás s pokorou a mírností, zarmoucen nedávným úmrtím našeho milovaného proroka, presidenta Ezry Tafta Bensona. Pociťuji bolest v srdci kvůli odchodu mého drahého přítele, a zvláště ve světle nových zodpovědností, které na mě přešly.

Prožil jsem mnoho slz a hledal jsem svého Otce v nebi v upřímné modlitbě s přáním být hoden tohoto vysokého a svatého povolání. Modlil jsem se o to, abych byl způsobilý nést pověření, které již v této dispensaci neslo třináct dalších mužů. Možná, že jen oni, dívající se z druhé strany závoje, dokáží plně pochopit závažnost této zodpovědnosti a hlubokou závislost na Pánu, kterou při přijímání tohoto posvátného povolání pociťuji.“

President Hunter vysvětlil, že nachází sílu a ujištění v přesvědčení, že Církev není vedena lidmi, ale samotným Ježíšem Kristem, který připravuje a inspirovuje ty, které povolává, aby předsedali:

„To, co mě během těchto posledních měsíců posiluje nejvíce, je mé neochvějné svědectví, že toto je dílo Boží, nikoli lidské. Ježíš Kristus je hlavou této Církve. Vede ji slovem i skutkem. Mám tu nepopsatelnou čest, že jsem na určité období povolán být nástrojem v Jeho rukou, abych Jeho Církvi předsedal. Ale bez znalosti toho, že

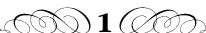
Kristus je hlavou Církve, bych ani já, ani nikdo jiný, nedokázal nést tíhu tohoto povolání, kterého se mi dostalo.

Tím, že tuto zodpovědnost přijímám, uznávám Boží zázračnou ruku ve svém životě. Opakovaně mi zachovával život a znovu mi dodával sílu, opakovaně mě vracel z okraje věčnosti a dovolil mi na určité další období pokračovat v mém působení ve smrtelnosti. Občas jsem přemýšlel o tom, proč byl můj život zachován. Ale nyní jsem tuto otázku odložil stranou a žádám jen o víru a modlitby členů Církve, abychom mohli spolupracovat, já společně s vámi, na naplnění Božích záměrů v tomto období našeho života. ...

Je tomu již třicet pět let, kdy mi byla vyjádřena podpora jako členovi Kvora Dvanácti. Tato léta byla naplněna přípravou. ... Chodím sice nyní pomaleji, ale moje mysl je jasná a můj duch mladý. ...

Podobně jako moji bratří přede mnou, i já přijímám toto povolání s ujištěním, že Bůh svého proroka povede. Pokorně přijímám povolání sloužit a společně s Žalmistou prohlašuji: ‚Hospodin jest síla má a štít můj, v němť jest složilo naději srdce mé, a dána mi pomoc.‘ (Žalmy 28:7.)⁴¹

Učení Howarda W. Huntera

V každé dispensaci Bůh povolává proroky jako své mluvčí.

Když člověk listuje stránkami Starého zákona, nachází tam spisy významných mužů z minulých věků, o nichž se mluví jako o prorocích. Knihy Nového zákona obsahují mimo jiné spisy, učení a historii lidí pozdější dispensace, kteří byli rovněž nazýváni proroky. Máme také záznam od proroků ze západní části světa, kteří pozvedali svůj hlas, hlásali slovo Páně, protestovali proti nespravedlivosti a učili zásadám evangelia. Každý z nich po sobě zanechal své svědectví.

Prorok je ten, kdo byl povolán a vzbuzen Pánem, aby šířil Boží záměry mezi Jeho dětmi. Je to někdo, kdo obdržel kněžství a mluví s pravomocí. Proroci jsou učitelé a obhájci evangelia. Vydávají svědectví o božskosti Pána Ježíše Krista. Proroci předpovídají budoucí události, ale to není jejich nejdůležitější zodpovědnost, ačkoli to může představovat jistý důkaz prorocké moci.

Spravedlivých vedoucích je zapotřebí v každé dispensaci času, a Bůh pro tento účel vybral proroky dlouho předtím, než vstoupili do této smrtelné existence. [Viz Jeremiáš 1:5; Abraham 3:23.]²

Studium Pánových zjevení ve svatém písmu potvrzuje skutečnost, že proroky a Církev v každém věku vede pokračující zjevení. Kdyby nebylo tohoto pokračujícího zjevení, Noé by nebyl připraven na potopu, která zaplavila zemi. Abraham by nebyl veden z Háranu do Hebronu – do země zaslíbení. Pokračující zjevení vedlo děti Izraele z poroby zpět do jejich zaslíbené země. Zjevení skrze proroky vedlo misionářskou práci, řídilo znovupostavení Šalomounova chrámu a veřejně odsoudilo pronikání pohanských praktik mezi Izraelity.

Než Kristus vystoupil na nebe, slíbil zbývajícím jedenácti apoštolům: „Aj, já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa.“ (Mat. 28:20.) Po svém nanebevstoupení vedl Církev skrze zjevení až do smrti apoštolů a následného odpadlictví Církve Ježíše Krista.³

V průběhu celé historie, až do dnešního dne, měla Církev proroka, vidoucího a zjevovatele. Hlavou Církve je Ježíš Kristus, který svého proroka vede. ... Jeho rádci [a] členové Rady Dvanácti ... jsou rovněž proroci, vidoucí a zjevovatelé. ... Členové Církve nemusejí poslouchat nejistý pozoun. Mohou věřit hlasu svých vedoucích s vědomím, že jsou vedeni Pánem.⁴

2

Bůh vede své děti skrze žijícího proroka i v dnešní době.

Tentýž apoštol, který zaznamenal knihu Zjevení, viděl ve vidění jedno význačné znamení posledních dnů, které bude předcházet konečnému Druhému příchodu Páně. Řekl:

„Viděl jsem jiného anděla letícího po prostředku nebe, majícího evangelium věčné, aby je zvěstoval těm, kteříž bydlí na zemi, a všelikému národu, i pokolení, i jazyku i lidu.“ (Zjev. 14:6.) ...

Svědčíme celému světu, že nebeští služebníci se již v naší době zjevili a přinesli z nebe pravomoc a znovuzřídili pravdy, které se v důsledku zkažených nauk a praktik ztratily. Bůh znovu promluvil a dál poskytuje vedení všem svým dětem skrze proroka žijícího v dnešní době. Prohlašujeme, že tak, jak slíbil, je vždy se svými služebníky a řídí záležitosti své Církve po celém světě. Podobně

jako v dobách minulých, zjevení řídí misionářskou práci, budování chrámů, povolávání úředníků v kněžství a varuje před společenskými zly, které mohou bránit dětem našeho Otce dosáhnout spasení.

Pán ve zjevení daném svému novodobému mluvčímu, Josephu Smithovi, prohlásil:

„Neboť já nestraním osobám a chci, aby všichni lidé věděli, že ten den rychle přichází; ta hodina ještě není, ale je blízko, na dosah, kdy mír bude odňat ze země a ďábel bude mít moc nad svým vlastním panstvím.

Pán bude mít moc nad svatými svými a bude vládnouti v jejich středu.“ (NaS 1:35–36.)

Spasitel vládne v dnešní době uprostřed Svatých skrze pokračující zjevení. Svědčím o tom, že je se svými služebníky v této době a bude až do konce světa.

Kéž náš náhled není natolik omezený, abychom zjevení přenechali jen lidem v dávných dobách. Bůh je milosrdný a miluje své děti ve všech dobách a zjevuje se až do dnešní doby.⁵

Pán zjevuje svou mysl a vůli svým pomazaným prorokům. Existuje nekončící proud zjevení plynoucí neustále z nebeských pramenů k Božím pomazaným služebníkům na zemi. Od smrti Proroka Josepha Smitha hlas Páně dál promlouvá k Jeho prorokům jako v dřívější době.⁶

3

V této době duchovního hladu můžeme nalézt duchovní hojnost tím, že budeme dbát hlasu proroka.

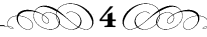
Hlad byl jednou z běžných pohrom ve starozákonních dobách, a lidé si uvědomovali ničivé důsledky neúrody a hladovění. Amos na tuto skutečnost rázně upozornil svou předpovědí hladu duchovního. Řekl: „... Ne hlad chleba, ani žízeň vody, ale slyšení slov Hospodinových.“ [Amos 8:11.] ...

Soudobé zprávy o zmatku a nespokojenosti jednotlivců i náboženských institucí, kteří se snaží vyřešit své náboženské pochyby a spory, nám připomínají tato Amosova slova: „... [Budou běhat sem a tam] hledající slova Hospodinova, však nenajdou.“ [Amos 8:12.]

Snaží se najít řešení, aniž by stavěli na skále zjevení, jak to podle Pánových slov musí činit. [Viz Matouš 16:17–18.] ...

... Zmatek a nespokojenosti, kterými svět trpí, nejsou pro věrné členy Církve obvyklé. ... Pro ty, kteří mají víru a vůli věřit, zde existuje hlas, kterému věřit lze. Zcela jistě žijeme v době hladu, který popisoval Amos. ... Nicméně v tom, co se zdá být duchovním hladem, jsou mnozí, kteří našli duchovní hojnost.

Je ... mým pokorným svědectvím, že evangelium bylo v těchto posledních dnech znovuzříženo ve své plnosti a že je dnes na zemi prorok, který hlásá mysl a vůli Páně těm, kteří chtějí slyšet a mají víru k tomu, aby ho následovali.⁷

Budeme-li následovat učení žijících proroků, nepůjdeme špatným směrem.

Pro lidi v minulých dispensacích a dobách byl tím nejdůležitějším prorokem prorok žijící, který učil a zjevoval vůli Páně v jejich době. V každé minulé dispensaci Pán povolával proroky jako své mluvčí pro lidi v oné konkrétní době a pro konkrétní problémy oné doby.

A právě současný žijící prorok je naším vedoucím a naším učitelem. Právě od něho získáváme vedení v dnešním světě. Ze všech končin země my, kteří ho podporujeme jako proroka Páně, vyjadřujeme svou vděčnost za tento zdroj božského vedení. ...

Zatímco si v paměti procházíme proroky od počátku až do dnešního dne, jsme si vědomi onoho velikého požehnání, kterého se nám díky působení žijícího proroka dostává. Historie by nás měla naučit, že pokud nebudeme ochotni dbát rad proroka Páně a následovat jeho učení, budeme podrobena soudům Božím.⁸

Jedině president Církve má právo přijímat zjevení pro celou církev nebo poskytovat oficiální výklad písem či nauk Církve:

„Nikdo nebude určen přijímatí přikázání a zjevení v této církvi kromě [presidenta Církve], neboť on je dostává stejně jako Mojžíš.“ (NaS 28:2.)⁹

Budeme-li následovat pokyny, rady a učení vedoucích Církve, když nás učí, nepůjdeme špatným směrem v tom, co je důležité pro naše osobní spasení a oslavení.¹⁰

Přemáhá mě vděčnost za zjevení, která stanovila tento úžasný systém, kterým je Církev řízena. Každému muži, který je vysvěcen apoštolem a je ustanoven jako člen Kvora Dvanácti, je vyjádřena podpora jako prorokovi, vidoucímu a zjevovateli. Členové Prvního předsednictva a Kvora Dvanácti apoštolů, kteří byli povoláni a vysvěceni k tomu, aby drželi klíče kněžství, mají pravomoc a zodpovědnost vést Církev, vykonávat její obřady, vykládat její nauku a stanovovat a udržovat její praktiky.

Když je prezident Církve nemocen nebo není schopen v plné míře zastávat všechny povinnosti vyplývající z jeho úřadu, jeho dva rádcové, kteří společně s ním tvoří Kvorum Prvního předsednictva, pokračují v práci Předsednictva. Jakékoli zásadní otázky, zásady, programy či nauky se s modlitbou probírají v radě tvořené rádcí v Prvním předsednictvu a Kvorem Dvanácti apoštolů. Od Prvního předsednictva a Kvora Dvanácti nevychází žádné rozhodnutí, aniž by mezi všemi zúčastněnými bylo dosaženo naprosté shody.

Podle tohoto inspirovaného vzoru bude Církev kráčet bez přerušování kupředu. Řízení Církve a používání prorockých darů bude vždy spočívat na těchto apoštolských autoritách, které drží a používají všechny klíče kněžství.¹¹

Na generální konferenci získáváme inspirované rady od proroků, vidoucích a zjevovatelů.

Když jsem přemítal o poselstvích z [generální] konference, položil jsem si tuto otázku: Jak mohu druhým pomáhat přijímat dobrotivost a požehnání plynoucí od našeho Nebeského Otce? Odpověď spočívá v následování pokynů získaných od těch, kterým vyjadřujeme podporu jako prorokům, vidoucím a zjevovatelům, a od ostatních generálních autorit. Studujme jejich slova pronesená pod vlivem Ducha inspirace a často se k nim vracejme. Pán na této konferenci zjevil svou vůli Svatým.¹²

Během generální konference je proneseno mnoho inspirovaných rad od proroků, vidoucích a zjevovatelů i od ostatních generálních autorit Církve. Naši novodobí proroci nás povzbuzují, abychom učinili čtení konferenčních vydání církevních časopisů důležitou a pravidelnou součástí našeho osobního studia. A tak se generální

„Čas konference je obdobím duchovního oživení, kdy se prohlubuje a upevňuje poznání a svědectví.“

konference v jistém smyslu stává doplňkem nebo rozšířením Nauky a smluv.¹³

Čas konference je obdobím duchovního oživení, kdy se prohlubuje a upevňuje poznání a svědectví, že Bůh žije a že žehná ty, kteří jsou věrní. Je to čas, kdy se do srdce těch, kteří jsou odhodláni Mu sloužit a dodržovat Jeho přikázání, vštěpuje poznání, že Ježíš je Kristus, Syn žijícího Boha. Konference je časem, kdy nám naši vedoucí dávají inspirované pokyny týkající se toho, jak máme vést svůj život – časem, kdy v duši pocítujeme určité pohnutí a jsme odhodláni být lepším manželem nebo manželkou, otcem nebo matkou, poslušnějším synem nebo dcerou, lepším přítelem a sousedem. ...

My, kteří se zde [na generální konferenci] dnes setkáváme, si činíme nárok na zvláštní a jedinečné poznání Spasitelova evangelia. Pro ty, kteří se s námi seznamují poprvé, je nejpřekvapivější

naše prohlášení světu, že nás vede žijící prorok Boží – někdo, kdo komunikuje s Pánem, koho Pán inspiruje a kdo od Něho přijímá zjevení.¹⁴

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Projděte si učení presidenta Huntera uvedené v 1. oddíle. Proč Bůh pro každou dispensaci připravuje proroky? Jaké jsou některé úkoly či role proroků? Jak můžeme dětem pomáhat získat svědectví o prorocích?
- Proč je žijící prorok pro nás v dnešní době požehnáním? (Viz 2. oddíl.) Proč je důležité, že máme „nekončící proud zjevení“ plynoucí od Boha k Jeho žijícím prorokům?
- Co například vypovídá o tom, že žijeme v době „duchovního hladu“? (Viz 3. oddíl.) Jaká požehnání jste obdrželi díky tomu, že dbáte hlasu žijícího proroka?
- President Hunter učí tomu, že „jedině president Církve má právo přijímat zjevení pro celou církev“. (4. oddíl.) Proč je užitečné toto vědět? Proč je užitečné vědět, že když budeme následovat proroka, „nepůjdeme špatným směrem“?
- Zamyslete se nad významem generální konference ve svém životě. (Viz 5. oddíl.) Které nauky z generální konference jsou pro vás požehnáním? Jak může mít generální konference mocnější vliv na život váš a vaší rodiny?

Související verše z písem

Amos 3:7; Matouš 10:41; Lukáš 1:68–70; Joseph Smith Translation, 2 Peter 1:20–21; Mosiáš 8:15–18; NaS 1:14–16, 37–38; 21:1, 4–6; 43:2–6; 107:91–92

Pomůcka k výuce

Společně se členy třídy napište na tabuli některé otázky, které mohou k tématu této kapitoly mít lidé jiného náboženského vyznání. Vyzvěte členy třídy, aby si tuto kapitolu prošli, vyhledali odpovědi na tyto otázky, a poté se podělili o to, co zjistili.

Odkazy

1. „Exceeding Great and Precious Promises“, *Ensign*, Nov. 1994, 7–8.
2. Conference Report, Oct. 1963, 99.
3. „No Man Shall Add to or Take Away“, *Ensign*, May 1981, 65.
4. „Spiritual Famine“, *Ensign*, Jan. 1973, 65.
5. „No Man Shall Add to or Take Away“, 65.
6. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 196.
7. „Spiritual Famine“, 64–65.
8. Conference Report, Oct. 1963, 101.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 225.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 223.
11. „Exceeding Great and Precious Promises“, 7. President Hunter mluvil o těchto důležitých zásadách, zatímco sloužil jako president Církve.
12. „Follow the Son of God“, *Ensign*, Nov. 1994, 87.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 212.
14. „Conference Time“, *Ensign*, Nov. 1981, 12–13.

„Evangelium Ježíše Krista ... je globální víra se všezahrnujícím poselstvím.“

Přinášejme evangelium celému světu

*„Jsme zapojeni do díla spočívajícího ve spasení
duší a ve zvaní druhých, aby přišli ke Kristu.“*

Ze života Howarda W. Huntera

V roce 1979 starší Howard W. Hunter, který byl tehdy členem Kvora Dvanácti apoštolů, řekl: „Jsem zcela přesvědčen, že v blízké budoucnosti budeme svědky jednoho z nejmýznamnějších pokroků v šíření evangelia mezi všemi národy, k němuž kdy v této či v kterékoli dřívější dispensaci došlo. Jsem si jist, že se budeme moci zpětně ohlédnout ... a říci, podobně jako Lukáš: ‚I rostlo slovo Boží.‘ (Skutkové 6:7.)“¹

Když starší Hunter tato slova pronesl, politická omezení bránila misionářům učit evangelium ve většině zemí východní Evropy a v Sovětském svazu. Do deseti let začala mnohá tato omezení mizet. V letech 1989 a 1990 byla stržena Berlínská zeď, která téměř 30 let rozdělovala západní a východní Německo. President Hunter v té době sloužil jako president Kvora Dvanácti a ohledně této historické události a dalších změn, které se ve světě odehrávaly, poznamenal:

„V poslední době byla velká pozornost věnována Berlínské zdi. Samozřejmě, že jsme všichni rádi viděli, jak se tato zeď zhroutila a lidé znovu získali svobodu. ... Zatímco se snažíme porozumět tomuto duchu smíření, který se šíří po celém světě, a zjistit, jaký toto vše má v kontextu evangelia význam, musíme se zeptat sami sebe: Nemohlo by se jednat o ruku Páně, která odstraňuje politické bariéry a otevírá v kdysi nedobytných zdech trhliny pro výuku evangelia – a to vše v souladu s božským plánem a božským harmonogramem?“²

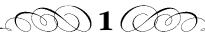
President Hunter si byl vědom toho, že tyto změny kladou na členy Církve důležitou zodpovědnost. Řekl, že vzhledem k tomu,

že se pro misionářskou práci otevřelo více národů, bude zapotřebí většího počtu misionářů, kteří ponесou evangelium do celého světa.³

Touha presidenta Huntera oslovit všechny Boží děti, bez ohledu na jejich národnost či vyznání, byla zjevná i při jeho práci na Blízkém východě. První předsednictvo ho pověřilo důležitými úkoly v Jeruzalémě, včetně dohledu nad vybudováním Pamětní zahrady Orsona Hydea a Jeruzalémského střediska pro blízkovýchodní studia Univerzity Brigham Younga. Ačkoli v této oblasti nebylo hlásání evangelia povoleno, president Hunter si mezi těmi, s nimiž spolupracoval, vybudoval trvalé přátelské vztahy – ať již se jednalo o židovské či arabské obyvatele. „Účelem evangelia Ježíše Krista je dosáhnout lásky, jednoty a bratrství toho nejvyššího řádu,“ řekl.⁴

President Hunter během své práce s Božími dětmi po celém světě zaujímal neměnné stanovisko: „Jsme vaši bratři – na žádný národ ani národnost nepohlížíme jako na druhořadé obyvatele. Zveme všechny, ... aby zkoumali naše poselství a přijali naše přátelství.“⁵

Učení Howarda W. Huntera

Znovuzřízené evangelium je určeno všem lidem a je založeno na přesvědčení, že jsme všichni děti téhož Boha.

Evangelium Ježíše Krista, kterému učíme a jehož obřady vykonáváme, je globální víra s všezahrnujícím poselstvím. Není omezeno historií či tím, co je v módě, ani ničemu takovému není nakloněno či podrobno. Jeho podstata je univerzální a věčně pravdivá. Jeho poselství je určeno celému světu a bylo znovuzřízeno v těchto posledních dnech, aby naplnilo základní potřeby každého národa, pokolení, jazyka a lidu na zemi. Bylo znovu ustanoveno v takové podobě, v jaké bylo na počátku – aby budovalo bratrství, aby zachovalo pravdu a aby spasilo duše. ...

V rámci poselství evangelia je celá lidská rasa jednou rodinou, která pochází od jediného Boha. Všichni muži a ženy mají nejen fyzickou rodovou linii vedoucí až k Adamovi a Evě, jejich prvním pozemským rodičům, ale rovněž duchovní dědictví vedoucí až k Bohu, Věčnému Otci. Všichni lidé na zemi jsou tudíž doslova bratry a sestrami v rodině Boží.

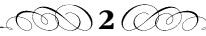
A právě tehdy, když pochopíme a přijmeme skutečnost, že Bůh je univerzálním otcem, mohou všechny lidské bytosti nejlépe poznat, jaký má o ně Bůh zájem a jaký je mezi nimi vzájemný vztah. Toto je poselství života a lásky, které přímo útočí na všechny dusivé tradice založené na rase, jazyku, ekonomickém či politickém postavení, akademické hodnosti či kulturním pozadí, neboť my všichni máme tentýž duchovní původ. Máme božský rodokmen; každý člověk je duchovním dítětem Boha.

V tomto pohledu evangelia není místo pro úzkoprsé, omezené či předpojaté názory. Prorok Joseph Smith řekl: „Láska je jednou z hlavních vlastností Božství, a ti, již usilují o to, aby byli syny Božími, by ji měli projevovat. Člověk naplněný láskou Boží se nespojí s tím, že žehná pouze své rodině, ale prochází celým světem a dychtí žehnat celé lidské rase.“ [*Učení presidentů Církve: Joseph Smith (2008), 422.*] ...

Znovuzřízené evangelium je poselstvím božské lásky vůči všem lidem, ať jsou kdekoli, a je založeno na přesvědčení, že všichni lidé jsou děti téhož Boha. Toto základní náboženské poselství bylo takto krásně vyjádřeno v prohlášení Prvního předsednictva z 15. února 1978:

„Na základě dávných i novodobých zjevení Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů s potěšením učí a hlásá křesťanskou nauku, že všichni muži a ženy jsou bratři a sestry – nejen skrze pokrevní příbuzenství vyplývající ze společných smrtelných předků, ale i na základě toho, že jsou doslovnými duchovními dětmi Věčného Otce.“ [Statement of the First Presidency Regarding God's Love for All Mankind, Feb. 15, 1978.]

Svatí posledních dnů zastávají vůči ostatním lidem, kteří nesdílejí naši víru, pozitivní a vstřícný postoj. Věříme, že jsou doslova našimi bratry a sestrami, že jsme syny a dcerami téhož Nebeského Otce. Sdílíme tentýž rodokmen, který vede až k Bohu.⁶

Církev má poslání učit evangeliu všechny národy.

Církev, která je královstvím Božím na zemi, má vůči všem národům určité poslání. „Protož jdouce, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého.“

Učíte je zachovávatí všecko, což jsem koli přikázal vám.“ (Mat. 28:19–20.) Tato slova pocházející z úst Mistra neznají hranice národů; nejsou omezena na nějakou rasu či kulturu. Jeden národ nemá přednost před druhým. Nabádání zní jasně: „Učte *všecky* národy.“ ...

Je třeba, abychom se jakožto členové Pánovy Církve povznesli nad osobní předsudky. Je třeba, abychom objevili onu svrchovanou pravdu, že náš Otec vskutku nikomu nestraní. Někdy se nevhodně proviníme vůči bratrům a sestrám z jiných národů tím, že jednu národnost považujeme za nadřazenou jiné. ...

Představte si otce, který má mnoho synů, každého s jinou povahou, vlohami a duchovními rysy. Miluje snad jednoho syna méně než druhého? Možná, že právě ten syn, který má nejmenší sklon k duchovním věcem, získává více otcovy pozornosti, modliteb a proseb než ti ostatní. Znamená to ale, že miluje ty další syny méně? Dokážete si představit, že Nebeský Otec miluje své potomky jedné národnosti více než jiné? Je třeba, abychom jakožto členové Církve pamatovali na Nefiovu podnětnou otázku: „Nevíte, že je více národů nežli jeden?“ (2. Nefi 29:7.) ...

Obracím se na bratry a sestry všech národností – vydáváme vám posvátné svědectví a svědčíme, že Bůh promluvil v dnešní době a čase, že byli sesláni nebesťi poslové, že Bůh zjevil svou mysl a vůli Proroku Josephu Smithovi. ...

Tak, jako náš Otec miluje všechny své děti, musíme i my milovat všechny lidi – každé rasy, kultury a národnosti – a učit je zásadám evangelia, aby ho mohli přijmout a dojít k poznání Spasitelovy božskosti.⁷

V pokorném úsilí budovat bratrství a učit zjevené pravdě říkáme lidem ve světě to, co tak láskyplně vyjádřil president George Albert Smith:

„Nepřicházíme proto, abychom vám odňali pravdu a ctnost, kterou již máte. Nepřicházíme proto, abychom na vás hledali chyby nebo vás kritizovali. ... Ponechejte si všechno dobro, které máte, a dovolte nám, abychom vám přinesli dobro další, abyste byli šťastnější a abyste byli připraveni vstoupit do přítomnosti Nebeského Otce.“⁸

Jsme zapojeni do díla spočívajícího ve spasení duší a ve zvaní druhých, aby přišli ke Kristu, v přivádění jich do vod křtu, aby mohli

„Jsme zapojeni do díla spočívajícího ve spasení duší.“

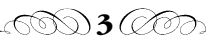
dál kráčet po cestě, jež vede k věčnému životu. Tento svět potřebuje evangelium Ježíše Krista. Evangelium je jedinou cestou, kterou kdy svět pozná pokoj.⁹

Jakožto členové Církve Ježíše Krista se snažíme shromáždit veškerou pravdu. Snažíme se rozšířit okruh lásky a porozumění mezi všemi lidmi na zemi. A tak usilujeme o nastolení pokoje a štěstí nejen v křesťanském světě, ale mezi všemi lidmi. ...

To, co bylo prostřednictvím Josepha [Smitha] založeno, Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů, je nyní celosvětové náboženství nejen díky tomu, že členové Církve se nacházejí všude po celém světě, ale hlavně díky tomu, že tato Církev má ucelené a vstřícné poselství, které bylo znovuzříženo, aby naplnilo potřeby všech lidí, a které je založeno na přijetí veškeré pravdy.

... Toto poselství lásky a naděje posíláme celému světu. Přijďte k Bohu veškeré pravdy, který dál promlouvá ke svým dětem skrze proroky. Naslouchejte poselství toho, kdo dál posílá své služebníky kázat věčné evangelium každému národu, pokolení, jazyku a lidu. Přijďte a hodujte u stolu, který vám prostírá Církev Ježíše Krista

Svatých posledních dnů. Přidejte se k nám, zatímco se snažíme následovat Dobrého Pastýře, který toto vše poskytuje.¹⁰

Ti, kteří zakusili požehnání plynoucí z Usmíření Ježíše Krista, mají povinnost vydávat o Něm svědectví.

Jak souvisí Usmíření s misionářskou prací? Kdykoli v životě zakoušíme požehnání, které plyne z Usmíření, nemůžeme nemít zájem o blaho [druhých].

Kniha Mormonova je plná příkladů, které tuto zásadu dokládají. Když Lehi pojedl z ovoce stromu, čímž symbolicky přijal Usmíření, řekl: „Počal jsem si přátí, aby má rodina ... pojedla také.“ (1. Nefi 8:12.) Když Enos prožil své obrácení a obdržel díky své víře v Ježíše Krista odpuštění hříchů, řekl: „Počal jsem pocítovati touhu po blahu svých bratří, Nefitů.“ (Enos 1:9.) Poté se modlil za Lamanity, nesmiřitelné nepřátele Nefitů. Pak zde máme příklad čtyř synů Mosiášových, Ammona, Arona, Omnera a Himniho, kteří skrze Usmíření obdrželi odpuštění hříchů, a poté mnoho let pracovali mezi Lamanity, aby je přivedli ke Kristu. Píše se, že nemohli snést pomyslení na to, že by některá duše měla zahynout. (Mosiáš 28:3.)

Tento vznešený příklad toho, kdo uzavřel smlouvu s Bohem a přeje si sdílet evangelium s druhými, nejlépe ilustruje příklad Almy mladšího. Rád bych vám přečetl jeho svědectví. ...

„... Od oné doby až do nyní jsem bez ustání pracoval, abych mohl přiváděti duše ku pokání; abych je mohl přiváděti k tomu, aby okusily onu nesmiřnou radost, kterou jsem okusil já; aby mohly také býti zrozeny z Boha a naplněny Duchem Svätým.“ [Alma 36:24; viz také Alma 36:12–23.]

Významným ukazatelem osobního obrácení člověka je touha sdílet evangelium s druhými. Z tohoto důvodu udělil Pán povinnost každému členovi Církve, aby byl misionářem.

Naslouchejte smlouvě, kterou na sebe člověk bere, když se dává pokřtít do Církve:

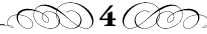
„Jelikož si přejete přijíti do stáda Božího a býti nazýváni lidem jeho a jste ochotni nésti si navzájem břemena svá, aby byla lehká;

Ano, a jste ochotni truchliti s těmi, kteří truchlí; ano, a utěšovati ty, kteří mají útěchy zapotřebí, a státi jako svědkové Boží za všech dob a ve všech věcech a na všech místech, kde můžete býti, až do smrti, abyste mohli býti Bohem vykoupeni a počítáni mezi ty z prvního vzkříšení, abyste mohli míti věčný život.“ (Mosiáš 18:8–9.)

Máme státi jako svědkové Boží za všech dob [a] na všech místech, až do smrti. Tuto smlouvu obnovujeme během svátosti, kdy se zavazujeme, že na sebe vezmeme jméno Kristovo.

A jedním z důležitých způsobů, jak na sebe bereme Jeho jméno, je misionářská služba. Spasitel pravil, že přejeme-li si vzít na sebe Jeho jméno s celým úmyslem srdce, jsme povoláni jít do celého světa a kázat Jeho evangelium každému stvoření. (Viz NaS 18:28.) ...

Ti z nás, kteří Usmíření přijali, mají povinnost vydávat pravdivé svědectví o našem Pánu a Spasiteli. ... Povolání sdílet evangelium s druhými vyjadřuje naši velkou lásku k dětem Nebeského Otce i ke Spasiteli za to, co pro nás vykonal.¹¹

S Pánovou pomocí dokážeme překonat všechny překážky týkající se sdílení evangelia.

Zatímco se zdi ve východní Evropě ... a v mnoha dalších částech světa hroutí k zemi, s tím související nutnost mít více misionářů, kteří by naplnili božské pověření šířit evangelium po celém světě, bude dozajista narůstat! Jsme připraveni se s touto nepředvídanou skutečností vyrovnat?

Abychom uspokojili nově vzniklé nároky, které jsou na nás kladeny v tomto velikém misionářském díle posledních dnů, budou možná někteří z nás (zvláště starší generace, která má již odrostlé děti) muset provést inventuru, abychom zjistili, zda není zapotřebí strhnout „zdi“, které jsme si vybudovali ve své mysli.

Co například „zed' pohodlnosti“, která, jak se zdá, brání mnoha manželským párům i osamoceným jednotlivcům jít na misi? A co „finanční zed'“ z dluhů, která některým členům stojí v cestě k tomu, aby mohli jít na misi, nebo „zed' vnoučat“, „zdravotní zed'“, „zed' nízkého sebevědomí“, „zed' sebeuspokojení“, „zed' přestupku“ nebo zdi tvořené obavami, pochybnostmi či samolibostí? Skutečně někdo

třeba jen na chvíli pochybuje o tom, že s pomocí Pána by mohl tyto zdi rozbít a zbořit?

Máme tu výsadu, že jsme se narodili v těchto posledních dnech, nikoli v nějaké předchozí dispensaci, abychom pomáhali nést evangelium do celého světa. V tomto životě neexistuje většího povolání. Spokojíme-li se s tím, že se budeme skrývat za vlastnoručně vybudovanými zdmi, pak se dobrovolně připravíme o požehnání, která bychom jinak získali. Pán v novodobém zjevení tuto velikou potřebu vysvětluje takto:

„Neboť vizte, pole je již bílé ke žni; a hle, ten, jenž se rozmachuje srpem svým v síle své, ten ukládá do zásoby, takže nezahyne, ale přinese spasení duši své.“ (NaS 4:4.)

A v tomtéž zjevení dál popisuje podmínky, které musíme splňovat, abychom byli dobrými misionáři. Pán, který si je dobře vědom našich slabostí a našich omezení, když stojíme před ohromnou branou své vlastní zdi, nás tímto prostým slibem ujišťuje, že uděláme-li svůj díl práce, dostane se nám božské pomoci k překonání všech překážek: „Proste, a obdržíte; klepejte, a bude vám otevřeno.“ (NaS 4:7.)

Kéž nám Pán žehná, aby nám zeď v naší hlavě nebránila obdržet požehnání, která obdržet můžeme.¹²

Náš Pán během svého působení ve smrtelnosti pronášel opakovaně slova, která byla zároveň pozvánkou i výzvou. Petrovi a Ondřejovi Kristus řekl: „Podte za mnou, a učiním vás rybáře lidí.“ (Mat. 4:19.) ...

Dřívější proroci učili, že každý schopný a způsobilý mladý muž má sloužit na misi na plný úvazek. Zdůrazňuji, že tato potřeba trvá i v dnešní době. Rovněž velmi potřebujeme, aby v misijním poli sloužily schopné a vyzrálé manželské páry. Ježíš řekl svým učedníkům: „Žeň zajisté jest mnohá, ale dělníků málo. Protož proste Pána žně, ať [vyšle] dělníky na žeň svou.“ (Lukáš 10:2.)¹³

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Přemítejte o učení presidenta Huntera ohledně toho, že evangelium je určeno všem lidem, kteréžto učení se zakládá na pravdě, že jsme všichni děti Boží. (Viz 1. oddíl.) Jak nám při sdílení evangelia

může pomoci, když pamatujeme na to, že každý člověk je doslova náš bratr nebo naše sestra?

- Co se dozvídáme ze slov presidenta Huntera v 2. oddíle ohledně toho, jaký vztah má Nebeský Otec ke svým dětem? Co můžete dělat pro to, abyste pociťovali větší lásku k lidem a sdíleli s nimi evangelium?
- Jak byste odpověděli na tuto otázku presidenta Huntera: „Jak souvisí Usmíření s misionářskou prací?“ (Viz 3. oddíl.) Jak můžete posílit svou touhu sdílet evangelium s druhými? Jaká požehnání jste získali díky tomu, že jste se s někým podělili o evangelium – nebo že se někdo podělil o evangelium s vámi?
- Po prostudování 4. oddílu se zamyslete nad tím, jaké „zdi“ vám brání v přijetí požehnání plynoucích z misionářské práce. Diskutujte o tom, jak můžete tyto překážky překonat.

Související verše z písem

Amos 9:9; 2. Nefi 2:6–8; Mosiáš 28:1–3; Alma 26:37; NaS 18:10–16; 58:64; 68:8; 88:81; 90:11; 123:12; Joseph Smith–Matouš 1:31

Pomůcka k výuce

„Duch Svätý může inspirovat jednoho studenta, nebo více, aby přispěl myšlenkami, které ostatní potřebují slyšet. Buďte otevření vůči vnuknutím, která obdržíte, abyste vyvolali konkrétní osoby. Můžete se dokonce cítit inspirováni, abyste požádali jednotlivce, který se nepřihlásil, aby vyjádřil svůj názor.“ (*Učení – není většího povolání* [1999], 63.)

Odkazy

1. „All Are Alike unto God“, *Ensign*, June 1979, 74.
2. „Walls of the Mind“, *Ensign*, Sept. 1990, 9–10.
3. Viz „Walls of the Mind“, 10.
4. „All Are Alike unto God“, 74.
5. „All Are Alike unto God“, 74.
6. „The Gospel – A Global Faith“, *Ensign*, Nov. 1991, 18–19.
7. „All Are Alike unto God“, 72–74.
8. „The Gospel – A Global Faith“, 19; tento citát od George Alberta Smitha se nachází i v *Učení presidentů Církve: George Albert Smith* (2011), 143.
9. „Follow the Son of God“, *Ensign*, Nov. 1994, 88.
10. „Come to the God of All Truth“, *Ensign*, Sept. 1994, 73.
11. „The Atonement of Jesus Christ“ (proslav pronesený na semináři pro presidenty misí, 24. června 1988), 4–7, Church History Library, Salt Lake City; viz také *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 248–249.
12. „Walls of the Mind“, 10.
13. „Follow the Son of God“, 88.

*„Placení desátku posiluje víru, prohlubuje duchovnost
a duchovní schopnosti a upevňuje svědectví.“*

Zákon desátku

„Svědectví o zákonu desátku přichází tím, že podle něj žijeme.“

Ze života Howarda W. Huntera

Krátce předtím, než se Howard W. Hunter a Claire Jeffsová měli vzít, zašel Howard za svým biskupem pro chrámové doporučení. Během pohovoru ho překvapilo, když se ho biskup zeptal, zda ze svého příjmu dokáže zaopatřit manželku a rodinu. Howard vzpomínal: „Když jsem mu řekl, kolik vydělávám, odpověděl, že důvodem jeho pochybností, zda jsem schopen zaopatřit manželku, byla výše desátku, který jsem platil.“

Až do té doby Howard nebyl plátcem plného desátku, protože nerozuměl významu placení plného desátku. Vysvětlil: „Můj otec nebyl členem Církve v době, kdy jsem žil ještě doma, o desátku jsme u nás v rodině nikdy nemluvili a já jsem nikdy nepřemýšlel o tom, jak je důležitý.“

Howard řekl, že když pak s biskupem dál hovořili, biskup ho „laskavým způsobem ... učil důležitosti tohoto zákona, a když jsem mu řekl, že budu od této chvíle plátcem plného desátku, pokračoval v pohovoru a mně se velmi ulevilo, když doporučení vyplnil a podepsal“.

Když poté Howard o této události vyprávěl Claire, zjistil, že ona vždy plný desátek platila. „Rozhodli jsme se, že budeme během našeho manželství podle tohoto zákona žít a že desátek pro nás bude na prvním místě,“ řekl.¹

Učení Howarda W. Huntera

1

Pánova definice zákona desátku je jednoduchá.

Zákon [desátku] je jednoduše definován jako jedna desetina veškerého příjmu. (Viz NaS 119:4.) Příjem znamená zisk, odměna, přírůstek. Je to mzda toho, kdo je zaměstnaný, zisk z podnikatelské činnosti, přírůstek toho, kdo něco pěstuje nebo produkuje, nebo příjem, který člověk získává z jakéhokoli jiného zdroje. Pán řekl, že toto je stálý zákon „na věky“, tak jak tomu bylo v minulosti.²

Podobně jako všechna Pánova přikázání a zákony je i [zákon desátku] jednoduchý, máme-li trochu víry. Pán v podstatě řekl: „Vezměte desetinnou čárku a posuňte ji o jedno místo.“ Takový je zákon desátku. Právě tak je to jednoduché.³

2

Zákon desátku existoval od počátku a pokračuje i v dnešní době.

První konkrétní zmínka o slově „desátek“ v Bibli se nachází hned v první knize Starého zákona. Abram ... se setkal s Melchisedechem, králem Salemu a knězem Nejvyššího Boha. Melchisedech mu požehnal a Abram mu dal „desátky ze všech věcí“. (Gen. 14:20.)

Po několika dalších kapitolách v téže knize se Jákob v Bethelu zavázal těmito slovy: „Ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky spravedlivě tobě dám.“ [Gen. 28:20–22.]

Třetí zmínka se objevuje ve spojitosti s levítským zákonem. Pán skrze Mojžíše řekl:

„Všickni také desátkové země, buď z semene země, aneb z ovoce stromů, Hospodinovi budou; nebo posvěceni jsou Hospodinu.“ (Lev. 27:30.)

Podle levítského zákona byly desátky dány Levítům pro jejich zaopatření a těm bylo na oplátku přikázáno, aby platili desátek z toho, co obdrželi – jak to dokládají slova Páně, když nařídil Mojžíšovi:

„Mluv k Levítům a rci jim: Když vezmete desátky od synů Izraelských, kteréž jsem vám dal od nich za dědictví vaše, tedy přinesete z nich obět vzhůru pozdvižení Hospodinu, desátky z desátků.“ (Num. 18:26.)

Toto jasně dokládá, že zákon desátku byl součástí levítského zákona a že desátek platili všichni – dokonce i sami Levíté, kterým bylo nařízeno platit desátek z desátků, které dostávali.

Někteří zastávají názor, že zákon desátku byl jen levítským nařízením, ale historie potvrzuje skutečnost, že byl a je zákonem univerzálním. Byl základní součástí Mojžíšova zákona. Existoval od počátku a nachází se v dávném egyptském zákoně, v Babylonii a lze ho sledovat v průběhu celé biblické historie. Zmiňoval se o něm prorok Amos [viz Amos 4:4] a Nehemiáš, který byl pověřen opětovným vybudováním jeruzalémských hradeb [viz Nehemiáš 10:37–38; 12:44; 13:5, 12]. Krátce poté se Malachiáš pustil do ještě většího úkolu – znovu vybudovat víru a morálku národa. Ve vrcholném úsilí vystoupit proti chamtivosti těch, kteří byli nábožensky založeni jen podle jména, je obvinil ze zločinu vůči Bohu.

„Loupiti-liž má člověk Boha, že vy loupíte mne? A však říkáte: V čem tě loupíme? V desátcích a obětech.

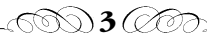
Naprosto zlořečení jste, proto že mne loupíte, vy pokolení všecko.

Sneste všechny desátky do obilnice, aby byla potrava v domě mém, a zkuste mne nyní v tom, praví Hospodin zástupů, nezotvírám-liť vám průduchů nebeských, a nevyleji-li na vás požehnání, tak že neodoláte.“ (Mal. 3:8–10.) ...

Malachiášova slova uzavírají Starý zákon opětovným zdůrazněním zákona desátku a naznačují, že k žádnému zrušení tohoto zákona, který existoval již od počátku, nedošlo. Dispensace Nového zákona tudíž započala tímto nabádáním. ...

Nedlouho poté, co bylo evangelium znovuzříženo v této dispensaci, dal Pán svému lidu skrze proroka posledních dnů zjevení, které tento zákon definovalo ... :

„A poté, ti, již takto předali desátek, budou platiti jednu desetinu veškerého příjmu svého ročně; a toto bude pro ně na věky stálým zákonem, pro svaté kněžství mé, praví Pán.“ (NaS 119:4.)⁴

Desátkem dáváme dar a současně splácíme dluh.

Desátek je Boží zákon určený Jeho dětem, avšak placení desátku je zcela dobrovolné. V tomto ohledu se to neliší od zákona sabatu či

„Placení desátku není břímě, ale velká výsada.“

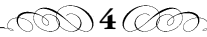
od kteréhokoli Jeho jiného zákona. Můžeme odmítnout dodržovat kterýkoli z nich i všechny. Naše poslušnost je dobrovolná, ale naše odmítnutí platit desátek tento zákon neruší ani ho neodvolává.

Je-li desátek dobrovolnou záležitostí, jedná se o dar nebo o splácení dluhu? Mezi těmito dvěma pohledy je podstatný rozdíl. Dar je dobrovolný převod peněz nebo majetku bez toho, že za něj něco získáme. Je nezištný. Nikdo není zavázán něco darovat. Je-li desátek dar, mohli bychom dát cokoli, co uznáme za vhodné, kdy to uznáme za vhodné, nebo nemusíme darovat nic. Nebeského Otce by to zařadilo do těžké kategorie, ve které je pouliční žebrák, kterému možná hodíme minci, když kolem něj procházíme.

Pán stanovil zákon desátku, a protože se jedná o Jeho zákon, stává se naší povinností ho zachovávat, pokud Ho milujeme a přejeme si dodržovat Jeho příkázání a obdržet Jeho požehnání. V tomto smyslu se z toho stává dluh. Člověk, který neplatí desátek kvůli tomu, že má dluh, by si měl položit otázku, zda rovněž nemá dluh vůči Pánu. Mistr pravil: „Ale hleďte nejprv království Božího a spravedlnosti jeho, a toto vše bude vám přidáno.“ (Mat. 6:33.)

Nemůžeme jít zároveň na východ i na západ. Nemůžeme sloužit Bohu i mamonu. Ten, kdo zavrhuje zákon desátku, je tím, kdo ho dostatečně nevyzkoušel. Samozřejmě, že to něco stojí. Žít podle jakéhokoli zákona evangelia či jeho zásady vyžaduje práci, přemýšlení a úsilí. ...

Možná je to tak, že svými desátky dáváme dar a rovněž splácíme dluh. Dluh splácíme vůči Pánu. Dar dáváme svým bližním pro budování Božího království. Pokud si člověk pozorně všímá hlásání evangelia prováděného misionáři, výukového programu Církve, úžasného vzdělávacího systému a programu pro stavbu budov určených k uctívání Boha, dospívá ke zjištění, že placení desátku není břímě, ale velká výsada. Skrze desátky můžeme požehnání plynoucí z evangelia sdílet s mnoha dalšími.⁵

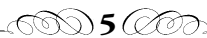

Oběť Pánu by měla mít pro dávajícího určitou hodnotu.

V 2. Samuelovi 24:18–25 čteme, že David nechtěl dát Pánu oběti, které ho nic nestály. Bezpochyby uvažoval tak, že pokud nemá pro dárce určitý dar nějakou hodnotu, není to patřičné ani vhodné jako oběť pro Pána.

Kristus řekl, že požehnanější je dávat, než dostávat [viz Skutkové 20:35], přesto však někteří dávají jen tehdy, když je to nic nestojí. To ale není v souladu s učením Mistra, který pravil: „Chce-li kdo za mnou přijít, zapřiz sebe sám.“ (Matouš 16:24.)

Někteří nechtějí žít podle zákona desátku kvůli tomu, že by je to něco stálo. To je v protikladu s tím, jak uvažoval David, který nechtěl přinést oběť Pánu, leda by ho to něco stálo. Ti, kteří neplatí desátek, přehlížejí velké mravní zásady, které jsou v zákonu desátku obsaženy, a chybí jim porozumění tomuto zákonu a důvodům, proč ho máme.⁶

Placení desátku přináší velká požehnání.

Pán nám dal zákon [desátku]. Budeme-li se tímto zákonem řídit, bude se nám dařit, ale když budeme hledat to, co je podle našeho názoru lepší cesta, setkáme se s nezdarem. Když cestuji po Církvi

a vidím výsledky placení desátků, docházím k závěru, že to není břímě, ale velké požehnání.⁷

Platěte poutivý desátek. Tento věčný zákon, zjevený Pánem a dodržovaný věrnými lidmi od dávných proroků až po současnost, nás v našem životě učí dávat Pána na první místo. Možná po nás nebude požadováno, abychom obětovali vlastní domov či život, jako tomu bylo v případě prvních Svatých. V dnešní době je pro nás výzvou překonat své sobectví. Platíme desátek proto, že milujeme Pána, nikoli proto, že máme prostředky na to, abychom ho platili. Můžeme očekávat, že Pán otevře okna nebes (viz Malachiáš 3:10) a sešle požehnání na ty, kteří jsou věrní.⁸

Řídíme se zásadou vracet Pánu část dobrotivosti, kterou nám dává, a této části říkáme desátek. Desátek ... je zcela dobrovolný. Můžeme platit desátek, nebo můžeme desátek neplatit. Ti, kteří ho platí, získávají požehnání, která ostatní neznají.⁹

Mary Fielding Smithová [byla] nezlomná pionýrská matka – manželka a vdova po patriarchovi Hyrumu Smithovi, bratrovi Proroka. ... Jednou na jaře, když s rodinou otvírala jámy s uskladněnými bramborami, řekla svým synům, aby naložili ty nejlepší brambory a zavezli je do úřadu pro desátky.

Na schodech do úřadu se s ní setkal jistý úředník, který, když její synové začali vykládat brambory, proti tomu [protestoval]. „Vdovo Smithová,“ řekl a bezpochyby si pamatoval její zkoušky a oběti, „je ostuda, abyste platila desátek.“ Vyčinil jí ... za to, že desátek platí, a častoval ji vším možným, jen ne slovy moudrá a prozíravá. ...

Tato drobná vdova se napřímila a pronesla: „Williame, měl byste se stydět! Chcete mi odepřít požehnání? Kdybych nezaplatila desátek, mohla bych očekávat, že mi Pán svá požehnání odepře; platím desátek nejenom proto, že je to zákon Boží, ale také proto, že za to očekávám požehnání. Tím, že dodržuji tento i další zákony, očekávám, že se mi bude dařit a že budu schopna zaopatřit svou rodinu.“ (Joseph Fielding Smith, *Life of Joseph F. Smith* [Salt Lake City, 1938], 158–159.)¹⁰

Zásada desátku má být něčím více než jen matematickým a bezmyšlenkovitým dodržováním zákona. Pán odsoudil farizeje za to, že bezmyšlenkovitě platili desátek z bylin, aniž se vůbec

přiblížili okraji duchovnosti. [Viz Matouš 23:23.] Platíme-li desátek díky lásce k Pánu, v naprosté volnosti a víře, naše vzdálenost od Něho se zkracuje a náš vztah k Němu se stává důvěrnějším. Jsme vysvobozeni ze zajetí dogmatismu, dotýká se nás Duch a pocítujeme jednotu s Bohem.

Placení desátku posiluje víru, prohlubuje duchovnost a duchovní schopnosti a upevňuje svědectví. Přináší nám to uspokojení pramenící z vědomí, že jednáme v souladu s vůlí Páně. Přináší nám to požehnání, která plynou z toho, že se s druhými o něco dělíme skrze účely, pro které se desátek používá. Nemůžeme si dovolit odepřít si tato požehnání. Nemůžeme si dovolit neplatit desátek. Máme určitý vztah k budoucnosti i k přítomnosti. To, co dáváme a jak to dáváme a jak plníme své povinnosti vůči Pánu, má věčný význam.

Svědectví o zákonu desátku přichází tím, že podle něj žijeme.¹¹

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Projděte si definici zákona desátku uvedenou v 1. oddíle. Co je desátek? Čemu se můžeme od presidenta Huntera naučit o jednoduchoosti zákona desátku?
- Jaké postřehy jste získali z učení presidenta Huntera ohledně historie desátku? (Viz 2. oddíl.) Proč podle vás prezident Hunter chtěl, abychom porozuměli tomu, že zákon desátku „byl a je univerzálním zákonem“?
- Jak svými desátky „dáváme dar a rovněž splácíme dluh“? (Viz 3. oddíl.) Jak placením desátku dáváme najevo svou lásku k Pánu? Jak můžeme dospět k tomu, že placení desátku je výsada, nikoli břímě?
- Proč musí mít pro dárce oběť věnovaná Pánu určitou hodnotu? (Viz 4. oddíl.) Jak lze překonat jakékoli těžkosti či neochotu týkající se placení desátku?
- Projděte si mnohá požehnání, která podle slov presidenta Huntera z placení desátku vyplývají. (Viz 5. oddíl.) Jak se tato požehnání projevují ve vašem životě?

Související verše z písem

Alma 13:15; NaS 64:23; 104:14–18; 119; 120; Průvodce k písmům, „Desátek“

Pomůcka ke studiu

Když si danou kapitolu čtete poprvé, může být užitečné pročíst si ji rychle nebo si přečíst nadpisy, abyste získali přehled o obsahu. Při dalším čtení kapitoly postupujte pomaleji a prostudujte ji více do hloubky. Také si můžete přečíst jednotlivé oddíly s tím, že přitom budete mít na mysli otázky uvedené na konci kapitoly. Díky tomu možná získáte hlubší postřehy a porozumíte tomu, jak lze dané učení uplatňovat v životě.

Odkazy

1. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 80–81.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 105; viz také Conference Report, Apr. 1964, 35.
3. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 105.
4. Conference Report, Apr. 1964, 33–35.
5. Conference Report, Apr. 1964, 35–36.
6. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 106; viz také Conference Report, Apr. 1964, 33.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 105.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 105.
9. „Dedication of Goteborg Chapel“ (proslav pronesený v Göteborgu ve Švédsku 10. září 1967), 1, Church History Library, Salt Lake City.
10. Howard W. Hunter, *That We Might Have Joy* (1994), 136–137.
11. Conference Report, Apr. 1964, 36.

Četba písem – nejpřínosnější studium

*„Kéž se každý z nás ... přibližuje k našemu
Otcí v nebi a k Jeho Milovanému Synovi
skrze důsledné studium svatých písem.“*

Ze života Howarda W. Huntera

President Howard W. Hunter choval velkou lásku k písmům a byl jejich oddaným studentem. Tato láska a studium se odrážely v jeho učení, které bylo naplněno příběhy a dalšími pasážemi ze standardních děl. Když učil nějaké zásadě evangelia, zvláště na generální konferenci, často vybral alespoň jeden příběh z písem, podrobně ho převyprávěl a čerpal z něj ponaučení, která lze uplatňovat v životě.

Když například učil tomu, že máme být oddaní Bohu, zmínil příběhy o Jozuovi; o Sidrachovi, Mizachovi a Abdenágovi a o dalších lidech ze Starého zákona, kteří takovou oddanost projevovali. (Viz kapitola 19.) Když učil o službě, používal příklady z Knihy Mormony, aby ukázal, jak někteří lidé, kteří nedosáhli takového uznání, „nebyli ... o nic méně užiteční“ než jiní, jejichž služba byla viditelnější. (Viz kapitola 23.) Když učil o tom, jak si máme v neklidných dobách uchovávat vnitřní klid, znovu použil rozsáhlé pasáže z písem – například příběh o Petrovi, jak kráčel po vodě. (Viz kapitola 2.) Když učil o svátosti, zmínil širší kontext tím, že zopakoval historii dětí Izraele a přesnic. (Viz kapitola 15.)

President Hunter věděl, jaký mají písma význam pro to, aby člověku pomohla získat svědectví o Ježíši Kristu. A tak často čerpal z příběhů z písem, které se týkaly Spasitelovy služby, Jeho Ukřižování a Vzkříšení. Prohlásil:

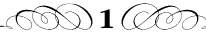
„Jsem vděčný za knihovnu písem, díky níž lze oddaným studiem získat větší poznání o Ježíši Kristu. Jsem vděčný za to, že Pán, skrze

*„Doufáme, že jako jednotlivci i jako rodiny
čtete a studujete písmo každý den.“*

proroky Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů, přidal ke Starému a Novému zákonu další zjevená písmena jakožto další svědky o Kristu – Knihu Mormonovu, Nauku a smlouvy a Drahocennou perlu, o nichž vím, že jsou slovem Božím. Tato písmena vydávají svědectví, že Ježíš je Kristus, Syn živého Boha.“¹

Učení Howarda W. Huntera

Studium písem je nejpřínosnější ze všech druhů studia, kterým se můžeme věnovat.

Ústředním bodem veškeré pravdy je svědectví o tom, že Ježíš Nazaretský je Kristus, veliký Jehova, Spasitel světa a Jednorozený Syn živého Boha. Takové je poselství písem. Skrže každou tuto svatou knihu je vznášena naléhavá žádost, abychom věřili a měli víru v Boha Věčného Otce a v Jeho Syna Ježíše Krista; a od první až po poslední z těchto knih písem zní výzva konat vůli Boží a dodržovat Jeho přikázání.²

Když se řídíme radami našich vedoucích, abychom četli a studovali písmena, máme z toho v mnoha ohledech prospěch a dostává se nám mnoha různých požehnání. Toto je to nejpřínosnější ze všech druhů studia, kterému se můžeme věnovat. ...

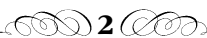
Písmena obsahují záznam o zjevení se Boha a skrže ně Bůh promlouvá k člověku. Kde jinde by bylo možné užitečněji strávit čas než tím, že z knihovny písem čteme literaturu, která nás učí poznávat Boha a chápat náš vztah k Němu? Čas je pro zaneprázdněné lidi vždy drahocenný, a my jsme oloupeni o jeho hodnotu, pokud mrháme hodiny četbou nebo prohlížením si toho, co je povrchní a má jen malou hodnotu.³

Doufáme, že jako jednotlivci i jako rodiny čtete a studujete písmena každý den. Neměli bychom brát na lehkou váhu tento Pánův příkaz: „[Bádejte v písmech]; nebo vy domníváte se v nich věčný život mít, a tať svědectví vydávají o mně.“ (Jan 5:39.) Když budete číst zjevené slovo, vstoupí do vašeho domova a života Duch.⁴

Měli bychom mít Církev plnou žen a mužů, kteří znají písmena důkladně, kteří si do nich píší křížové odkazy a označují si je a kteří si připravují lekce a proslavy z Průvodce k písmům a z dalších

užitečných zdrojů obsažených v této úžasné sadě standardních děl. Samozřejmě je toho zde obsaženo více, než lze rychle zvládnout. Pole písem je dozajista „již bílé ke žni“. [Viz NaS 4:4.] ...

V této, a dozajista v žádné jiné dispensaci, nebyla dosud písmo – trvalé a osvětlující slovo Boží – tak snadno dostupná a tak užitečně rozčleněná, aby je mohl používat každý muž, žena či dítě, kteří v nich chtějí bádát. Psané slovo Boží je nyní k dispozici laickým členům v té nejčtivější a v nejpřístupnější podobě v historii celého světa. Pokud je nebudeme číst, budeme se z toho dozajista zodpovídat.

Studium písem nám pomáhá poznávat Boží vůli a být jí poslušni.

Abychom mohli být poslušni zákona evangelia a učení Ježíše Krista, musíme tomuto zákonu nejprve porozumět a zjistit, jaká je vůle Páně. Toho lze nejlépe dosáhnout tím, že budeme bádát v písmech a ve slovech proroků a že je budeme studovat. Tímto způsobem se obeznámíme s tím, co Bůh zjevil člověku.

Mezi Články víry je jeden, který prohlašuje: „Věříme všemu, co Bůh zjevil, všemu, co nyní zjevuje, a věříme, že ještě zjeví mnohé veliké a důležité věci týkající se království Božího“. (Články víry 1:9.)

Boží vůle je zjevena v písmech a z tohoto důvodu je nám přikázáno, abychom je četli a našli tak pravdu. Pán vysvětlil Oliveru Cowderymu, jak tyto pravdy odhalit. Řekl: „Viz, dávám ti přikázání, abys spoléhal na věci, jež jsou napsány; neboť v nich jsou napsány všechny věci ohledně založení církve mé, evangelia mého a skály mé.“ (NaS 18:3–4.)

Pavel napsal svému dobrému příteli Timoteovi a naléhavě ho žádal, aby četl písmo. V dopise uvedl: „Od dětinství svatá písmo znáš, kteráž tě mohou moudrého učiniti k spasení skrze víru, kteráž jest v Kristu Ježíši.“ A poté dodal: „Všelikéť písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti.“ (2. Timoteovi 3:15–16.) ...

Naši církevní vedoucí kladou velký důraz na čtení písem a slov proroků – dávných i novodobých. Otcové a matky jsou žádáni, aby četli písmo, aby tak mohli náležitě učit své děti. Naše děti čtou písmo

díky příkladu, který jim dávají rodiče. Studujeme písma při rodinných domácích večerech, a některé rodiny čtou spolu písma brzy ráno. ... Tímto způsobem se učíme poznávat vůli Páně, abychom mohli být poslušní.⁶

Zamyslete se nad tímto postupem uvedeným v písmech, který začíná tím, že pilně dbáme slova Božího, a poté přechází v zaslíbení, že pokud tak činíme, můžeme vstoupit do přítomnosti samotného Boha:

„A nyní vám dávám přikázání, ... abyste pilně dbali slov věčného života.

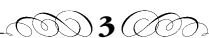
Neboť vy budete žít každým slovem, jež vychází z úst Božích.

Neboť slovo Páně je pravda, a cokoli je pravda, je světlo, a cokoli je světlo, je Duch, a to Duch Ježíše Krista. ...

A každý, kdo poslouchá hlas Ducha, přichází k Bohu, vpravdě k Otci.“ (NaS 84:43–45, 47.)

Toto je úžasná cesta, která začala slovem Božím a završí se oslavením. „Slova Kristova vám řeknou vše, co máte činiti.“ (2. Nefi 32:3.)⁷

Doporučuji vám učinit z Božích zjevení měřítko, podle kterého musíme žít a kterým musíme poměřovat každé rozhodnutí a každý skutek. Když tedy máte starosti a těžkosti, postavte se k nim tím, že se obrátíte k písmům a prorokům.⁸

Porozumění písmům vyžaduje soustředěné, důsledné a modlitbou naplněné studium.

Vybízíme každého z vás, abyste se zamysleli nad tím, kolik času v současnosti věnujete tomu, abyste s modlitbou přemítali o písmech.

Jako jeden z Pánových služebníků vás vyzývám, abyste dělali toto:

1. Čtěte písma, přemítejte o nich a modlete se nad nimi každý den osobně jako členové Církve.

2. Pravidelně čtěte písma s rodinou. Chválíme ty z vás, kteří to již děláte, a naléhavě žádáme ty z vás, kteří dosud nezačali, aby tak bez otálení učinili. ...

Kéž každý z nás odsud odejde s pevnějším odhodláním být více naplněn modlitbou; žít v plnější míře podle Ducha a přiblížit se více

k našemu Otci v nebi a k Jeho milovanému Synovi tím, že bude důsledně studovat svatá písma.⁹

Způsoby čtení jsou velmi rozmanité. Máme zde rychlé čtenáře i pomalé čtenáře, někteří čtou pouze po malých částech a jiní vydrží číst bez přestávky, dokud knihu nedočtou. Ti, kteří se však ponoří do knihovny písem, zjistí, že k porozumění je zapotřebí něco více než jen zběžné čtení či pročitání – je nutné soustředěné studium. Ten, kdo studuje písma každý den, toho samozřejmě dosáhne mnohem více než ten, kdo věnuje značný čas studiu jeden den, a pak nechá uplynout několik dní, než začne číst znovu. Nejen že máme studovat každý den, ale máme si také vyhradit pravidelný čas, kdy se můžeme nerušeně soustředit.

Abychom otevřeli své porozumění písmům, neexistuje pro to nic užitečnějšího než modlitba. Skrze modlitbu můžeme naladit svou mysl na to, abychom našli odpovědi na své hledání. Pán řekl: „Proste, a budeť vám dáno; hledejte, a naleznete; tlucte, a budeť vám otevříno.“ (Lukáš 11:9.) Zde máme Kristovo ujištění, že budeme-li prosit, hledat a tlouci, Svatý Duch nás povede v naší snaze dosáhnout porozumění – budeme-li připraveni přijímat a budeme-li po tom dychtit.

Mnozí považují za nejlepší čas pro studium ráno – poté, co jim noční odpočinek očistil mysl od mnohých starostí, které přerušují myšlenky. Jiní dávají přednost studiu v nerušených hodinách poté, kdy mají po práci a po každodenních starostech, a tak zakončují den pokojem a klidem, který plyne ze společenství s písmy.

Možná ještě důležitější než určitá denní hodina je stanovit si pro studium nějakou pravidelnou dobu. Bylo by ideální, kdyby tomu člověk mohl věnovat hodinu denně; ale pokud tolik času nemá, pravidelná půlhodina přinese významné výsledky. Čtvrt hodina je málo času, ale je překvapující, kolik poučení a poznání lze získat ohledně určitého významného tématu. Důležité je nedopustit, aby vaše studium narušovalo cokoli jiného.

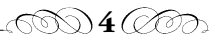
Někteří dávají přednost studiu o samotě, ale studium s partnerem může přinést užitek. Rodiny jsou velmi požehnány, když moudří otcové a matky kolem sebe shromažďují děti, aby si spolu četli ze stránek písem a pak volně diskutovali o nádherných příbězích a

Studium písem „je ... nejpřínosnější ze všech druhů studia, kterému se můžeme věnovat“.

myšlenkách podle toho, jak tomu každý z nich rozumí. Mladí lidé a malé děti mívají často úžasné postřehy, co se týče základních děl náboženské literatury, a dokáží je velmi ocenit.

Neměli bychom číst jen tak nahodile, ale spíše bychom si měli vytvořit systematický plán studia. Někteří čtou tak, že si naplánují přečíst každý den či týden určitý počet stránek nebo stanovený počet kapitol. To může být naprosto oprávněné a příjemné, pokud člověk čte pro potěšení, ale toto není smysluplné studium. Je lepší mít stanovené určité množství času, který budete věnovat každý den studiu písem, než mít stanovený určitý počet kapitol, které máte přečíst. Někdy zjišťujeme, že nám studium jediného verše zabere celý vyhrazený čas.¹⁰

Přemýšlíme-li o krátkém příběhu z písem o Jairovi, může nám to přinést hluboké porozumění a můžeme v tom najít velký smysl.

O Ježíšově životě, o Jeho skutcích a o Jeho učení si lze přečíst rychle. Příběhy jsou většinou jednoduché a jsou vyprávěny jednoduše. Mistr při své výuce používal jen málo slov, ale všechna

Jeho slova jsou významově tak výstižná, že poskytují čtenáři jasnou představu. Avšak někdy lze při přemítání o hlubokých myšlenkách vyjádřených několika málo prostými slovy strávit mnoho hodin.

Ve Spasitelově životě se přihodila jedna událost, o které se zmiňují Matouš, Marek i Lukáš. Významnou část tohoto příběhu vypráví Marek v pouhých dvou krátkých verších a ve čtyřech slovech verše následujícího. ...

„A aj, přišel jeden z knížat školy, jménem Jairus, a uzřev jej [neboli uzřev Ježíše], padl k nohám jeho.

A velmi ho prosil, řka: Dcerka má skonává. Poď, vlož na ni ruce, aby uzdravena byla, a budeť živa.

I šel s ním.“ (Marek 5:22–24.)

Přečíst tuto část příběhu trvá jen asi třicet vteřin. Je krátká a nekomplikovaná. Podává jasnou představu dané události a dokonce i dítě ji může bez obtíží zopakovat. Když ale strávíme čas přemýšlením a přemítáním, přinese nám to hluboké porozumění a najdeme v tom velký smysl. ...

... Ježíš a ti, kteří byli s ním, se právě znovu přeplavili přes Galijské moře a na pobřeží poblíž Kafarnaum čekal na Ježíše zástup lidí. „A aj, přišel jeden z knížat školy.“ V oné době větším synagogám (neboli školám) předsedalo kolegium starších pod vedením hlavního představitele neboli knížete. Byl to muž určitého postavení a prestiže, ke kterému Židé vzhlíželi s velkým respektem.

Matouš neuvádí jméno tohoto vrchního staršího, ale Marek ho označuje tím, že k jeho titulu připojuje tato slova: „Jménem Jairus.“ Kromě tohoto případu se nikde jinde v písmech tento muž ani jeho jméno sice neobjevuje, ale díky krátkému setkání s Ježíšem vzpomínka na něj žije v historii dál. Památným se stal život mnoha lidí, kteří by se jinak ztratili v zapomnění, kdyby nebylo dotyku Mistrovy ruky, který způsobil podstatnou změnu v myšlení a jednání a přinesl nový a lepší život.

„A uzřev jej [neboli když Jairus uviděl Ježíše], padl k nohám jeho.“

Pro muže daného postavení a prestiže, představeného synagogy, bylo neobvyklé pokleknout k Ježíšovým nohám – k nohám toho, kdo byl považován za potulného učitele s darem uzdravování. Ježíše

viděli i mnozí další učení lidé s prestiží, ale ignorovali Ho. Jejich mysl byla uzavřená. Dnešní doba se ničím neliší – v cestě mnohých stojí překážky, které jim brání Ho přijmout.

„A [Jairus] velmi ho prosil, řka: Dcerka má skonává.“ Toto je typický případ toho, co se často stává, když člověk přichází ke Kristu – nikoli kvůli tomu, že by něco potřeboval on sám, ale protože něco zoufale potřebuje jeho blízký. Chvění, které slyšíme v Jairově hlase, když říká „Dcerka má“, jímá naši duši soucitem, zvláště když pomyslíme na tohoto muže vysokého postavení v synagoze, jak klečí před Spasitelem.

Poté přichází velké potvrzení víry: „Pod', vlož na ni ruce, aby uzdravena byla, a budeť živa.“ Toto nejsou jen slova víry otce, který je zdrcen žalem, ale také připomínka pro nás, že na cokoli Ježíš vložil ruce, to žije. Pokud Ježíš vložil ruce na manželství, manželství žije. Pokud je mu dovoleno vložit ruce na rodinu, rodina žije.

A pak následují slova: „I šel [Ježíš] s ním.“ Nepředpokládáme, že tato událost byla onoho dne v plánu. Mistr se přeplavil přes moře, kde na Něho na pobřeží čekal zástup lidí, aby je učil. ... Přerušila Ho ale prosba jednoho otce. Mohl tuto žádost ignorovat, protože na něj mnozí čekali. Mohl Jairovi říci, že se na jeho dceru přijde podívat zítra, ale Ježíš „šel s ním“. Pokud bychom kráčeli ve šlépějích Mistra, byli bychom natolik zaneprázdnění, že bychom ignorovali potřeby svých bližních?

Není nutné číst zbývající část příběhu. Když došli k domu představeného synagogy, Ježíš vzal dívku za ruku a vzkřísil ji z mrtvých. Podobě pozvedne a vzkřísí k novému a lepšímu životu každého, kdo dovolí, aby ho Spasitel vzal za ruku.¹¹

Kniha Mormonova a Nauka a smlouvy nás přivádějí blíže ke Kristu.

Kniha Mormonova

Jedním z nejdůležitějších zdrojů, které nám Pán poskytl, aby nám pomohl při naplňování tohoto božského díla, je Kniha Mormonova, která má podtitul „Další svědectví o Ježíši Kristu“. [President Ezra Taft Benson] nás otevřeně nabádal, abychom nezanedbávali četbu

této posvátné knihy písma a dodržování jejích předpisů. Učil nás, že „jejím velkým posláním je přivést lidi ke Kristu [a tudíž i k Otc], a vše ostatní je druhořadé“. (*Ensign*, May 1986, str. 105.) Doufáme, že vy, bratři a sestry, sytíte svého ducha pravidelnou četbou Knihy Mormonovy a dalších písem a že je používáte při své duchovní službě.¹²

Knihy Mormonova je slovo Boží. Vyzýváme vás, abyste tento úžasný záznam četli. Je to ta nejpozoruhodnější kniha, jaká dnes existuje. Čtete ji pozorně a s modlitbou, a když tak budete činit, Bůh vám dá svědectví o její pravdivosti, jak to slíbil Moroni. (Viz Moroni 10:4.)¹³

Právě skrze četbu a studium Knihy Mormonovy a skrze modlitbou doprovázené úsilí získat potvrzení o pravdivosti jejího obsahu získáváme svědectví o tom, že Joseph Smith byl prorok Boží a že Církev Ježíše Krista byla na zemi znovuzřízena.¹⁴

Čtení [Knihy Mormonovy] bude mít na váš život nesmírný vliv. Prohloubí vaše poznání toho, jak Bůh jedná s člověkem, a dodá vám větší touhu žít v souladu s učením Jeho evangelia. Také vám poskytne mocné svědectví o Ježíšovi.¹⁵

Nauka a smlouvy

Nauka a smlouvy je jedinečná kniha. Je to jediná kniha na tváři celé země s předmlouvou, kterou sestavil samotný Stvořitel. Navíc tato kniha písem obsahuje více přímých Pánových citací než kterákoli jiná existující kniha písem.

Nejedná se o překlad dávného dokumentu, ale je novodobého původu. Je to kniha zjevení pro naši dobu. Je to jedinečný a božsky inspirovaný výběr zjevení, která přišla skrze proroky Boží v naší době v odpověď na otázky, obavy a výzvy, které oni a další měli. Obsahuje božské odpovědi na problémy ze skutečného života a zahrnuje skutečné lidi. ...

Uvědomili jste si, že čtením Nauky a smluv můžete skrze písmo slyšet hlas Páně? [Viz NaS 18:33–36.] ... Tento hlas osvětlení vám obvykle do mysli vstoupí jako „myšlenky“ a do srdce jako „pocity“. (Viz NaS 8:1–3.) Zaslíbení tohoto svědectví je ... dostupné každému

způsobilému muži, ženě a dítěti, kteří budou o takové svědectví s modlitbou usilovat. Neměli bychom si tedy předsevzít, že budeme tato posvátná zjevení číst, studovat, přemítat o nich a modlit se o ně?¹⁶

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Díky jakým zkušenostem jste poznali, že studium písem je „nejpřínosnější ze všech druhů studia“? (Viz 1. oddíl.) Jak můžeme posilovat svůj závazek stát se ženami a muži, „kteří znají písma důkladně“?
- Jak nám studium písem pomáhá v tom, abychom byli poslušnější? (Viz 2. oddíl.) Jaké jsou vaše zkušenosti s tím, že „slova Kristova vám řeknou vše, co máte činiti“? (2. Nefi 32:3.)
- Které rady presidenta Huntera ohledně toho, jak studovat písma, by vám mohly pomoci? (Viz 3. oddíl.) Jaká požehnání jste získali díky důslednému a modlitbou naplněnému studiu písem?
- Jaké postřehy můžeme čerpat z toho, jak prezident Hunter popisuje Spasitelovo uzdravení Jairovy dcery? (Viz 4. oddíl.) Jak může podobné přemítání o několika málo verších obohatit vaše studium písem?
- Jak vám Kniha Mormonova a Nauka a smlouvy pomáhají přiblížit se ke Spasiteli? (Viz 5. oddíl.) Jak jinak na vás tyto posvátné knihy působí? Zvažte možnost podělit se o své svědectví týkající se těchto písem se členy rodiny a s dalšími lidmi.

Související verše z písem

Jozue 1:8; Přísloví 30:5; 1. Nefi 15:23–24; 2. Nefi 3:12; Alma 31:5; 37:44; Helaman 3:29–30; NaS 98:11

Pomůcka ke studiu

„Čtení, studium a přemítání není totéž. Čteme slova a můžeme pochopit myšlenky. Studujeme a můžeme v písmech objevit zákonitosti a spojitosti. Ale když přemítáme, přivoláváme zjevení skrze Ducha. Podle mě přemítat znamená přemýšlet a modlit se, což dělám poté, co si něco přečtu v písmech a pečlivě to studuji.“ (Henry B. Eyring, „Služte s Duchem“, *Liahona*, listopad 2010, 60.)

Odkazy

1. „Reading the Scriptures“, *Ensign*, Nov. 1979, 65.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 50.
3. „Reading the Scriptures“, 64.
4. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 53–54.
5. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 51.
6. „Obedience“ (proslov pronesený na konferenci území Havaj, 18. června 1978), 3–5, Church History Library, Salt Lake City; poslední odstavec se také vyskytuje v *The Teachings of Howard W. Hunter*, 52.
7. „Eternal Investments“ (proslov k učitelům náboženství CVS, 10. února 1989), 3; si.lds.org.
8. „Fear Not, Little Flock“ (proslov pronesený na Univerzitě Brigham Younga, 14. března 1989), 2; speeches.byu.edu.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 51–52.
10. „Reading the Scriptures“, 64.
11. „Reading the Scriptures“, 64–65.
12. „The Mission of the Church“ (proslov pronesený na semináři pro oblastní reprezentanty, 30. března 1990), 2.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 54.
14. „The Pillars of Our Faith“, *Ensign*, Sept. 1994, 54.
15. „Evidences of the Resurrection“, *Ensign*, May 1983, 16.
16. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 55–56.

Opravdová velikost

„Důsledné úsilí v maličkostech v každodenním životě vede k opravdové velikosti.“

Ze života Howarda W. Huntera

President Howard W. Hunter učil, že opravdová velikost nespočívá ve světském úspěchu, ale v „tisících drobných skutcích ... služby a oběti, které jsou podstatou dávání neboli ztrácení vlastního života pro druhé a pro Pána“.¹ A president Hunter podle těchto slov žil. Nesnažil se stát v záři reflektorů nebo získat uznání druhých, ale místo toho vykonával každodenní skutky služby a oběti, které často probíhaly bez povšimnutí.

Jedním z příkladů služby presidenta Huntera, která probíhala relativně bez povšimnutí, byla péče o jeho manželku, kterou více než deset let trápil zhoršující se zdravotní stav. Na začátku 70. let 20. století začala Claire Hunterová trpět bolestmi hlavy a výpadky paměti. Později měla několikrát lehkou mrtvici, v důsledku čehož bylo pro ni obtížné mluvit nebo hýbat rukama. Když již potřebovala trvalou péči, president Hunter se o ni staral do té míry, do jaké jen mohl, zatímco zároveň plnil své apoštolské zodpovědnosti. Zařídil, aby někdo zůstal s Claire během dne, ale v noci o ni pečoval sám.

V roce 1981 Claire prodělala krvácení do mozku, následkem čehož nebyla schopná chodit ani mluvit. President Hunter ji ale občas bral z invalidního vozíku a držel ji pevně u sebe, aby si zatancovali, jako to dělali před lety.

Poté, co Claire prodělala druhé krvácení do mozku, lékaři trvali na tom, aby byla umístěna do pečovatelského střediska, kde zůstala posledních 18 měsíců svého života. Během té doby ji president Hunter chodil navštěvovat každý den vyjma případů, kdy musel někam odcestovat kvůli církevním povinnostem. Jakmile se vrátil domů, vydal se z letiště hned za ní. Většinou byla buď v hlubokém

Claire a Howard Hunterovi

spánku, nebo ho nepoznávala, ale on jí dál říkal, jak ji miluje, a dbal na to, aby jí nic nescházelo.

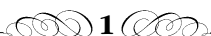
Starší James E. Faust z Kvora Dvanácti později řekl, že „něžná a láskyplná péče, kterou [president Hunter] věnoval své manželce Claire více než deset let, zatímco byla nemocná, byla projevem té nejušlechtlejší oddanosti muže k ženě, které kdy mnozí z nás byli v životě svědky“.²

Poté, co president Hunter zemřel, byla v jeho životopise v časopise *Ensign* citována jeho slova o opravdové velikosti a bylo zde uvedeno shrnutí toho, jak se podle těchto slov v životě řídil:

„Ačkoli by presidentu Hunterovi jeho hluboce zakořeněná skromnost bránila v tom, aby kdy takové srovnání použil, on sám svou vlastní definici velikosti splňoval. Jeho velikost se projevovala v různých obdobích jeho života, daleko od záře reflektorů, když činil zásadní rozhodnutí pilně pracovat, znovu se po neúspěchu postavit na nohy a pomáhat svým bližním. Tyto vlastnosti se odrážely v jeho pozoruhodné schopnosti dosáhnout úspěchu v tak rozmanitých oblastech, jako je hudba, právní praxe, podnikání, mezinárodní vztahy, tesařství, a především ve schopnosti být dobrým a věrným služebníkem Pána. [Viz Matouš 25:21.] ...

Pro čtrnáctého presidenta Církve bylo naplňování Pánových záměrů tak nesobeckou a přirozenou činností jako práce, kterou vykonával jako školou povinný chlapec, mladý otec, oddaný biskup nebo neúnavný apoštol. Z pohledu Howarda W. Huntera vyžaduje Pánova vinice neustálou péči, a to jediné, co od něho jeho Mistr vyžadoval, bylo to, aby byl dobrým a věrným služebníkem. Toto president Hunter naplňoval s opravdovou velikostí, přičemž neustále věnoval pozornost příkladu Spasitele, kterému sloužil až do konce.“³

Učení Howarda W. Huntera

Světská definice velikosti je často zavádějící a může vyvolávat škodlivé porovnávání.

Mnozí Svatí posledních dnů jsou šťastní a s radostí využívají příležitosti, které jim život nabízí. Přesto mě znepokojuje, že někteří mezi námi šťastní nejsou. Někteří z nás mají pocit, že nedosahují

očekávaného ideálu. Zvláště mi dělají starosti ti, kteří, ač žijí spravedlivě, se domnívají, že selhali, protože ve světě nebo v Církvi nedosáhli toho, čeho dosáhli ostatní. Každý z nás si přeje dosáhnout v tomto životě určité míry velikosti. A proč ne? Jak kdosi kdysi poznámenal, v každém z nás se skrývá velikán, který pocituje stesk po celestiálním domově. (Viz Židům 11:13–16; NaS 45:11–14.)

Poznání toho, kdo jsme a kým se můžeme stát, nám dodává ujištění, že s Bohem není ve skutečnosti nic nemožné. Od chvíle, kdy se [v Primárkách] učíme, že Ježíš chce, abychom byli slunečním paprskem, až po dobu, kdy do větší hloubky poznáváme základní zásady evangelia, se učíme usilovat o dokonalost. Není pro nás tudíž nic nového mluvit o tom, jak důležité je něčeho dosáhnout. Problém nastává, když definici velikosti pozměňují domyšlivá světská očekávání.

Co je opravdovou velikostí? Co činí člověka velikým?

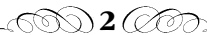
Žijeme ve světě, který, jak se zdá, uctívá vlastní druh velikosti a vytváří vlastní hrdiny. Nedávný průzkum mezi mladými lidmi ve věku osmnáct až dvacet čtyři let odhalil, že dnešní mládež dává přednost „silným, nezávislým osobnostem, které vše zvládají“ a že se nepochybně snaží vést svůj život podle vzoru těch, kteří jsou okouzující a „bezmezně bohatí“. V 50. letech 20. století patřili mezi hrdiny Winston Churchill, Albert Schweitzer, president Harry Truman, královna Alžběta a Helen Kellerová – slepá a hluchá spisovatelka a lektorka. Toto byli lidé, kteří buď pomáhali psát historii, nebo byli známí svým inspirujícím životem. V dnešní době patří mezi prvních deset nejoblíbenějších hrdinů filmové hvězdy nebo jiní lidé ze zábavního průmyslu, což naznačuje určitý posun v našem postoji. (Viz *U.S. News & World Report*, 22 Apr. 1985, str. 44–48.)

Je pravdou, že svěští hrdinové nezůstávají dlouho v paměti veřejnosti; nicméně nikdy není nedostatek šampiónů a těch, kteří dosáhli něčeho významného. Téměř denně slyšíme o sportovcích, kteří překonali nějaký rekord; o vědcích, kteří vynalezli úžasné nové zařízení, stroj nebo postupy; a o lékařích, kteří novým způsobem zachránili něčí život. Jsou nám neustále předkládáni výjimečně nadaní hudebníci a baviči a mimořádně talentovaní umělci, architekti a stavitelé. Časopisy, billboardy a televizní reklamy nás bombardují obrázky jedinců s dokonalými zuby a bezchybnými rysy, kteří na sobě mají elegantní oblečení a dělají všechno to, co „úspěšní lidé“ dělají.

„[Opravdová velikost] spočívá v tisících drobných skutcích a projevech služby a oběti, které jsou podstatou dávání neboli ztrácení vlastního života pro druhé a pro Pána.“

Vzhledem k tomu, že jsme neustále vystaveni světské definici *velikosti*, je pochopitelné, že porovnáváme sebe s tím, jací jsou druzí, nebo jakými se zdají být, a také to, co máme, s tím, co mají druzí. Ačkoli je pravda, že porovnávání může být užitečné a může nás motivovat k tomu, abychom dosáhli mnoho dobrého a abychom se v životě zlepšili, často dopouštíme, aby neobjektivní a nevhodné porovnávání ničilo naše štěstí a způsobovalo, že se kvůli tomu cítíme nenaplnění, neschopní či neúspěšní. Někdy jsme kvůli těmto pocitům sváděni k omylu a lpíme na svých neúspěších, zatímco ignorujeme jiné stránky našeho života, které možná obsahují prvky opravdové velikosti.⁴

Důsledné úsilí v maličkostech každodenního života vede k opravdové velikosti.

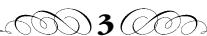
V roce 1905 prezident Joseph F. Smith pronesl tato nesmírně hlubokomyslná slova ohledně opravdové velikosti:

„To, co nazýváme neobyčejným, pozoruhodným nebo neobvyklým, možná vytváří historii, ale nevytváří opravdový život.

Koneckonců v tom, abychom dobře vykonávali záležitosti, které Bůh stanovil jako společný úděl celého lidstva, spočívá opravdová velikost. Být úspěšným otcem nebo úspěšnou matkou je důležitější než být úspěšným generálem nebo úspěšným státníkem.“ (*Juvenile Instructor*, 15 Dec. 1905, str. 752.)

Tato slova vyvolávají otázku: Co jsou ony záležitosti, které Bůh stanovil jako „společný úděl celého lidstva“? Dozajista mezi ně patří to, co musíme dělat, abychom byli dobrými otci či dobrými matkami, dobrými syny či dobrými dcerami, dobrými studenty či dobrými spolubydlicími nebo dobrými sousedy.

... Důsledné úsilí v maličkostech každodenního života vede k opravdové velikosti. Konkrétně spočívá v tisících drobných skutcích a projevech služby a oběti, které jsou podstatou dávání neboli ztrácení vlastního života pro druhé a pro Pána. Patří mezi ně získávání poznání o našem Otci v nebi a o evangeliu. Také mezi ně patří přivádění druhých k víře a ke společenství v Jeho království. Toto obvykle nepřitahuje pozornost či obdiv světa.⁵

Prorok Joseph byl zaměstnán každodenními skutky služby a péčí o druhé.

Na Josepha Smitha se všeobecně nevzpomíná jako na generála, starostu, architekta, redaktora či presidentského kandidáta. Pamatujeme na něj jako na proroka Znovuzřízení, na muže oddaného lásce k Bohu a uskutečňování Jeho díla. Prorok Joseph byl každý den křesťanem. Byl zaměstnán maličkostmi, každodenními skutky služby a péčí o druhé. Lyman O. Littlefield se jako třináctiletý chlapec přidal k Sionské výpravě, která byla na cestě do státu Missouri. Později vyprávěl o tomto sice malém, ale pro něj osobně významném skutku služby z Prorokova života:

„Cesta byla pro všechny nesmírně úmorná, a v důsledku fyzického utrpení i vědomosti o pronásledování, které snášeli naši bratři, kterým jsme šli na pomoc, jsem jednoho dne propadl melancholii. Když se výprava chystala vyrazit, seděl jsem unavený a zamyšlený na okraji cesty. Prorok byl tím nejzaměstnanějším člověkem ve výpravě,

„Prorok Joseph byl každý den křesťanem. Byl zaměstnán maličkostmi, každodenními skutky služby a péči o druhé.“

a přesto, když mě uviděl, opustil ostatní důležité povinnosti, aby slovem utěšil jedno dítě. Položil mi ruku na hlavu a řekl: ‚Chlapče, máš dojem, že zde nemáš své místo? Pokud si to myslíš, tak s tím musíme něco udělat.‘ Tato příhoda na mě udělala tak veliký dojem, že ji nesmazalo ani uplynutí dlouhé doby, ani starosti pozdějších let.“ (George Q. Cannon, *Life of Joseph Smith the Prophet*, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1986, str. 344.)

Při jiné příležitosti, když guvernér Carlin ze státu Illinois vyslal šerifa Thomase Kinga z kraje Adams a několik dalších jako ozbrojenou četou, aby zatkli Proroka a vydali ho agentům guvernéra Boggse ze státu Missouri, šerif King smrtelně onemocněl. V Nauvoo vzal

Prorok šerifa k sobě domů a staral se o něj čtyři dny jako o svého bratra. (Tamtéž, str. 372.) Malé, laskavé, a přesto významné skutky služby nebyly pro Proroka nijak výjimečné.

Když starší George Q. Cannon popisoval otevření obchodu [Proroka Josepha Smitha] v Nauvoo, napsal:

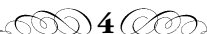
„Sám Prorok neváhal zapojit se do obchodnické a ruční práce; evangelium, které kázal, bylo evangeliem časného spasení i duchovního oslavení, a on byl ochoten vykonávat svůj díl práce v praxi. Toto činil bez myšlenky na osobní zisk.“ (Tamtéž, str. 385.)

A v jednom dopise Prorok napsal:

„[Červený cihlový obchod v Nauvoo] je až přeplněný, a já jsem stál celý den za pultem a vydával jsem zboží tak nepřetržitě, jako žádný jiný prodavač, kterého jsi kdy viděl, abych vyhověl těm, kteří se museli obejít bez obvyklého vánočního a novoročního oběda kvůli nedostatku cukru, sirupu, rozinek atd.; a abych také potěšil sám sebe, neboť velmi rád o Svaté pečuji, a jsem pro všechny služebníkem doufaje, že budu moci být v příhodný čas Páně oslaven.“ (Tamtéž, str. 386.)

K této události George Q. Cannon poznamenal:

„Jaký to pohled se zde naskytá! Muž vyvolený Pánem, aby položil základy Jeho Církve a stal se jejím prorokem a presidentem, nachází radost a hrdost v tom, že může obsluhovat své bratry a sestry jako služebník. ... Joseph neprožil jediný den, kdy by neměl pocit, že slouží Bohu a získává si přízeň v očích Ježíše Krista tím, že je laskavý a pozorný dokonce ‚i k těm nejmenším‘.“ (Tamtéž, str. 386.)⁶

**Opravdová velikost spočívá v tom, že vytrváme
v životních obtížích a sloužíme takovým způsobem,
který zůstává často bez povšimnutí.**

Opravdová velikost do značné míry spočívá v tom, že jsme úspěšným tajemníkem kvora starších, učitelkou Pomocného sdružení, láskyplným sousedem či naslouchajícím přítelem. Když člověk dělá to nejlepší, co je v jeho silách, tváří v tvář běžnému životnímu úsilí – a možná tváří v tvář nezdaru – a nepřestává snášet neustávající životní těžkosti a vytrvává v nich, když tyto těžkosti a úkoly pomáhají

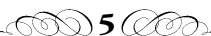
druhým v rozvoji a v prožívání štěstí a přispívají k věčnému spasení daného člověka – právě toto je opravdová velikost.

My všichni chceme dosáhnout v tomto životě určité míry velikosti. Mnozí již velkých věcí dosáhli; jiní o velikost usilují. Dovolte mi vás povzbudit, abyste jí dosáhli a abyste zároveň pamatovali na to, kým jste. Nedopusťte, aby vás přemohla iluze pomíjivé světské velikosti. Mnoho lidí kvůli takovému pokušení ztrácí svou duši. Vaše dobré jméno není na prodej – za žádnou cenu. Opravdová velikost spočívá v tom, že zůstaneme věrni – „ve víře v to, na čem rodiče lpěli, ve víře v to, pro co mnozí zemřeli“. (*Náboženské písně*, 2015, č. 160.)

Jsem si jist, že mezi námi je mnoho velkých nepovšimnutých a zapomenutých hrdinů. Mluvím o těch z vás, kteří nenápadně a důsledně děláte to, co máte. Mluvím o těch z vás, kteří jste vždy připraveni a vždy ochotní. Mám na mysli neobyčejnou odvalu matek, které zůstávají hodinu za hodinou, ve dne v noci, s nemocným dítětem a pečují o ně, zatímco manžel je v práci nebo ve škole. Počítám mezi ně ty, kteří dobrovolně darují krev nebo kteří pracují se seniory. Myslím tím ty z vás, kteří věrně plníte své kněžské a církevní zodpovědnosti, a vás, studenty, kteří pravidelně píšete domů, abyste poděkovali svým rodičům za jejich lásku a podporu.

Mluvím také o těch, kteří druhým vštěpují víru a touhu žít podle evangelia – o těch, kteří se aktivně snaží pozvedat a formovat život druhých po fyzické, sociální i duchovní stránce. Mám na mysli ty, kteří jsou čestní a laskaví a pracují pilně ve svých každodenních povinnostech a kteří jsou rovněž Mistrovi služebníci a pastýři Jeho oveček.

Nemám v úmyslu podceňovat velké světské úspěchy, které nám poskytují tolik příležitostí a které nám do života přinášejí kulturu, řád a nadšení. Jednoduše navrhuji, abychom se snažili více soustředit na ty záležitosti v životě, které budou mít největší hodnotu. Jistě si vzpomenete na to, že to byl Spasitel, kdo řekl: „Kdo z vás největší jest, buď služebníkem vašim.“ (Mat. 23:11.)⁷

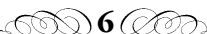
Opravdová velikost vyžaduje konat důsledné, malé a někdy obyčejné kroky v průběhu dlouhé doby.

Každý z nás viděl jedince, kteří se stali bohatými či úspěšnými téměř v jednom okamžiku – téměř přes noc. Jsem však přesvědčen,

že i když se takovýto úspěch může dostavit u některých lidí, aniž by museli vynaložit dlouhodobé úsilí, neexistuje nic takového jako okamžitá velikost. Dosažení opravdové velikosti je dlouhodobý proces. Tento proces může zahrnovat občasně nezdarů. Konečný výsledek nemusí být vždy jasně viditelný, ale zdá se, že je vždy zapotřebí pravidelných, důsledných, malých a někdy i obyčejných a světských kroků prováděných v průběhu dlouhé doby. Máme pamatovat na to, že to byl Pán, kdo řekl: „Z malých věcí pochází to, co je velké.“ (NaS 64:33.)

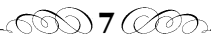
Opravdová velikost není nikdy důsledkem nějaké náhodné události nebo jednorázového úsilí či úspěchu. Velikost vyžaduje rozvoj charakteru. Vyžaduje řadu správných rozhodnutí v každodenním rozhodování mezi dobrem a zlem, o kterém mluvil starší Boyd K. Packer, když řekl: „V průběhu let se tato malá rozhodnutí sváží k sobě a jasně ukáží, jaká je naše hodnota.“ (*Ensign*, Nov. 1980, str. 21.) Tato rozhodnutí také jasně ukáží, kým jsme.⁸

Běžně vykonávané povinnosti mají často ten největší pozitivní účinek na druhé.

Při hodnocení vlastního života je důležité pohlížet nejen na to, čeho jsme dosáhli, ale i na to, v jakých podmínkách jsme pracovali. Každý z nás je jiný a jedinečný; každý z nás má v tomto závodě života jinou výchozí pozici; každý z nás má jedinečnou skladbu talentů a schopností; každý z nás má vlastní sadu těžkostí a omezení, s nimiž musí zápolit. To, jak posuzujeme sebe a vlastní dosažené úspěchy, se tudíž nemá omezovat jen na to, jak velké a početné naše úspěchy jsou; mají se také brát v úvahu podmínky, v nichž jsme se nacházeli, a to, jaký vliv mělo naše úsilí na druhé.

A právě tento poslední aspekt našeho sebehodnocení – to, jaký vliv má naše úsilí na život druhých – nám pomůže porozumět tomu, proč některé běžné a obyčejné životní činnosti mají být hodnoceny tak vysoce. Mnohdy jsou to právě tyto běžně vykonávané povinnosti, které mají ten největší pozitivní vliv na život druhých, když tyto povinnosti porovnáváme s tím, co svět tak často považuje za významné.⁹

Konání toho, co Bůh stanovil za důležité, povede k opravdové velikosti.

Připadá mi, že onen druh velikosti, o který náš Otec v nebi chce, abychom usilovali, je na dosah všech těch, kteří se nacházejí v síti evangelia. Máme neomezený počet příležitostí konat ony mnohé prosté a malé věci, díky nimž se nakonec staneme velkými. Pro ty, kteří zasvětili svůj život službě a přinášení obětí rodině, druhým lidem a Pánu, je nejlepší radou zkrátka to, aby dělali dál totéž.

Těm, kteří nesou dílo Páně kupředu mnoha nenápadnými, ale významnými způsoby; těm, kteří jsou solí země a silou světa a páteří každého národa – vám bychom zkrátka rádi vyjádřili náš obdiv. Vytrváte-li do konce a budete-li udatní ve svědectví o Ježíšovi, dosáhnete opravdové velikosti a jednoho dne budete žít v přítomnosti našeho Otce v nebi.

Jak řekl president Joseph F. Smith: „Nesnažme se nahradit opravdový život životem vyumělkovaným.“ (*Juvenile Instructor*, 15 Dec. 1905, str. 753.) Pamatujme na to, že konání oněch věcí, které Bůh stanovil za důležité, potřebné a nutné, i když na ně svět může pohlížet jako na věci nedůležité a nevýznamné, nakonec povede k opravdové velikosti.

Máme se snažit pamatovat na slova apoštola Pavla – zvláště tehdy, když nejsme se svým životem spokojeni a když máme pocit, že jsme nedosáhli určité formy velikosti. Napsal:

„Nebo toto nynější lehoučké ssoužení naše převelmi veliké věčné slávy břímě nám působí,

Když nepatříme na ty věci, kteréž se vidí, ale na ty, kteréž se nevidí. Nebo ty věci, kteréž se vidí, jsou časné, ale které se nevidí, jsou věčné.“ (2. Kor. 4:17–18.)

Maličkosti mají velký význam. Nevzpomínáme na částku, kterou věnoval farizeus, ale na vdovin šart; ani na moc a sílu vojska Filistinských, ale na odvahu a přesvědčení Davida.

Kéž nás nikdy nic neodrazuje od konání oněch každodenních povinností, které Bůh ustanovil jako společný úděl člověka.¹⁰

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Proč máme někdy zmatek v tom, v čem spočívá opravdová velikost? (Viz 1. oddíl.) Proč vede světská definice velikosti k tomu, že se někteří lidé cítí nenaplnění a nešťastní?
- V čem se to, jak opravdovou velikost definuje prezident Hunter, liší od definice světské? (Viz 2. oddíl.) Jak vám tato definice opravdové velikosti ve vašem životě pomáhá? Zamyslete se nad konkrétními „maličkostmi“, kterým by bylo vhodné věnovat více času a pozornosti.
- Co vás zaujalo na malých skutcích služby Josepha Smitha popsaných ve 3. oddíle? Jaké malé skutky služby požehnalý vám osobně?
- Projděte si příklady toho, v čem spočívá opravdová velikost, uvedené ve 4. oddíle. Kdy jste byli svědky toho, jak někteří lidé tímto způsobem projevili opravdovou velikost?
- Čemu se ze slov uvedených v 5. oddíle můžeme naučit ohledně dosažení opravdové velikosti?
- Jakých příkladů „běžně [vykonávaných povinností], které mají ten největší pozitivní vliv na život druhých“, jste byli ve svém životě svědky? (Viz 6. oddíl.)
- Přemístejte o učení presidenta Huntera v 7. oddíle. Jak vede služba a přinášení obětí k opravdové velikosti? Jak nám snaha být „udatní ve svědectví o Ježíšovi“ pomáhá dosahovat opravdové velikosti?

Související verše z písem

1. Samuelova 16:7; 1. Timoteovi 4:12; Mosiáš 2:17; Alma 17:24–25; 37:6; Moroni 10:32; NaS 12:8; 59:23; 76:5–6; 88:125

Pomůcka k výuce

„Když se s modlitbou připravujete na výuku, ... můžete být vedeni k tomu, abyste zdůraznili určité zásady. Můžete pochopit, jak nejlépe předat určité myšlenky. Můžete objevit příklady, názorné pomůcky a inspirované příběhy v jednoduchých činnostech života. Možná pocítíte inspiraci, abyste vyzvali určitou osobu, aby vám s lekcí pomohla. Možná si vzpomenete na osobní zážitek, o který se můžete podělit.“ (*Učení – není většího povolání* [1999], 47–48.)

Odkazy

1. „What Is True Greatness?“ *Ensign*, Sept. 1987, 71.
2. James E. Faust, „Howard W. Hunter: Man of God“, *Ensign*, Apr. 1995, 28.
3. „President Howard W. Hunter: The Lord’s ‚Good and Faithful Servant‘“, *Ensign*, Apr. 1995, 9, 16.
4. „What Is True Greatness?“ 70.
5. „What Is True Greatness?“ 70–71.
6. „What Is True Greatness?“ 71.
7. „What Is True Greatness?“ 71–72.
8. „What Is True Greatness?“ 72.
9. „What Is True Greatness?“ 72.
10. „What Is True Greatness?“ 72.

„Každý z nás by si měl přečíst a pak znovu pročitat podobenství o ztracené ovci. ... Doufám, že poselství tohoto podobenství se každému z nás vštípí do srdce.“

Vraťte se a hodujte u stolu Páně

*„Nabídněte pomocnou ruku méně
aktivním a získejte radost, která se dostaví
k vám i k těm, kterým pomáháte.“*

Ze života Howarda W. Huntera

Howard W. Hunter den poté, co se stal presidentem Církve, pronesl tuto láskyplnou výzvu k členům Církve, kteří se aktivně neúčastnili církevních činností:

„Vám, kteří jste se dopustili přestupku nebo vůči kterým se někdo prohřešil, říkáme: vraťte se. Vám, kterým někdo ublížil a kteří zápolíte s těžkostmi a obavami, říkáme: dovolte nám stát po vašem boku a osušit vám slzy. Vám, kteří se cítíte zmateni a na které zleva i zprava útočí bludy, říkáme: přijďte k Bohu veškeré pravdy a k Církvi pokračujícího zjevení. Vraťte se. Stůjte po našem boku. Pokračujte v cestě. Mějte víru. Vše je dobré a vše bude dobré. Hodujte u stolu, který vám prostírá Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů, a snažte se následovat Dobrého pastýře, který toto vše poskytuje. Mějte naději, uplatňujte víru, přijímejte – a dávejte – pravou lásku, čistou lásku Kristovu.“¹

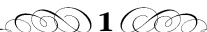
President Hunter na své první generální konferenci v povolání presidenta Církve konané o několik měsíců později řekl, že pociťuje, že má dál klást důraz na toto téma. „Vraťte se,“ zopakoval. „Vezměte doslova [Spasitelovu] výzvu: ‚Pojďte a následujte mne.‘ ... On je tou jedinou spolehlivou cestou; On je světlem světa.“²

President Hunter během svého života pomohl mnoha členům Církve vrátit se k aktivitě. Když vyprávěl o jedné takové zkušenosti z doby svého mládí, řekl:

„Biskup mého sboru mě pověřil, abych byl sborovým učitelem jistého bratra, který se chlubil tím, že je nejstarším jáhnem v Církvi. V té době se domácí učení nazývalo sborovým učením. Jeho problém

spočíval v tom, že hrál rád v neděli golf. Ztrácel jsem naději, když jsme se s ním a s jeho manželkou setkávali měsíc co měsíc a neznamenalí jsme žádný zjevný pokrok. Ale nakonec bylo proneseno to správné slovo, které ho zasáhlo. Tím slovem byla *smlouva*. Zeptali jsme se ho: „Co pro vás znamená smlouva křtu?“ Jeho výraz se změnil a poprvé jsme byli svědky toho, jak zvažněl. Nakonec přišel do naší třídy, vzdal se golfu a vzal manželku do chrámu.“³

Učení Howarda W. Huntera

Podobenství o ztracené ovci nás učí vyhledávat ty, kteří se ztratili.

První předsednictvo [předalo] členům Církve důležitou výzvu ... :

„Vám, kteří jste přestali být aktivními, a vám, kteří jste se stali kritickými, říkáme: ‚Vraťte se. Vraťte se a hodujte u stolu Páně a ochutnejte opět sladké a uspokojující plody společenství se Svatými.‘

Jsme přesvědčeni, že mnozí z vás se toužíte vrátit, ale je vám nepříjemné to udělat. Ujišťujeme vás, že najdete otevřenou náruč, která vás přijme, a ochotné ruce, které vám pomohou.“ (*Ensign*, March 1986, str. 88.)

Myslím, že na každého z nás zapůsobila tato velkomyslná výzva, která se podobá tomu, co řekl prorok Alma v Knize Mormonově ohledně Pánovy nabídky. Prohlásil:

„Vizte, on nabízí pozvání všem lidem, neboť rámě milosrdenství je k nim vztaženo a on praví: Čiňte pokání a já vás přijmu.

Ano, on praví: Pojdte ke mně a pojíte z ovoce stromu života; ano, budete volně jísti a pítí z chleba a z vod života;

Ano, pojdte ke mně a přinášejte díla spravedlivosti.“ (Alma 5:33–35.)

Každý z nás by si měl přečíst a pak znovu pročitat podobenství o ztracené ovci, které se nachází v patnácté kapitole Lukáše a začíná čtvrtým veršem:

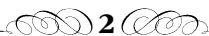
„Kdyby někdo z vás měl sto ovec, a ztratil by jednu z nich, zda-liž by nenechal devadesátí devíti na poušti, a nešel k té, kteráž [se ztratila], až by i našel ji?

A nalezna, vložil by na ramena svá s radostí.

A přijda domů, svolal by přátely a sousedy, řka jim: Spolu radujte se se mnou, nebo jsem našel ovci svou, kteráž [se ztratila].“ [Lukáš 15:4–6.] ...

Prorok Joseph Smith ve svém překladu jeden verš významně upravil. Zní takto: „Kdyby někdo z vás měl sto ovcí, a ztratil by jednu z nich, zdaliž by nenechal devadesáti devíti a *nešel by na poušť k té, kteráž se ztratila, až by i našel ji?*“ (JST, Luke 15:4; kurzíva přidána.)

Tento překlad naznačuje, že pastýř opouští své stádo, které je v bezpečí, a vydává se na poušť – neboli vydává se do světa, aby našel toho, kdo se ztratil. Ztratil komu? Ztratil se stádu, které poskytuje ochranu a bezpečí. Doufám, že poselství tohoto podobenství se každému z nás vstřípí do srdce.⁴

Pán od nás očekává, že budeme Jeho pomocnými pastýři a že budeme zachraňovat ty, kteří zápolí s problémy nebo se ztratili.

Co máme dělat, abychom pomohli těm, kteří se ztratili na poušti?

Vzhledem k tomu, co Mistr řekl o pastýři, který opustil oněch devadesát devět a vypravil se na poušť najít tu, která se ztratila, a vzhledem k výzvě Prvního předsednictva k návratu, která je určena těm, kteří přestali být aktivními nebo se stali kritickými, vás vyzýváme, abyste se zapojili do práce na spasení duší. Nabídněte pomocnou ruku méně aktivním a získejte radost, která se dostaví k vám i k těm, kterým pomáháte, pokud se vy i oni zapojíte do výzvy k návratu a k hodování u stolu Páně.

Pán, náš Dobrý pastýř, od nás očekává, že budeme Jeho pomocnými pastýři a že budeme zachraňovat ty, kteří zápolí s problémy nebo se ztratili. Nemůžeme vám říci, jak to udělat, ale když se do této práce zapojíte a budete hledat inspiraci, dosáhnete díky svému úsilí úspěchu ve svém území, ... kůlu i sboru. Některé kůly přijaly předešlé naléhavé výzvy a měly pozoruhodný úspěch.

Slova známé náboženské písně obsahují tuto Spasitelovu výzvu:

*Slyš, On usilovně volá,
prosí s něžnou účastí:
„Půjdete ztracené hledat,
jež ovčinec opustí?“*

A poté se v této tak často zpívané písni mluví o tom, jak má znít naše odpověď:

*„Chceme být Tví pomocníci,
dej nám lásku nezměrnou.
Do pustin hledat nás pošli,
ovečku svou ztracenou.“*

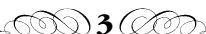
(*Náboženské písně*, 2015, č. 135.)

Budeme-li tak činit, dostane se nám věčných požehnání.⁵

Vyhledávání ztracených, svéhlavých a zbloudilých je Pánova práce. ... Almova zbožná prosba je dobrou připomínkou posvátnosti našeho úkolu:

„Ó Pane, dej prosím, ať máme úspěch při opětném přivádění [jejich duše] k tobě v Kristu.

Viz, ó Pane, duše jejich je drahocenná.“ (Alma 31:34–35.)⁶

Naším hlavním úkolem je pomáhat lidem vrátit se do Boží přítomnosti.

V průběhu let Církev vynaložila ohromné úsilí, aby znovu zaktivizovala ty, kteří jsou méně aktivní. ... A to vše k jakému účelu? Abychom zachránili duši našich bratrů a sester a zajistili, aby obdrželi obřady oslavení.

Když jsem sloužil jako prezident kůlu v oblasti Los Angeles, společně se svými rádci jsme požádali naše biskupy, aby pečlivě vybrali čtyři nebo pět manželských párů, které chtějí v Církvi pokročit o kus dál. Některé byly méně aktivní, jiné nově obrácené – ale měly motivaci k duchovnímu rozvoji. Shromáždili jsme je v jedné třídě v kůlu a učili je evangeliu. Místo abychom kladli důraz na chrám, zdůrazňovali jsme, jak je důležité mít lepší vztah s Nebeským Otcem a s Jeho Synem Ježíšem Kristem. Náš pečlivý výběr byl zárukou úspěchu a většina z těchto manželských párů se opravdu stala aktivními a vstoupila do chrámu.

„Ó Pane, dej prosím, ať máme úspěch při opětném přivádění [jejich duše] k tobě v Kristu. Viz, ó Pane, duše jejich je drahocenná.“ (Alma 31:34–35.)

Dovolte mi podělit se ještě o [další] zázitek. ... V jednom sboru jsme měli bratra, který nechodil na žádné shromáždění. Jeho manželka nebyla členkou. Byla poněkud nepřátelsky naladěná, a tak jsme k nim domů nemohli poslat domácí učitele. Biskup k tomuto bratrovi zašel a řekl mu, že musí prohloubit a posílit svůj vztah se Spasitelem. Tento bratr biskupovi popsal problém s manželkou, která nebyla členkou Církve, a tak si s ní biskup promluvil a kladl přitom důraz na tentýž postoj – na to, že je potřeba, aby prohloubila svůj vztah s Pánem. Přestože nebyla moc otevřená, byla ráda, když se dozvěděla, že Svátí posledních dnů věří v Krista, a nakonec svůj obranný postoj zmírnila.

Úspěch se nedostavil okamžitě, ale ti, kteří tuto rodinu navštěvovali, dál kladli důraz na jejich vztah s Pánem. Žena časem získala přátelský postoj a nakonec souhlasila s tím, že s manželem navštíví třídu kůlu, kterou učili členové vysoké rady. Kladli jsme důraz na smlouvu, kterou člověk uzavírá při křtu, a na další smlouvy. Nakonec se stala členkou Církve a on se stal výkonným vedoucím kněžství. ...

Zaujala mě slova na titulní straně Knihy Mormonovy, která popisují jeden z účelů této posvátné knihy: „Aby [dům Izraele v posledních dnech mohl] znáti *smlouvy Páně*.“ (Kurzíva přidána.) Jako členové předsednictva kůlu jsme pocítili, že právě toto máme zdůrazňovat

méně aktivním. Snažili jsme se na ně apelovat na základě toho, jak důležité jsou smlouvy, které s Pánem uzavřeli; a pak jsme je učili tomu, jak důležitá je smlouva křtu a další smlouvy, které mohou uzavřít a které je sjednotí jako věčnou rodinu.⁷

Celkovým účelem Církve, která hladce funguje na místní úrovni, je pomáhat jedincům být způsobilými k návratu do přítomnosti Boží. Toho lze dosáhnout jedině tím, že přijmou obřady a uzavřou smlouvy v chrámu.⁸

Naše úsilí se zaměřuje na to, abychom spásné smlouvy a obřady dali k dispozici celému lidstvu – nečlenům skrze svou misionářskou práci; méně aktivním skrze přátelství a aktivizační úsilí; aktivním členům skrze zapojení do práce a službu v Církvi; a těm, kteří již odešli za závoj, skrze vykupující práci za mrtvé.⁹

Pokud jde o každého jednotlivého člena Církve, směřujeme k jednomu cíli. A tím je to, aby všichni obdrželi obřady evangelia a uzavřeli smlouvy s naším Nebeským Otcem, aby se tak mohli vrátit do Jeho přítomnosti. Toto je naším velkým cílem. Obřady a smlouvy jsou prostředkem k dosažení božského charakteru, který nás vrátí zpátky do Jeho přítomnosti. ...

Mějte na mysli tento cíl: vyzývat všechny, aby přišli ke Kristu. ...

Bratří a sestry, svědčím o Jeho božskosti a moci spasit ty, kteří k Němu přijdou se zlomeným srdcem a zkroušeným duchem. Skrze obřady a Jeho Svatého Ducha se může každý jedinec stát čistým.¹⁰

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- President Hunter povzbuzuje každého člena Církve, aby si přečetl a pak znovu pročítal podobenství o ztracené ovci. (Viz 1. oddíl; Lukáš 15:4–7.) Jaké poselství nacházíte v tomto podobenství a v ostatních slovech v tomto prvním oddíle? Zamyslete se nad tím, jak vás toto učení může při vaší službě v Církvi vést.
- Jaká je naše zodpovědnost jakožto Pánových pomocných pastýřů? (Viz 2. oddíl.) Jak můžeme pomáhat lidem vrátit se k aktivitě v Církvi? Jak jste byli vy (nebo někdo, koho znáte) požehnáni někým,

kdo vám nabídl pomocnou ruku, když jste „[zápolili] s problémy nebo se ztratili“?

- Čemu se můžeme naučit ze zkušeností, o kterých president Hunter vypráví ve 3. oddíle? Jak může důraz kladený na smlouvy pomoci členům Církve vrátit se k aktivitě?

Související verše z písem

Ezechiel 34:1–16; Lukáš 15:11–32; Jan 10:1–16, 26–28; 13:35; 1. Janova 1:7; Mosiáš 18:8–10; Helaman 6:3; 3. Nefi 18:32; Moroni 6:4–6; NaS 38:24

Pomůcka ke studiu

Zásada je určitá pravda, která řídí naše rozhodnutí a skutky. „Během četby se ptejte sami sebe: Jaké zásadě evangelia učí tato pasáž? Jak toto mohu uplatnit ve svém životě?“ (*Učení – není většího povolání* [1999], 17.)

Poznámky

1. Jay M. Todd, „President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church“, *Ensign*, July 1994, 5.
2. „Exceeding Great and Precious Promises“, *Ensign*, Nov. 1994, 8.
3. „Make Us Thy True Undershepherds“, *Ensign*, Sept. 1986, 9.
4. „Make Us Thy True Undershepherds“, 7–8.
5. „Make Us Thy True Undershepherds“, 9.
6. „The Mission of the Church“ (proslov pronesený na semináři pro oblastní reprezentanty, 30. března 1990), 4.
7. „Make Us Thy True Undershepherds“, 8–9.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 218.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 245–246.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 218.

Chrám Mesa v Arizoně, kde byl president Howard W. Hunter v roce 1953 připečetěn ke svým rodičům

Chrám – velký symbol našeho členství

„Nejhlubší touhou mého srdce je, aby byl každý člen Církve hoden vstupu do chrámu.“

Ze života Howarda W. Huntera

Matka Howarda W. Huntera byla celý život věrnou členkou Církve, ale otec se dal pokřtít, až když bylo Howardovi 19 let. O mnoho let později, když byl Howard presidentem kůlu v Kalifornii, se členové kůlu vydali do chrámu Mesa v Arizoně, aby tam vykonávali chrámovou práci. Před začátkem zasedání president chrámu Howarda požádal, aby promluvil k těm, kteří se shromáždili v kapli. Toho dne měl president Hunter 46. narozeniny. Později o tomto zážitku napsal:

„Když jsem promlouval ke shromážděným členům, ... přišli do kaple tatínek s maminkou, oblečení v bílém. Neměl jsem vůbec tušení, že je tatínek připraven na chrámová požehnání, i když maminka si to již nějaký čas velmi přála. Emoce mě přemohly natolik, že jsem nebyl schopen pokračovat v proslovu. President Pierce [president chrámu] si stoupl vedle mě a vysvětlil, proč jsem přestal mluvit. Když tatínek s maminkou přišli onoho rána do chrámu, požádali presidenta chrámu, aby mi neříkal o tom, že tam jsou, protože chtěli, aby to pro mě bylo překvapení k narozeninám. Byly to narozeniny, na které jsem nikdy nezapomněl, protože onoho dne byli obdarováni a já jsem měl tu výsadu být svědkem jejich pečetění, po kterém jsem k nim byl připečetěn.“¹

O něco více než 40 let později, když Howard W. Hunter pronesl svůj první proslov na veřejnosti jako president Církve, bylo jedním z jeho hlavních poselství pro členy, aby s větší oddaností usilovali o požehnání plynoucí z chrámu.² Během celé své služby jako president na toto poselství nepřestával klást důraz. Když v červnu 1994 promlouval na pozemku chrámu Nauvoo, řekl:

„Na začátku tohoto měsíce jsem zahájil svou duchovní službu tím, že jsem vyjádřil hlubokou touhu, aby se více členů Církve stalo hodnými vstupu do chrámu. Podobně jako tomu bylo v době [Josepha Smitha], jsou způsobilí a obdarovaní členové klíčem k budování království na celém světě. Způsobilstvo ke vstupu do chrámu zajišťuje, že náš život je v souladu s vůlí Páně a že jsme naladěni na to, abychom ve svém životě přijímali Jeho vedení.“³

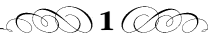
O několik měsíců později, v lednu 1995, se prezident Hunter naposledy zúčastnil veřejné události při zasvěcení chrámu Bountiful v Utahu. V zasvěcující modlitbě požádal o to, aby požehnání plynoucí z chrámu obohatila všechny ty, kteří tam vstoupí:

„Pokorně se modlíme o to, abys přijal tuto budovu a aby na ní spočinula Tvá požehnání. Kéž Tvůj Duch provází a vede všechny ty, kteří zde budou vykonávat obřady, aby v každé místnosti přebývala svatost. Kéž všichni ti, kteří sem vstoupí, mají čisté ruce a neposkvřené srdce. Kéž jsou posíleni ve víře a odcházejí s pocitem pokoje chválíce Tvé svaté jméno. ...

Kéž tento Dům poskytuje ducha pokoje všem těm, kteří zachovávají jeho vznešenost, a zvláště těm, kteří sem vstupují, aby získali vlastní obřady a vykonávali práci za své milované blízké za závojem. Umožni jim pocítit svou božskou lásku a milosrdenství. Kéž mají výsadu říci to, co pravil žalmista z dávných dob: ‚Spolu [jsme milé] rady drživali, a do domu Božího společně chodívali.‘

Zatímco zasvěcujeme tuto posvátnou budovu, znovuzasvěcujeme svůj život Tobě a Tvému dílu.“⁴

Učení Howarda W. Huntera

Jsme povzbuzováni, abychom z chrámu učinili velký symbol svého členství.

V době mého povolání do tohoto posvátného úřadu [presidenta Církve] byli všichni členové Církve vyzváni, aby z chrámu Páně učinili veliký symbol svého členství a nadpozemské místo pro své nejposvátnější smlouvy.

Když přemítám o chrámu, myslím na tato slova:

„Chrám je místem ponaučení, kde jsou odhalovány hluboké pravdy přináležející království Božímu. Je to místo pokoje, kde se mysl může soustředit na věci ducha a kde lze odložit starosti světa. V chrámu uzavíráme smlouvy, že budeme poslušni zákonů Božích, a jsou nám dána zaslíbení podmíněná naší věrností, která dosahují až do věčnosti.“ (*The Priesthood and You*, Melchizedek Priesthood Lessons – 1966, Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1966, str. 293.)

Pán sám ve svých zjeveních, která nám dal, učinil chrám velkým symbolem pro členy Církve. Pomyslete na postoje a spravedlivé chování, na které Pán poukázal v radách daných skrze Proroka Josepha Smitha Svatým v Kirtlandu, když se připravovali na stavbu chrámu. Tyto rady jsou platné i dnes:

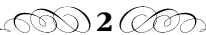
„Zorganizujte se; připravte každou nutnou věc; a zřidte dům, a to dům modlitby, dům půstu, dům víry, dům učení, dům slávy, dům pořádku, dům Boží.“ (NaS 88:119.) Odráží se v těchto postojích a v tomto chování skutečně to, čím se každý z nás snaží být a kým si přeje být? ...

... Aby mohl být chrám skutečně naším symbolem, musíme toužit po tom, aby tomu tak bylo. Musíme žít tak, abychom byli hodni do chrámu vstoupit. Musíme dodržovat příkázání našeho Pána. Dokážeme-li žít podle vzoru našeho Mistra a bude-li pro nás Jeho učení a příklad tím nejvyšším vzorem, pak nám nebude připadat těžké být hodni návštěvy chrámu a být pevní a věrní ve všech oblastech života, neboť budeme oddáni jedinečnému posvátnému vzoru chování a víry. Ať budeme doma, nebo na tržišti, ať budeme školou povinní, nebo budeme mít školu už dávno za sebou, ať budeme jednat úplně o samotě, nebo společně s mnoha jinými lidmi, náš směr bude jasný a naše měřítká budou zjevná.

Schopnost stát si za svými zásadami a žít bezúhonně a s vírou podle vlastního přesvědčení – to je to, na čem skutečně záleží. Tato oddanost pravým zásadám – v osobním životě, doma, v rodině i kdekoli jinde, kde se setkáváme s druhými a ovlivňujeme je – tato oddanost je to, o co nás Bůh v konečném důsledku žádá. K ní je třeba se zavázat – celou duší, ze srdce a s věčným odhodláním se zavázat zásadám, o nichž víme, že jsou pravdivé v příkázáních, která nám Bůh dal. Budeme-li pravdiví a věrní Pánovým zásadám,

budeme vždy hodni vstupu do chrámu a Pán a Jeho svaté chrámy budou velkým symbolem toho, že jsme Jeho učedníci.⁵

Každý z nás se má snažit být hoden toho, aby obdržel chrámové doporučení.

Nejhlubší touhou mého srdce je, aby byl každý člen Církve hoden vstupu do chrámu. Pán by byl potěšen, kdyby byl každý dospělý člen hoden platného chrámového doporučení – a kdyby je měl. To, co musíme, a naopak co nesmíme dělat, abychom byli hodni chrámového doporučení, je právě to, co nám zajistí, abychom byli jako jednotlivci i jako rodiny šťastní.⁶

Nebeský Otec jasně vysvětlil, že ti, kteří do chrámu vstupují, musí být čistí a zbaveni hříchů světa. Řekl: „A nakolik lid můj postaví pro mne dům ve jménu Páně a nestrpí, aby do něj vešla jakákoli nečistá věc, aby nebyl poskvrněn, sláva má spočine na něm; ... Ale bude-li poskvrněn, já do něho nepříjdu a sláva má tam nebude; neboť já nebudu přicházeti do nesvatých chrámů.“ (NaS 97:15, 17.)

Mohlo by pro vás být zajímavé vědět, že kdysi každé chrámové doporučení podepisoval prezident Církve. To ukazuje, jakou váhu přikládali dřívější presidenti způsobilosti pro vstup do chrámu. V roce 1891 byla tato zodpovědnost dána biskupům a presidentům kůlů, kteří vám pokládají několik otázek ohledně vaší způsobilosti získat chrámové doporučení. Měli byste vědět, co se od vás očekává, abyste byli hodni chrámové doporučení získat.

Musíte věřit v Boha, Věčného Otce, a v Jeho Syna Ježíše Krista a v Ducha Svatého. Musíte věřit, že toto je Jejich posvátné a božské dílo. Povzbuzujeme vás, abyste se denně snažili posilovat své svědectví o Nebeském Otci a o Pánu Ježíši Kristu. Duch, kterého pocítujete, je Duch Svatý, který vám svědčí o tom, že Oni skutečně existují. Později, v chrámu, získáte skrze zjevená poučení a obřady další informace o Božstvu.

Musíte podporovat generální autority i místní autority Církve. Když při oznámení jmen vedoucích zvedáte ruku do pravého úhlu, projevujete tím to, že je budete podporovat v jejich zodpovědnostech i v radách, které vám udílají.

Biskupové a presidenti kůlů „vám pokládají několik otázek ohledně vaší způsobilosti získat chrámové doporučení“.

Toto není úkon, jímž těm, které Pán povolal předsedat, vzdáváme poctu. Jedná se spíše o uznání skutečnosti, že proroky, vidoucí a zjevovatele a další generální autority povolal Bůh. Je to závazek, že se budete řídit pokyny přicházejícími od předsedajících úředníků Církve. Podobně byste měli pociťovat oddanost i vůči biskupovi a presidentovi kůlu a ostatním vedoucím Církve. Nepodporování těch, kteří mají určitou pravomoc, je neslučitelné se službou v chrámu.

Abyste mohli vstoupit do svatého chrámu, musíte být morálně čistí. Zákon cudnosti požaduje, abyste neměli sexuální vztahy s nikým jiným kromě svého manžela či své manželky. Zvláště vás nabádáme, abyste se chránili před Satanovými svody, které poskvřňují vaši morální čistotu.

Musíte dbát na to, aby ve vztazích se členy vaší rodiny nebylo nic, co by bylo v rozporu s učením Církve. Zvláště vybízíme [mládež], aby byla poslušna [svých] rodičů ve spravedlivosti. Rodiče musí obezřele dbát na to, aby jejich vztahy se členy rodiny byly v souladu s učením evangelia a nikdy se v nich nevyskytovalo týrání či zneužívání nebo zanedbávání.

Abyste mohli vstoupit do chrámu, musíte být ve veškerém svém jednání s druhými čestní a poctiví. Jakožto Svatí posledních dnů máme posvátnou povinnost nikdy nebýt nečestní či nepoctiví. Když tuto smlouvu porušujeme, ohrožuje to naši základní bezúhonnost.

Abyste byli hodni získat chrámové doporučení, máte se snažit konat své povinnosti v Církvi a navštěvovat shromáždění svátosti a kněžská i další shromáždění. Musíte se také snažit být poslušni pravidel, zákonů a přikázání evangelia. Naučte se ... přijímat povolání a další zodpovědnosti, které k vám přicházejí. Zapojte se aktivně ve svém sboru či odbočce a buďte jedni z těch, na které se mohou vedoucí spolehnout.

Abyste mohli vstoupit do chrámu, musíte být plátcí plného desátka a žít podle Slova moudrosti. Tato dvě přikázání, jednoduchá svými pokyny, ale nesmírně důležitá pro náš duchovní růst, jsou pro potvrzení naší osobní způsobilosti zcela zásadní. Mnohaleté pozorování ukazuje, že ti, kteří věrně platí desátek a zachovávají Slovo moudrosti, jsou obvykle věrní i ve všech ostatních záležitostech týkajících se vstupu do svatého chrámu.

Tyto záležitosti nelze brát na lehkou váhu. Jakmile jsme shledáni způsobilými do chrámu vstoupit, vykonáváme tam ty nejposvátnější obřady, které lze vůbec někde na zemi vykonat. Tyto obřady se týkají věcí spojených s věčností.⁷

3

Vykonávání chrámové práce přináší velká požehnání jedincům i rodinám.

Jak je úžasné, že máme tu výsadu dojít si do chrámu pro vlastní požehnání! Poté, co si do chrámu přijdeme pro vlastní požehnání, jak nádhernou výsadou je pracovat pro ty, kteří nás předešli! Z tohoto pohledu je chrámová práce prací nesobeckou. Kdykoli však vykonáváme chrámovou práci pro druhé, vrací se požehnání i nám samotným. Proto by pro nás nemělo být překvapením, že Pán si přeje, aby Jeho lid byl lidem motivovaným chrámem. ...

... Máme ho navštěvovat nejen kvůli svým zemřelým předkům, ale také kvůli osobním požehnáním plynoucím z chrámového uctívání, pro posvěcení a bezpečí, které lze v těchto posvěcených a zasvěcených zdech získat. Když navštěvujeme chrám, získáváme

bohatší a hlubší porozumění účelu života a významu smírné oběti Pána Ježíše Krista. Učiňme chrám, společně s chrámovým uctíváním, chrámovými smlouvami a chrámovým sňatkem, svým nejvyšším pozemským cílem a vrcholným zážitkem smrtelného života.⁸

Naše návštěvy chrámu mají několik důvodů – jednáme v souladu s Pánovými pokyny vykonat obřady pro sebe, žehnáme své rodině skrze pečeticí obřady a sdílíme svá požehnání s ostatními tím, že za ně děláme to, co pro sebe sami udělat nemohou. Kromě tohoto všeho pozvedáme své myšlenky, přibližujeme se k Pánu, ctíme kněžství a prohlubujeme duchovnost svého života.⁹

Když navštívujeme chrám, získáváme osobní požehnání. Když starší John A. Widtsoe mluvil o tom, jak je náš život skrze návštěvy chrámu požehnan, řekl:

„Chrámová práce ... poskytuje skvělou příležitost k tomu, abychom udržovali naživu své duchovní znalosti a sílu. ... Ve svatých chrámech se před námi prostírá mocná perspektiva věčnosti, vidíme čas od jeho nekonečného počátku až k jeho nekonečnému konci; a odvíjí se před námi drama věčného života. Pak vidím jasněji své místo uprostřed vesmíru, své místo mezi záměry Božími; jsem lépe schopen umístit sám sebe tam, kam patřím, a jsem schopen lépe ocenit a zvážit, oddělit a zorganizovat běžné, obyčejné povinnosti, které v životě mám, tak, aby mě záležitosti malého významu netížily, ani mě nepřipravily o představu toho důležitějšího, co nám Bůh dává.“ (Conference Report, Apr. 1922, str. 97–98.)¹⁰

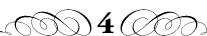
Zamyslete se nad vznešenými naukami v oné významné zasvěcovací modlitbě ohledně chrámu Kirtland, v modlitbě, o níž Prorok Joseph Smith řekl, že mu byla dána ve zjevení. Je to modlitba, která nadále žehná nám jako jednotlivcům, nám jako rodinám i nám jako členům díky moci kněžství, kterou nám Pán dal, abychom ji používali v Jeho svatých chrámech.

„A nyní, Svätý Otče,“ naléhavě žádal Prorok Joseph Smith, „prosíme tě, abys pomohl nám, lidu svému, milostí svou, ... [abychom] mohli být v očích tvých shledáni hodnými získati splnění příslibů, jež jsi nám, lidu svému, učinil ve zjeveních nám daných;

Aby sláva tvá mohla spočinouti na lidu tvém. ...

A my tě prosíme, Svatý Otče, aby služebníci tvoji mohli vyjít z tohoto domu ozbrojeni mocí tvou a aby jméno tvé mohlo být na nich a sláva tvá byla kolem nich a andělé tvoji o ně pečovali.“ [NaS 109:10–12, 22.]¹¹

Navštěvování chrámu přináší duchovnost. Je to jeden z nejvybranějších programů na rozvíjení duchovnosti, který v Církvi máme. Díky němu se srdce dětí obrací k jejich otcům a srdce otců k jejich dětem. (Malachiáš 4:6.) To podporuje rodinnou soudržnost a jednotu.¹²

Pospěšme do chrámu.

Sdílejme se svými dětmi duchovní pocity, které v chrámu máme. A učme je s větší naléhavostí a pro ně přijatelnějším způsobem tomu, co je vhodné sdílet o účelech domu Páně. Mějte doma obrázek chrámu, aby ho vaše děti měly na očích. Učte je o účelech domu Páně. Necht' již od svého raného mládí plánují, že tam půjdou a že zůstanou tohoto požehnání hodny. Připravujme každého misionáře, aby šel do chrámu způsobem a aby pro něj tento zážitek byl ještě významnější událostí než obdržení povolání na misi. Plánujme pro své děti uzavření sňatku v domě Páně, učme je o tom a naléhavě je o to žádejme. Potvrzujme ještě důrazněji než kdy dříve, že opravdu záleží na tom, kde uzavíráte sňatek a jakou pravomocí jste prohlášeni za manžela a manželku.¹³

Pána těší, když jsou mladí lidé hodni jít do chrámu a vykonávat tam zástupné křty za ty, kteří neměli v životě možnost nechat se pokřtít. Pána těší, když jsme hodni jít do chrámu, abychom tam s Ním uzavřeli své vlastní smlouvy a byli zpečetěni jako manželé a jako rodina. A Pána těší, když chodíme do chrámu a jsme hodni vykonávat tytéž spásné obřady i za zemřelé, z nichž mnozí dychtivě čekají na to, až za ně budou tyto obřady vykonány.¹⁴

Pokud jde o ty, kteří dosud neobdrželi chrámová požehnání nebo kteří nemají platné chrámové doporučení – dovolte mi, abych vás s pokorou a láskou povzbudil, abyste se snažili dospět ke dni, kdy budete moci vstoupit do domu Páně. Pán těm, kteří věrně dodržují své smlouvy, slíbil: „Bude-li lid můj poslouchati hlas můj a hlas služebníků mých, jež jsem určil, aby vedli lid můj, vizte, vpravdě

pravím vám, nepohne se z místa svého.“ (NaS 124:45.) ... Slibuji vám, že když budete pravidelně navštěvovat chrám, vaše osobní duchovnost, vztah s manželem či s manželkou i vaše rodinné vztahy budou požehnány a posíleny.¹⁵

Budme lidem, jenž navštěvuje a miluje chrámy. Pospěšme do chrámu tak často, jak nám to čas, prostředky a osobní okolnosti dovolují. Navštěvujme ho nejen kvůli svým zemřelým předkům, ale také kvůli osobním požehnáním plynoucím z chrámového uctívání, pro posvěcení a bezpečí, které lze v těchto posvěcených a zasvěcených zdech získat. Chrám je místem krásy, je to místo zjevení, je to místo pokoje. Je to dům Páně. Je svatý Pánu. A má být svatý i nám.¹⁶

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Přemítejte o učení presidenta Huntera v 1. oddíle. Jak můžeme „z chrámu Páně [učinit] veliký symbol svého členství“?
- Projděte si požadavky pro získání chrámového doporučení, které jsou uvedeny ve 2. oddíle. Jak dodržování těchto požadavků žehná vám osobně i vaší rodině? Proč se musíme snažit být „čistí a zbaveni hříchů světa“, když vstupujeme do chrámu?
- Projděte si učení presidenta Huntera týkající se požehnání plynoucích z vykonávání chrámové práce. (Viz 3. oddíl.) Jak účast na chrámových obřadech žehná vám osobně a vaší rodině? Jak můžete čerpat větší užitek z požehnání plynoucích z chrámu? Můžete se podělit o zážitek, kdy jste v chrámu pocítili duchovní posilu nebo vedení? Pokud jste ještě v chrámu nebyli, přemítejte o tom, co můžete dělat, abyste se na přijetí tohoto požehnání připravili.
- Jak můžeme dětem a mládeži pomáhat učit se o chrámech a vypěstovat si k nim lásku? (Viz 4. oddíl.) Jak můžeme dětem a mládeži pomáhat vypěstovat si touhu uzavřít sňatek v domě Páně? Proč je důležité chodit do chrámu „tak často, jak nám to čas, prostředky a osobní okolnosti dovolují“?

Související verše z písem

Žalm 55:15; Izaiáš 2:2–3; NaS 97:12–17; 110:6–10; 124:39–41; 138:53–54; Průvodce k písmům, „Chrám, dům Páně“

Pomůcka k výuce

„Lekce bude často obsahovat více učební látky, než kolik jí budete schopni probrat v čase, který máte k dispozici. V takových případech máte vybrat učební látku, která těm, které učíte, pomůže nejvíce.“
(*Učení – není většího povolání* [1999], 98.)

Odkazy

1. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 135.
2. Viz Jay M. Todd, „President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church“, *Ensign*, July 1994, 4–5.
3. „The Temple of Nauvoo“, *Ensign*, Sept. 1994, 62–63.
4. Text zasvěcovací modlitby chrámu Bountiful v Utahu, „Magnificent Edifice‘ Consecrated to [the] Lord“, *Church News*, Jan. 14, 1995, 4.
5. „The Great Symbol of Our Membership“, *Ensign*, Oct. 1994, 2, 5.
6. „Exceeding Great and Precious Promises“, *Ensign*, Nov. 1994, 8.
7. „Your Temple Recommend“, *New Era*, Apr. 1995, 6–9.
8. „A Temple-Motivated People“, *Ensign*, Feb. 1995, 5.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 240.
10. „We Have a Work to Do“, *Ensign*, Mar. 1995, 65.
11. „The Great Symbol of Our Membership“, 4.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 239–240.
13. „A Temple-Motivated People“, 5.
14. „The Great Symbol of Our Membership“, 5.
15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 240–241.
16. „The Great Symbol of Our Membership“, 5.

Urychlování práce na rodinné historii a chrámové práce

„Pokud své nejlepší úsilí vynaložíme na dodržování příkázání bádat v rodinné historii a vykonávat chrámovou práci, Pán nás bude zajisté podporovat.“

Ze života Howarda W. Huntera

Rodinná historie byla srdci presidenta Howarda W. Huntera vždy blízká. Již od mládí s velkým zájmem naslouchal příběhům o svých předcích. Když byl starší, věnoval hodně času bádání ve své rodinné historii.¹ Když byl v roce 1972 při plnění církevních úkolů v Evropě, navštívil společně s manželkou Claire Dánsko, kde kdysi žili jeho předkové. V jedné vesnici našli kostel, kde byl pokřtěn pradědeček presidenta Huntera, který se jmenoval Rasmussen, a kam jeho předkové chodili na bohoslužby. Tento zážitek prohloubil vděčnost presidenta Huntera za jeho předky z matčiny strany. Podobně navštívil i místa v Norsku a ve Skotsku, kde kdysi žili ostatní jeho předkové.²

Richard, syn presidenta Huntera, vzpomínal na to, jakou lásku jeho otec choval k rodinné historii:

„Celý svůj život byl zaníceným badatelem. Často si brával volno z právnické praxe, aby mohl zajet do veřejné knihovny v Los Angeles a bádat tam v rozsáhlém genealogickém oddělení. Své bádání, rodinné skupinové záznamy, přehledy rodokmenu a vyprávění osobně zapisoval do záznamových knih.“

Občas jsem s ním cestoval na konference, kde měl různé církevní zodpovědnosti. Dal vždy několik záznamných knih do kufru automobilu a po konferenci kůlu obvykle řekl: ‚Pojďme se na pár minut zastavit u [tohoto] bratrance nebo u [této] sestřenice. Potřeboval bych ověřit několik dat.‘ A tak jsme jeli k [onomu] bratraci nebo

*Rodiče Howarda W. Huntera: John William (Will)
Hunter a Nellie Marie Rasmussen Hunterová*

k [oné] sestřenici. Vzal pak z kufru knihy a za chvíli již byl jídelní stůl pokrytý rodinnými skupinovými záznamy.

Pokud se některý člen rodiny chtěl ujistit, že má pro účely svého vlastního bádání správné informace, vždy zavolal nebo napsal tatínkovi, aby dané skutečnosti ověřil, protože věděl, že on je bude mít správně. Práce, kterou vykonal, byla fenomenální.“³

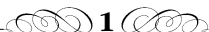
Když prezident Hunter sloužil v Kvoru Dvanácti, navštívili ho jednou domácí učitelé a sdělili mu: „Chtěli jsme vám ukázat své rodinné skupinové záznamy, které jsme připravili. ... Nemáme dnes večer čas na to, abychom si prohlédli ty vaše, ale až přijdeme příště, rádi bychom se na ně podívali.“

„To mě docela zaujalo,“ řekl prezident Hunter. „Celý měsíc jsem se na příští návštěvu domácích učitelů připravoval.“⁴

V letech 1964 až 1972 předsedal Howard W. Hunter Genealogické společnosti Utahu. (Viz strany 18–19.) V roce 1994, na setkání pořádaném na jeho počest a při příležitosti 100. výročí založení Genealogické společnosti, prezident Hunter řekl:

„V předvečer svých osmdesátých sedmých narozenin se s úžasem dívám na tapiserii utkanou Pánem v rámci podporování chrámové práce a práce na rodinné historii. Když jsem byl prezidentem Genealogické společnosti Utahu, měli jsme vizi toho, jak se toto dílo bude ubírat mocně kupředu. Nyní jsme svědky něčeho vznešeného, co probíhá po celém světě. Evangelium se ubírá kupředu, aby zahrnulo každý národ, pokolení, jazyk a lid. Chrámy se nacházejí po celém světě a duch Eliášův se dotýká srdce mnohých členů, kteří pracují na rodinné historii a vykonávají chrámové obřady nevídaným tempem.“⁵

Učení Howarda W. Huntera

Chrámy se budují kvůli vykonávání obřadů, které jsou nezbytné pro spasení a oslavení Božích dětí.

Chrámy jsou posvátné kvůli onomu nanejvýš blízkému společenství mezi Pánem a těmi, kteří přijímají ty nejvyšší a nejposvátnější obřady svatého kněžství. Právě v chrámu se věci pozemské spojují s věcmi nebeskými. ... Velká rodina Boží bude spojena skrze spásné

obřady evangelia. Účelem chrámů je vykonávání zástupné práce za mrtvé a obřadů pro žijící.⁶

Evangelium hlásané světu Svatými posledních dnů je evangelium Ježíše Krista, které bylo znovuzříženo na zemi v této dispensaci a je určeno pro vykoupení celého lidstva. Sám Pán zjevil, co je pro spasení a oslavení Jeho dětí nezbytné. A jednou z těchto nezbytností je i to, aby byly stavěny chrámy pro vykonávání obřadů, které nelze vykonat nikde jinde.

Když toto vysvětlujeme lidem z různých koutů světa, kteří se přicházejí podívat na naše chrámy, nejčastěji se ptají: Co je to za obřady, které se v chrámech vykonávají?

Křest za mrtvé

Odpovídáme tím, že často nejprve vysvětlujeme obřad známý jako křest za mrtvé. Jsme si vědomi toho, že mnozí křesťané věří, že v okamžiku smrti je naše postavení před Pánem rozhodnuto na celou věčnost, neboť což Kristus neřekl Nikodémovi: „Amen, amen pravím tobě: Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůž vjíti do království Božího“ (Jan 3:5)? Avšak víme, že mnozí lidé zemřeli bez obřadu křtu, a tak by, podle Kristových slov pronesených k Nikodémovi, byli vyloučeni ze vstupu do království Božího. To vyvolává otázku – je Bůh spravedlný?

Odpověď zní, že Bůh samozřejmě spravedlný je. Je zjevné, že Spasitelova slova pronesená k Nikodémovi předpokládají, že křty lze vykonat i pro ty, kteří již zemřeli a kteří pokřtěni nebyli. Proroci posledních dnů nám říkají, že křest je pozemský obřad, který lze vykonat jen žijícím člověkem. Jak mohou být tedy pokřtěni ti, kteří jsou mrtví, jestliže tento obřad mohou vykonávat jen žijící? Toto bylo tématem dopisu apoštola Pavla Korintským, když vznesl tuto otázku:

„Sic jinak co činí ti, kteříž se křtí za mrtvé? Jestližeť jistotně nevstávají mrtví z mrtvých, i proč se křtí za mrtvé?“ (1. Kor. 15:29.)⁷

Zdá se rozumné, aby lidé, kteří žili na zemi a zemřeli bez možnosti přijmout křest, byli této možnosti na celou věčnost zbaveni? Je snad něco nerozumného na tom, když žijící vykonávají křty za mrtvé? Asi tím největším příkladem zástupné práce za mrtvé je sám Mistr. Obětoval svůj život v zástupném Usmíření, aby všichni ti, kteří

umírají, mohli znovu žít a měli život věčný. Vykonal pro nás to, co bychom sami nedokázali. Podobně můžeme i my vykonávat obřady za ty, kteří neměli příležitost přijmout je během [svého] života.⁸

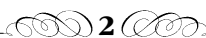
Obdarování

Obdarování je dalším obřadem, který se v našich chrámech vykonává. Sestává ze dvou částí: první částí je řada pokynů a druhou částí jsou sliby neboli smlouvy, které člověk přijímající obdarování uzavírá – sliby žít spravedlivě a v souladu s požadavky evangelia Ježíše Krista. Obdarování je obřadem skýtajícím velká požehnání Svatým – žijícím i zesnulým. A tedy je to také obřad, který vykonávají žijící v zastoupení za zesnulé jedince; vykonává se za ty, za něž byl již křest vykonán.

Celestiální sňatek

Dalším chrámovým obřadem je celestiální sňatek, kdy je manželka připečetěna k manželovi a manžel připečetěn k manželce na věčnost. Samozřejmě víme, že občanský sňatek končí smrtí; ale věčná manželství, která se uzavírají v chrámech, mohou trvat na věky. Děti, které se narodí manželovi a manželce po uzavření věčného sňatku, jsou automaticky připečetěny k rodičům na věčnost. Pokud se děti narodí předtím, než je manželka připečetěna k manželovi, existuje chrámový pečetící obřad, který může tyto děti připečetit k jejich rodičům na věčnost, a tímtéž způsobem mohou být děti připečetěny zástupně k rodičům, kteří již zemřeli. ...

Všechny tyto kněžské obřady jsou pro spasení a oslavení dětí našeho Otce v nebi nezbytné.⁹

Cílem práce na rodinné historii je umožnit, aby chrámová požehnání byla dostupná všem lidem.

My, na této straně závoje, máme dozajista za úkol vykonat velké dílo. ... Budování chrámů má nesmírný význam pro nás i pro lidstvo, a naše zodpovědnost je jasně daná. Musíme přijmout kněžské chrámové obřady nezbytné pro naše vlastní oslavení; poté musíme tuto nezbytnou práci vykonávat pro ty, kteří neměli příležitost přijmout evangelium za svého života. Vykonávání práce pro druhé sestává ze dvou kroků: prvním je vyhledat předky skrze bádání v rodinné

„Vskutku neexistuje žádná jiná práce, jež by se rovnala té, která se vykonává v chrámu.“

historii; a druhým je dát jim skrze vykonání chrámových obřadů tutéž příležitost, jež náleží žijícím.

Je však mnoho členů Církve, jejichž přístup do chrámu je omezený. Dělají to nejlepší, co mohou. Věnují se bádání v rodinné historii, a chrámové obřady za ně vykonávají jiní. A naopak, někteří členové vykonávají práci v chrámu, ale nevěnují se bádání v rodinné historii na vlastní rodové linii. Přestože vykonávají božskou službu a pomáhají druhým, přicházejí o požehnání, neboť nevyhledávají vlastní zesnulé příbuzné, jak jsou k tomu božsky vedeni proroky posledních dnů.

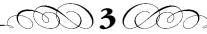
Vzpomínám si na jeden zážitek před několika lety, který je obdobou této situace. Na konci jednoho postního a svědeckého shromáždění biskup poznamenal: „Když jsme dnes naslouchali svědectvím, která jsme si vzájemně vydávali, byl to pro nás duchovní zážitek. Je tomu tak proto, že než jsme přišli, postili jsme se – v souladu se zákonem Páně. Ale nezapomeňme, že tento zákon se skládá ze dvou částí – že se postíme tím, že vynecháme jídlo a pití, a tím, že to, co takto ušetříme, věnujeme do biskupovy zásobárny ku prospěchu

těch, kteří v životě nemají takové štěstí.“ A pak dodal: „Doufám, že nikdo z nás dnes neodejde jen s polovinou požehnání.“

Zjistil jsem, že ti, kteří se věnují bádání v rodinné historii a poté vykonávají chrámové obřady za ty, jejichž jména našli, poznají hlubší radost díky tomu, že obdrží obě poloviny tohoto požehnání.

Mrtví navíc dychtivě čekají na to, až Svatí posledních dnů vyhledají jejich jméno a poté půjdou do chrámu, aby za ně vykonali obřady, aby tak mohli být vysvobozeni z vězení v duchovním světě. Každý z nás by měl v této velkolepé práci lásky nacházet radost.¹⁰

Cílem práce na rodinné historii je umožnit, aby chrámová požehnání byla dostupná všem lidem, žijícím i mrtvým. Když navštívíme chrám a vykonáváme práci za mrtvé, zažíváme hlubší pocit spřízněnosti s Bohem a lépe chápeme Jeho plán pro spasení lidské rasy. Učíme se mít rádi svého bližního tak, jako máme rádi sebe. Vskutku neexistuje žádná jiná práce, jež by se rovnala té, která se vykonává v chrámu.¹¹

Kěž jsme stateční v urychlování práce na své rodinné historii a práce chrámové.

Když v chrámu vykonáváme práci za ty, kteří již odešli, připomínáme si tím inspirované rady presidenta Josepha F. Smitha, který prohlásil: „Skrze naše úsilí v jejich prospěch z nich spadnou okovy poroby a temnota, která je obklopuje, se rozptýlí, aby na ně mohlo svítit světlo, a oni v duchovním světě uslyší o práci, jež za ně byla vykonána jejich dětmi zde, a budou se radovat.“ [Conference Report, Oct. 1916, 6.]¹²

Tato posvátná práce [práce na rodinné historii a chrámová práce] zaujímá v srdci a v mysli členů Prvního předsednictva a Kvora Dvanácti význačné místo. Mluvím za všechny Bratří, když děkuji těm, kteří hodnotně přispívají tím, že oněm lidem za závojem poskytují spásné obřady. ... Jsme vděční za armádu dobrovolníků, kteří po celém světě nesou toto mocné dílo kupředu. Děkuji vám všem za to, co tak dobře děláte.

Prorok Joseph Smith řekl: „Tou největší zodpovědností, kterou nám Bůh na tomto světě uložil, je vyhledávat své mrtvé.“ [Učení

presidentů Církve: Joseph Smith (2008), 471.] Rovněž prohlásil: ... „Ti Svatí, kteří tuto práci, jež je vykonávána v zájmu zesnulých příbuzných, zanedbávají, tím riskují své vlastní spasení.“ [*Učení presidentů Církve: Joseph Smith*, 467–468.]

President Brigham Young takto zachytil tutéž vizi tohoto důležitého zjevení: „Máme na starost práci, která je ve své sféře důležitá tak, jako byla ve své sféře důležitá i práce Spasitelova. Naši otcové nemohou být učiněni dokonalými bez nás; my nemůžeme být učiněni dokonalými bez nich. Vykonali své dílo a nyní spí. Nyní jsme my povoláni vykonat to naše; které bude tím největším dílem, které kdy člověk na zemi vykonal.“ (*Discourses of Brigham Young*, sel. John A. Widtsoe, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1941, str. 406.)

Každý prorok, který vedl tuto církev ode dnů Josepha Smitha až do současnosti, opakoval tutéž vznešenou pravdu. Církev, vedena těmito pravdami, je již od počátku této dispensace zapojena do práce na spasení a oslavení pro všechny syny a dcery Boží, bez ohledu na to, kdy na zemi žili.

My, kteří žijeme v této době, jsme těmi, které Bůh ještě před naším narozením pověřil, abychom byli Jeho zástupci na zemi v této dispensaci. Jsme z domu Izraele. V našich rukou spočívá posvátná moc být spasiteli na hoře Sionu v těchto posledních dnech. [Viz Abdiáš 1:21.]

Pokud jde o chrámovou práci a práci na rodinné historii, mám jedno prvořadé poselství: tato práce se musí urychlit. Práce, která čeká na to, aby byla vykonána, je ohromná a vymyká se lidskému chápání. Vloni [v roce 1993] jsme vykonali zástupné chrámové obdarování pro asi pět a půl milionu lidí, ale během téhož roku jich zemřelo asi padesát milionů. To by mohlo naznačovat, že jsme toho v díle, které leží před námi, vykonali jen nepatrně málo, ale my nemůžeme myslet na nepatrnost. Pokud své nejlepší úsilí vynaložíme na dodržování příkázání bádat v rodinné historii a vykonávat chrámovou práci, Pán nás bude zajisté podporovat. Toto veliké chrámové dílo a vše, co ho podporuje, se musí rozrůstat. To je naprosto nevyhnutelné! ...

Milovaní bratři a sestry, kéž jsme stateční v urychlování práce na své rodinné historii a práci chrámové. Pán řekl: „Nechť práce

na chrámu mém a veškeré práce, které jsem vám určil, pokračují a neustávají; a necht' p'ile vaše a vytrvalost vaše a trpělivost a práce vaše jsou zdvojnásobeny, a neztratíte nikterak odměnu svou, praví Pán zástupů.“ (NaS 127:4.)

Povzbuzuji vás ve vašem úsilí těmito slovy Proroka Josepha Smitha: „Bratří, nepůjdeme dál v tak veliké věci? Jděte kupředu, a ne zpátky. Odvahu, bratří; a dál, dál k vítězství! Necht' se srdce vaše raduje a je nesmírně radostné. Necht' země propukne v zpěv. Necht' mrtví pronášejí chorály věčné chvály Králi Immanuelovi, jenž ustanovil, dříve než byl svět, to, co nám umožní vykoupiti je z vězení jejich; neboť věžňové půjdou svobodní.“ (NaS 128:22.)

Miluji toto dílo. Víím, že Pán zajistí vše, co je nutné k tomu, aby bylo vykonáno, pokud budeme oddaně konat svůj díl. Kéž Pán žehná každému z nás, zatímco přispíváme k tomuto velikému dílu, které musí být v naší době vykonáno.¹³

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Přemíítejte o první větě v 1. oddíle. Jak vám vykonávání obřadů v chrámu pomáhá přilnout těsněji k Bohu? Které informace v tomto oddíle by vám mohly pomoci vysvětlit účel chrámů někomu, kdo tomu nerozumí?
- Jaké máte zkušenosti se získáním obou polovin požehnání plynoucího z bádání v rodinné historii a z chrámové práce? (Viz 2. oddíl.) Jak můžeme do této důležité práce zapojit děti a další členy rodiny?
- Zatímco si budete procházet učení presidenta Huntera uvedené ve 3. oddíle, zamyslete se nad tím, jakou důležitost Pán na práci na rodinné historii a na chrámovou práci klade. Jak se práce na rodinné historii a chrámová práce v dnešní době urychluje? Jak se do této práce můžeme více zapojit?

Související verše z písem

Izaiáš 42:6–7; Malachiáš 4:5–6; 1. Petrova 3:18–20; 4:6; NaS 2; 110:12–15; 124:28–30; 128:15–18; 138:57–59

Pomůcka ke studiu

Abyste dokázali vztahovat slova proroka na sebe, zamyslete se nad tím, jak se vás týká to, čemu učí. (Viz *Učení – není většího povolání* [1999], 184–185.) Během studia se zkuste zeptat sami sebe, jak vám dané učení může pomoci se starostmi, otázkami a těžkostmi, které v životě máte.

Odkazy

1. Viz Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 186.
2. Viz Francis M. Gibbons, *Howard W. Hunter: Man of Thought and Independence, Prophet of God* (2011), 16–18.
3. Nepublikovaný rukopis Richarda A. Huntera.
4. Knowles, *Howard W. Hunter*, 192.
5. „We Have a Work to Do“, *Ensign*, Mar. 1995, 64.
6. „The Great Symbol of Our Membership“, *Ensign*, Oct. 1994, 2.
7. „A Temple-Motivated People“, *Ensign*, Feb. 1995, 2.
8. „Elijah the Prophet“, *Ensign*, Dec. 1971, 71.
9. „A Temple-Motivated People“, 2, 4.
10. „A Temple-Motivated People“, 4–5.
11. „We Have a Work to Do“, 65.
12. Text zasvěcovací modlitby chrámu Bountiful v Utahu, „Magnificent Edifice‘ Consecrated to [the] Lord“, *Church News*, Jan. 14, 1995, 4.
13. „We Have a Work to Do“, 64–65.

Svatost večeře Páně

„Když vzal [Ježíš] chléb a rozlámal ho a vzal kalich a požehnal ho, představil tím sám sebe jako toho pravého Beránka Božího, který poskytne duchovní výživu a věčné spasení.“

Ze života Howarda W. Huntera

Howarda W. Huntera vychovávala matka, která byla aktivní Svatou posledních dnů, a otec, který byl dobrým člověkem, ale tehdy nebyl členem žádné církve. Otec nebránil rodině v účasti v Církvi, dokonce s nimi občas navštívil shromáždění svátosti, ale nechtěl, aby byly jeho děti pokřtěny v osmi letech. Měl pocit, že by toto rozhodnutí měly učinit, až budou starší. Když bylo Howardovi 12 let, nemohl obdržet Aronovo kněžství a být vysvěcen jáhnem, protože dosud nebyl pokřtěn. I když se mohl účastnit různých akcí s mladými muži, byl velmi zklamaný z toho, že s nimi nemůže roznášet svátost.

„Seděl jsem na shromáždění svátosti s ostatními chlapci,“ vzpomínal. „Když nastala chvíle na roznášení svátosti, seděl jsem sklesle na svém místě. Cítil jsem se velmi opomíjen. Chtěl jsem roznášet svátost, ale nemohl jsem, protože jsem nebyl pokřtěn.“¹

Téměř pět měsíců po 12. narozeninách Howard přesvědčil otce, aby mu dovolil nechat se pokřtít. Krátce poté byl vysvěcen jáhnem. „Vzpomínám si, jak jsem poprvé roznášel svátost,“ řekl. „Byl jsem vyděšený, ale zároveň nadšený z této výsady. Po shromáždění mě biskup pochválil, jak jsem to dobře zvládl.“²

Když byl Howard W. Hunter povolán apoštolem, pravidelně se účastnil obřadu svátosti s ostatními generálními autoritami v chrámu Salt Lake. Starší David B. Haight, který sloužil se starším Hunterem v Kvoru Dvanácti, popsal, jak ho slyšel žehnat svátost:

„Přál bych si, aby chlapci z Aronova kněžství v celé Církvi měli tutéž možnost slyšet staršího Howarda W. Huntera žehnat svátost,

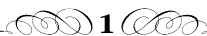
„To čiňte na mou památku.“ (Lukáš 22:19.)

jakou míváme v chrámu. Je to zvláštní svědek o Kristu. Když jsem mu naslouchal, jak prosí Nebeského Otce, aby svátost požehnal, vnímal jsem hlubokou duchovnost jeho duše. Každé slovo bylo proneseno jasně a smysluplně. Nepospíchal, nikam se nehnal. Byl mluvčím všech apoštolů a promlouval za ně k Nebeskému Otcí.“³

Tyto příběhy ilustrují uctivost, kterou president Hunter celý život choval k těmto posvátným symbolům Kristovy smírné oběti.

Jak dokládá učení uvedené v této kapitole, jedním ze způsobů, kterým se president Hunter snažil pomáhat členům Církve porozumět významu svátosti, bylo to, že vysvětloval spojitost mezi svátostí a starodávnou oslavou přesnic a opakoval záznam týkající se toho, jak Spasitel představil tento obřad během velikonočního jídla se svými učedníky.

Učení Howarda W. Huntera

Přesnice hlásají, že smrt nad námi nemá trvalou moc.

[Přesnice] jsou nejstarším židovským svátkem, který oslavuje událost ještě před obdržení starobylého Mojžíšova zákona. Připomíná každé generaci návrat dětí Izraele do zaslíbené země a velké těžkosti v Egyptě, které tomu předcházely. Připomíná přechod lidu z poddanství a zajetí ke svobodě a vysvobození. Je to starozákonní slavnost jara, kdy se svět přírody probouzí k životu, k růstu a ke schopnosti přinášet úrodu.

Přesnice jsou spojeny s křesťanskou oslavou Velikonoc. ... Přesnice [a Velikonoce] svědčí o tom největším daru, který Bůh dal, a o oběti, která přitom byla přinesena. Oba tyto náboženské svátky hlásají, že smrt kolem nás „přejde“ a nebude nad námi mít trvalou moc a že hrob nebude mít vítězství.

Při osvobození dětí Izraele z Egypta sám Jehova promlouval k Mojžíšovi z hořícího keře na Sinaji řka:

„Zřetelně viděl jsem trápení lidu mého, kterýž jest v Egyptě; a křik jejich pro přisnost úředníků jeho slyšel jsem; nebo znám bolesti jeho. ...

Protož, nyní poď a pošli tě k Faraonovi; a vyvedeš lid můj, [dět] Izraelské z Egypta.“ (Ex. 3:7, 10.)

Vzhledem k tomu, že Faraó byl neústupný, bylo na Egypt sesláno mnoho ran, ale zatvrdilo „se srdce Faraonovo, a nepropustil [dětí] Izraelských“. (Ex. 9:35.)

V reakci na toto Faraonovo odmítnutí Pán pravil: „A pomře všechno prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného Faraonova, jenž se děti měl na stoličce jeho, až do prvorozeného [děvečky], kteráž jest při žernovu, i všechno prvorozené hovad.“ (Ex. 11:5.)

V rámci ochrany před tímto posledním a nejstrašnějším trestem, který byl na Egyptány uvalen, dal Pán Mojžíšovi pokyn, aby nařídil dětem Izraele, že každý muž má vzít beránka bez poskvrny.

„A vezmouce krve, pomaží obou veřejí a nade dveřmi u domů, v nichž jej jísti budou.

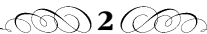
I budou jísti noci té maso pečené ohněm, s chleby přesnými; s bylinami hořkými jísti jej budou. ...

Takto jej pak jísti budete: Bedra svá přepásaná míti budete, obuv svou na nohách svých a hůl svou v ruce své, a jísti budete s chvátáním; [neboť toto jsou přesnice Hospodinovy]. ...

Když by pak řekli vám synové vaši: Jaká jest to služba vaše?

Tedy díte: [Toto je oběť přesnic Hospodinových], kterýž pominul domů [dětí] Izraelských v Egyptě.“ (Ex. 12:7–8, 11, 26–27.)

Izraelité poté, co unikli Faraonovi z dosahu a prvorozené Egyptanů stihla smrt, překročili nakonec Jordán. Je zaznamenáno, že děti Izraelské „v Galgala, slavily] velikunoc čtrnáctého dne toho měsíce u večer, na rovinách Jericha“. (Jozue 5:10.) A od té doby to takto probíhalo v židovských rodinách rok za rokem – i v rodině Jozefa a Marie a malého chlapce Ježíše.⁴

Spasitel během slavnosti na památku přesnic ustanovil obřad svátosti.

Jak objasňuje Janovo evangelium, svátky přesnic představovaly v Kristově působení ve smrtelnosti význačné mezníky. Ježíš při prvních přesnicích během svého veřejného působení oznámil své poslání tím, že očistil chrám, když z jeho portálů vyhnal směnárníky a prodavače zvířat. Při druhých přesnicích dal Ježíš najevo svou

moc zázrakem s bochníky a rybami. Kristus zde představil symboly, které později, v oné hořejší místnosti, získaly ještě hlubší význam. „Ját jsem ten chléb života,“ řekl. „Kdož přichází ke mně, nebude nikoli lačněti, a kdož věří ve mne, nebude žízni nikdy.“ (Jan 6:35.)

Samozřejmě, že právě svátek Jeho posledních přesnic byl naplněním této starodávné oslavy. Ježíš si během onoho posledního týdne svého působení ve smrtelnosti jasně uvědomoval, co budou tyto konkrétní přesnice pro Něj osobně znamenat. Ve vzduchu již bylo cítit, že dojde k něčemu nepříjemnému. Matouš zaznamenává:

„Když dokonal Ježíš řeči tyto všecky, řekl učedníkům svým:

Víte, že po dvou dnech velikanoc bude, a Syn člověka zrazen bude, aby byl ukřižován.“ (Mat. 26:1–2.)

Ježíš si byl plně vědom toho, co Ho čeká, a tak požádal Petra a Jana, aby připravili velikonoční pokrm. Řekl jim, aby se zeptali pána jednoho domu ve městě: „Kde jest síň, kdež budu jísti beránka s učedníky svými?“ (Lukáš 22:11.)

Osamělost spojená s Jeho narozením se v určitém smyslu odrážela i v osamělosti spojené s Jeho smrtí. Lišky měly svá doupata a ptáci svá hnízda, ale Syn Muže neměl, kde by hlavu složil – ať již při svém narození, či v posledních hodinách svého smrtelného života. [Viz Matouš 8:20.]

Nakonec byly přípravy na velikonoční pokrm v souladu s téměř patnáctisetletou tradicí dokončeny. Ježíš se se svými učedníky posadil a poté, co během této starodávné slavnosti pojedli obětního beránka, chléb a víno, je učil novému a svatějšímu významu tohoto starodávného požehnání od Boha.

Vzal jeden z placatých a kulatých bochníků nekvašeného chleba, požehnal ho a rozlámal na kousky, které rozdal apoštolům, řka: „To jest tělo mé, kteréž se za vás dává. To čiňte na mou památku.“ (Lukáš 22:19.)

Když byl naplněn pohár, vzal ho, vzdal díky a vyzval apoštoly, aby se z něj napili, řka: „Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi, kteráž se za vás vylévá.“ (Lukáš 22:20.) Pavel o tomto řekl: „Nebo kolikrátž byste koli jedli chléb tento a kalich tento pili, smrt Páně zvěstujete, dokudž nepřijde.“ (1. Kor. 11:26.)

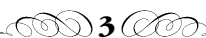
„Když vzal chléb a rozlámal ho a vzal kalich a požehnal ho, představit tím sám sebe jako toho pravého Beránka Božího.“

Chléb a víno, namísto zvířat a bylin, se měly stát symboly těla a krve onoho velikého Beránka – symboly, které měly být snědены a vypity uctivě a na Jeho věčnou památku.

Takto prostě, avšak působivě Spasitel ustanovil obřad, který je nyní znám jako svátost večeře Páně. Ježíš svým utrpením v Getsemanech, obětí na Kalvárii a vzkříšením ze zahradního hrobu naplnil dávný zákon a uvedl novou dispensaci založenou na vyšším a svatějším porozumění zákonu oběti. Po lidech se již nepožadovalo obětovat prvorozeného beránka ze svého stáda, protože Prvorozený Boha se sám nabídl jako „oběť nekonečná a věčná“.

Taková je velkolepost Usmíření a Vzkříšení – nejedná se jen o to smrt překonat, ale o dar věčného života skrze nekonečnou obět.⁵

Jak příznačné bylo, že během zachovávání této dávné smlouvy ochrany [velikonočního pokrmu] Ježíš ustanovil symboly nové smlouvy bezpečí – symboly vlastního těla a krve. Když vzal chléb a rozlámal ho a vzal kalich a požehnal ho, představil tím sám sebe jako toho *pravého* Beránka Božího, který poskytne duchovní výživu a věčné spasení.⁶

Naše účast na svátosti je příležitostí zhodnotit svůj život a obnovit své smlouvy.

Nedávno jsem ... [měl] tu výsadu navštívit shromáždění svátosti ve svém domovském sboru. ... Zatímco kněží připravovali svátost, dirigent nás vedl při zpěvu této písně:

*Bože, Otče, vyslyš nás,
dej nám svoji milost zas.
Svátost když přijímáme,
v lásce Tvé zůstáváme.*

[*Náboženské písně*, č. 100]

Kněz pak poklekl nad rozlámaným chlebem a modlil se: „Aby jej mohli jísti na památku těla tvého Syna a tobě dosvědčiti, ó Bože, Věčný Otče, že jsou ochotni vzíti na sebe jméno tvého Syna a vždy na něj pamatovati a zachovávatí jeho přikázání.“ (NaS 20:77.) Jáhnové se rozešli po kapli, aby roznesli rozlámaný chléb. Jeden z nich přišel k naší řadě a držel stříbrný podnos, zatímco jsem přijímal svátost. Poté jsem podnos podržel já, aby mohla svátost přijmout i sestra Hunterová, a ona ho podržela pro dalšího člověka vedle sebe. A tak podnos putoval řadou, přičemž každý posloužil tomu druhému a každému bylo poslouženo.

Myslel jsem na události, které se staly onoho večera téměř před dvěma tisíci lety, když byl Ježíš zrazen. ... Svátost večere Páně [byla] ustanovena, aby nahradila [zvířecí] oběti a aby byla připomínkou všem těm, kteří ji přijímají, že On za ně skutečně přinesl obět; a aby byla dodatečnou připomínkou smluv, které lidé uzavřeli, že

Ho budou následovat, dodržovat Jeho přikázání a budou věrní až do konce.

Když [jsem] o tom přemýšlel, na mysli mi vytanulo Pavlovo nabádání v jeho dopise adresovaném církvi v Korintu. Řekl: „Protož kdokoli jedl by chléb tento, a pil kalich Páně nehodně, vinen bude tělem a krví Páně.

Zkusíš tedy sám sebe člověk, a tak chléb ten jez, a z toho kalicha pí.

Nebo kdož jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, nerozsuzuje těla Páně.“ (1 Kor. 11:27–29.)

To mě znepokojilo. Položil jsem si tuto otázku: „Dávám Boha nade vše a dodržuji všechna Jeho přikázání?“ A pak přišlo zamyšlení a rozhodnutí. Uzavřít s Pánem smlouvu, že budu vždy dodržovat Jeho přikázání, je vážný závazek, a obnovovat tuto smlouvu přijímáním svátosti je stejně tak vážné. Ony posvátné okamžiky přemýšlení během roznášení svátosti mají velký význam. Jsou to okamžiky sebezpytování, zkoumání svého nitra, sebepoznávání – chvíle na to, abychom se zamysleli a učinili rozhodnutí.

V této chvíli již u stolu klečel druhý kněz a modlil se o to, aby všichni ti, kteří budou pít, „to mohli činiti na památku krve tvého Syna, která byla pro ně prolita; ... že na něj vždy pamatují, aby mohli mítí jeho Ducha, aby byl s nimi“. (NaS 20:79.)

Nastala poklidná meditace a ticho přerušil jen hlásek nemluvněte, které k sobě matka rychle přitiskla. Cokoli, co narušuje ticho během tohoto posvátného obřadu, se zdá být nemístné; ale hlásek malého dítěte Pána dozajista neuráží. I Jeho, na začátku smrtelného života, který započal v Betlémě a skončil na kříži na Kalvárii, chovala v náručí láskyplná matka.

Mladí muži dokončili roznášení svátosti. Poté následovala slova povzbuzení a ponaučení, závěrečná píseň a modlitba; a posvátné chvíle „bez světských starostí“ dospěly ke konci. [Viz „Modlitba v skrytu“, *Náboženské písně*, č. 84.] Cestou domů ... mě napadla tato myšlenka: Jak úžasné by bylo, kdyby všichni lidé rozuměli účelu křtu a byli ochotni ho přijmout; kdyby měli touhu dodržovat smlouvy uzavřené při tomto obřadu, že budou sloužit Pánu a žít podle Jeho přikázání; a kdyby navíc měli touhu přijímat svátost během sabatního dne, aby tyto smlouvy, že Mu budou sloužit a budou věrní až do konce, obnovovali! ...

Díky tomu, že jsem se zúčastnil shromáždění svátosti a přijal jsem svátost, měl tento den větší smysl a já jsem měl pocit, že jsem lépe pochopil, proč Pán řekl: „A aby ses mohl plněji uchováti neposkvrněným od světa, půjdeš do domu modlitby a budeš přinášeti svátosti své v můj svatý den;

Neboť vpravdě toto je den určený ti k tomu, aby sis odpočinul od prací svých a projevil oddanost svou Nejvyššímu.“ (NaS 59:9–10.)⁷

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Projděte si učení presidenta Huntera týkající se přesnic v dávném Izraeli. (Viz 1. oddíl.) Čemu se můžeme z přesnic naučit? Jak jsou přesnice spojeny s oslavou Velikonoc?
- Projděte si vyprávění presidenta Huntera o tom, jak Spasitel ustanovil svátost. (Viz 2. oddíl.) Proč je tato událost pro vás významná? V jakém smyslu je pro nás svátost smlouvou „bezpečí“?
- Co vás zaujalo na vyprávění presidenta Huntera o přijímání svátosti, jak je to uvedeno ve 3. oddíle? Čemu se z jeho vyprávění můžeme naučit, aby pro nás měla svátost větší význam? Jak přijímání svátosti žehná vašemu životu?

Související verše z písem

1. Korintským 5:7–8; 11:23–29; 3. Nefi 18:3–14; 20:8–9; Moroni 6:5–6; NaS 20:75–79; 27:1–2

Pomůcka k výuce

„Když učíme evangelium, máme pokorně uznat, že tím pravým učitelem je Duch Svatý. Naší výsadou je sloužit jako nástroj, jehož prostřednictvím může Duch Svatý učit, svědčit, utěšovat a inspirovat.“ (*Učení – není většího povolání* [1999], 41.)

Odkazy

1. Gerry Avant, „Elder Hunter – Packed Away Musician’s Career for Marriage“, *Church News*, May 19, 1985, 4.
2. J. M. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, *Church News*, Nov. 16, 1974, 4.
3. David B. Haight, „The Sacrament“, *Ensign*, May 1983, 13.
4. „Christ, Our Passover“, *Ensign*, May 1985, 17–18.
5. „Christ, Our Passover“, 18–19.
6. „His Final Hours“, *Ensign*, May 1974, 18.
7. „Thoughts on the Sacrament“, *Ensign*, May 1977, 24–25.

„V chrámu přijímáme ten nejvyšší obřad, který je mužům a ženám dostupný – pečetění manžela a manželky na věčnost.“

Manželství – věčné partnerství

„Nejdůležitější partnerství v životě spočívá v manželství – v onom vztahu, který má trvalý a věčný význam.“

Ze života Howarda W. Huntera

Když bylo Howardu W. Hunterovi 20 let, seznámil se na církevním tanečním večeru v kalifornském Los Angeles s Claire Jeffsovou, která tam byla na schůzce s jedním z jeho přátel. Po tanečním večeru šlo několik mladých dospělých k moři brouzdat se v příboji. Howard ztratil vázanku a Claire se nabídla, že půjde po pláži s ním a pomůže mu ji najít. Howard později řekl: „Když jsme pak příště někam šli, já jsem vzal Claire, a [můj přítel] vzal někoho jiného.“¹

Následujícího roku spolu začali chodit a jednoho večera na jaře, téměř po třech letech od svého seznámení, vzal Howard Claire na krásnou vyhlídku nad oceánem. „[Dívali jsme se], jak se za svitu úplňku valí vlny Tichého oceánu a tříští se o skály,“ napsal. Toho večera Howard požádal Claire o ruku a ona souhlasila. „Povídali jsme si o společných plánech,“ řekl, „[a] onoho večera jsme učinili mnoho rozhodnutí a důležitých předsevzetí týkajících se našeho života.“²

Howard a Claire byli oddáni 10. června 1931 v chrámu Salt Lake. Během následujících 52 let se jejich vzájemná láska prohlubovala, zatímco vychovávali své syny, sloužili v Církvi a čelili s vírou různým obtížím.

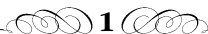
Jejich šťastné manželství bylo pro členy jejich rodiny zjevné. Robert Hunter, jejich nejstarší vnuk, řekl: „Když myslím na dědečka Huntera, tak mě více než cokoli jiného napadá příklad milujícího manžela. ... Skutečně jste mezi těmito dvěma lidmi mohli vnímat láskyplné pouto.“³

Láska, kterou president Hunter choval k manželce, byla zvláště patrná v tom, jak o ni pečoval v poslední dekádě jejího života, když zápolila s vážnými zdravotními problémy. Když Claire 9. října 1983 zemřela, byla to pro presidenta Huntera „zdrucující rána“.⁴ Napsal, že když v den jejího úmrtí přijel domů, „dům [mu] připadal chladný, a když ... jím procházel, všechno [mu] ji připomínalo“.⁵

Po téměř sedmi letech samoty se president Hunter v dubnu 1990 oženil s Inis Stantonovou. Obřad vykonal president Gordon B. Hinkley v chrámu Salt Lake. Inis byla pro presidenta Huntera během jeho služby v povolání presidenta Kvora Dvanácti a presidenta Církve zdrojem velké útěchy a posily. Doprovázela ho na mnoha cestách, při nichž se setkával se Svatými po celém světě.

Starší James E. Faust z Kvora Dvanácti mluvil o tom, jakým pozeznáním Inis pro presidenta Huntera byla: „Po smrti [Claire] se několik let cítil osaměle, dokud se neoženil s Inis. Společně mají mnoho radostných vzpomínek a zážitků.“ Poté promluvil k sestře Hunterové a řekl: „Nelze ani vyjádřit, jak jsme vám, Inis, vděčni za to, že jste jeho společníci, a za vaši láskyplnou a oddanou péči, kterou mu věnujete. Vnesla jste mu do očí jiskru a radost do těchto vrcholných let jeho života a jeho duchovní služby.“⁶

Učení Howarda W. Huntera

Manželství mezi mužem a ženou je ustanoveno Bohem a má být věčné.

Pán pro nás manželství definoval. Řekl: „Protož opustí člověk otce i matku, a připojí se k manželce své, i budou dva jedno tělo.“ (Matouš 19:5).⁷

Nejdůležitější partnerství v životě spočívá v manželství – v onom vztahu, který má trvalý a věčný význam.⁸

Muž, který je nositelem kněžství, díky znalosti plánu spasení, která je pro něj základem, pohlíží na manželství jako na posvátnou výsadu a povinnost. Není dobré, aby muž či žena byli samotní. Muž není bez ženy úplný. Ani jeden bez druhého nemohou naplnit míru svého stvoření. (Viz 1. Kor. 11:11; Mojžíš 3:18.) Manželství mezi mužem a ženou je ustanoveno Bohem. (Viz NaS 49:15–17.) Jedině

skrze novou a věčnou smlouvu manželství mohou dosáhnout plnosti věčných požehnání. (Viz NaS 131:1–4; 132:15–19.)⁹

O manželství se často mluví jako o partnerství s Bohem. Toto není jen řečnický obrat. Pokud toto partnerství zůstává pevné a aktivní, muž a žena budou milovat jeden druhého tak, jako milují Boha, a do jejich domova vstoupí vlídnost a náklonnost, která přinese věčný úspěch.¹⁰

První obřad sňatku vykonal Pán. Byl to sňatek věčný, protože když k tomuto obřadu došlo, neexistovalo nic takového jako čas. Obřad byl vykonán pro dvojici lidí, kteří tehdy nebyli podrobeni smrti; a tak za těchto okolností tento vztah neměl nikdy skončit. Po Pádu byli naši první rodiče vyhnáni ze zahrady. Poté byli podrobeni smrti, ale bylo jim slíbeno vzkříšení. Nikdy nebylo řečeno, že jejich věčné manželství má dospět ke konci.¹¹

V chrámu přijímáme ten nejvyšší obřad, který je mužům a ženám dostupný – pečetění manžela a manželky na věčnost. Doufáme, že se naši mladí členové nespokojí s ničím menším než s chrámovým sňatkem.¹²

Křest je přikázání od Pána, a tak je tomu i s chrámovým sňatkem. Křest je nutný pro vstup do Církve, a stejně tak je chrámový sňatek nutný pro naše oslavení v přítomnosti Boží. Je to součást naší cesty. Bez něho nemůžeme naplnit svůj nejvyšší cíl. Nespokojte se s ničím menším.

Světskou podobu křtu byste nepřijali, že? Bůh má svůj způsob provedení křtu – pohroužením tím, kdo má pravomoc. Přijali byste tedy světskou podobu sňatku? Bůh má i svůj způsob provedení sňatku – jedná se o sňatek chrámový.¹³

Modlím se o to, aby nám Pán žehnal, abychom pochopili důvod své existence a to, co musíme dělat, abychom našli svou cestu k oslavení a k věčnému životu. Součástí tohoto věčného plánu je i manželství, které považujeme za posvátné. Jsme-li ochotni splnit dané požadavky, tyto obřady se mohou stát na věky platnými. Jak úžasné je, že máme toto poznání a že nám jsou tyto pravdy zjeveny!¹⁴

2

Při rozhodování ohledně toho, koho si vezmete, buďte trpěliví, mějte víru a zůstaňte hodni přijímat božskou pomoc.

Myslím, že tím nejdůležitějším rozhodnutím, které musíte učinit, ... je rozhodnutí, které bude formovat váš život ve věčnosti, a to je vaše manželství. Jistě se mnou budete souhlasit, že toto rozhodnutí bude daleko důležitější než cokoli jiného, co v životě budete dělat, protože vaše práce a profese či cokoli, čemu se budete věnovat, nejsou ani trochu tak důležité jako věčné hodnoty. ... [Rozhodnutí týkající se manželství] vás bude ovlivňovat po celou věčnost; a bude vás ovlivňovat i během zdejšího života na zemi.¹⁵

Nespěchejte ... do vztahu bez náležitého předchozího promyšlení a inspirace. Usilujte ohledně této záležitosti s modlitbou o Pánovo vedení. Zůstaňte hodni přijímat božskou pomoc.¹⁶

Mnozí z vás ... si děláte starosti ohledně namluv, sňatku a založení rodiny. Nejspíše nenajdete jméno svého budoucího manželského partnera v Nefiově vidění ani v knize Zjevení; nejspíše vám ho neřekne anděl ani váš biskup. Něco zkrátka musíte vyřešit vy sami. Mějte víru a buďte poslušní, a požehnání přijdou. Snažte se být trpěliví. Snažte se nedopustit, aby vás to, co nemáte, zaslepilo vůči tomu, co máte. Pokud si ohledně manželství děláte až příliš velké starosti, může to narušit samotnou schopnost manželství uzavřít. Žijte naplno a věrně jako jeden člověk, než abyste se nepřiměřeně znepokojovali ohledně života ve dvou.¹⁷

Zatímco člověk čeká na slíbená požehnání, nemá jen tak přešlapovat na místě, neboť nepostupovat kupředu znamená do určité míry úpadek. Buďte horlivě zaměstnáni v dobrých věcech, včetně vlastního osobního rozvoje.¹⁸

3

Těm, kteří neuzavřou sňatek, ale jsou způsobilí, nebude odepřeno žádné požehnání.

Toto je Církev Ježíše Krista, nikoli církev sezdaných nebo svobodných či nějaké jiné skupiny nebo jednotlivce. Evangelium, které kážeme, je evangelium Ježíše Krista, jež zahrnuje všechny spásné obřady a smlouvy nutné k tomu, aby spasily a oslavily každého

„Zatímco [čekáte] na slíbená požehnání, ... buďte horlivě zaměstnáni v dobrých věcech, včetně vlastního osobního rozvoje.“

jednotlivce, který je ochoten přijmout Krista a dodržovat přikázání, která nám On a Otec v nebi dali.¹⁹

Žádné požehnání, včetně požehnání věčného manželství a věčné rodiny, nebude žádnému způsobitelnému jedinci odepřeno. I když některým může trvat trochu déle, možná dokonce za hranice tohoto smrtelného života, než tohoto požehnání dosáhnou, nebude jim odepřeno. ...

Nyní mi dovoluňte nabídnout vám několik slov naplněných radou a láskou.

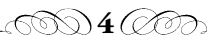
Vám, *neženatým mužům*, říkám: neodkládejte manželství jen kvůli tomu, že nemáte dokonalou práci a finanční postavení. ... Pamatuňte na to, že jako nositelé kněžství máte povinnost ujmout se při hledání věčné společnice vedení.

Vám, *neprovdaným ženám*, říkám: zaslíbení proroků Božích vždy zněla v tom smyslu, že Pán o vás ví; jste-li věrné, *veškerá* požehnání budou vaše. Být v tomto životě bez manželství a bez rodiny je jen dočasný stav – a věčnost je dlouhá doba. President Benson nám připomínal, že „čas je počítán jen člověku. Bůh má na mysli vaši

věčnou perspektivu.“ (*Ensign*, Nov. 1988, str. 97.) Naplňte svůj život užitečnými a smysluplnými činnostmi.

Vám, kteří jste prošli *rozvodem*, říkám: nedopusťte, aby zklamání nebo pocit nezdaru zastřely váš pohled na manželství či na život. Neztraťte víru v manželství ani nedopusťte, aby vám zahořklost rozežírала duši a ničila vás nebo ty, které máte či jste měli rádi.²⁰

Úspěšné manželství vyžaduje naše nejlepší úsilí žít podle zásad evangelia.

[Život v manželství] ... je naučené chování. O úspěchu rozhoduje naše vědomé úsilí, nikoli instinkt. Hnací silou je laskavost, opravdová náklonnost a ohled na štěstí a blaho toho druhého.

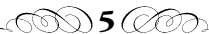
Před manželstvím jsme se dívali na život ze svého vlastního pohledu, ale poté, co jsme překročili onen práh, začali jsme brát v úvahu i pohled druhého člověka. Jako projev ujištění a lásky je nutné přinášet určité oběti a přizpůsobovat své chování.

Často se říká, že mít šťastné a úspěšné manželství není obecně vzato ani tak otázkou toho, zda si vezmete tu správnou osobu, jako spíš toho, zda jste *tou správnou osobou vy sami*. Statistiky dokládající vysokou míru rozvodovosti možná naznačují nemoudrý výběr partnera. Pokud by uzavřeli manželství s někým jiným, konkrétní problém by tím byl nejspíše odstraněn, ale na jeho místě by se do zajista objevil problém jiný. Moudrý výběr partnera či partnerky je pro úspěšné manželství sice velkým přínosem, avšak vědomé úsilí ujmout se plně svých zodpovědností je tím nejdůležitějším prvkem, který přispívá k úspěchu.²¹

I když je pravda, že způsobilé manželské páry obdrží oslavení v celestiálním království, jednotliví muži a ženy zpečetění ve věčném vztahu musí být tohoto požehnání osobně hodni.

Věčné manželství sestává ze způsobilého muže a způsobilé ženy, přičemž oba byli pokřtěni vodou a Duchem; vstoupili osobně do chrámu, aby přijali vlastní obdarování; osobně přísahali věrnost Bohu a svému partnerovi v manželské smlouvě a osobně dodržují své smlouvy a dělají vše, co od nich Bůh očekává.²²

Šťastné manželství vzniká tehdy, když žijeme podle zásad evangelia. ... Když dva lidé dokáží žít podle zásad evangelia, může být manželství radostné a šťastné.²³

Manželé a manželky mají společně pracovat na posilování manželského svazku.

Pravá láska a trpělivost s nedokonalostmi

Většina manželských partnerů má nějaké nedokonalosti. ... Richard L. Evans kdysi řekl: „Každý z nás by možná dokázal vyjít s dokonalými lidmi, ale naším úkolem je vyjít s lidmi nedokonalými.“ [Richard Evans' Quote Book (1971), 165.] Jsme si vědomi toho, že v manželství nejednáme s dokonalými lidmi; usilujeme o dokonalost a kráčíme po cestě, na níž doufáme, že nalezneme dokonalost, ale musíme mít pochopení, musíme vynakládat své nejlepší úsilí a musíme ze života vytvořit něco krásného. ...

Bible nám říká: „[Pravá] láska trpělivá jest, dobrotivá jest.“ (Viz 1. Korintským 13:4.) Takovýto druh lásky – lásky, která není brána na lehkou váhu, nekončí potěšením a není pak odhozena jako kus plastu na jedno použití, ale která čelí všem těm malým životním těžkostem ruku v ruce a ve spojení dvou duší – je vrcholným vyjádřením lidského štěstí.²⁴

Jednota srdce

Nejšťastnější manželství jsou dozajista ta, kde tvé utrpení je i mým utrpením, má bolest je i tvou bolestí, mé vítězství je tvým vítězstvím a mé starosti jsou tvými starostmi. Jednota srdce, duše a těla se zdá být ve světě, v němž je jakoby tou nejdůležitější otázkou: „Co z toho budu mít já?“, větší výzvou než kdy předtím. Až příliš mnoho manželských partnerů se stává pouhou ozdobou na rukávu než součástí srdce.²⁵

Věrnost v myšlenkách, slovech i skutcích

Muž, který je nositelem kněžství, projevuje své manželce naprosto věrnost v oblasti mravnosti a nezavdává jí žádný důvod k tomu, aby o jeho věrnosti pochybovala. Manžel má milovat manželku

Když manžel a manželka milují „jeden druhého tak, jako milují Boha, ... do jejich domova vstoupí vlídnost a náklonnost, která přinese věčný úspěch“.

celým svým srdcem a lnout k ní, a k nikomu jinému. (Viz NaS 42:22–26.) President Spencer W. Kimball vysvětlil:

„Slova *k nikomu jinému* vylučují kohokoli a cokoli. Manželský partner tudíž zaujímá prvořadé místo v životě manžela nebo manželky a ani společenský život, ani zaměstnání, ani politický život, ani jakýkoli další zájem nebo osoba či věc nemají mít nikdy přednost před manželským partnerem.“ (*The Miracle of Forgiveness*, Salt Lake City: Bookcraft, 1969, str. 250.)

Pán zapovídá a Jeho Církev odsuzuje jakýkoli intimní vztah mimo rámec manželství. Kvůli nevěře ze strany muže má manželka zlomené srdce a on ztrácí její důvěru i důvěru svých dětí. (Viz Jákob 2:35.)

Budte věrni své manželské smlouvě v myšlenkách, slovech i skutcích. Pornografie, flirtování a nemravné představy nahlodávají charakter člověka a podkopávají základ šťastného manželství. Jednota a důvěra v manželství je tímto zničena. Nečiní-li ten, kdo neovládá své myšlenky, a tudíž se dopouští cizoložství ve svém srdci, pokání, nebude mít Ducha, ale zapře víru a bude se bát. (Viz NaS 42:23; 63:16.)²⁶

Něžnost a úcta v intimním vztahu

V delikátním intimním vztahu mezi manželem a manželkou se vyvarujte jakéhokoli despotického nebo nedůstojného chování. Vzhledem k tomu, že manželství je ustanoveno Bohem, je v očích Božích intimní vztah mezi manželem a manželkou dobrý a úctyhodný. Bůh přikázal, že mají být jedno tělo a že se mají rozmnožovat a zalidnit zemi. (Viz Mojžíš 2:28; 3:24.) Máte milovat svou manželku jako Kristus miloval Církev a vydal sebe samého za ni. (Viz Efez. 5:25–31.)

Základními zásadami v intimních vztazích mezi manželem a manželkou musejí být něžnost a úcta – nikdy ne sobectví. Každý partner musí být ohleduplný a citlivý vůči potřebám a přáním toho druhého. Pán odsuzuje jakékoli despotické, neslušné nebo bezuzdné chování v intimních vztazích mezi manželem a manželkou.

Pokud jakýkoli muž týrá nebo ponižuje svou manželku fyzicky nebo duchovně, je vinen závažným hříchem a je třeba, aby činil upřímné a opravdové pokání. Odlišné názory se mají řešit s láskou a laskavě a v duchu vzájemného smíření. Muž má vždy mluvit se svou manželkou láskyplně a laskavě a má se k ní chovat s nejvyšší úctou. Manželství je jako křehká květina ... a musí se neustále vyživovat projevy lásky a náklonnosti.²⁷

Pozorné naslouchání

Pokud bychom dokázali pochopit, že jsou chvíle, kdy je třeba naslouchat, mnoho problémů by se mohlo rychle urovnat a mnoho složitých situací by se mohlo vyřešit. Ve škole jsme se naučili danou látku tehdy, když jsme naslouchali, ale když jsme tomu nechtěli věnovat pozornost, neuspěli jsme. Nejsme-li ochotni naslouchat, bude v manželství naprosto chybět porozumění. ... Samozřejmě že je zapotřebí něco říci, ale musíme naslouchat názoru toho druhého, abychom natolik prohloubili své porozumění, že budeme schopni učinit inteligentní rozhodnutí. Tím, na čem může často záležet nejvíce, je ucho připravené naslouchat.²⁸

Nesobeckost

Přátelství nemůže vydržet, pokud je založeno na písku sobeckosti. Manželství nevydrží, jestliže nestojí na ničem jiném než na

fyzické přitažlivosti a jestliže nemá základ spočívající v hlubší lásce a oddanosti.²⁹

Doufáme, že vy, kteří jste uzavřeli manželství, si budete pamatovat pocity lásky, které vás vedly k oltáři v domě Páně. Jsme v srdci zarmoucení, když se dozvídáme o mnohých, jejichž láska ochladla nebo kteří ze sobeckých důvodů či kvůli prohřeškům zapomínají na manželské smlouvy, které uzavírají v chrámu, nebo je berou na lehkou váhu. Naléhavě žádáme manžele a manželky, aby k sobě vzájemně chovali lásku a úctu. Naší nejtajnější nadějí by vskutku bylo, kdyby každá rodina byla požehnána matkou a otcem, kteří si vzájemně vyjadřují lásku, kteří jsou k sobě navzájem uctíví a kteří společně pracují na posilování manželského svazku.³⁰

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- V 1. oddíle prezident Hunter zdůrazňuje, že manželství je ustanoveno Bohem a že má být věčné. Jaký vliv může mít tato znalost na váš vztah s manželským partnerem? Co to pro vás znamená, že manželství je „partnerství s Bohem“? Jak můžeme dětem a mládeži pomáhat připravit se na to, aby uzavřely sňatek v chrámu?
- Jaké myšlenky nebo dojmy vás napadají, když studujete rady presidenta Huntera týkající se rozhodování o tom, s kým uzavřít sňatek? (Viz 2. oddíl.)
- Jak mohou zaslíbení a rady presidenta Huntera, které jsou uvedeny ve 3. oddíle, pomoci těm, kteří nejsou sezdaní? Jak můžeme uplatňovat slova presidenta Huntera, že „toto je Církev Ježíše Krista, nikoli církev sezdaných nebo svobodných“?
- Co měl podle vás prezident Hunter na mysli, když řekl, že manželství „je naučené chování“? (Viz 4. oddíl.) Kdy jste byli svědky toho, že dodržování zásad evangelia přineslo do manželského života štěstí? Pokud jste již uzavřeli sňatek, zamyslete se nad tím, co byste mohli dělat, abyste svému manželskému partnerovi více projevovali lásku.
- Přemíťte o radách presidenta Huntera v 5. oddíle. Jak si mohou manželé vypěstovat větší trpělivost s nedokonalostmi toho druhého? Jak si mohou manželští partneři vypěstovat větší jednotu

srdce? Jak mohou partneři v manželském vztahu projevovat věrnost v myšlenkách, slovech i skutcích?

Souisející verše z písem

Genesis 2:18, 21–24; Jákob 2:27, 31–33; 4. Nefi 1:11; NaS 42:22; Mojžíš 3:19–24; viz také „Rodina – prohlášení světu“, *Liahona*, listopad 2010, 129

Pomůcka ke studiu

„Vaše studium evangelia je nejefektivnější, když vás učí Duch Svátý. Na začátku studia evangelia se vždy pomodlete o to, aby vám Duch Svátý při studiu pomáhal.“ (*Kažte evangelium mé* [2004], 18.)

Odkazy

1. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 72.
2. Knowles, *Howard W. Hunter*, 79–80.
3. Don L. Searle, „President Howard W. Hunter, Acting President of the Quorum of the Twelve Apostles“, *Ensign*, Apr. 1986, 24–25.
4. Gordon B. Hinckley, „A Prophet Polished and Refined“, *Ensign*, Apr. 1995, 34.
5. Knowles, *Howard W. Hunter*, 270; viz také 264, 267, 269.
6. James E. Faust, „Howard W. Hunter: Man of God“, *Ensign*, Apr. 1995, 28.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 137.
8. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130.
9. „Being a Righteous Husband and Father“, *Ensign*, Nov. 1994, 49.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130.
11. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 132.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 131–132.
14. „Divine Creation of Women“ (proslov pronesený na konferenci území Austrálie, 30. listopadu 1979), 7, Church History Library, Salt Lake City.
15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 141–142.
16. „The Church Is for All People“, *Ensign*, June 1989, 77.
17. „Fear Not, Little Flock“ (proslov pronesený na Univerzitě Brigham Younga, 14. března 1989), 4; speeches.byu.edu.
18. „The Church Is for All People“, 77.
19. „The Church Is for All People“, 76.
20. „The Church Is for All People“, 76–77.
21. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 129–130.
22. „The Church Is for All People“, 76.
23. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 137.
24. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 135–136.
25. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 137.
26. „Being a Righteous Husband and Father“, 50.
27. „Being a Righteous Husband and Father“, 51.
28. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 129.
29. Conference Report, Oct. 1967, 12.
30. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 130–131.

Rodina „převyšuje veškeré jiné zájmy v životě“.

Zachovávání a ochraňování rodiny

„Rodina nám může občas kvůli rutinním povinnostem, které jsou s ní spojeny, připadat jako něco všedního, přesto však své největší úsilí máme věnovat dosažení úspěchu v rodině.“

Ze života Howarda W. Huntera

Howard W. Hunter vyrůstal v láskyplné a pracovité rodině, kde se od svých rodičů naučil, že vybudovat šťastný domov často vyžaduje určitou obět. Krátce předtím, než se oženil, přinesl jednu obět, která byla podle jeho názoru nutná pro blaho jeho budoucí rodiny.

Howard si již v mládí vypěstoval lásku k hudbě. Nejprve se učil hrát na piano a na housle a poté se sám naučil hrát na mnoho dalších nástrojů. Jako mladý dospívající založil vlastní hudební skupinu, Hunter's Crooners, s níž hrál na tanečních zábavách a při jiných událostech v okolí města Boise ve státě Idaho. Když mu bylo 19 let, najali jeho skupinu, aby zajišťovala hudbu během dvouměsíční výletní plavby do Asie.¹

Rok po svém návratu z plavby se přestěhoval do jižní Kalifornie, kde pokračoval v hraní s různými hudebními skupinami. V Kalifornii se také seznámil s Claire Jeffsovou, kterou na jaře 1931 požádal o ruku. Čtyři dny před svatbou Howard vystoupil se svou skupinou a pak nástroje uložil a již nikdy znovu profesionálně nehrál. Zajišťování hudby pro taneční zábavy a večírky „bylo v určitých ohledech fascinující“, řekl, „a já jsem si přišel na pěkné peníze“. Měl ale dojem, že některé stránky tohoto životního stylu jsou neslučitelné s takovým životem, který si pro svou rodinu představoval. „To ve mně zanechalo určitou prázdnotu, protože jsem zanechal toho, co jsem dělal rád, [ale] tohoto rozhodnutí jsem nikdy nelitoval,“ řekl o mnoho let později.²

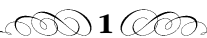

Howard a Claire byli požehnáni třemi syny: Howardem Williamem (Billym), Johnem a Richardem. K jejich zármutku Billy zemřel ještě jako nemluvně. Zatímco John a Richard rostli, Hunterovi vybudovali rodinu, v níž si byli velmi blízcí. Howard měl vzhledem ke své právnické praxi a církevním povoláním naplněný každý den, ale společně s Claire dali ve svém životě rodinu na přední místo. Dlouho předtím, než Církev vyčlenila pondělní večer pro rodinné domácí večery, si Hunterovi vyhradili tento večer jako příležitost k výuce evangelia, k vyprávění příběhů, hraní her a ke společným výletům. Chlapci měli často za úkol připravit lekci.

Howard a jeho synové měli společné zájmy – například modely vláček. Stavěli vláčky ze stavebnic a budovali propracované železniční tratě na deskách z překližky. Vzpomínal: „Jednou z našich nejoblíbenějších činností bylo navštěvovat vlakové vozovny ... poblíž zastávky Alhambra na Jižní pacifické dráze, abychom načerpali nápady pro výrobu seřaďovacího nádraží a dalšího vybavení.“³

Nakonec se rodina presidenta a sestry Hunterových rozrostla a měli 18 vnoučat. Kromě delších setkání se svými dětmi a vnoučaty se mnoho jeho návštěv uskutečnilo „za jízdy“ – při přestupech během cest po Kalifornii, kam ho přiváděly církevní povinnosti. Vzhledem k tomu, že John často brával své děti na letiště, aby se mohly při těchto přestupech setkat s dědečkem, někdy o něm děti mluvily jako „o dědečkovi, který bydlí na letišti“.⁴

Učení Howarda W. Huntera

Rodina je tou nejdůležitější jednotkou ve společnosti, v Církvi a na věčnosti.

Rodina je nejdůležitější jednotka v čase i ve věčnosti a jako taková převyšuje veškeré jiné zájmy v životě.⁵

Církev má zodpovědnost – a pravomoc – zachovávat a ochraňovat rodinu jakožto základ společnosti. Model rodinného života, ustanovený před založením světa, dětem zajišťuje, aby se mohly narodit otcí a matce, kteří jsou právoplatně sezdáni jako manžel a manželka a kteří své děti živí a pečují o ně. Rodičovství je posvátný závazek a výsada a děti jsou vítány jako „dědictví od Hospodina“. (Žalm 127:3.)

*President Hunter se svými syny, vnuky a jejich rodinami 2. října 1994
– den poté, co mu byla vyjádřena podpora jako prezidentovi Církve*

Znepokojená společnost nyní začíná vidět, že rozpad rodiny přivede na svět pohromy předpověděné proroky. Světové porady a diskuse budou úspěšné jen tehdy, pokud definují rodinu tak, jak Pán zjevil, že má být definována. „Nebude-li Hospodin stavěti domu, nadarmo usilují ti, kteříž stavějí jej.“ (Žalm 127:1.)⁶

V úsilí o blaho jednotlivců i rodin je důležité pamatovat na to, že základní jednotkou Církve je rodina. Když se však zaměřujeme na rodinu, máme pamatovat na to, že ve světě, v němž žijeme, není definice rodiny omezena jen na tradiční seskupení otce, matky a dětí. Rodiny v dnešní Církvi rovněž sestávají z [manžela a manželky] bez dětí, z osamocené rodiče s dětmi a ze svobodných jednotlivců, kteří žijí sami. ... Nad každou touto rodinou musí bdít nositelé kněžství. Často právě ti, kteří potřebují největší péči, pocházejí z rodin s netradiční strukturou. Každý domov potřebuje starostlivé a oddané domácí učitele. Nikdo nemá být zanedbáván.⁷

2

Rodiče jsou ve vedení rodiny partnery a mají striktní povinnost své děti ochraňovat a milovat.

Zodpovědnosti rodičů jsou nanejvýš důležité. Výsledky našeho úsilí budou mít na nás a na chlapce a dívky, které vychováváme,

věčné dopady. Každý, kdo se stává rodičem, má striktní povinnost [své] děti ochraňovat a milovat a pomáhat jim vrátit se k jejich Nebeskému Otci. Všichni rodiče mají rozumět tomu, že Pán nebude považovat za nevinné ty, kteří tyto zodpovědnosti zanedbávají.⁸

Otcové a matky mají ve vztahu k dětem, jež jsou jim svěřeny do péče, velkou zodpovědnost. ... V knize Přísloví nacházíme toto nabádání určené rodičům:

„Vyučuj mladého podlé způsobu cesty jeho; nebo když [zestárne], neuchýlí se od ní.“ (Přísloví 22:6.)

To nejdůležitější ponaučení, které lze dítěti předat, je to, které vychází z příkladu rodičů. Je třeba, aby rodiče byli pro mladé příkladem, který mohou následovat. Z domova, kde se vyučuje spravedlivým zásadám, kde převládá vzájemná láska a úcta, kde rodinný život ovlivňuje modlitba a kde převládá úcta k tomu, co přináleží Bohu, vychází velká síla.⁹

Efektivní vedení rodiny ... vyžaduje jak dostatek času, tak také kvalitně strávený čas. Výuka a řízení rodiny nesmí být ponechány na ... společnosti, na škole, dokonce ani na Církvi.¹⁰

Muž, který je nositelem kněžství, považuje rodinu za ustanovenou Bohem. Vaše vedoucí role v rodině je vaší nejdůležitější a nejposvátnější zodpovědností. ...

Muž, který je nositelem kněžství, vede svou rodinu, aby se v Církvi zapojovala, aby tak členové rodiny znali evangelium a byli pod ochranou smluv a obřadů. Máte-li od Pána získat požehnání, musíte si dát do pořádku vlastní domov. Společně s manželkou rozhodujete o duchovní atmosféře v rodině. Vaší prvořadou povinností je dát svůj vlastní duchovní život do pořádku skrze pravidelné studium písem a každodenní modlitbu. Dbejte na to, abyste chránili a ctili své kněžství a chrámové smlouvy; a povzbuzujte rodinu, aby činila totéž.¹¹

Muž, který je nositelem kněžství, chová úctu k mateřství. Matkám je dána posvátná výsada „roditi duše lidské; neboť v tom pokračuje dílo Otce ... , aby mohl být oslaven“. (NaS 132:63.)

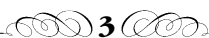
... Kněžství nemůže dosáhnout svého určení, ani se nemohou naplnit Boží záměry bez našich pomocnic. Matky vykonávají práci, kterou nositelé kněžství vykonávat nemohou. A kvůli tomuto daru života mají nositelé kněžství chovat bezmeznou lásku k matkám svých dětí.

[Bratří,] mějte v úctě manželčinu jedinečnou a božsky danou roli matky v Izraeli a její výjimečnou schopnost rodit a vychovávat děti. Jsme zavázáni božským přikázáním množit se a naplnit zemi a vychovávat své děti a vnoučata ve světle a v pravdě. (Viz Mojžíš 2:28; NaS 93:40.) Vy, jako milující partner, se na péči o děti podílejte. Pomáhejte jí hospodařit v domácnosti a starat se o domov. Pomáhejte učit své děti, pomáhejte je vychovávat a ukázněvat.

Máte pravidelně manželce i dětem říkat, jakou úctu a respekt k ní chováte. Vskutku platí, že jednou z nejlepších věcí, které může otec pro své děti udělat, je milovat jejich matku.¹²

Muž, který je nositelem kněžství, přijímá při vedení domova a rodiny manželku jako partnerku, která ví o všech rozhodnutích týkajících se rodiny a je do nich zcela zapojena. Je nutné, aby v Církvi i v rodině byl nějaký předsedající úředník. (Viz NaS 107:21.) Je Bohem stanoveno, že zodpovědnost předsedat v rodině spočívá na nositeli kněžství. (Viz Mojžíš 4:22.) Pán měl v úmyslu, aby manželka byla pro muže vhodnou pomocnicí – to jest rovnocennou společnicí, které je zapotřebí pro to, aby jejich partnerství bylo úplné. Předsedání ve spravedlivosti vyžaduje, aby zodpovědnosti sdíleli manžel i manželka; společně víte o všech rodinných záležitostech a jste do nich zapojeni. Pokud při vedení rodiny muž jedná nezávisle na své manželce nebo bez ohledu na její pocity a rady, znamená to, že uplatňuje nespravedlivé panství.¹³

Vyzýváme vás, bratří, abyste pamatovali na to, že kněžství je pouze spravedlivou pravomocí. Získejte si úctu a důvěru svých dětí tím, že si s nimi vytvoříte láskyplný vztah. Spravedlivý otec ochraňuje své děti tím, že s nimi tráví čas, a tím, že je přítomen na jejich společenských, vzdělávacích a duchovních akcích a událostech. Něžná vyjádření lásky a náklonnosti k dětem jsou stejně tak zodpovědností otce jako matky. Říkejte svým dětem, že je máte rádi.¹⁴

Náš domov má být místem lásky, modlitby a výuky evangelia.

Ve svém domově zkrátka musíme mít lásku, bezúhonnost a pevné zásady. Musíme pocítovat trvalý závazek k manželství, k dětem a k mravnosti. Musíme uspět v tom, co se jako úspěch ve větší míře projeví až v příští generaci.

Nejpevnější a nejkrásnější domov je zajisté ten, v němž je každý vnímavý vůči pocitům druhých, snaží se druhým sloužit a snaží se doma žít podle zásad, které předvádí na veřejnosti. Je třeba, aby chom se usilovněji snažili žít podle evangelia ve svém rodinném kruhu. Náš domov si zaslouží naši nejvěrnější oddanost. Dítě má právo pociťovat, že jeho domov je útočiště, místo, kde nachází ochranu před nebezpečími a zlovolnostmi vnějšího světa. A k tomu, aby tato jeho potřeba byla naplněna, je zapotřebí rodinná jednota a celistvost. Dítě potřebuje rodiče, kteří jsou ve svém vzájemném vztahu šťastní, kteří s radostí pracují na naplnění ideálu rodinného života, kteří milují své děti upřímnou a nesobeckou láskou a kteří jsou oddáni úspěchu své rodiny.¹⁵

Když byly rodinné domácí večery poprvé ustanoveny jako oficiální program Církve, členové Prvního předsednictva prohlásili: „Budou-li Svatí poslušni této rady [konat rodinné večery], slibujeme, že výsledkem budou veliká požehnání. Láska v rodině vzroste a děti budou více poslouchat rodiče. V srdci mládeže Izraele se bude rozvíjet víra, a oni získají moc bojovat se zlými vlivy a s pokušeními, která je obklopují.“ Znovu potvrzujeme tato slíbená požehnání těm, kteří věrně konají rodinné domácí večery.

Pondělní večer má být vyhrazen pro rodinný domácí večer. Místní vedoucí mají zajistit, aby církevní budovy a pozemky byly zavřené, aby na pondělní večery nebyly plánovány žádné činnosti či akce sboru či kůlu a aby rodinné domácí večery nebyly narušeny ničím jiným.

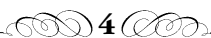
Během rodinného domácího večera má být prvořadý důraz kladen na to, aby rodiny byly pospolu a studovaly evangelium. Připomínáme všem, že Pán nabádá rodiče, aby učili své děti evangeliu, modlitbě a zachovávaní sabatního dne. Tím nejdůležitějším zdrojem pro výuku evangelia jsou písmo.¹⁶

Modlete se jako rodina večer i ráno. Jak velká požehnání přicházejí do života dětí, které slyší, jak jejich rodiče naléhavě prosí Pána o jejich blaho! Děti, které se dostávají pod vliv takto spravedlivých rodičů, budou dozajista lépe ochráněny před vlivy protivníka.¹⁷

Aby si rodiče a děti vzájemně lépe rozuměli, byl v Církvi přijat určitý program známý jako „rodinná rada“. Tuto radu svolávají a

vedou rodiče a účastní se jí všichni členové rodiny. Posiluje rodinné svazky, dodává dětem jistotu, že patří do rodiny, a přesvědčuje je o tom, že se rodiče zajímají o jejich problémy. Tato rodinná setkání učí vzájemné úctě, odstraňují sobeckost a kladou důraz na Zlaté pravidlo [viz Matouš 7:12] v rodině a na to, jak vést čistý život. Učí se na nich o rodinném uctívání Boha a modlitbě a také se předávají ponaučení o laskavosti a čestnosti. Rodinný problém se obvykle dotýká jednotlivce z takové blízkosti, že jeho skutečné rozměry a význam nelze snadno posoudit, ale když jsou rodiny silné a sjednocené ve snaze sloužit Bohu a dodržovat Jeho přikázání, mnohé problémy dnešní doby se vytratí.¹⁸

[Bratří,] berte vážně zodpovědnost učit svou rodinu evangeliu prostřednictvím pravidelných rodinných domácích večerů, rodinné modlitby, četby písem a náboženské literatury a dalších příležitostí k výuce. Věnujte zvláštní pozornost přípravě na misionářskou službu a na sňatek v chrámu. Jako patriarcha v domově používejte kněžství tak, že budete pro svou rodinu vykonávat příslušné obřady a budete udílet požehnání manželce a dětem. Vedle vašeho spasení, bratří, pro vás není nic důležitějšího než spasení vaší manželky a dětí.¹⁹

Úspěšný rodič je ten, který miluje, který přináší oběti a který pečuje o dítě, učí ho a stará se o jeho potřeby.

Generální autority mají tu výsadu setkávat se a seznamovat se po celém světě se členy Církve, kteří důsledně vedou dobrý život a vychovávají svou rodinu pod vlivem evangelia. Tito Svatí se těší velkým požehnáním a útěše, která může vyplývat z toho, že se jakožto rodiče, prarodiče i praprarodiče ohlížejí za svým dlouholecným a úspěšným rodičovským úsilím. To je něco, co by chtěl zajisté udělat každý z nás.

Nicméně v Církvi i ve světě jsou mnozí, kteří žijí s pocity viny a nehodnosti kvůli tomu, že někteří jejich synové a dcery zbloudili nebo odešli od stáda. ...

... Chápeme, že svědomití rodiče se snaží ze všech sil, ale přesto téměř všichni dělají chyby. Člověk nemůže vstoupit do takového projektu, jako je rodičovství, aniž by si záhy uvědomil, že cestou udělá spoustu chyb. Nebeský Otec dozajista ví, že když svěřuje své

„Musíme být naplněni modlitbou a ... dávat svým dětem najevo, že je máme rádi a že se o ně zajímáme.“

duchovní děti do péče mladým a nezkušeným rodičům, budou se ve svém úsudku mýlit a budou chybovat. ...

... Každý z nás je jedinečný. Každé dítě je jedinečné. Podobně jako každý z nás začíná v závodě života v jiné výchozí pozici a podobně jako každý z nás má jiné silné stránky, slabosti a talenty, tak je i každé dítě požehnáno jedinečným souborem charakterových rysů. Nesmíme předpokládat, že Pán bude posuzovat úspěch jednoho člověka přesně tak jako úspěch jiného. Jako rodiče se často domníváme, že pokud naše dítě není v každém ohledu nadprůměrné, tak jsme selhali. Měli bychom být ve svém úsudku opatrní. ...

Úspěšný rodič je ten, který miluje, který přináší oběti a který pečuje o dítě, učí ho a stará se o jeho potřeby. Pokud toto vše děláte, a vaše dítě je přesto svéhlavé nebo neposlušné nebo světské, je docela dobře možné, že jste i přesto úspěšným rodičem. Možná, že mezi dětmi, které přicházejí na tento svět, jsou takové, které by byly oříškem pro jakékoli rodiče za jakékoli situace. Stejně tak jsou možná i jiné děti, které by byly požehnáním a radostí pro téměř jakéhokoli otce či matku.

Obávám se v dnešní době toho, že někteří rodiče možná sami sebe soudí tvrdě a možná dopouštějí, aby tyto pocity ničily jejich život, zatímco ve skutečnosti dělají to nejlepší, co dokáží, a měli by pokračovat dál s vírou.²⁰

Otec nebo matka [jejichž dítě sešlo z cesty] nejsou jediní, komu se to stalo. Naši první rodiče znali bolest a utrpení způsobené tím, že byli svědky toho, jak některé jejich děti zavrhly nauky věčného života. (Viz Mojžíš 5:27.) O staletí později byl Jákob svědkem žárlivosti a zášti svých starších synů vůči svému milovanému Jozefovi. (Viz Gen. 37:1–8.) Velký prorok Alma, který měl syna jménem Alma, se dlouho modlil k Pánu ohledně vzpurného postoje svého syna a bezpochyby ho přemáhaly obavy a starosti týkající se rozkolu a zlovolnosti, které jeho syn způsoboval mezi těmi, kteří byli členy Církve. (Viz Mosiáš 27:14.) Náš Otec v nebi rovněž přišel kvůli světu o mnoho svých duchovních dětí; On ví, jak se ve svém nitru cítíte. ...

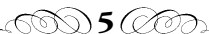
... Nevzdávejte se naděje kvůli chlapci nebo dívce, kteří sešli z cesty. Mnozí z těch, kteří se zdáli být zcela ztraceni, se vrátili. Musíme být naplněni modlitbou a, je-li to možné, dávat svým dětem najevo, že je máme rádi a že se o ně zajímáme. ...

... Vězte, že Nebeský Otec si bude vědom oné lásky a oběti i starostí a obav, i když naše usilovná snaha nebude úspěšná. Rodiče mají často zlomené srdce, ale přesto si musí uvědomit, že poté, co učili správným zásadám, spočívá konečná zodpovědnost na dítěti.

... Ať již pocítujete jakýkoli zármutek, jakékoli obavy, jakoukoli bolest a úzkost, snažte se to využít k něčemu prospěšnému – možná tím, že pomůžete druhým vyvarovat se týchž problémů, nebo možná tím, že si vypěstujete větší vnímavost vůči pocitům druhých, kteří zápolí s podobnými problémy. Když nakonec skrze modlitbu poznáme, že Nebeský Otec tomu rozumí a chce, abychom se dívali kupředu, dozajista získáme hlubší porozumění Jeho lásce. ...

Nikdy nemáme dopustit, aby nás Satan oklamal tím, že se budeme domnívat, že je vše ztraceno. Buďme hrdí na to dobré a správné, co děláme; zamítněme a odvrhněme ze svého života to, co je špatné; hledme k Pánu pro odpuštění, sílu a útěchu; a poté kráčeje kupředu.²¹

Náš domov má být svatým místem, kde lze žít podle zásad evangelia a kde může přebývat Duch Páně.

Doufáme, že nebudete přemoženi pocity nezdaru ze svých snah vychovávat svou rodinu ve spravedlivosti. Pamatujte na to, že Pán přikázal: „Ale učedníci moji budou státi na svatých místech a nepohnou se.“ (NaS 45:32.)

Ačkoli někteří vysvětlují, že to znamená chrám, což jistě znamená, představuje to také domov, v němž žijeme. Budete-li se pilně snažit vést svou rodinu ve spravedlivosti, budete-li povzbuzovat ke každodenní rodinné modlitbě, čtení písem, rodinnému domácímu večeru, ke vzájemné lásce a podpoře v životě podle nauk evangelia a budete-li se do těchto činností zapojovat, obdržíte při vychovávání spravedlivého potomstva slíbená požehnání Páně.

V čím dál zlovornějším světě je zcela zásadní, aby každý z nás stál „na svatých místech“ a zavázal se, že bude pravdivý a věrný naukám evangelia Ježíše Krista.²²

Aby rodiče dosáhli v rodině opravdového úspěchu, musí mít k sobě navzájem lásku a úctu. Manželé, nositelé kněžství, mají svou manželku před svými dětmi chovat v té nejvyšší úctě a manželka má milovat a podporovat svého manžela. Děti budou na oplátku chovat lásku ke svým rodičům a k sobě navzájem. Domov se pak stane posvěceným místem, kde lze nejlépe žít podle zásad evangelia a kde může přebývat Duch Páně. Být úspěšným otcem nebo úspěšnou matkou je mnohem důležitější než získat vedoucí nebo vysoké postavení v podnikání, státní správě nebo ve světských záležitostech. Rodina nám může občas kvůli rutinním povinnostem, které jsou s ní spojeny, připadat jako něco všedního, přesto však své největší úsilí máme věnovat dosažení úspěchu v rodině.²³

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Zatímco si budete procházet učení presidenta Huntera uvedené v 1. oddíle, zamyslete se nad důležitostí rodiny. Jakou zodpovědnost má Církev ve vztahu k rodině? Jak můžeme svou rodinu ochraňovat a posilovat?

- Přemíítejte o učení presidenta Huntera ohledně toho, že rodiče jsou ve vedení rodiny partnersky. (Viz 2. oddíl.) Jak toto učení může pomoci otcům i matkám? Jak se mohou rodiče při výchově svých dětí sjednocovat? Zamyslete se nad tím, jak byste mohli zlepšit duchovní atmosféru svého domova.
- Ve 3. oddíle president Hunter zmiňuje rady týkající se založení pevné rodiny. Jak můžeme budovat větší rodinnou jednotu a celistvost? Jak rodinný domácí večer požehnal nebo žehná vaší rodině? Jak rodinné studium písem a rodinná modlitba požehnal nebo žehnají vaší rodině?
- Jak by mohlo učení presidenta Huntera uvedené ve 4. oddíle pomoci rodičům, jejichž dítě sešlo z cesty? Jak mohou rodiče, kteří zažívají zármutek a bolest, využít tuto zkušenost k něčemu prospěšnému? Jak mohou rodiče, prarodiče, vedoucí mládeže a další pomáhat dětem, které sešly z cesty?
- Poté, co si přečtete 5. oddíl, se zamyslete nad učením presidenta Huntera ohledně toho, jak ze svého domova vytvořit svaté místo. Jakým obtížím například čelíme, když se o toto snažíme? Jak můžeme usilovat o to, abychom ze svého domova vytvořili svaté místo?

Souisející verše z písem

Exodus 20:12; Deuteronomium 6:4–7; Žalm 127:3–5; Efezským 6:1–4; Enos 1:1–3; Mosiáš 4:14–15; Alma 56:45–48; 3. Nefi 18:21; NaS 68:25–28; 93:40; 121:41–46

Pomůcka k výuce

Požádejte členy třídy, aby pracovali ve dvojicích a naplánovali výuku některého oddílu z této kapitoly pro rodinný domácí večer. Jak můžeme tyto nauky vysvětlit tak, aby byl zřejmý jejich význam pro děti a mládež? Požádejte několik dvojic, aby se o svůj plán výuky podělily s ostatními členy třídy.

Odkazy

1. Viz Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 46–48.
2. Knowles, *Howard W. Hunter*, 81.
3. Knowles, *Howard W. Hunter*, 109.
4. Knowles, *Howard W. Hunter*, 252; viz také 251.
5. „Being a Righteous Husband and Father“, *Ensign*, Nov. 1994, 50.
6. „Exceeding Great and Precious Promises“, *Ensign*, Nov. 1994, 9.
7. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 144.

8. „Parents' Concern for Children“, *Ensign*, Nov. 1983, 65.
9. Conference Report, Apr. 1960, 125.
10. „Being a Righteous Husband and Father“, 50.
11. „Being a Righteous Husband and Father“, 50, 51.
12. „Being a Righteous Husband and Father“, 50.
13. „Being a Righteous Husband and Father“, 50–51.
14. „Being a Righteous Husband and Father“, 51.
15. „Standing As Witnesses of God“, *Ensign*, May 1990, 61–62.
16. Dopis Prvního předsednictva, 30. srpna 1994 (Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley a Thomas S. Monson).
17. Mike Cannon, „Be More Fully Converted, Prophet Says“, *Church News*, Sept. 24, 1994, 4; viz také *The Teachings of Howard W. Hunter*, 37.
18. Conference Report, Apr. 1960, 125–126.
19. „Being a Righteous Husband and Father“, 51.
20. „Parents' Concern for Children“, 63, 64–65.
21. „Parents' Concern for Children“, 64, 65.
22. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 155.
23. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 156.

Věříme, že máme být čestní

„Chceme-li mít společenství Mistra a Ducha Svatého, musíme být čestní sami k sobě, čestní k Bohu a čestní k bližním.“

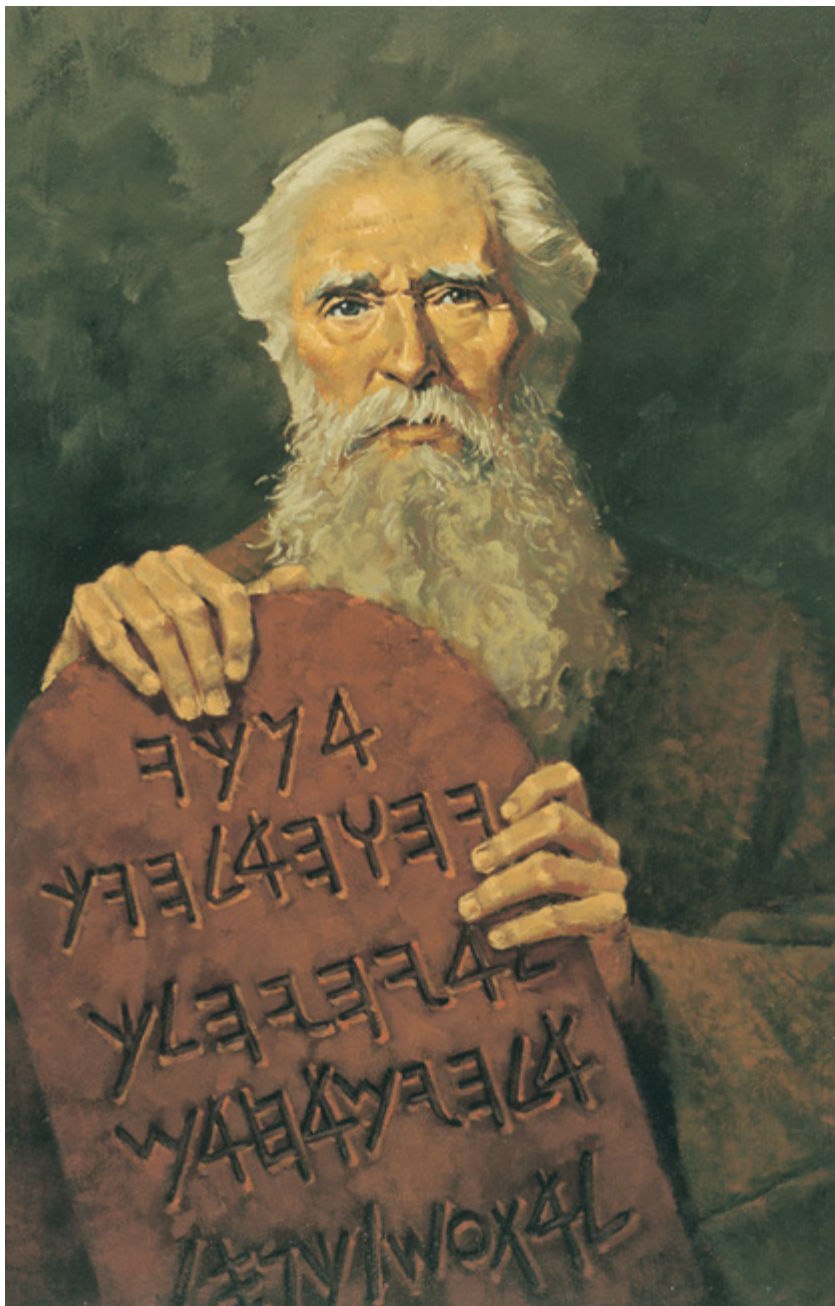
Ze života Howarda W. Huntera

Když prezident a sestra Hunterovi čekali na prohlídku paláce Hearst Castle v Kalifornii, zajeli si ještě s jedním manželským párem do malého obchodu. Zatímco se rozhlíželi po obchodě, „starší Hunter šel k pokladně, odpočítal si několik kousků lékořice [a] zaplatil prodávачovi 10 centů“. Oba manželské páry se pak vrátily do auta a vydaly se zpátky na prohlídku paláce. Cestou „starší Hunter nabídl všem lékořici, pak ještě jednou, a najednou mu bylo jasné, že se přepočítal, protože jsme nakonec zjistili, že jsme měli 11 kousků namísto deseti, za které zaplatil.

Mohl tento omyl snadno přehlédnout. Koneckonců to byl pouhý jeden cent a my jsme trochu pospíchali, abychom stihli prohlídku. Kdo by tu chybu zjistil nebo koho by to vůbec zajímalo? On se ale dvakrát nerozmýšlel. Otočil auto a vyrazil zpátky k obchodu. ... Vysvětlil jinému pracovníkovi obchodu, co se stalo, za omyl se omluvil a překvapenému prodávачi zaplatil dodatečný cent.“¹

Pro Howarda W. Huntera bylo důležité být poctivý v maličkostech i v tom, co mělo velký význam.

Své syny učil bezúhonností svým příkladem. „To, co o čestnosti a bezúhonnosti vím, jsem se do značné míry dozvěděl díky tomu, co mi lidé vyprávěli o tatínkovi,“ řekl Richard Hunter. Jednou šel Richard se svým otcem na obchodní schůzku, kde se diskutovalo o nějakém složitém projektu. Když byl Richard s jedním z mužů o přestávce venku, mluvili spolu o tomto jednání. Richard pronesl, že bude nejspíš potřeba dlouho čekat, než se projekt rozjede, protože bude zapotřebí zpracovat nesmírné množství právních dokumentů.

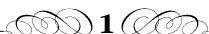
Desatero přikázání obsahuje toto nařízení: „Nepromluvíš proti bližnímu svému křivého svědectví.“ (Exodus 20:16.)

Onen muž ale Richarda opravil a řekl mu, že projekt se může spustit ještě předtím, než budou dokumenty hotové, protože všichni věděli, že když Howard W. Hunter řekne, že něco udělá, tak to také udělá.²

V roce 1962 prezident Hunter promlouval k mládeži Církve a vyjádřil své přesvědčení týkající se toho, jak je důležité být čestný:

„My všichni budeme mít šťastný život, pokud jen budeme čestní – čestní vůči otci a matce, ať již se to týká chození na schůzky, práce ve škole, přátel, s nimiž chodíme běhat, nebo naší účasti na shromáždění; čestní vůči svému biskupovi – tím, že budeme přijímat jeho rady, že mu o sobě řekneme pravdu, tím, že budeme platit poctivý desátek a vést čistý a neposkvrněný život; čestní ve škole – tím, že nikdy nebudeme v ničem podvádět, ať již ve třídě nebo v areálu školy; čestní tím, že za sebe zaplatíme, ať již jdeme na sportovní utkání nebo do kina nebo se podílíme na nějakém večírku; čestní vůči chlapcům či dívkám, s nimiž chodíme – že je nikdy nebudeme využívat, že je nikdy nepodvedeme, že je nikdy nebudeme pokoušet; čestní vůči samotnému Pánu.“³

Učení Howarda W. Huntera

Pán nás nabádá, abychom byli čestní.

Písma jsou plná nabádání, abychom byli čestní, a existuje bezpočet příkázání, jejichž podstatou je, že máme být čestní. Představujeme si je jakoby vytištěné tučným písmem: NEBUDEŠ DĚLAT TO A TO – nepokradeš; nepromluvíš křivého svědectví; [nebudeš žádostiv]. [Viz Exodus 20:15–17.] ...

Mezi některé běžnější příklady nepoctivosti patří:

1. *Kradení.* Zřídka si přečtu noviny, aniž bych v nich nenašel řadu zpráv o vloupáních, krádežích, kapesních zlodějích, krádežích v obchodě, krádežích automobilů a tisíce dalších věcech. Dokonce i z našich kaplí jsou hlášeny případy drobných krádeží.

2. *Podvádění.* Noviny obsahují podobné zprávy o podvodných transakcích v pojišťovnictví, v obchodních transakcích, o podvádění v investicích a o dalších záležitostech, které přitahují pozornost veřejnosti. Někteří podvádějí během studia ve škole a někteří podvádějí při zkouškách.

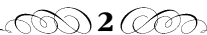
3. *Porušování Slova moudrosti.* Toto jsou církevní měřítká. Nejedná se o porušování měřítek světa. Ohledně tohoto tématu vám ale bylo dáno slovo Páně.

4. *Porušování dopravních pravidel.* Člověk nemůže být ze své podstaty čestný, a přitom porušovat zákony dané společností a vládou pro dobro ostatních.⁴

„Nepromluvíš proti bližnímu svému křivého svědectví.“ [Exodus 20:16.] Toto přikázání se v první řadě týká křivého svědectví v soudních procesech, ale jeho působnost je rozšířena na všechna prohlášení, která jsou ve své podstatě nepravdivá. Jakákoli nepravda, která má v úmyslu někomu ublížit, pokud jde o jeho majetek, osobu nebo charakter, je proti duchu a liteře tohoto zákona. Zamtlčování pravdy, jehož důsledkem je tatáž újma, je rovněž porušením tohoto přikázání.

„[Nebudeš žádostiv] domu bližního svého, aniž [budeš žádostiv] manželky bližního svého, ani služebníka jeho, ani [služebnice] jeho, ani vola jeho, ani osla jeho, ani cožkoli jest bližního tvého.“ [Exodus 20:17.] Být žádostivý znamená toužit, dychtit nebo bažit po něčem, co patří někomu jinému. Přání získat dobré věci není porušením tohoto zákona, ale touha vzít je někomu nezákonně je špatná. Z tohoto pohledu je dobré, abychom pochopili, že dobro či zlo nezačíná tehdy, kdy daný skutek probíhá, ale tím, že se člověk na něco v srdci upne.⁵

Pán nenávidí pyšný pohled, lživý jazyk, srdce, které osnuje zlovolné myšlenky, nohy, které kvapně běží ke zlu, falešného svědka, který lže, [a] toho, kdo rozsévá neshody. [Viz Přísloví 6:16–19.] Můžeme si jakožto Svátí posledních dnů dovolit dělat něco, co Pán nenávidí? Jak často mluvil proti nečestnosti!⁶

Čestnost pěstujeme v nevýznamných, běžných záležitostech života.

Jsmeli vnímaví vůči svému vztahu ke Spasiteli, musíme být čestní v maličkostech i ve věcech důležitých.⁷

Ve snaze něčeho dosáhnout a být úspěšní dopouštíme, aby tolik našeho času bylo pohlceno uvažováním a zkoumáním složitých

věcí, že si zřídka kdy najdeme čas na to jednoduché – na jednoduché věci, na maličkosti, které jsou ve skutečnosti oním podkladem, na němž stavíme a bez něhož by nemohl existovat pevný základ. Stavba se může tyčit do nebe, a my na ni kvůli její velikosti a velké výšce můžeme pohlížet s údivem; přesto však tato stavba nemůže stát, pokud její základy nejsou ukotveny ve skále nebo v oceli a betonu.

I náš charakter musí mít takové základy. Rád bych vaši pozornost obrátil k zásadě čestnosti. Proč tolik lidí věří ve vznešené a ušlechtilé zásady čestnosti, avšak tak málo jich je ochotno být naprosto poctiví?

Před [mnoha] lety visely na chodbách a u vchodů do našich kaplí plakáty s nápisem „Bud' sám k sobě čestný“. Většina z nich se týkala nevýznamných, obyčejných záležitostí života. Právě na nich se zásada čestnosti pěstuje.

Někteří lidé připouštějí, že být nepoctivý ve velkých věcech je morálně špatné, avšak mají za to, že je to omluvitelné v případě věcí méně podstatných. ...

Vzpomínám si na jednoho mladého muže, který byl členem našeho kůlu, když jsem sloužil jako prezident kůlu. Potuloval se s jistou skupinkou, která se domnívala, že je vtipné dělat to, co není správné. V několika případech byl chycen při nějakých menších přestupcích. Jednoho dne mi volali z policejní stanice a sdělili mi, že ho zadrželi kvůli dopravnímu přestupku. Chytili ho, když překročil povolenou rychlost, podobně jako to udělal v několika jiných případech již předtím. Uvědomil si, že to, co dělá, by mu mohlo zabránit v odchodu na misi, a tak dal svůj život do pořádku, a když mu bylo 19 let, obdržel povolání na misi.

Nikdy nezapomenu na rozhovor, který jsme spolu měli, když se vrátil. Vyprávěl mi, že když byl v misijním poli, často myslel na potíže, které kdysi způsobil svou mylnou představou, že drobné přestupky nejsou nic důležitého. Jeho život ale prošel velkou změnou. Dospěl k poznání, že v porušování zákona, ať již se jedná o Boží zákon nebo o zákony, které nám ukládá společnost, štěstí ani potěšení nespočívá.⁸

3

Bohu můžeme sloužit tím, že jsme čestní a poctiví v osobním i v pracovním jednání.

Náboženství může být součástí naší každodenní práce, našeho podnikání, našeho nakupování a prodávání, přepravování, vyrábění, našeho řemesla či profese nebo čehokoli, co děláme. Bohu můžeme sloužit tím, že jsme ve svém jednání při obchodních transakcích čestní a poctiví stejně jako při nedělní bohoslužbě. Právě zásady křesťanství nelze oddělit a odložit stranou od pracovních a všedních záležitostí.⁹

Pokud pro nás náboženství něco znamená, má to být něco, co náš život motivuje. Nedomnívám se, že náboženství lze omezit jen na hodinové kázání pastora v neděli a zároveň dosáhnout toho, aby pro nás v životě něco znamenalo. Pokud náboženství nevstoupí do našeho osobního života, do našeho rodinného života, do našeho pracovního života a do všeho, co děláme, pak má pro nás jen malý význam a stává se pouhou modlou, která stojí na nějakém vyvýšeném místě a kterou uctíváme jen občas.¹⁰

Jak velká změna by na světě nastala, kdybychom se mohli všichni spolehnout na druhé, pokud jde o čestnost! Lidé by měli v osobním i v pracovním jednání naprostou důvěru jeden ve druhého. Neexistovala by ... nedůvěra mezi pracovníky a vedoucími. Ve veřejných úřadech a ve státních záležitostech by převládala bezúhonnost a národy by spolu žily v míru, nikoli v nepokoji, jak toho jsme v současnosti ve světě svědky. ...

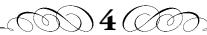
V pracovním jednání jsou tací, kteří chtějí využít nečestnou výhodu, pokud je jim předložena. Svůj postoj si rozumově zdůvodňují a ospravedlňují slovy, že v obchodním jednání se od člověka očekává, že využije každé nabízející se výhody. Podobné transakce mohou obnášet značné sumy peněz, ale v zásadě se tím nijak neliší od toho, když si člověk všimne, že dostal od prodáváče omylem o cent navíc, a tento cent nevrátí. Je to druh podvádění.¹¹

Dovolte mi nabídnout vám definici „úctyhodného zaměstnání“. Úctyhodné zaměstnání je zaměstnání poctivé. Vytváří se při něm poctivá hodnota a není v něm žádné šizení, podvádění či klamání. Jeho produkt či služba má vysokou kvalitu a zaměstnavatel, zákazník,

Job prohlásil: „Neodložím upřímosti své od sebe.“ (Job 27:5.)

klient či pacient dostávají více, než očekávali. Úctyhodné zaměstnání je založeno na mravnosti. Neobsahuje nic, co by podkopávalo veřejné dobro či morálku. Například nezahrnuje obchodování s destiláty, zakázaná narkotika či hazardní hry. Úctyhodné zaměstnání je užitečné. Poskytuje zboží nebo služby, díky nimž se svět stává lepším místem k životu.¹²

Bezúhonnost nás chrání před zlem, pomáhá nám být úspěšnými a spasí naši duši.

Zlovolná pokušení nás obklopují na každém kroku. Bez ochrany, kterou skýtá bezúhonnost, jsme vydáni napospas všem různým druhům hříchu a špatností.

Job s těmito problémy neměl žádnou potíž. Chránila ho vlastní bezúhonnost. Jeho postoj byl tento:

„Dokudž duše má ve mně bude a duch Boží v chřípích mých,
Nebudou mluviti rtové moji nepravosti, a jazyk můj vynášeti lsti. ...

Spravedlnosti své držím se, aniž se jí pustím; nezahanbít mne srdce mé nikdy.“ (Job 27:3–4, 6.)

Jak inspirující! Díky své síle si nedělal žádné starosti s triviálními pokušeními, kterým většina lidí podléhá. Job si ve svém životě vypěstoval sílu a spokojenost, které nedokázal zničit ani samotný Satan. Je také zajímavé vidět, jakou radost z něho měl Bůh: „Není jemu rovného na zemi, ... muž [dokonalý] a upřímný, bojící se Boha, a varující se zlého, a [vytrvává] v upřímnosti své.“ (Job 2:3.)

Tato významná vlastnost – bezúhonnost – je nám plně k dispozici. Pokud bychom ji používali efektivně, vyřešila by naše problémy ve vládě, náboženství, průmyslu i v našem osobním životě. Vymýtila by hrozivou metlu zločinu, rozvodu, chudoby a bídy. Díky ní bychom byli úspěšnější zde a naše duše by byla po tomto životě spasena.

Jedním z největších úkolů našeho života je podporovat v sobě poctivou a upřímnou bezúhonnost. To znamená, že se staneme duchovně zdravými, intelektuálně upřímnými, mravně čestnými a vždy osobně zodpovědnými vůči Bohu. Bezúhonnost je oním zlatým klíčem, který odemkne dveře k dosažení téměř jakéhokoli úspěchu.¹³

Opravdová radost vyplývá z toho, že jsme čestní k sobě, k druhým i k Bohu.

Často odkazujeme na onen verš z písem: „Lidé jsou, aby mohli mít radost.“ [2. Nefi 2:25.] Existuje radost, kterou člověk zažívá díky tomu, že je čestný. Dovolte mi vysvětlit, jak se to stane. Prostřednictvím čestnosti můžete mít společenství Mistra a můžete mít vliv Ducha Svatého. Porušení kodexu čestnosti vás o tato dvě velká požehnání připraví. Mohli byste se snad domnívat, že ten, kdo lže nebo podvádí, ... by mohl mít společenství Mistra či vliv Ducha Svatého?

... Máme vždy pamatovat na to, že nejsme nikdy sami. Žádný skutek není bez povšimnutí; žádné pronesené slovo není bez vyslechnutí; žádná myšlenka zrozená v mysli člověka není Bohu neznámá. Neexistuje temnota, která dokáže skrýt to, co děláme. Než něco uděláme, musíme přemýšlet.

Myslíte si, že můžete být sami, když spácháte nějaký nečestný skutek? Myslíte si, že si vás nikdo nevšimne, když podvádíte při zkoušce, i kdybyste byli jediným člověkem v místnosti? Musíme být čestní sami k sobě. Chceme-li mít společenství Mistra a Ducha

Svatého, musíme být čestní sami k sobě, čestní k Bohu a čestní k bližním. Tak získáme opravdovou radost.¹⁴

Pán zná naše nejniternější myšlenky. [Viz NaS 6:16.] Zná každý skutek, který vykonáme. Jednoho dne se s Ním setkáme a budeme se Mu dívat do tváře. Budeme na záznam svého života hrdí?

Tento záznam činíme každý den. Jeho součástí je každý skutek, každá myšlenka. Budeme na to hrdí? Budeme – pokud budeme dělat to nejlepší, co dovedeme, pokud jsme čestní k sobě, ke svým blízkým, k přátelům, ke všem lidem. ...

Požehnaní jsou ti, kteří jsou čestní. ...

Požehnaní jsou ti, kteří jsou poslušni Pána.

Jsou to ti, kteří jsou svobodní, kteří jsou šťastní, kteří mohou kráčet s hlavou vztyčenou. Mají úctu k sobě samým. Těší se úctě těch, kteří je znají nejlépe.

A především se těší úctě a požehnání našeho Otce v nebi. Ježíš Kristus nás vyzývá, abychom Ho následovali. Jeho stezky jsou přímé, čisté, upřímné a čestné. Následujme Ho k šťastnému životu v hojnosti. Je to ta jediná cesta.¹⁵

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Projděte si příklady nepoctivosti, které president Hunter zmiňuje v 1. oddíle. Jaké jsou například důsledky tohoto nepoctivého jednání? Co tyto důsledky vypovídají o tom, proč Pán klade tak velký důraz na to, abychom byli čestní?
- Přemístejte o učení presidenta Huntera ohledně toho, že máme být čestní v maličkostech a sami k sobě. (Viz 2. oddíl.) Proč je zapotřebí, abychom byli čestní v „maličkostech“? Co to znamená být čestný sám k sobě? Jak můžeme překonávat pokušení omlouvat i zdánlivě malé nepoctivé skutky?
- President Hunter zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby se náboženství stalo součástí všeho, co v běžném životě děláme. (Viz 3. oddíl.) Jak se můžeme v životě lépe řídit podle nauk uvedených v tomto oddíle? Jak můžeme efektivně učit o čestnosti ve své rodině?

- Ve 4. oddíle se president Hunter zmiňuje o některých požehnáních, která vyplývají ze snahy vést bezúhonný život. Jak si člověk může vypěstovat bezúhonnost? Jak jste byli nebo jste požehnáni díky životu podle Pánových měřítek?
- Jak nám snaha být čestní přináší radost? (Viz 5. oddíl.) Proč je nutné, abychom byli čestní, máme-li mít společenství Ducha Svátého? Jak nás snaha být čestní osvobozuje?

Související verše z písem

Job 27:5; 31:5–6; Žalm 15; Přísloví 20:7; Alma 53:20–21; NaS 10:25–28; 42:20–21, 27; 51:9; 124:15; 136:20, 25–26; Články víry 1:13

Pomůcka ke studiu

Při studiu si „podtrhujte ... slova nebo výrazy a označujte je tak, abyste mohli rozlišovat myšlenky [dané pasáže]. ... Na okraje si zapisujte odkazy na verše, které objasňují pasáže, které studujete.“ (*Kažte evangelium mé* [2004], 23.)

Odkazy

1. Doug Brinley, „President Hunter Taught Value of a Penny’s Worth of Integrity“, *Church News*, Dec. 3, 1994, 11; viz také „Loved by All Who Knew Him: Stories from Members“, *Ensign*, Apr. 1995, 19–20.
2. Viz Don L. Searle, „President Howard W. Hunter, Acting President of the Quorum of the Twelve Apostles“, *Ensign*, Apr. 1986, 24.
3. „We Believe in Being Honest“ (přepis proslovu proneseného v rámci Youth Fireside Series, 10. dubna 1962), 8–9, Church History Library, Salt Lake City; interpunkce upravena.
4. „Basic Concepts of Honesty“, *New Era*, Feb. 1978, 4–5.
5. Conference Report, Apr. 1965, 57–58; viz také „And God Spake All These Words“, *Improvement Era*, June 1965, 511–512.
6. „We Believe in Being Honest“, 8.
7. „Basic Concepts of Honesty“, 5.
8. „Basic Concepts of Honesty“, 4–5.
9. Conference Report, Oct. 1961, 108.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 261–262.
11. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 90–91.
12. „Prepare for Honorable Employment“, *Ensign*, Nov. 1975, 122–123.
13. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 92.
14. „Basic Concepts of Honesty“, 5.
15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 88.

Náš závazek vůči Bohu

„Úspěšný život ... vyžaduje závazek – z celé duše, ze srdce a s věčným odhodláním se zavázat zásadám, o nichž víme, že jsou v Bohem daných příkázáních pravdivé.“

Ze života Howarda W. Huntera

Když byl Howard W. Hunter povolán členem Kvora Dvanácti, prohlásil: „Přijímám bez výhrad toto povolání, ... které mi bylo dáno, a jsem ochoten zasvětit této službě svůj život a vše, co mám.“¹

Starší Hunter žil v souladu s tímto závazkem. Poté, co byl vysvěcen apoštolem, se vrátil do Kalifornie, aby splnil své církevní a pracovní závazky a aby se začal připravovat na přestěhování do Salt Lake City. Pro staršího a sestru Hunterovy bylo těžké opustit rodinné příslušníky a přátele v Kalifornii – a pro staršího Huntera opustit svou právní praxi. Když zakončil svou advokátní profesní dráhu, napsal:

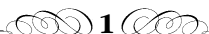
„Dnes jsem dokončil většinu práce v kanceláři. Téměř všechny nevyřízené záležitosti jsou dokončeny. Byl jsem dnes v kanceláři sám a uvědomil jsem si, že má právnická praxe nyní dospěla ke konci. Na řadu složek jsem napsal různé poznámky a nechal jsem je na pracovním stole. ... Když jsem z kanceláře odcházel, udělalo se mi slabo. Právnickou praxi jsem provozoval rád a posledních několik let to byl můj život, ale nehledě na to jsem potěšen a jsem šťastný, že jsem přijal ono velké povolání, kterého se mi v Církvi dostalo.“²

Starší Hunter z vlastní zkušenosti věděl, že „podrobit se vůli našeho Otce není vždy snadné“.³ Nicméně věděl, jak je důležité být plně oddán Bohu. Ohledně tohoto závazku napsal: „Většina lidí nechápe, proč lidé našeho náboženského vyznání přijímají povolání sloužit nebo proč se zavazujeme obětovat vše, co máme. Právnickou praxi jsem vykonával moc rád, ale toto povolání, kterého se mi dostalo, dalece převyšuje snahu o rozvoj profesní dráhy či dosažení peněžního zisku.“⁴

Jedním ze způsobů, jak můžeme projevit svůj „absolutní závazek“ a „naprostou oddanost“, je sloužit potřebným.

Učení Howarda W. Huntera

Náš Otec v nebi vyžaduje absolutní závazek, nikoli jen pouhé příspěvní.

Když myslím na požehnání, která nám Bůh dává, a na mnohé krásy evangelia Ježíše Krista, uvědomuji si, že v průběhu našeho života jsme žádáni, abychom na oplátku něčím přispěli, abychom přispěli svým časem nebo penězi nebo něčím jiným. Tyto příspěvky mají všechny svou hodnotu a jsou všechny nezbytné, ale nepředstavují naši plnou oběť Bohu. V konečném důsledku je to, co od nás Otec v nebi bude vyžadovat, víc než jen nějaký příspěvek; je to absolutní závazek, naprostá oddanost, vše, čím jsme, a vše, čím se můžeme stát.

Pochopte prosím, že nemluvím jen o závazku vůči Církvi a jejím činnostem, ačkoli tento závazek je vždy potřeba posilovat. Ne, mluvím konkrétněji o závazku, který se projevuje naším osobním chováním, naší osobní bezúhonností, naší oddaností domovu, rodině a společnosti, a také Církvi. ...

Dovolte mi stručně zmínit jen jeden z oněch vznešených příkladů z písem, v němž si tři poměrně mladí lidé stáli za svými zásadami a drželi se své bezúhonnosti, i když bylo zjevné, že toto jednání je bude stát život.

Nabuchodonozor, král babylonský, přibližně 586 let před Kristem vytáhl proti Jeruzalému a dobyl ho. Schopnosti a znalosti dětí Izraele na něj udělaly tak velký dojem, že nařídil, aby několik z nich bylo přivedeno na královský dvůr [v Babylonu].

Izraelité se dostali do potíží, když Nabuchodonozor vytvořil zlatou modlu a nařídil, aby ji všichni v krajině Babylonské uctívali, kterémužto příkazu se tři mladí Izraelité – Sidrach, Mizach a Abdenágo – poklidně odmítli podrobit. Král „v hněvě a v prchlivosti“ nařídil, aby před něj byli předvedeni. (Dan. 3:13.) Sděлил jim, že pokud se v určenou chvíli nepokloní zlaté podobizně, budou „uvrženi ... do prostřed peci ohnivé rozpálené“. Poté se s jistou samolibostí zeptal: „A který jest ten Bůh, ješto by vás vytrhl z ruky mé?“ [Dan. 3:15.]

Tito tři mladí muži zdvořile, ale bez váhání odvětili:

„[Je-li tomu tak,]“ řekli, „že nám hrozíš smrtí,] Bůh, jehož my ctíme, kterýž mocen jest vytrhnouti nás z peci ohnivé rozpálené, a tak z ruky tvé, ó králi, vytrhne nás.

[Pokud se ale z jakéhokoli důvodu rozhodne nezachránit nás z ohnivé pece], známo buď tobě, ó králi, žeť bohů tvých cítí a obrazu zlatému, kterýž jsi postavil, klaněti se nebudeme.“ [Dan. 3:17–18.]

Nabuchodonozor se samozřejmě rozlítil do nejvyšší míry a nařídil, aby jedna z jeho pecí byla rozpálena na sedmkrát větší teplotu než obvykle. Pak přikázal, aby tito tři udatní mladí muži byli v oblečení vrženi do ohně. Král byl vskutku tak tvrdošijný a plameny tak žhavé, že vojáci, kteří Sidracha, Mizacha a Abdenága nesli a uvrhli do pece, kvůli žáru z pece zemřeli.

Pak se stal jeden z oněch velkých zázraků, na který mají podle vůle Boží nárok ti, kteří jsou věrní. Tito tři mladí muži stáli a kráčeli v klidu uprostřed pece, aniž by byli spáleni. Když je sám užaslý král později vyzval, aby z pece vyšli, byl jejich oděv vskutku bez poskvrny, jejich kůže byla bez jakýchkoli popálenin a ani vlásek na hlavě neměli sežehnutý. Tito tři odvážní a oddaní mladí muži dokonce nebyli ani cítit kouřem.

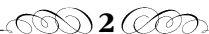
„Požehnaný Bůh jejich, totiž Sidrachův, Mizachův a Abdenágův,“ pronesl král, „kterýž ... vytrhl služebníky své, kteříž doufali v něho ... [a kteří] těla svá vydali, aby nesloužili a neklaněli se žádnému bohu, kromě Bohu svému.

... Tedy zvelebil ... král Sidracha, Mizacha a Abdenága v krajině Babylonské.“ (Dan. 3:28, 30.)

Schopnost stát si za svými zásadami a žít bezúhonně a s vírou podle vlastního přesvědčení – to je to, na čem skutečně záleží, to je ten rozdíl mezi přispěním a závazkem. Tato oddanost pravým zásadám – v osobním životě, doma, v rodině i kdekoli jinde, kde se setkáváme s druhými a působíme na ně – tato oddanost je to, co po nás Bůh v konečném důsledku požaduje. ...

Úspěšný život, dobrý život, spravedlivý křesťanský život vyžaduje něco více než jen to, že něčím přispějeme, ačkoli každý příspěvek je cenný. V konečném důsledku takovýto život vyžaduje závazek – celou duši, z hloubi našeho nitra a s věčným odhodláním se zavázat zásadám, o nichž víme, že jsou v Bohem daných přikázáních pravdivé. ...

Budeme-li pravdiví a věrní svým zásadám a budeme-li zavázáni vést čestný a bezúhonný život, pak nás nebude moci ohrozit žádný král ani boj ani rozpálená pec. Kéž pro úspěch království Božího na zemi stojíme jako Jeho svědkové „za všech dob a ve všech věcech a na všech místech, kde [můžeme] býti, až do smrti“. (Mosiáš 18:9.)⁵

Zavažte se, že budete poslušni Pána bez ohledu na to, co dělají ostatní.

Když bylo Jozuovi nařízeno zničit město Jericho, které leželo před [kmeny Izraele], ony vysoké zdi města stály jako velkolepá a fyzicky nepřekonatelná překážka úspěchu Izraele – nebo to tak přinejmenším vypadalo. Jozue, který nevěděl jak na to, ale který si byl jistý konečným výsledkem, se řídil pokyny, které mu předal posel Páně. Zavázal se k naprosté poslušnosti. Staral se o to, aby vykonal přesně to, co mu bylo řečeno, aby tak zaslíbení Páně mohla být naplněna. Dotyčné pokyny mu bezpochyby připadaly zvláštní, ale jeho víra ve výsledek ho vedla kupředu. Výsledkem byl přirozeně další z dlouhé řady zázraků, které Izraelité zažili, když je mnoho let vedli Mojžíš, Jozue a mnozí další proroci, kteří se zavázali následovat příkázání a pokyny Páně.

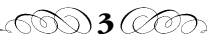
Když se Jozue a jeho lid přiblížili k Jerichu, řídili se přesně pokyny Páně a podle záznamu v písmech se zbožila zeď „na místě svém. Tedy všel lid do města, jeden každý proti místu, kdež stál. I vzali je.“ (Jozue 6:20.)

V písmech se píše, že poté, co si Izrael odpočinul od válek se svými nepřáteli, Jozue, který byl již tehdy velmi starý, svolal všechny Izraelity. Ve své řeči na rozloučenou jim připomněl, že dosahovali vítězství díky tomu, že za ně bojoval Bůh, ale pokud by nyní přestali sloužit Pánu a dodržovat Jeho zákon, budou zničeni. ...

Tento veliký vojenský a duchovní vůdce je pak naléhavě žádal, aby uzavřeli závazek, a on sám a jeho rodina jeden takový učinili: „Vyvolte sobě dnes, komu byste sloužili, ... jáť pak a dům můj sloužiti budeme Hospodinu.“ (Jozue 24:15.)

Toto bylo významné vyjádření dokonalé oddanosti člověka vůči Bohu; proroka vůči Pánovým přáním; Jozua vůči svému Bohu, který mu mnohokrát předtím za jeho poslušnost požehnal. Řekl Izraelitům,

že bez ohledu na to, jak se rozhodnou oni, on udělá to, o čem ví, že je správné. Sdělil jim, že jeho rozhodnutí sloužit Pánu nezávisí na tom, k čemu se rozhodnou oni; že jejich skutky nebudou mít vliv na ty jeho; že jeho závazek konat vůli Páně nezmění nic z toho, co oni či kdokoli jiný udělají. Jozue měl pevně pod kontrolou své jednání a měl oči upřené na přikázání Páně. Zavázal se k tomu, že bude poslušný.⁶

Rozhodněte se nyní, že půjdete po stezce bezvýhradné poslušnosti.

Poté, co dospějeme k porozumění zákonu evangelia a vůle Páně skrze četbu a studium písem a slov proroků, přichází hlubší porozumění tomu, proč se o poslušnosti často mluví jako o prvním zákonu nebe a proč je poslušnost nezbytná k tomu, abychom mohli být spaseni. To nás přivádí k vrcholné zkoušce. Jsme ochotni být naprosto poslušni Božího zákona? V životě přijde chvíle, kdy se budeme muset jednoznačně rozhodnout.⁷

Pán má zajisté rád, více než cokoli jiného, neochvějně odhodlání řídit se Jeho radou. Zkušenosti velkých starozákonních proroků byly dozajista zaznamenány proto, aby nám pomohly porozumět tomu, jak důležité je zvolit si cestu naprosté poslušnosti. Jak potěšen musel být Pán, když Abraham poté, co dostal pokyn obětovat svého jediného syna Izáka, učinil tak, jak mu bylo nařízeno – bez otázek a bez zaváhání. V písmech se píše, že Bůh řekl Abrahamovi:

„Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obět zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.“ (Gen. 22:2.)

V dalším verši se jednoduše praví:

„Tedy vstav Abraham velmi ráno ... a vzal ... Izáka syna svého; ... a bral se k místu, o němž pověděl mu Bůh.“ (Gen. 22:3.)

O mnoho let později, když se Rebeky zeptali, zda odejde s Abrahamovým služebníkem, aby se stala Izákovou manželkou, a bezpochyby s vědomím, že poslání tohoto služebníka mělo Pánovo požehnání, prostě odvětila: „Půjdu.“ (Gen. 24:58.)

„Jak potěšen musel být Pán, když Abraham ... učinil tak, jak mu bylo nařízeno – bez otázek a bez zaváhání.“

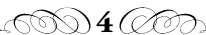
O generaci později, když bylo Jákobovi nařízeno, aby se vrátil do země Kananejské, což znamenalo opustit vše, na čem mnoho let pracoval, svolal Ráchel a Líu na pole, kde byla jeho stáda, a vysvětlil jim, co řekl Pán. Odpověď Ráchel [a Líi] byla jednoduchá a přímá a svědčila o [jejich] oddanosti: „Učiň vše, což mluvil tobě Bůh.“ (Gen. 31:16.)

Zde tedy máme v písmech příklady toho, jak máme přistupovat k příkázáním Páně a jak je máme hodnotit. Pokud se rozhodneme reagovat tak jako Jozue, Abraham, Rebeka a Ráchel [a Lía], naše odpověď bude jednoduše spočívat v tom, že půjdeme a uděláme to, co přikázal Pán.

Existuje dobrý důvod pro to, abychom své rozhodnutí sloužit Pánu učinili již *nyní*. Tohoto nedělního rána [na generální konferenci], kdy jsou obtíže a pokušení života poněkud vzdálené a kdy máme

čas a větší tendenci dívat se na vše z hlediska věčnosti, můžeme lépe zhodnotit, co nám v životě přinese to největší štěstí. Máme se rozhodnout nyní, v ranním světle, jak budeme jednat, až nastane temnota noci a udeří bouře pokušení.

Modlím se o to, abychom měli sílu rozhodnout se nyní, co máme dělat. Modlím se o to, abychom se nyní rozhodli sloužit Pánu.⁸

Náboženské přesvědčení samo o sobě není postačující; musíme rovněž konat vůli Nebeského Otce.

Když Mistr promlouval k zástupům, řekl: „Ne každý, kdož mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale ten, kdož činí vůli Otce mého, kterýž v nebesích jest.“ (Mat. 7:21.)

Když naslouchám těmto slovům, zdá se mi, jako by Pán říkal: „Jen to, že někdo uznává mou pravomoc nebo má víru v mou božskou podstatu nebo jen vyjadřuje víru v mé nauky či ve smírnou oběť, kterou jsem přinesl, neznamena, že vstoupí do království nebeského nebo dosáhne vyššího stupně oslavení.“ Čímž vlastně říká: „Náboženské přesvědčení samo o sobě není postačující.“ A poté výslovně dodává: „... ale ten, kdož činí vůli Otce mého“, to jest ten, kdo pracuje a prořezává vinici, aby mohla nést dobré ovoce. ...

Zdá se, že celá příroda, což je Boží doména, znázorňuje tutéž zásadu. Včela, která nebude „činit“, bude záhy vyhnána z úlu. Když sleduji pilné mravence na cestě a kolem mraveniště, dělá na mě velký dojem skutečnost, že jsou činitelé skutků, nikoli jen věřící. Kdákání slepici žádné semínko nepřinese; musí ho vyhrabat ze země. Tůně se stojatou vodou, zelená od vodních řas a od kalu nečinnosti, je líhni močálových nemocí, ale čistý horský pramen, který se řine přes kameny, zatímco stéká klikatou cestou do kaňonu, nás zve k tomu, abychom se z něj napili.

Mistrova slova týkající se domu bez základů mi říkají, že člověk nemůže mít povrchní a nedbalý názor, že si sám o sobě vystačí a že může budovat svůj život na jakémkoli základě, který mu připadá snadný a příjemný. [Viz Matouš 7:26–27.] Dokud je počasí pěkné, jeho pošetilost možná není tak zjevná; ale jednoho dne přijdou záplavy, bahnité vody nějaké náhlé žádostivosti, příval nepředvídaného pokušení. Nemá-li jeho charakter pevný základ v něčem jiném než

v pouhých slovech a žádných skutcích, celá jeho mravní stavba se může zhroutit.⁹

Jakub řekl: „Náboženství čisté a nepoškrvněné před Bohem a Otcem totoť jest: Navštěvovati sirotky a vdovy v ssouženích jejich, a [uchovávat] sebe nepoškrvněného od světa.“ (Jakub 1:27.)

Jinak řečeno – náboženství je něco více než jen znalost o Bohu či vyznání víry a je to něco více než jen teologie. Náboženství je konání slova Božího. Znamená to, že jsme, kromě jiného, strážci bratra svého. ...

Můžeme se chovat zbožně při uctívání Boha během sabatního dne a můžeme se chovat zbožně i při svých povinnostech během ostatních šesti dnů v týdnu. ... [Jak] důležité tedy musí být, aby všechny naše myšlenky, pronesená slova, naše skutky, chování a jednání s bližními, obchodní transakce a všechny záležitosti našich všedních dnů byly v souladu s naším náboženským přesvědčením! Slovy Pavla: „Cožkoli činíte, všecko k slávě Boží čiňte.“ (1. Korintským 10:31.) Můžeme tudíž vypustit náboženství ze záležitostí všedních dnů a vyčlenit ho jen pro sabatní den? Máme-li následovat Pavlovo nabádání, tak zajisté nikoli.¹⁰

„Živí členové“ se snaží být absolutně oddaní.

Pán v předmluvě k Nauce a smlouvám zjevil, že toto je jediná pravá a živá „církev na tváři celé země“. A poté dodal: „Ve které se mně, Pánovi, dobře zalíbilo, mluvím k církvi jako celku, a nikoli k jednotlivcům.“ (NaS 1:30.) To má v naší mysli vyvolat otázku, jež má věčný význam: Víme, že toto je pravá a živá Církev jakožto instituce, ale jsem i já osobně pravý a živý člen?

... Když se ptám: „Jsem pravý a živý člen?“, má otázka znít: Jsem hluboce a plně oddán tomu, abych dodržel smlouvy, které jsem s Pánem uzavřel? Zavazuji se v plné míře k tomu, že budu žít podle evangelia a budu činitelem slova, nikoli pouhým posluchačem? Žiji podle svého náboženství? Zůstanu věrný? Odolávám nezlomně Satanovým pokušením? ...

Odpovíme-li na otázku: „Jsem žijící člen?“ kladně, potvrzujeme tím svou oddanost. Znamená to, že budeme nyní i navždy milovat Boha a

své bližní jako sami sebe. Znamená to, že naše skutky budou odrážet to, kým jsme a čemu věříme. Znamená to, že jsme každodenními křesťany a kráčíme cestou, po které by Kristus chtěl, abychom kráčeli.

Živí členové jsou ti, kteří se snaží být absolutně oddaní. ...

Živí členové si uvědomují svou povinnost tlačit se kupředu. Jejich křest je prvním krokem jejich živého putování. Je to znamení Bohu, andělům a nebi, že budou následovat Boží vůli. ...

Živí členové dbají Ducha, který oživuje jejich vnitřní život. Neustále vyhledávají jeho pokyny. Modlí se o sílu a překonávají těžkosti. Jejich srdce neulpívá na věcech tohoto světa, ale na tom, co je nekonečné. Neobětují duchovní obnovu kvůli fyzickému uspokojení.

Živí členové dávají v životě Krista na první místo a uvědomují si, z jakého zdroje pochází jejich život a pokrok. Člověk má sklony stavět se do středu vesmíru a očekávat, že se druzí podřídí jeho požadavkům, potřebám a touhám. Příroda ale tuto mylnou domněnku nepodporuje. Ústřední role v životě náleží Bohu. Místo abychom Ho žádali, aby jednal dle našeho přání, měli bychom se snažit dospět k souladu s Jeho vůlí, a takto pokračovat v růstu jakožto živý člen. ...

Živí členové, jakmile jsou obráceni, naplňují příkázání posilovat své bratry a sestry. [Viz Lukáš 22:32.] Nadšeně se dělí o svou radost s druhými a nikdy po tom nepřestávají toužit. ...

Živí členové si uvědomují, že je zapotřebí své náboženské přesvědčení uvádět do praxe. Tito Svatí jsou horlivě zaměstnáni tím, že uskutečňují mnoho dobrých a ušlechtilých věcí z vlastní svobodné vůle a sami od sebe. [Viz NaS 58:27.] ...

Živí členové chovají lásku jeden k druhému. Navštěvují děti bez otce a vdovy v jejich souženích. Uchovávají se neposkvřněnými od světa. [Viz Jakub 1:27.] ...

Věříme pevně v prohlášení, že toto je pravá a živá Církev pravého a živého Boha. Otázka, kterou nám ale zbývá zodpovědět, zní: Jsem oddaný a aktivní – pravý a živý člen?

Kéž stojíme pevně a jsme pravými a živými členy Církve a získáme slíbenou odměnu být počítáni mezi ty, o nichž se mluví v Nauce a smlouvách, „kdož přicházejí na horu Sion a do města Boha živého, nebeského místa nejsvatějšího ze všech“. (NaS 76:66.)¹¹

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Projděte si učení presidenta Huntera o rozdílu mezi „přispěním“ a „absolutním závazkem“. (Viz 1. oddíl.) Jaký vliv má na náš život to, když vůči Bohu pocítujeme absolutní závazek? Co bychom si mohli osobně vzít z příběhu o Sidrachovi, Mizachovi a Abdenágovi?
- Projděte si vyprávění presidenta Huntera o Jozuovi uvedené ve 2. oddíle. Čemu se můžete z tohoto příběhu naučit o tom, jak být plně oddaný Bohu? Jak můžeme rozvíjet závazek být poslušni Boha nehledě na to, co dělají druzí? Jak můžeme pomáhat dětem a mládeži si tento závazek vytvořit?
- Co vás napadá, když si pročítáte příběhy z písem uvedené ve 3. oddíle? Jaké jiné příklady poslušnosti uvedené v písmech na vás zapůsobily? Proč má podle vás „Pán ... rád ... neochvějně odhodlání řídit se Jeho radou“?
- Přemítejte o učení presidenta Huntera ve 4. oddíle. Proč není náboženské přesvědčení samo o sobě „postačující“? Jak nám konání vůle Nebeského Otce pomáhá připravit se na chvíle těžkostí? Jak můžeme uplatňovat slova presidenta Huntera týkající se toho, že máme žít podle svého náboženství?
- Projděte si jednotlivé příklady toho, jak v 5. oddíle prezident Hunter popisuje „živého člena“. Jak si můžeme vypěstovat tyto vlastnosti „živých členů“? Zamyslete se nad tím, jak byste mohli být lepším „pravým a živým členem“ Církve.

Související verše z písem

1. Samuelova 15:22–23; Žalm 1:1–3; Jakub 2:14–26; 2. Nefi 32:9; Omni 1:26; Mosiáš 2:41; Alma 37:35–37; 3. Nefi 18:15, 18–20; NaS 58:26–29; 97:8; Abraham 3:24–26

Pomůcka k výuce

Přečtěte si společně několik citátů z této kapitoly. Po přečtení daného citátu požádejte členy třídy, aby se podělili o příklady z písem nebo z vlastní zkušenosti, které se vztahují k naukám uvedeným v daném citátu.

Odkazy

1. Conference Report, Oct. 1959, 121.
2. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 153.
3. „The Opening and Closing of Doors“, *Ensign*, Nov. 1987, 54.
4. Knowles, *Howard W. Hunter*, 151.
5. „Standing As Witnesses of God“, *Ensign*, May 1990, 60–62.
6. „Commitment to God“, *Ensign*, Nov. 1982, 57–58.
7. „Obedience“ (proslov pronesený na konferenci území Havaj, 18. června 1978), 5, Church History Library, Salt Lake City.
8. „Commitment to God“, 58.
9. Conference Report, Oct. 1967, 11, 12–13.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 111–112.
11. „Am I a ‚Living‘ Member?“, *Ensign*, May 1987, 16–18.

Kráčejme po Spasitelově cestě pravé lásky

„Prubířský kámen soucitu je měřítkem našeho učednictví; je měřítkem naší lásky k Bohu a k druhým.“

Ze života Howarda W. Huntera

President Howard W. Hunter učil, že Spasitel „nám dal svou lásku, svou službu a svůj život. ... Máme usilovat o to, abychom dávali tak, jako dával On.“¹ President Hunter povzbuzoval členy Církve zvláště k tomu, aby Spasitelův příklad pravé lásky následovali v běžném životě.

Skutky pravé lásky byly charakteristickým znakem právnické profesní dráhy Howarda W. Huntera. Jeden jeho kolega advokát vysvětlil:

„Spoustu času strávil tím, že poskytoval právnické služby [zdarma], ... protože zkrátka neměl to srdce poslat dotyčnému účet. ... Druzí ho považovali za přítele, průvodce, rádce a profesionála, který se mnohem více staral o to, aby lidé získali pomoc, kterou potřebovali, než aby za to dostal zapláceno.“²

Pravá láska byla rovněž typická pro jeho službu v Církvi. Jistá žena, která o něm pronesla, že pro ni byl učitelem, který ji ovlivnil nejvíce, vysvětlila některé důvody svého tvrzení:

„Vždy jsem byla svědkem toho, že tento muž projevoval svou lásku vůči druhým tím, že je dával na přední místo, že jim naslouchal, aby jim porozuměl, a že se dělil o své zkušenosti s druhými, což byla jedna z jeho nejoblíbenějších činností. Učil mě porozumět významu těchto činností a pociťovat radost z jejich praktikování.“³

Jiná žena z kůlu v Kalifornii, kterému president Hunter předsedal, mu vzdala hold těmito slovy:

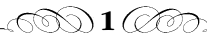
Ježiš Kristus „předával ponaučení týkající se lásky a opakovaně nesobecky sloužil druhým. Jeho láska směřovala ke všem.“

„President Howard W. Hunter byl před mnoha lety, když naše rodina bydlela v kůlu Pasadena, presidentem našeho kůlu. Když mi zemřel otec, zůstala mi jen maminka, která vychovávala mou starší sestru a mě. I když jsme nebyli nijak významnou rodinou v kůlu pokrývajícím velké geografické území, president Hunter nás přesto znal osobně.

Mou nejdůležitější vzpomínkou na něj je ta, která mi pomohla pocítit vlastní hodnotu. Po každé konferenci kůlu jsme vždy čekaly ve frontě, abychom si s ním mohly potřást rukou. Vždy si podal ruku s mou maminkou a řekl: „Jak se máte, sestro Sessionsová, a jak se daří Betty a Carolyn?“ Byla jsem nadšená z toho, když jsem ho slyšela oslovit nás jménem. Věděla jsem, že nás zná a že má zájem o to, aby se nám vedlo dobře. Tato vzpomínka mě dosud hřeje u srdce.“⁴

President Hunter jednou řekl: „Myslím, že naším posláním je sloužit a zachraňovat, posilovat a povznášet.“⁵ Slova jeho bratří z Dvanácti dokládají, jak dobře toto poslání naplňoval. „Má schopnost způsobit, že se druzí cítí příjemně,“ řekl jeden z nich. „Nesnaží se je převyšovat. Umí jim dobře naslouchat.“ Jiný poznamenal: „Když s ním někam cestujete, neustále vše sleduje, aby se ujistil, že je o každého postaráno a že se nikdo necítí nepohodlně nebo vyčleněn ze společnosti.“ A další řekl: „Zajímá se o druhé a je k nim vnímavý. Má pravou lásku a odpouštějící srdce. Je studentem evangelia, lidí a lidské povahy.“⁶

Učení Howarda W. Huntera

Dvě velká přikázání jsou Pánovým prubířským kamenem našeho uřednictví.

Jednou z možností, jak v dávných dobách ověřit čistotu zlata, bylo použít hladký černý křemičitý kámen, kterému se říkalo kámen prubířský. Když se zlato oťřelo o prubířský kámen, zanechalo na jeho povrchu stopu neboli značku. Zlatník porovnal barvu této značky s barvou ve své barevné stupnici. Čím byla značka červenější, tím větší byl obsah mědi nebo jiné příměsi, a čím byla žlutější, tím větší bylo procento zlata. Díky tomu bylo možné celkem přesně zjistit čistotu zlata.

Metoda prubířského kamene pro zkoušení čistoty zlata byla rychlá a pro většinu praktických účelů postačující. Avšak zlatník, který

přesto o čistotě zlata pochyboval, provedl přesnější test pomocí postupu, který zahrnoval zkoušku ohněm.

Dovoluji si podotknout, že Pán pro vás i pro mne připravil jistý prubířský kámen, vnější měřítko vnitřního učednictví, které určí naši věrnost a přečká i zkoušky ohněm, které teprve přijdou.

Když Ježíš při jedné příležitosti učil lid, přistoupil k Němu jistý zákoník a položil mu tuto otázku: „Mistře, co čině, život věčný dědičně obdržím?“

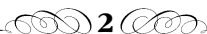
Ježíš – Mistr učitel – odpověděl tomuto muži, který byl zjevně dobře obeznámen se zákonem, protiotázkou: „V zákoně co jest psáno? Kterak čteš?“

Muž odpověděl rázným shrnutím dvou velkých přikázání: „Milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši síly své, i ze vši mysli své, a bližního svého jako sebe samého.“

Kristus souhlasně odvětil: „To čiň, a živ budeš.“ (Lukáš 10:25–28.)

Na těchto dvou přikázáních se zakládá věčný život, Boží život, život, o němž usilujeme. Písma praví, že „na těch dvou přikázáních všecken zákon záleží i proroci“. (Matouš 22:40.) Milovat Boha a milovat svého bližního. Tato dvě přikázání jdou ruku v ruce; jsou neoddělitelná. V tom nejvyšším smyslu slova je lze považovat za synonyma. A jsou to přikázání, podle nichž může žít každý z nás.

Ježíšovu odpověď zákoníkovi by bylo možné považovat za Pánův prubířský kámen. Při jiné příležitosti řekl: „Cožkoli jste činili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili.“ (Matouš 25:40.) Pán bude poměřovat naši oddanost vůči Němu podle toho, jak máme rádi své bližní a jak jim sloužíme. Jakou stopu zanecháváme na Pánově prubířském kameni? Jsme skutečně dobrými bližními? Ukazuje tato zkouška, že jsme z 24karátového zlata, nebo v nás lze najít stopy zlata kočičího?⁷

Spasitel nás učil mít rád každého, včetně těch, k nimž může být těžké pociťovat lásku.

Zákoník, jako kdyby se omlouval za to, že Mistrovi položil tak jednoduchou otázku, se snažil ospravedlnit dodatečným dotazem: „A kdo jest můj bližní?“ (Lukáš 10:29.)

Všichni bychom měli být za tuto otázku na věky vděční, neboť ve Spasitelově odpovědi se nám dostalo jednoho z nejskvostnějších a nejocetňovanějších podobenství – podobenství, které každý z nás opakovaně četl a slyšel:

„Člověk jeden šel z Jeruzaléma do Jerich[a], i upadl mezi lotry. Kteříž obloupiťše jej a zranivše, odešli, odpolu živého nechavše.

I přihodilo se, že kněz jeden šel touž cestou, a uzřev jej, pominul.

Těž i Levíta přišed až k tomu místu, a uzřev jej, pominul.

Samaritán pak jeden, cestou se ubíraje, přišel až k němu, a uzřev jej, milosrdenstvím hnut jest.

A přistoupiv, uvázal rány jeho, naliv oleje a vína, a vloživ jej na hovado své, vedl do hospody, a péči o něj měl.

Druhého pak dne odjíti maje, vyňav dva peníze, dal hospodáři, a řekl jemu: Měj o něj péči, a cožkoli nad to vynaložíš, já když se vrátím, zaplatím tobě.“ (Lukáš 10:30–35.)

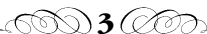
Poté se Ježíš zákoníka zeptal: „Kdo tedy z těch tří zdá se tobě bližním býti tomu, kterýž upadl mezi lotry?“ (Lukáš 10:36.) Zde Mistr drží prubířský kámen křesťanství. A požaduje, aby se tímto kamenem poměřovala naše stopa, kterou na něm zanecháme.

Kněz i Levíta v tomto Kristově podobenství měli pamatovat na požadavky zákona: „Vida osla bratra svého aneb vola jeho pod břemenem ležící na cestě, nepomineš jich, ale i hned ho s ním pozdvihneš.“ (Deuteronomium 22:4.) A pokud má člověk pomoci dobytčeti, o co více má být ochoten pomoci bratrovi v nouzi! Ale jak napsal starší James E. Talmage: „Záminky [pro to, abychom tak neučinili,] lze najít snadno; raší tak lehce a v takové hojnosti jako plevel u cesty.“ (*Jesus the Christ*, 3d ed., Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1916, str. 431.)

Samaritán nám poskytl příklad čisté křesťanské lásky. Měl soucit; šel k muži, kterého zranili lupiči, a ovázal mu rány. Vzal ho do hostince, pečoval o něj, zaplatil za něj výlohy a nabídl ještě více, bude-li to potřeba k tomu, aby o něj bylo postaráno. Toto je příběh lásky bližního k bližnímu.

Staré rčení praví, že člověk, „který je zahleděný jen do sebe, má velmi omezený výhled“. Láska dokáže určitým způsobem změnit

zahleděnost do sebe na dívání se na druhé. Klíčem úspěchu je mít rád svého bližního, včetně toho, kterého je těžké mít rád. Je třeba pamatovat na to, že i když si přátele vybíráme sami, naše bližní nám vybírá Bůh – ať již jsme kdekoli. Láska nemá mít žádné hranice; a my nemáme mít žádná omezení v tom, komu projevit náklonnost. Kristus řekl: „Nebo milujete-li ty, kdož vás milují, jakou odplatu máte? Zdaliž i publikáni téhož nečiní?“ (Matouš 5:46.)⁸

Máme mít rádi druhé a sloužit jim v jejich strastech.

Joseph Smith napsal Svatým dopis, který byl otištěn v novinách *Messenger and Advocate*, ohledně toho, že abychom byli před Bohem ospravedlněni, máme mít rádi jeden druhého. Napsal:

„Drazí bratři – existuje povinnost, kterou má každý Svatý bohatě prokazovat svým bratřím – vždy je mít rád a poskytovat jim pomoc. Abychom byli před Bohem ospravedlněni, musíme se mít vzájemně rádi: musíme překonávat zlo; musíme navštěvovat ty, kteří jsou bez otce, a vdovy v jejich strastech, a musíme se uchovávat neposkvěněnými světem; neboť tyto ctnosti plynou z velkého pramene čistého náboženství. Posilujíce svou víru přidáváním každé dobré vlastnosti, jež zdobí děti požehnaného Ježíše, se můžeme modlit ve chvíli modlitby; můžeme milovat své bližní jako sami sebe a být věrnými v soužení vědouce, že odměna takových je větší v království nebeském. Jaká útěcha! Jaká radost! Dovolte mi žít životem spravedlivého, a necht je má odměna taková, jako je tato!“ (*History of the Church*, 2:229.)

Tyto dvě ctnosti, láska a služba, jsou od nás vyžadovány, máme-li být dobrými bližními a máme-li v životě nalézt pokoj. Tyto ctnosti dozajista přebývaly v srdci staršího Willarda Richardse. Onoho odpoledne, kdy Joseph a Hyrum zemřeli mučednickou smrtí v žaláři v Carthage, žalářník navrhl, že by byli ve větším bezpečí v celách. Joseph se obrátil na staršího Richardse a zeptal se ho: „Půjdemeli do cely, půjdeš s námi?“

Odpověď staršího Richardse byla naplněná láskou: „Bratře Josephe, ty jsi mne nežádal, abych s tebou překročil řeku – nežádal jsi mne, abych přišel do Carthage – nežádal jsi mne, abych šel s tebou do žaláře – myslíš si, že tě nyní opustím? Ale povím ti, co udělám; budeš-li odsouzen k oběšení za ‚velezradu‘, nechám se pověsit místo tebe, a ty budeš svobodný.“

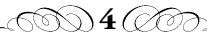
„Pán bude poměřovat naši oddanost vůči Němu podle toho, jak máme rádi své bližní a jak jim sloužíme.“

Joseph nejspíše se značnými emocemi a dojetím odvětil: „Ale to udělat nemůžeš.“

Na což starší Richards rozhodným hlasem odpověděl: „Já to udělám.“ (Viz B. H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church*, 2:283.)

Zkouška, které čelil starší Richards, byla pravděpodobně větší, než které bude čelit většina z nás – byla to spíše zkouška ohněm než prubířským kamenem. Kdybychom o to ale byli požádáni, položili bychom život za svou rodinu? Za své přátele? Za své bližní?

Prubířský kámen soucitu je měřítkem našeho učednictví; je měřítkem naší lásky k Bohu a k druhým. Zanecháme stopu ryzího zlata, nebo, podobně jako kněz a Levíta, přejdeme na druhou stranu?⁹

Je třeba, abychom odhodlaněji kráčeli po cestě pravé lásky, kterou nám ukázal Ježíš.

Pouhý rok před svou tragickou a předčasnou mučednickou smrtí řekl Prorok Joseph Smith v důležitém poselství Svatým posledních dnů v Nauvoo:

„Máme-li upevňovat a pěstovat lásku vůči druhým, musíme je, dokonce i své nepřátele, mít rádi stejně jako své přátele. ... Křesťané by se měli přestat přit a zápolit spolu a měli by mezi sebou pěstovat zásady jednoty a přátelství.“ (*History of the Church*, 5:498–499.)

To je velkolepá rada v dnešní době, stejně jako byla [v době tehdejší]. Svět, v němž žijeme, ať již blízko domova nebo daleko, potřebuje evangelium Ježíše Krista. Evangelium je jedinou cestou, jak lidé ve světě kdy poznají pokoj. Je třeba, abychom byli jeden k druhému laskavější, jemnější a ochotnější odpouštět. Je třeba, abychom byli pomalejší k hněvu a pohotovější pomoci. Je třeba, abychom nabídli ruku přátelství a zadrželi ruku odplaty. Zkrátka je třeba, abychom se měli rádi čistou láskou Kristovou, upřímnou pravou láskou se soucitem, a je-li to nutné, abychom spolu sdíleli utrpení, neboť takovým způsobem Bůh miluje nás.

Na našich bohoslužbách často zpíváme jednu krásnou náboženskou píseň s textem, který napsala Susan Evans McCloudová. Mohu vám pár řádků z této písně připomenout?

*Pane, uč mne lásce k Tobě,
jak dle Tvého vzoru žít,
pomáhat všem, pozvedat je,
snažit se Tvou sílu mít. ...*

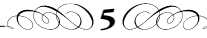
*Kdo jsem já, bych soudil druhé?
Sám jsem nedokonalý!
Nelze vidět strasti, jež se
v tichu srdce ukryly. ...*

*Svému bratru strážným budu,
naučím se lékařství,
zraněným a unaveným
dám pocítit přátelství.
Svému bratru strážným budu,
Tvou cestou dál chci jít.*

(*Náboženské písně*, 2015, č. 134.)

Je třeba, abychom kráčeli po cestě, kterou nám ukázal Ježíš, s větším odhodláním a pravou láskou. Je třeba, abychom všem pomáhali a pozvedali je, a dozajista k tomu najdeme Jeho sílu. Budeme-li se více snažit naučit se lékařství, budeme mít nespočet příležitostí ho

použít – dotknout se zraněných a unavených a dát všem pocítit své přátelství. Ano, Pane, Tvou cestou dál chceme jít.¹⁰

Pravá láska je čistá láska Kristova a tato láska neselže.

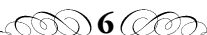
„Přikázání nové dávám vám,“ řekl [Ježíš], „abyste se milovali ve spolek; ... Po tomť poznají všickni, že jste moji učedníci, budete-li míti lásku jedni k druhým.“ (Jan 13:34–35.) Tato láska, kterou máme chovat ke svým bratrům a sestrám v lidské rodině a kterou Kristus chová ke každému z nás, se nazývá pravá láska neboli „čistá láska Kristova“. (Moroni 7:47.) Právě tato láska byla pohnutkou k utrpení a oběti Kristova Usmíření. Je to nejvyšší vrchol, kterého může lidská duše dosáhnout, a nejhlubší projev lidského srdce.

... Pravá láska zahrnuje všechny ostatní božské ctnosti. Charakterizuje počátek i konec plánu spasení. Když selže vše ostatní, pravá láska – Kristova láska – *neselže*. Je největší ze všech božských vlastností.

Ježíš z hojnosti svého srdce promlouval k chudým, utiskovaným, vdovám, malým dětem; k farmářům a rybářům a k těm, kteří se starali o kozy a ovce; k neznámým a cizincům, k bohatým, politicky mocným i k nepřátelsky naladěným farizeům a zákoníkům. Sloužil chudým, hladovějícím, strádajícím i nemocným. Žehnal chromým, slepým, hluchým a dalším lidem s tělesnými postiženími. Vyháněl demony a zlé duchy, kteří způsobovali duševní či emocionální choroby. Očišťoval ty, kteří nesli břímě hříchu. Učil o lásce a opakovaně nesobecky sloužil druhým. Jeho láska směřovala ke všem. Všichni měli „onu výsadu, jeden jako druhý, a žádnému [nebylo] zakázáno“. (2. Nefi 26:28.) Toto jsou všechno projevy a příklady Jeho bezbřehé pravé lásky.

Svět, v němž žijeme, by nesmírně prospělo, kdyby muži a ženy, ať jsou kdekoli, projevovali tuto čistou lásku Kristovu, která je laskavá, mírná a pokorná. Je prosta závisti a pýchy. Je nesobecká, protože nepožaduje nic na oplátku. Netoleruje zlo ani zlou vůli ani se neraduje z nepravosti; není v ní místo pro nesnášenlivost, nenávisť ani násilí. Odmítá přehlížet výsměch, vulgárnost, týrání, zneužívání a vylučování ze společnosti. Povzbuzuje různé lidi, aby spolu žili v křesťanské lásce bez ohledu na náboženské přesvědčení, rasu, národnost, finanční postavení, vzdělání či kulturu.

Spasitel nám přikazuje, abychom se měli navzájem rádi tak, jako On miluje nás; abychom se oděli „poutem pravé lásky“ (NaS 88:125), jako se jím oděl On. Jsme vyzýváni očistit své vnitřní pocity, změnit své srdce, uvést své vnější skutky a vystupování do souladu s tím, čemu podle svých slov ve svém nitru věříme a co pociťujeme. Máme být opravdovými učedníky Krista.¹¹

Mít rád druhé představuje onu „lepší cestu“.

Bratr Vern Crowley řekl, že jako mladý muž pochopil něco z naprosto zásadního ponaučení, které Prorok Joseph předal prvním Svatým v Nauvoo, když jim řekl, že „musíme je [druhé], dokonce i své nepřátele, mít rádi stejně jako své přátele“. Toto je dobré ponaučení pro každého z nás.

Když otec Verna Crowleyho onemocněl, Vern převzal zodpovědnost za vedení rodinného vrakoviště, i když mu bylo teprve patnáct let. Někteří zákazníci občas mladíka nepoctivě využívali a z pozemku se přes noc ztrácely různé díly. Vern se kvůli tomu zlobil a přísahal, že někoho chytí a příkladně ho potrestá. Pomsta bude sladká.

Krátce poté, co se jeho otec začal ze své nemoci zotavovat, byl Vern jednou večer o zavírací době na obchůzce vrakoviště. Byla už téměř tma. V jednom vzdáleném rohu pozemku zahlédl, jak někdo nese nějaký velký automobilový díl k zadnímu plotu. Vyrazil jako závodní běžec a mladého zloděje chytil. Jeho první myšlenkou bylo vybit si na něm vztek pěstmi a pak chlapce dotáhnout do přední kanceláře a zavolat policii. Srdce mu přetévalo hněvem a pomstychtivostí. Právě chytil zloděje a měl v úmyslu dát mu co proto.

Znenadání se objevil Vernův otec, položil synovi na rameno svou slabou, vetchou ruku a řekl: „Vidím, že jsi trochu rozčilený, Verne. Mohu to vyřídit já?“ Pak přistoupil k mladému rádoby zloději, dal mu ruku kolem ramen, chvíli se mu díval do očí a pak se zeptal: „Chlapče, řekni mi, proč to děláš? Proč jsi chtěl ukrást tu převodovku?“ Pak se pan Crowley vydal ke kanceláři, s rukou na ramenu onoho chlapce, a cestou se ho dotazoval na to, jaké má mladík s autem potíže. Když dorazili ke kanceláři, otec řekl: „Myslím, že asi odešla spojka, a kvůli tomu máš ty potíže.“

Mezitím Vern pěníl vzteky. „Koho zajímá jeho spojka?“ přemýšlel. „Zavolejme policii a ukončeme to.“ Ale jeho otec mluvil dál. „Verne, dej mu spojku. A přines mu i vypínací ložisko spojky. A taky přítlačný kotouč. To by mělo problém vyřešit.“ Otec podal všechny tyto díly mladíkovi, který se snažil krást, a řekl: „Vezmi si to všechno. A tady je i ta převodovka. Nemusíš krást, mladíku. Stačí o to požádat. Všechno se dá vyřešit. Druzí jsou ochotní ti pomoci.“

Bratr Vern Crowley řekl, že onoho dne dostal trvalou lekci o lásce. Mladík se pak vracel na vrakoviště často. Dobrovolně měsíc po měsíci splácel všechny díly, které mu Vic Crowley daroval, včetně oné převodovky. Během těchto návštěv se Verna ptal, proč je jeho otec takový, jaký je, a proč udělal to, co udělal. Vern mu řekl něco o jejich víře Svatých posledních dnů a o tom, jak moc má jeho otec rád Pána a lidi. Nakonec se dal tento rádoby zloděj pokřtít. Vern později řekl: „Je nyní těžké popsat, jak jsem se tehdy cítil a co jsem při oné události prožíval. I já jsem byl tehdy mladý. Chytil jsem zloděje. Chtěl jsem ho potrestat do té nejvyšší míry. Ale otec mě naučil, že existuje i jiná cesta.“

Jiná cesta? Lepší cesta? Vyšší cesta? Znamenitější cesta? Jak moc by světu světu mohlo prospět toto vznešené ponaučení! Moroni prohlásil:

„Pročež, kdokoli věří v Boha, může s jistotou doufat v lepší svět. ...
Darem svého Syna Bůh připravil lepší cestu.“ (Eter 12:4, 11.)¹²

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Co má president Hunter na mysli, když mluví o dvou velkých příkázáních jako o „Pánově prubířském kameni“? (Viz 1. oddíl.) Zamyslete se nad tím, jak byste odpověděli na otázky, které president Hunter pokládá na konci 1. oddílu.
- Projděte si vyprávění presidenta Huntera o podobenství o milosrdném Samaritánovi. (Viz 2. oddíl.) Co se z tohoto učení můžeme dozvědět o tom, jak máme mít rádi své bližní? Jak můžeme prohloubit svou lásku k těm, k nimž „může být těžké pocítovat lásku“?

- Ve 3. oddíle president Hunter učí tomu, že máme mít rádi druhé a sloužit jim ve chvílích, kdy mají nějaké strasti. Jak jste byli požeňnani někým, kdo vám projevil lásku a posloužil vám v době, kdy jste potřebovali pomoc?
- Přemítejte o učení presidenta Huntera ohledně následování Spasitelova příkladu pravé lásky. (Viz 4. oddíl.) Jak si můžeme vypěstovat větší lásku k druhým? Jak například můžeme více projevovat svou lásku?
- V 5. oddíle president Hunter zmiňuje, jak například Kristus projevuje svou lásku. Kdy jste ve svém životě pocítili Spasitelovu lásku? Jaká požeňnání přicházejí, když projevujete „čistou lásku Kristovu“?
- Čemu se můžeme naučit z příběhu o Vernu Crowleym, který president Hunter zmiňuje? (Viz 6. oddíl.) Jak můžeme pocity „hněv[lu] a pomstychtivost[i]“ nahradit pocity pravé lásky? Jaké osobní zkušenosti vám pomohly poznat, že pravá láska představuje „lepší cestu“?

Související verše z písem

Matouš 25:31–46; 1. Korintským 13; Efezským 4:29–32; 1. Janova 4:20; Mosiáš 4:13–27; Alma 34:28–29; Eter 12:33–34; Moroni 7:45–48; NaS 121:45–46

Pomůcka ke studiu

„Budete-li jednat podle toho, čemu jste se naučili, vaše poznání se rozšíří a utvrdí (viz Jan 7:17).“ (*Kažte evangelium mé* [2004], 19.) Zvažte možnost zeptat se sami sebe, jak můžete tyto nauky uplatňovat doma, v práci a při plnění církevních zodpovědností.

Odkazy

1. „The Gifts of Christmas“, *Ensign*, Dec. 2002, 18.
2. John S. Welch, v: Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 119.
3. Betty C. McEwan, „My Most Influential Teacher“, *Church News*, June 21, 1980, 2.
4. Carolyn Sessions Allen, v: „Loved by All Who Knew Him: Stories from Members“, *Ensign*, Apr. 1995, 20.
5. Thomas S. Monson, „President Howard W. Hunter: A Man for All Seasons“, 33.
6. Knowles, *Howard W. Hunter*, 185.
7. „The Lord’s Touchstone“, *Ensign*, Nov. 1986, 34.
8. „The Lord’s Touchstone“, 34–35.
9. „The Lord’s Touchstone“, 35.
10. „A More Excellent Way“, *Ensign*, May 1992, 61.
11. „A More Excellent Way“, 61–62.
12. „A More Excellent Way“, 62.

Víra a svědectví

„Největším životním úspěchem je nalézt Boha a zjistit, že žije.“

Ze života Howarda W. Huntera

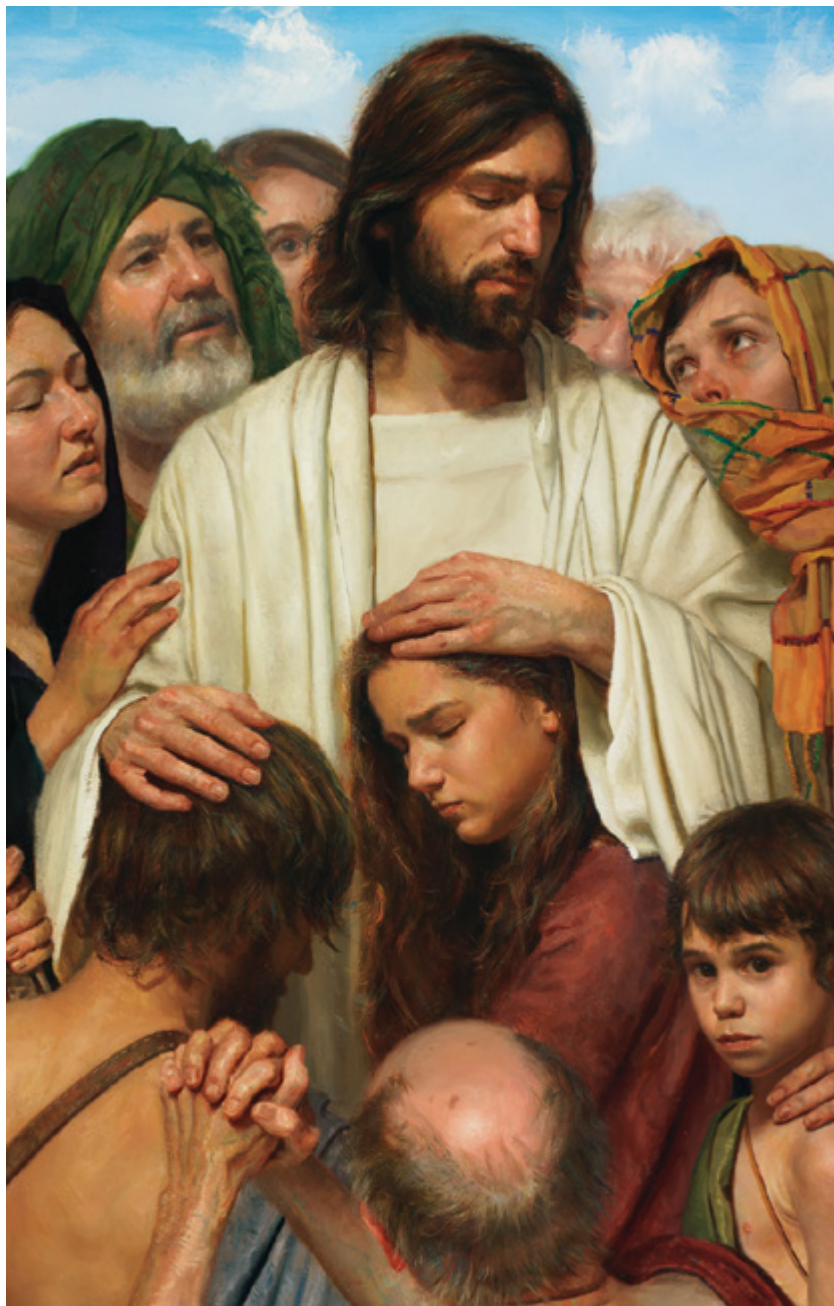
Howard W. Hunter začal získávat svědectví již jako malý chlapec v Boise ve státě Idaho. I když jeho otec tehdy nebyl členem Církve, matka ho vychovávala v evangeliu. „Po jejím boku jsme se učili modlit,“ vzpomínal. „Jako chlapec jsem získal svědectví po boku své matky.“¹

Howardovo svědectví se v průběhu let prohlubovalo. Když mu bylo přes 20 let a bydlel v Los Angeles v Kalifornii, začal si uvědomovat význam opravdového studia evangelia. Napsal: „I když jsem většinu života chodil do církevních tříd, k mému prvnímu skutečnému probuzení, pokud jde o evangelium, došlo ve třídě Nedělní školy ve sboru Adams, kterou učil bratr Peter A. Clayton. Měl bohaté znalosti a schopnost inspirovat mladé. Studoval jsem lekce, četl jsem si úkoly, které nám zadával, a zapojoval jsem se do krátkých proslovů na zadané téma. ... Považuji toto období svého života za období, kdy se mi začaly odhalovat pravdy evangelia. Vždy jsem měl svědectví o evangeliu, ale najednou jsem mu začal rozumět.“²

O mnoho let později president Hunter vysvětlil: „Přijde chvíle, kdy pochopíme zásady svého stvoření a to, kdo jsme. Najednou jsou nám tyto věci osvětleny a my v srdci pocítujeme určité záchvěvy. To je ta chvíle, kdy nám do duše vstupuje svědectví a my beze vší pochybnosti víme, že Bůh je náš Otec – že žije, že opravdu existuje a že jsme doslova Jeho děti.“³

President Gordon B. Hinckley ohledně víry a svědectví presidenta Huntera řekl:

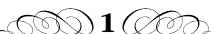
„Pokud jde o presidenta Huntera, ... měl nesmírně mocnou víru. Měl spolehlivé poznání božských věcí a věcí věčnosti. ... [Měl] pevné

„Tím nejdůležitějším úsilím je hledání Boha – s cílem poznat, že opravdu existuje, poznat Jeho osobní vlastnosti a získat spolehlivé poznání o evangeliu Jeho Syna Ježíše Krista.“

a spolehlivé svědectví o tom, že Bůh, náš Věčný Otec, skutečně existuje. Pronášel s hlubokým přesvědčením své svědectví o božskosti Pána Ježíše Krista, Vykupitele lidstva.“⁴

Učení Howarda W. Huntera

Prostřednictvím víry můžeme nalézt Boha a zjistit, že žije.

Největším životním úspěchem je nalézt Boha a zjistit, že žije. Podobně jako v případě jiného hodnotného úspěchu, i tohoto mohou dosáhnout jen ti, kteří uvěří a mají víru v to, co zprvu nemusí být zjevné.⁵

Když se myšlenky člověka obracejí k Bohu a k tomu, co k Němu přináleží, prochází dotyčný duchovní proměnou. Pozvedá ho to ze všednosti a přináší mu to ušlechtilý a Bohu podobný charakter. Máme-li víru v Boha, používáme jeden z velkých zákonů života. Tou nejmocnější silou v lidské povaze je duchovní moc víry.⁶

Tím nejdůležitějším úsilím je hledání Boha – s cílem poznat, že opravdu existuje, poznat Jeho osobní vlastnosti a získat spolehlivé poznání evangelia Jeho Syna Ježíše Krista. Není snadné získat dokonalé poznání Boha. Toto hledání vyžaduje vytrvalé úsilí a jsou tací, kteří se nikdy nepřimějí k tomu, aby se toto poznání snažili získat. ...

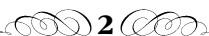
Ať již člověk usiluje o poznání vědeckých pravd nebo se snaží nalézt Boha, musí mít víru. Tam je třeba začít. Víra je definována mnoha způsoby, ale tu nejklassičtější definici podal autor listu Židům prostřednictvím těchto slov, která mají zásadní význam: „Víra pak jest nadějných věcí podstata, a důvod [věcí] neviditelných.“ (Židům 11:1.) Jinak řečeno, víra nám umožňuje důvěřovat v to, v co doufáme, a být přesvědčeni o tom, co nevidíme. ... Ti, kteří opravdově hledají Boha, Ho nevidí, ale díky víře vědí, že existuje. Je to něco více než jen naděje. Vírou se z toho stává přesvědčení – důkaz věcí neviditelných.

Autor listu Židům [apoštol Pavel] pokračuje: „Věrou rozumíme, že učinění jsou [světy] slovem Božím, tak že z ničeho jest to, což vidíme, učiněno.“ (Židům 11:3.) Víra se zde popisuje jako schopnost věřit nebo získat přesvědčení, že svět byl stvořen slovem Božím. K prokázání této skutečnosti nelze opatřit žádné svědky, ale víra

nám poskytuje poznání, že to, co vidíme v zázracích země a celé přírody, stvořil Bůh. ...

Jsem naprosto přesvědčen, že Bůh opravdu existuje – že žije. Je náš Nebeský Otec a my jsme Jeho duchovní děti. Stvořil nebe a zemi a všechny věci na zemi a je autorem věčných zákonů, kterými se řídí vesmír. Tyto jsou postupně objevovány tak, jak člověk pokračuje ve svém hledání, ale existovaly vždy a zůstanou neměnnými na věky.⁷

Abychom získali poznání existence Boha, musíme vyvíjet věrné úsilí, konat Jeho vůli a modlit se o porozumění.

Abychom zjistili, že Bůh opravdu existuje, musíme se ubírat směrem, který pro dosažení tohoto cíle vytyčil. Tato stezka vede vzhůru; vyžaduje víru a úsilí a není to snadná cesta. Z tohoto důvodu se mnozí lidé nechtějí tomuto náročnému úkolu potvrdit si existenci Boha věnovat. Právě naopak – někteří se ubírají snadnou stezkou a popírají Jeho existenci nebo zkrátka jen kráčí nejistým směrem člověka, který pochybuje. ...

... Někdy víra znamená věřit, že něco je pravdivé, ačkoli nemáme dost důkazů na to, abychom to věděli. Musíme dál zkoumat toto nabádání a řídit se jím: „Proste, a dánoť bude vám; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Nebo každý, kdož prosí, bere; a kdož hledá, nalézá; a tomu, kdož tluče, bude otevřeno.“ (Mat. 7:7–8.) ...

Je všeobecným pravidlem, že nezískáme nic cenného, pokud za to nejsme ochotni zaplatit určitou cenu. Vědec se nestane učeným, dokud nevyvalí snahu a úsilí, aby byl úspěšný. Není-li ochoten to udělat, může snad říci, že neexistuje nic takového jako učenost? ... Je to právě tak pošetilé, jako když někdo řekne, že žádný Bůh neexistuje, zkrátka jen proto, že on sám nemá touhu Ho hledat.

... Aby jedinec získal neochvějně poznání o existenci Boha, musí žít podle přikázání a nauk hláсанých Spasitelem během Jeho osobního působení. ... Těm, kteří jsou ochotní toto hledání podstoupit, věnovat se mu a konat Boží vůli, se dostane poznání o existenci Boha.

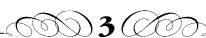
Když člověk nalezne Boha a rozumí Jeho cestám, zjišťuje, že ve vesmíru se nic nestalo náhodou, ale že vše vyplynulo z božsky předpřipraveného plánu. Život člověka najednou dostává nádherný smysl!

Získává porozumění, které přesahuje světské vzdělání. Krásky světa se stávají krásnějšími, řád vesmíru se stává smysluplnějším a veškerá Boží stvoření jsou pochopitelnější, zatímco sleduje, jak Boží dny přicházejí a odcházejí a jak se popořádku střídají jednotlivá období.⁸

Kristus během svého působení vysvětlil, jak může člověk poznat pravdu o Bohu. Řekl: „Bude-li kdo chtít vůli jeho činiti, tenť bude umět rozeznati, jest-li to učení z Boha, čili mluvím já sám od sebe.“ (Jan 7:17.) Mistr také vysvětlil vůli Otce a ono velké přikázání takto: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši mysli své.“ (Mat. 22:37.) Ti, kteří se budou snažit konat Boží vůli a dodržovat Jeho přikázání, obdrží osobní zjevení týkající se božskosti Pánova díla, které vydává svědectví o Otci.

Těm, kteří touží po porozumění, Jakubova slova vysvětlují, jak ho lze získat: „Jestliže pak komu z vás nedostává se moudrosti, žádejž jí od Boha, kterýž všechněm dává ochotně a neomlouvá, i budeť dána jemu.“ (Jakub 1:5.) Nezdá se, že by měl Jakub na mysli faktické znalosti ve smyslu vědy, ale spíše zjevení, které přichází z výsosti a které odpovídá na otázky lidí v důsledku toho, že se řídí nabádáním, aby se modlili. ...

A tak zde máme návod na hledání Boha a nástroje potřebné k tomu, abychom cíle svého snažení dosáhli – víru, lásku a modlitbu. Věda přinesla člověku úžasné věci, ale nemůže udělat to, co musí člověk pro sebe udělat sám, z čehož nejdůležitějším úkolem je zjistit, že Bůh existuje. Tento úkol není snadný; tato práce není lehká; ale jak řekl Mistr: „Veliká bude odměna jejich a věčná bude sláva jejich.“ (NaS 76:6.)⁹

Abychom viděli, musíme věřit.

Tomáš chtěl vidět předtím, než uvěří.

Onoho večera v den Vzkříšení se Ježíš zjevil a stanul mezi svými učedníky v zavřené místnosti. Ukázal jim své ruce, kterými pronikly hřeby, a svůj bok, který byl probodnut kopím. Tomáš, jeden z Dvanácti, nebyl přítomen, když se toto stalo, ale ostatní mu vyprávěli, že viděli Pána a že k nim promlouval. ... Tomáš byl skeptický a učedníkům řekl:

„ ... Leč uzřím v rukou jeho bodení hřebů, a vpustím prst svůj v místo hřebů, a ruku svou vložím v bok jeho, nikoli neuvěřím.“ (Jan 20:25.)

... Tomáš v určitém smyslu představuje ducha naší doby. Nechtěl se spokojit s ničím, co neviděl, i když s Mistrem pobýval a znal Jeho učení ohledně víry a pochyb. ... Pokud si člověk musí sáhnout či musí vidět, aby uvěřil, pak jeho víra nemá přednost před pochybami.

Tomáš nebyl ochoten spolehnout se na víru. Chtěl mít o daných skutečnostech nezvratný důkaz. Chtěl mít znalost, nikoli víru. Znalost se vztahuje k minulosti, protože znalost nám poskytují právě naše minulé prožitky, ale víra se vztahuje k budoucnosti – k onomu neznámému, kudy jsme dosud nekráčeli.

Tomáše považujeme za toho, kdo putoval a promlouval s Mistrem a koho si Mistr vyvolil. V nitru si přejeme, aby se Tomáš byl obrátil k budoucnosti s důvěrou v to, co tehdy nebylo zjevné, namísto toho, aby v podstatě řekl: „Vidět znamená věřit.“ ...

Víra nám poskytuje důvěru v to, co není viditelné.

O týden později byli učedníci znovu pospolu v témže domě v Jeruzalémě. Tentokrát byl Tomáš s nimi. Dveře byly zavřené, ale Ježíš přišel, stanul mezi nimi a pravil: „Pokoj vám.

Potom řekl Tomášovi: Vložíš prst svůj sem, a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou, a vpusť v bok můj, a nebudiž nevěřící, ale [věř].“ (Jan 20:26–27.) ...

„Dí jemu Ježíš: Žes mne viděl, Tomáši, uvěřil jsi. Blahoslavení, kteříž neviděli, a uvěřili.“ ([Jan] 20:29.)

Tato událost vyčnívá jako jedno z největších ponaučení všech dob. Tomáš řekl: „Vidět znamená věřit,“ ale Kristus odpověděl: „Věřit znamená vidět.“ ...

Klasický příklad toho, co je víra, je připisován apoštolu Pavlovi v jeho epištole Židům: „Víra pak jest nadějných věcí podstata, a důvod [věcí] neviditelných.“ (Židům 11:1.)

Tato slova nepředpokládají dokonalou znalost, ale popisují víru jako něco, co dává člověku ujistění či přesvědčení o tom, co je teprve v budoucnosti. Tyto věci mohou existovat, ale právě skrze

víru se uskutečňují. Víra přináší pocit ujištění ohledně toho, co není viditelné či to nelze nezvratně doložit.

Zdá se, jako by Tomáš ztratil důvěru v to, co přinese budoucnost. Díval se do minulosti. Chtěl důkaz toho, co tehdy nebylo zjevné. Ti, kteří ztrácejí nebo nemají víru, žijí v minulosti – ztratili naději do budoucna. Jak velká změna přichází do života toho, kdo nachází neochvějnou víru, která přináší ujištění a přesvědčení!

*Onen muž, který se narodil slepý,
nepochyboval; věřil ve Spasitele.*

Vrátíme-li se k deváté kapitole Jana, čteme zde o jiné příhodě, která se stala v Jeruzalémě, kdy jistý muž, který se narodil slepý, znovu získal zrak. Byl právě den sabatu a Ježíš byl zřejmě poblíž chrámu, když uviděl slepce. Jeho učedníci se Ho zeptali:

„ ... Mistře, kdo zhřešil, tento-li, čili rodičové jeho, že se slepý narodil?

Odpověděl Ježíš: Ani tento zhřešil, ani rodičové jeho, ale aby zjevení byli skutkové Boží na něm.

Jáť musím dělati dílo toho, kterýž mne poslal, dokudž den jest. Přicházíť noc, když žádný nebude moci dělati.

Dokudž jsem na světě, světlo jsem světa.“ (Jan 9:2–5.)

Ježíš pak plivl na zem a ze slin smíchaných s prachem země vytvořil bláto. Tímto blátem pomazal slepci oči a řekl, aby se šel umýt do rybníka Siloe. Kdyby se jednalo o Tomáše, šel by, jak mu bylo přikázáno, nebo by se ptal: „Co dobrého mi může přinést to, že se umyji ve stojaté vodě onoho špinavého rybníka?“ nebo „Jaké léčivé vlastnosti mají sliny smíchané s prachem země?“ Zdálo by se, že jsou to rozumné otázky, ale kdyby onen slepec pochyboval a měl námitky, byl by dál slepý. S vírou ale uvěřil a učinil, jak mu bylo řečeno. Šel a umyl se v rybníce a vrátil se jako ten, kdo vidí. Věřit znamená vidět. ...

„Blahoslavení, kteříž neviděli, a uvěřili.“

Slepec uvěřil, a bylo mu umožněno vidět. Tomáš odmítl uvěřit, dokud neuvidí. Svět je plný Tomášů, ale je zde i mnoho těch, kteří jsou jako onen slepec v Jeruzalémě. Misionáři Církve se s oběma

„Slepec uvěřil a bylo mu umožněno vidět.“

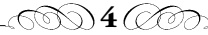
druhy lidí setkávají každý den, když do celého světa přinášejí své poselství – poselství znovuzřízeného evangelia Ježíše Krista. ... Někteří uvěří, mají víru, a dají se pokřtít. Někteří poselství nepřijmou, protože nevidí nebo se nemohou dotknout.

Neexistuje žádný nezvratný, konkrétní či hmatatelný důkaz toho, že Bůh žije, ale přesto mají miliony lidí skrze víru, která představuje důkaz věcí neviditelných, poznání o tom, že tomu tak je. Mnozí misionářům říkají: „Přijal bych křest, kdybych dokázal uvěřit, že Josepha Smitha navštívili Otec a Syn.“ Pro tuto skutečnost neexistuje žádný nezvratný, konkrétní či hmatatelný důkaz, ale u těch, jichž se dotkl Duch, zaujme místo takového důkazu věcí neviditelných víra. Pamatujte na slova ukřižovaného Mistra, když stál před Tomášem:

„Blahoslavení, kteříž neviděli, a uvěřili.“ ([Jan] 20:29.)

Ti, kteří skrze víru věří, uvidí.

Připojuji své svědectví ke svědectví tisíců misionářů, že Bůh opravdu žije, že Ježíš je Spasitel světa a že těm, kteří skrze víru uvěří, bude umožněno vidět.¹⁰

Jednání podle víry vede k získání osobního svědectví.

Jako děti jsme to, co nám řekli naši rodiče nebo učitelé, přijímali jako skutečnost, protože jsme jim důvěřovali. Malý chlapec bez obav skočí z výšky, pokud mu otec řekne, že ho chytí. Takový klučina má víru, že ho otec nenechá spadnout na zem. Když pak děti dospívají, začínají myslet samy za sebe, pokládat si otázky a mít pochybnosti o tom, co nelze podložit hmatatelným důkazem. Mám pochopení pro mladé muže a mladé ženy, když jim na mysl vytanou upřímné pochyby, a oni se pouštějí do onoho velkého zápasu, v němž se snaží je rozptýlit. Tyto pochyby lze vyřešit, pokud mají upřímnou touhu poznat pravdu vynaložením určitého mravního, duchovního a duševního úsilí. Kvůli tomuto zápolení pak z tohoto zápasu vyjdou s pevnější, silnější a hlubší vírou. Skrze pochybnosti a zápasy došli od prosté a důvěřivé víry k pevné a silné víře, jež dozrává ve svědectví.¹¹

Studenti tráví hodiny ve vědeckých laboratořích a skrze experimenty hledají pravdu. Pokud budou totéž dělat i s vírou, modlitbou, odpuštěním, pokorou a láskou, získají svědectví o Ježíši Kristu, dárci těchto zásad.¹²

Evangelium Ježíše Krista není jen evangeliem víry; je plánem skutků. ... Pán neřekl: „Hleďte“ na mé evangelium; řekl: „Žijte“ podle něj! Neřekl: „Všimněte si té nádherné skladby a toho ztvárnění“; řekl: „Jděte, konejte, vizte, pocíťte, dávejte, věřte!“ ...

Konání je jedním z hlavních základů osobního svědectví. Tím nejspolehlivějším svědectvím je to, které získáváme z první ruky skrze osobní zkušenost. Když Židé vznášeli námitky vůči nauce, které učil Ježíš v chrámu, Pán jim odpověděl: „... Mé učení není mé, ale toho, kterýž mne poslal.“ A pak připojil klíč k získání osobního zjevení: „Bude-li kdo chtít vůli jeho činiti, ten bude uměti rozeznati, jest-li to učení z Boha, čili mluvím já sám od sebe.“ (Jan 7:16–17.)

Slyšíme v těchto Spasitelových slovech onu zásadu? „Bude-li kdo chtít ... *činiti*, tenť bude umět *rozeznati!*“ Jan pochopil význačnost této zásady a její význam zdůraznil ve své [epištole]. Řekl: „Kdo praví, že v něm zůstává, tenť má, jakž on chodil, tak choditi.“ (1. Janova 2:6.)

Pouze říkat, přijímat a věřit nestačí. Tyto činnosti jsou neúplné, dokud se to, co vyjadřují, nepromění v dynamické činy každodenního života. Toto je pak tím nejlepším zdrojem osobního svědectví. Člověk má určitou znalost na základě vlastního prožitku. Nemusí říkat: „Bratr Novák říká, že je to pravda, a já mu věřím.“ Může říci: „Žiji podle této zásady ve svém vlastním životě a skrze osobní zkušenosti vím, že funguje. Pocítil jsem její vliv, vyzkoušel jsem, jak je v praxi užitečná, a vím, že je to dobrá zásada. Na základě vlastního poznání mohu svědčit o tom, že je to zásada pravdivá.“

Mnozí lidé si životem nesou takové svědectví, a neuvědomují si jeho hodnotu. Nedávno jedna mladá dáma řekla: „Nemám svědectví o evangeliu. Přála bych si ho mít. Přijímám nauky evangelia. Víím, že v mém životě fungují. Vidím, jak působí i v životě druhých. Kdyby mi tak jen Pán odpověděl na mé modlitby a dal mi svědectví – pak bych byla jedním z nejšťastnějších lidí na světě!“ To, co tato mladá dáma chtěla, je nějaký zázračný zásah; přesto však již byla svědkem zázraku evangelia, které prohlubovalo a povznášelo její vlastní život. Pán již její modlitby *zodpověděl*. *Měla* svědectví, ale neuvědomovala si, že právě toto je svědectví.¹³

Jako vysvěcený apoštol a zvláštní svědek Krista vám vydávám posvátné svědectví o tom, že Ježíš Kristus je vskutku Syn Boží. ... A své svědectví vydávám právě mocí Ducha Svatého. Víím, že Kristus skutečně existuje, jako kdybych Ho viděl na vlastní oči a slyšel na vlastní uši. Také víím, že Svatý Duch potvrdí pravdivost mého svědectví v srdci všech těch, kteří naslouchají uchem víry.¹⁴

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- President Hunter učí tomu, že „největším životním úspěchem je nalézt Boha a zjistit, že žije“. (1. oddíl.) Jakou roli hraje víra ve snaze tohoto úspěchu dosáhnout? Jaké zážitky nebo zkušenosti vám pomohly najít Boha a poznat, že žije?

- President Hunter ohledně získání poznání existence Boha říká, že „tento úkol není snadný“ a „tato práce není lehká“. Proč je podle vás pro získání tohoto poznání nezbytné projevit oddané úsilí? Proč je při poznávání Boha důležité dodržovat přikázání?
- Ve 3. oddíle poukazuje president Hunter na rozdíl mezi Tomášem a mužem, který se narodil slepý, aby učil tomu, že pokud uvěříme, budeme schopni vidět. Jak byste mohli postřehy presidenta Huntera týkající se těchto příběhů použít ve svém osobním životě? Jak vám používání víry umožnilo vidět?
- Projděte si znovu učení presidenta Huntera týkající se toho, že klíčem k získání svědectví je jednat na základě víry. (Viz 4. oddíl.) Jak například můžete jednat na základě své víry? Jak může víra překonat pochyby? Jak vám jednání na základě víry pomáhá posilovat vaše svědectví?

Související verše z písem

Jan 17:3; Židům 11:1–6; Alma 5:45–48; 30:40–41; 32:26–43; Eter 12:4, 6–22; Moroni 10:4–5; NaS 42:61

Pomůcka k výuce

„Pokládejte otázky, které vyžadují, aby studenti nacházeli odpovědi v písmech a v učení proroků posledních dnů.“ (*Učení – není většího povolání* [1999], 62.)

Odkazy

1. J. M. Heslop, „He Found Pleasure in Work“, *Church News*, Nov. 16, 1974, 4, 12.
2. Eleanor Knowles, *Howard W. Hunter* (1994), 70–71.
3. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 48.
4. Gordon B. Hinckley, „A Prophet Polished and Refined“, *Ensign*, Apr. 1995, 35.
5. „Faith as the Foundation of Accomplishment“, *Instructor*, Feb. 1960, 43.
6. Conference Report, Apr. 1960, 124–125.
7. „To Know God“, *Ensign*, Nov. 1974, 96–97.
8. Conference Report, Apr. 1970, 7–10.
9. „To Know God“, 97.
10. Conference Report, Oct. 1962, 22–24.
11. „Secretly a Disciple?“ *Improvement Era*, Dec. 1960, 948.
12. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 48.
13. Conference Report, Apr. 1967, 115–116.
14. „An Apostle’s Witness of Christ“, *Ensign*, Jan. 1984, 70.

Výuka dětí na shromáždění podporuje rodičovskou výuku probíhající doma.

Výuka evangelia

*„Účelem výuky ... [je] být nástrojem v rukou
Páně ve snaze změnit srdce jednotlivce.“*

Ze života Howarda W. Huntera

Na generální konferenci v dubnu 1972 byl starší Howard W. Hunter, v té době člen Kvora Dvanácti apoštolů, jedním z posledních řečníků na jednom zasedání. Měl připravený proslov, ale na zasedání nezbývalo dost času na to, aby ho přednesl. „Dívám se na hodiny,“ řekl starší Hunter, „a skládám si poznámky, které jsem si připravil, a ukládám je do náprsní kapsy. Dovolte mi ale krátce zmínit jednu prostou událost, která na mě udělala velký dojem, když jsem byl teprve chlapcem. Vzpomněl jsem si na ni, když bylo zmíněno, že je zde s námi dnes odpoledne velká skupina oddaných členů, kteří učí naši mládež.“

Stalo se to jednoho letního dne brzy ráno. Stál jsem u okna. Jen závěsy mě oddělovaly od dvou malých tvorů na trávníku. Jedním z nich byl velký pták a ten druhý bylo malé ptáče – očividně teprve nedávno vylétlo z hnízda. Díval jsem se, jak ten větší poskakuje po trávníku, pak zahrabal nožičkami a natáhl hlavičku. Z trávy vytáhl velkého tlustého červa a přihopsal zpátky. Ptáče otevřelo doširoka zobáček, ale onen velký pták červa spolkl.

Pak jsem ho viděl, jak vyletěl na strom. Chvilí kloval do kůry a vrátil se s velkým broukem v zobáku. Ptáče otevřelo doširoka zobáček, ale onen velký pták brouka spolkl. Ozvalo se protestní zaštěbetání.

Velký pták odlétl a již jsem ho neviděl, ale sledoval jsem malého ptáčka. Po chvíli přihopsal na trávník, zahrabal nožičkami, natáhl hlavičku a z trávy vytáhl velkého červa.

Kež Bůh žehná dobrým lidem, kteří učí naše děti a mládež.“

Toto krátké poselství staršího Huntera bylo později vydáno pod názvem „A Teacher“ [„Učitel“].¹

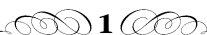
Howard W. Hunter často kladl důraz na důležitost dobré výuky v Církvi. Mluvil o zásadách, jako například o důležitosti výuky osobním příkladem, znázorněné příběhem o dvou ptáčcích, které mohou učitelům pomoci, aby lépe žehnali životu těch, které učí. Často promlouval k učitelům dětí a mládeže a pomáhal jim porozumět jejich posvátné zodpovědnosti za ty z dorůstajícího pokolení. Při jedné takové příležitosti řekl:

„Vidím před sebou jedny z oněch vybraných duchů na zemi. ... Snažím se představit si každého [z vás, učitelů], jak působíte ve svých konkrétních zodpovědnostech. Přemýšlím o tom, jaké ovoce vaše úsilí přinese. Bude některé toto ovoce zkažené kvůli tomu, že jste nezorali či neobdělávali půdu, která vám byla svěřena do péče; nebo bude veškerá půda obdělána, takže bude plodit maximum dobrého ovoce?

Ve vašich jednotlivých sborech a kůlech ... se nachází mnoho dětí našeho Otce. Podobně jako vy jsou i ony z Jeho pohledu vybranými duchy; ale na rozdíl od vás jsou mnozí z nich nezkušení a mnozí jsou v evangeliu nováčky. Zodpovědnost, kterou vůči nim máte, je vskutku velká. Jejich život je tvárný, lze ho snadno ohýbat, snadno formovat, snadno vést – pokud získáte jejich důvěru a získáte si jejich srdce. Vy jste jejich ‚pastýřem‘. Vy je musíte vést na ‚zelené pastviny‘. ...

Jak velká je to výzva, jak radostný úkol, jak posvátnou zodpovědnost nyní máte! ... Jak pozorní, jak ohleduplní, jak laskaví, jak jemní, jak čistí v srdci, jak naplnění onou nesobeckou láskou, kterou byl naplněn náš Pán, jak pokorní, jak naplnění modlitbou musíte být, zatímco znovu berete na sebe svou zodpovědnost pást beránky, tak jak to máte podle Pánových slov činit!“²

Učení Howarda W. Huntera

Pomáhejte druhým získat důvěru v písma.

Důrazně vás povzbuzuji, abyste při výuce používali písma a abyste ze všech sil pomáhali studentům písma používat a dobře se s nimi obeznámit. Rád bych, aby si naši mladí vypěstovali důvěru k písmům, a rád bych, abyste tato slova chápali dvojím způsobem.

Zprvė bychom chtěli, aby studenti měli důvěru v sílu písem a v pravdy, které jsou v nich obsaženy; důvěru v to, že jejich Nebeský Otec k nim skrze písmo skutečně promlouvá, a důvěru v to, že se mohou na písmo obracet a nacházet v nich odpovědi na své problémy a modlitby. To je jedna z forem důvěry, kterou bych byl rád, abyste ve svých studentech vypěstovali, a pěstovat ji můžete tak, že jim každý den a každou hodinu budete ukazovat, že vy sami máte v písmo takovouto důvěru. Ukazujte jim, že vy sami jste přesvědčení o tom, že písmo obsahuje odpovědi na mnohé – a vlastně na všechny – životní problémy. A tak když učíte, učte z písem.

[Druhým] významem, který je obsažen ve slovech „důvěra v písmo“, je učít studenty o standardních dílech tak důkladně, aby se v nich dokázali s jistotou orientovat a aby se naučili zásadním veršům, kázáním a textům, které jsou v nich obsaženy. Doufáme, že žádný student neodejde z vaší třídy s obavami, s rozpaky nebo se studem, že nedokáže získat pomoc, kterou potřebuje, protože nezná písmo natolik dobře, aby našel příslušnou pasáž. Poskytněte těmto mladým lidem dostatek zážitků s Biblií, s Knihou Mormonovou, s Naukou a smlouvami a s Drahocennou perlou, aby získali obě formy důvěry, které jsem právě zmínil.

Často myslím na to, že pokud by naši mladí členové Církve nedosáhli určité úrovně znalosti obsahu standardních děl a neměli o nich přehled, byli by do značné míry podobní ostatním mladým lidem mimo Církev. Všichni si pamatujete na ony řádky, které napsal Prorok Joseph, když byl vězněn v žaláři v Liberty. Mimo jiné napsal: „Neboť jsou mnozí ještě na zemi mezi všemi sektami, společnostmi a denominacemi, kteří jsou zaslepeni lstivou vychytralostí lidí, skrze niž čekají v záloze, aby klamali, a kteří *jsou zadržováni před pravdou pouze proto, že nevědí, kde ji nalézt.*“ (NaS 123:12; zvýraznění přidáno.)

Jakožto [učitelé] v Církvi máme velkou zodpovědnost dbát na to, aby naši členové, naši mladí lidé, nepadali do oné nešťastné kategorie zaslepených, do kategorie dobrých, znamenitých a způsobilých mladých mužů a žen, kterým je zamezen přístup k pravdám z písem kvůli tomu, že nevědí, kde tyto pravdy nalézt, a kvůli tomu, že nemají důvěru [v používání] standardních děl.³

 2

Učte s Duchem.

Připravujte se a žijte tak, abyste měli během své výuky Ducha Páně. V našem světě je toho tolik, co ničí schopnost pociťovat Ducha, a tolik, co nám chce bránit v tom, abychom ho měli při sobě. Musíme pro tyto mladé lidi, kteří jsou napadáni a bombardováni světskostí, jež je všude kolem nich, dělat vše, co je v našich silách. Je třeba dělat vše, co se dá, abychom jim umožnili pociťovat onu jemnou a uklidňující přítomnost Ducha Páně. ...

V jednom z nejzákladnějších zjevení této dispensace Pán řekl: „A Duch vám bude dán skrze modlitbu víry; a neobdržíte-li Ducha, učiti nebudete.“ (NaS 42:14.)

Domnívám se, že tento verš znamená nejen to, že bez Ducha učit *nemáme*, ale že bez něj ve skutečnosti ani učit *nemůžeme*. Učení se duchovním věcem zkrátka nemůže probíhat bez přítomnosti Ducha Páně, díky němuž se nám dostává poučení a potvrzení. Zdá se, že Joseph Smith by s tímto souhlasil: „Všichni mají kázat evangelium mocí a s vlivem Ducha Svatého; a kázat evangelium bez Ducha Svatého nemůže nikdo.“ [*Učení presidentů Církve: Joseph Smith (2008), 330.*]

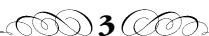
... Jsem znepokojen, když se silné emoce nebo slzy dojetí považují za přítomnost Ducha. Jistě, Duch Páně může vyvolat silné citové pohnutí, včetně slz, ale tento vnější projev se nemá zaměřovat za přítomnost Ducha samotného.

Sledoval jsem v průběhu let velmi mnoho svých bratří a společně jsme sdíleli některé vzácné a nepopsatelné duchovní zážitky. Tyto zážitky byly všechny jiné, každý z nich svým vlastním způsobem mimořádný, a takovéto posvátné okamžiky mohou, i nemusí doprovázet slzy. Velmi často tomu tak je, ale někdy je doprovází naprosté ticho. Jindy je doprovází radost. A vždy je doprovází nějaký významný projev pravdy, zjevení směřující k srdci.

Předávejte svým studentům mocně vyučovanou pravdu evangelia; takto jim totiž budete umožňovat, aby měli duchovní zážitky. Necht' vyplynou přirozeně a tak, jak budou přicházet – možná se slzami dojetí, ale možná i bez nich. Pokud je to, co řeknete, pravda a řeknete to prostě a jednoduše a s upřímným přesvědčením, tito studenti pociťí ducha oné pravdy, které jsou učeni, a rozpoznají

inspiraci a zjevení, které jim vstoupí do srdce. Takto budujeme víru. Takto posilujeme svědectví – mocí slova Božího, jemuž učíme v čistotě a s přesvědčením.

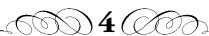
Naslouchejte pravdě, dbejte nauky a umožněte Duchu projevat se tak, jak chce, ve všech svých mnoha rozmanitých podobách. Držte se pevných zásad; učte z čistého srdce. Pak Duch prostoupí vaši mysl a srdce i mysl a srdce každého vašeho studenta.⁴

Vybízejte studenty, aby sami přímo hledali Boha Otce a Ježíše Krista.

Jsem si jist, že si uvědomujete potenciální nebezpečí skrývající se v tom, že ... vaši studenti budou oddaní spíše vám než evangeliu. ... A právě kvůli tomu musíte vybízet studenty, aby přicházeli k písmům sami, nikoli jen abyste jim dali svůj výklad a učili je o nich. Právě kvůli tomu musíte vybízet své studenty, aby pocítovali Ducha Páně, nikoli abyste jim poskytli jen svůj osobní odlesk tohoto Ducha. Právě kvůli tomu musíte v konečném důsledku vybízet studenty, aby přišli přímo ke Kristu, nikoli jen k tomu, který je učí Jeho naukám, ať již jakkoli schopně. Vy nebudete studentům vždy k dispozici. ...

Naším velkým úkolem je ukotvit tyto studenty v tom, co je *může* provázet po celý život a nasměrovat je k tomu, kdo je miluje a kdo je může vést i tam, kam nikdo z nás jít nemůže. Dbejte prosím na to, aby tito studenti byli oddaní písmům, Pánovi a naukám znovuzřízené Církve. Nasměrujte je k Bohu Otci a k Jeho Jednorozenému Synu Ježíši Kristu a k vedoucím pravé Církve. ... Dejte jim dary, které je budou podpírat, až budou muset stát osamoceni. Když tak budete činit, bude celá Církev požehnána po celé generace, které teprve přijdou.⁵

Snažte se projevovat zájem o jednotlivce.

Vždy na mě dělá velký dojem, že Pán s námi jedná osobně, jako s jednotlivci. V Církvi toho děláme hodně ve skupinách a potřebujeme organizace určité velikosti, abychom ji mohli dobře spravovat, ale mnoho důležitých věcí – ty *nejdůležitější* – probíhá na úrovni jednotlivce. Žehnáme nemluvnata jedno po druhém, i když to jsou dvojčata nebo trojčata. Křtíme a konfirmujeme děti jedno po druhém.

„Snažte se co nejvíce, abyste na [studenty] mysleli jako na jednotlivce, abyste jim umožnili pocítit, že vy, jejich učitel, o ně máte osobní a zvláštní zájem.“

Přijímáme svátost, jsme vysvěcováni ke kněžství nebo procházíme chrámovými obřady jako jednotlivci – jako jeden člověk, který rozvíjí svůj vztah s naším Otcem v nebi. V těchto situacích mohou být poblíž další lidé, podobně jako jsou další lidé i ve třídě, ale nebesa kladou důraz na každého jednotlivce, na každého jednotlivého člověka.

Když se Kristus zjevil Nefitům, řekl:

„Vstaňte a pojdte ke mně, abyste mohli vložit ruku svou v bok můj, a také abyste mohli pocítiti stopy hřebů v rukou mých a v nohou mých. ...

A stalo se, že zástup předstoupil, a oni vkládali ruce své v jeho bok, a pocítili stopy hřebů v rukou jeho a v nohou jeho; a to činili předstupující jeden po druhém, až předstoupili všichni a uviděli očima svýma a pocítili rukama svýma a věděli s jistotou a vydali svědectví.“ (3. Nefi 11:14–15; zvýraznění přidáno.)

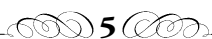
Tato událost trvala určitý čas, ale bylo důležité, aby každý jednotlivec měl tuto zkušenost, aby každý pár očí a každý pár rukou

měl toto potvrzující *osobní* svědectví. Později Kristus naprosto stejně přistupoval i k nefitským dětem. „Bral jejich malé děti, *jedno po druhém*, a žehnal jim a modlil se za ně k Otci.“ (3. Nefi 17:21; zvýraznění přidáno.)

Bude pro vás těžké věnovat veškerou osobní pozornost, kterou někteří vaši studenti vyžadují i potřebují, ale snažte se na ně co nejvíce myslet jako na jednotlivce, abyste jim umožnili pocítit, že vy, jejich učitel, o ně máte osobní a zvláštní zájem. Modlete se o to, abyste věděli, který student potřebuje jakou pomoc, a zůstaňte vnímaví vůči nabádáním, až budou přicházet. ... Pamatuje na to, že ta nejlepší výuka je výuka jeden na jednoho a často probíhá mimo třídu. ...

Při svém úsilí jednotlivě učit každého studenta nejspíše zjistíte, že některým se nedaří tolik jako jiným a že někteří nepřicházejí do třídy vůbec. Projevujte o takové studenty osobní zájem; vynaložte dodatečné úsilí v duchu učení o druhé míli, abyste tyto ztracené ovečky zvali a pomáhali jim vrátit se zpátky do stáda. „Pamatuje, cena duší je velká v očích Božích.“ (NaS 18:10.) Náš Spasitel zaplatil za každého z nás nevyčíslitelnou cenu a naši povinností je dělat vše, co je v našich silách, abychom Mu v Jeho díle pomáhali. Je naší povinností zajistit, aby byl dar Usmíření nabídnut každému mladému muži nebo ženě, za které máme zodpovědnost. Ve vaši situaci to znamená udržet je ve třídě v plné aktivitě.

Věnujte zvláštní pozornost těm, kteří možná s něčím zápolí, a vydejte se, je-li to nutné, najít onu ztracenou ovečku. Když dotyčným napíšete pohlednici, zavoláte mu nebo, je-li to možné, ho osobně navštívíte u něj doma, bude to mít v mnoha případech úžasný výsledek. Osobní pozornost věnovaná mladému člověku, který zrovna začíná scházet na scestí, může ušetřit celé hodiny – vpravdě celé roky – pozdějšího úsilí ve snaze vrátit takového člověka k aktivitě. Dělejte vše, co je ve vašich silách, abyste posilovali ty, kteří jsou silní, a abyste znovu ukotvili v evangeliu ty, kteří jsou v tomto věku svéhlaví.⁶

Učte příkladem.

Je velmi zapotřebí, abychom my [jakožto učitelé] dávali druhým dobrý příklad, abychom byli v životě pilní a bdělí, abychom

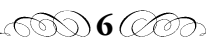

světli den sabatu a abychom ctili vedoucí sboru, kůlu a Církve. Z našich úst by nemělo vyjít nic nemístného, co by kterémukoli dítěti zavadlo právo nebo výsadu konat něco špatného. Zajisté, pokud řekneme nebo uděláme něco špatného, děti si činí nárok se tím řídit.

Příklad má mnohem působivější vliv než slova. Ten, kdo by chtěl přesvědčovat druhé, aby dělali to, co je správné, má sám dělat to, co je správné. Je pravdou, že ten, kdo se v praxi řídí dobrými pravidly kvůli tomu, že jsou dobrá, a nedopouští, aby byl ovlivňován nespravedlivým chováním druhých, bude odměněn hojněji než ten, kdo je vyznává jen slovy, ale nekoná. ... Děti mají sklon napodobovat ty, kterým důvěřují. Čím větší je jejich důvěra, tím ochotněji se dají ovlivnit k dobrému, či k zlému. Každý dobrý Svátý respektuje ryzí dobrotivost, ať již ji vidí kdekoli, a snaží se napodobovat každý dobrý příklad.⁷

Recept na to, jak být skvělým učitelem, nespočívá jen v tom, abychom žili podle přikázání Páně a hájili je, ale abychom skrze modlitbu získali ducha výuky. Když tohoto ducha získáme, budeme zachovávat přikázání Páně a kráčet před Ním v poslušnosti, pak se život těch, kterých se dotkneme, změní, a oni budou motivováni k tomu, aby vedli spravedlivý život.⁸

Každý učitel musí mít osobní svědectví o tom, že Bůh žije, o božském poslání Ježíše Krista a o tom, že se Josephu Smithovi skutečně zjevili Otec a Syn. Nejen že musí mít toto poznání a svědectví, ale má si také dychtivě přát sdělovat jasně a bez váhání své přesvědčení těm, kteří se přicházejí učit.⁹

Budte nástrojem v ruku Páně ve snaze pomáhat studentům prožít zázračnou změnu srdce.

Když učitel koná tak, jak Pán zamýšlí, nastává velký zázrak. Zázrak, který v dnešní době v Církvi probíhá, se netýká uzdravování, které v takové hojnosti probíhá; nejedná se o to, že by chromí chodili, slepí viděli, hluchí slyšeli nebo že by nemocní vstávali z lůžka. Oním velkým zázrakem v Církvi a v království Božím v těchto dnech a v dnešní době je proměna lidské duše. Když cestujeme po kůlech

Efektivní výuka evangelia vede k „proměně lidské duše“.

a misích Církve, vidíme toto – proměnu lidské duše díky tomu, že někdo učil nebo učí zásadám pravdy.

Je to podobné tomu, co prohlásil Alma ve své době, když učil lid a když řekl: „A nyní vizte, ptám se vás, bratří [a sestry] moji v církvi, jste duchovně zrozeni z Boha? Přijali jste obraz jeho do své tváře? Prožili jste tuto mocnou změnu v srdci svém?“ (Alma 5:14.) Toto je účel výuky. Toto je důvod, proč tak pilně pracujeme, usilujeme o Ducha a plníme svou mysl dobrými věcmi, jak Pán přikázal, abychom mohli být nástrojem v rukou Páně ve snaze změnit srdce jednotlivce. Naším cílem je zasadit do srdce dětí touhu být dobrým, touhu být spravedlivým, touhu dodržovat přikázání Páně, touhu kráčet před Ním s pokorou. Dokážeme-li být nástrojem v rukou Páně ve snaze uskutečnit tuto mocnou změnu v srdci dětí, pak jsme jako učitelé dosáhli onoho velkého zázraku. A je to vskutku zázrak. Sice nerozumíme tomu, jak Pán mění srdce lidí, ale On je skutečně mění. ...

Vydávám vám svědectví o oživující moci Ducha v životě členů Církve. Naléhavě vás prosím, ... abyste ve spravedlivosti a svatosti před Pánem nepřetržitě usilovali o to, aby se vám podařilo vykonat úkol, kterým jste byli pověřeni.¹⁰

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

Poznámka: O některých těchto otázkách byste mohli diskutovat z pohledu rodičů, kteří učí své děti.

- President Hunter povzbuzuje učitele, aby studentům pomáhali získat „důvěru v písma“. (1. oddíl.) Kdy vám písma pomohla v osobním životě? Kdy jste v písmech našli odpovědi na své otázky? Jak můžeme ostatním, včetně členů své rodiny, pomáhat v tom, aby měli rádi písma a čerpali z jejich moci?
- Co se z 2. oddílu dozvídáme ohledně toho, jak učit prostřednictvím Ducha? Jaké máte zkušenosti s výukou a studiem skrze Ducha? Co můžete například udělat pro to, abyste byli schopni učit prostřednictvím Ducha?
- Jak může učitel studentům pomáhat vypěstovat si oddanost k písmům a k evangeliu, nikoli k sobě samému? (Viz 3. oddíl.) Jak může učitel studentům pomáhat v tom, aby je směřoval k Nebeskému Otci a k Ježíši Kristu? Jak může učitel studentům pomáhat v tom, aby se ukotvili v evangeliu, takže zůstanou silnými i tehdy, když, „budou muset stát osamoceni“?
- Přemíťte o učení presidenta Huntera ohledně toho, jak je každý jednotlivec důležitý. (Viz 4. oddíl.) Jak můžete pomáhat těm, které učíte, aby si vypěstovali svědectví ohledně toho, že Bůh každého z nich osobně zná a miluje? Zamyslete se nad tím, co můžete jako učitelé dělat pro to, abyste projevovali zájem o jednotlivé studenty, které učíte.
- President Hunter klade důraz na důležitost výuky osobním příkladem. (Viz 5. oddíl.) Proč má náš osobní příklad větší vliv než naše slova? Jak jste byli požehnáni díky učiteli, který pro vás byl dobrým příkladem? Jak příklad rodičů učí jejich děti?
- Kdy jste prožili, ať již jako učitel nebo jako student, onen „velký zázrak“, který president Hunter popisuje v 6. oddíle? Vzpomeňte si na některé učitele, kteří na vás měli v životě dobrý vliv. Díky čemu na vás měli účinný vliv? Jak můžeme učit evangeliu s větší mocí – ať již doma, ve třídě nebo v jiné situaci?

Související verše z písem

Jan 21:15–17; 1. Korintským 12:28; 2. Timoteovi 3:14–17; 2. Nefi 33:1; Alma 17:2–3; 31:5; NaS 11:21–22; 50:17–22; 88:77–80

Pomůcka k výuce

Napište otázky uvedené na konci této kapitoly nebo jiné otázky, které s touto kapitolou souvisejí, každou zvlášť na kus papíru. Požádejte členy třídy, aby si nějakou otázku vybrali a aby v kapitole vyhledali nauky, které danou otázku pomáhají zodpovědět. Vyzvěte je, aby se podělili o to, čemu se naučili.

Odkazy

1. „A Teacher“, *Ensign*, July 1972, 85.
2. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 210–211.
3. „Eternal Investments“ (proslov k učitelům náboženství CVS, 10. února 1989), 2; si.lds.org.
4. „Eternal Investments“, 3–4.
5. „Eternal Investments“, 2–3.
6. „Eternal Investments“, 4–5.
7. „Formula for a Great Teacher“ (proslov pronesený na konferenci Primárek v dubnu 1965), 3–4, Church History Library, Salt Lake City.
8. „Formula for a Great Teacher“, 1.
9. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 188.
10. „Formula for a Great Teacher“, 4–6.

Mnozí, „kteří nejsou vidět v záři reflektorů, kteří nepoutají pozornost světa“, slouží druhým a mění jejich život.

„O nic méně užiteční“

„Většina z nás bude nenápadnými, relativně neznámými lidmi, kteří ... svou práci konají bez fanfár. Těm z vás, kteří ... možná máte pocit, že jste ... nezajímaví, říkám, že nejste ,o nic méně užiteční‘ než vaši nejokázalejší společníci.“

Ze života Howarda W. Huntera

President Howard W. Hunter nebyl jen jako oddaný vedoucí a milovaný prorok, ale i tím, jak nenápadným způsobem sloužil. Věděl, že důležitá je služba samotná, nikoli to, zda díky tomu získá nějaké uznání. Starší Neal A. Maxwell z Kvora Dvanácti o něm jednou řekl: „President Howard W. Hunter je pokorný muž. ... Je to týž pokorný muž, který mi v tichosti, když jsem se probudil po únavném a prašném dni, který jsem společně s ním trávil při plnění úkolu v Egyptě, čistil boty a doufal, že to nikdo neuvidí.“¹

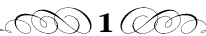
President Thomas S. Monson si poprvé všiml pokorného způsobu služby presidenta Huntera, když byl v roce 1956 zasvěcen chrám Los Angeles v Kalifornii – několik let předtím, než byl kterýkoli z nich povolán jako apoštol. Vzpomínal:

„Mé ... první setkání s presidentem Hunterem proběhlo v době, kdy sloužil jako president Kalifornského křlu Pasadena a měl zodpovědnost za koordinování místních příprav na zasvěcení chrámu Los Angeles (v Kalifornii). Měl jsem tu výsadu tisknout vstupenky. Jeho úkol byl gigantický. Já sám jsem se obeznámil jen s tou částí, která se týkala vstupenek, jež byly označeny barevným kódem, složitě popsány a očíslovány tím nejspřádanějším způsobem, jaký jsem kdy viděl. Velkoryse připisoval zásluhy druhým a dbal na to, aby se jeho jméno nikde příliš neobjevovalo, ačkoli on byl tím hnacím motorem této monumentální akce.“²

Starší James E. Faust z Kvora Dvanácti dále poznamenal: „Nepotřeboval vůbec uspokojovat své ego. I přes veškerou svou moudrost dokázal sedět se svými bratřími a říci toho jen velmi málo. On sám byl naprosto vyrovnaný.“³

President Hunter chápal, že každý skutek služby je v Božích očích důležitý, nehledě na to, jak málo se o něm ví či jak malou budí pozornost. Několik týdnů předtím, než president Hunter zemřel, se ho jeden přítel zeptal: „Milý bratře presidente, co je tím nejvznešenějším postavením či povoláním – být dobrým a důvěryhodným přítelem, nebo prorokem Božím?“ Poté, co si president vyslechl otázku, „mlčky se na chvíli, která se zdála být dlouhá několik minut, zamyslel; pak svého přítele pomalu vzal za ruku, obrátil se přímo na něj a se slzou, která mu stékala po tváři, odpověděl: „*Obě* jsou to posvátná povolání, v nichž je vám svěřena velká důvěra.“⁴

Učení Howarda W. Huntera

Ti, kteří slouží nenápadně a neokázale, nejsou „o nic méně užiteční“ než ti, kterým se dostává světského uznání.

O mladém a udatném veliteli Moronim bylo řečeno: „Kdyby všichni lidé byli bývali jako Moroni, a pokud by vždy byli jako on, vizte, i moci pekelné by byly otřeseny na věky; ano, ďábel by nikdy neměl moc nad srdcem dětí lidských.“ (Alma 48:17.)

Jaký to kompliment slavnému a mocnému muži! Nedokáží si představit, že by někdo dokázal vzdát druhému vznešenější hold. O dva verše dále se píše o Helamanovi a jeho bratřích, kteří hráli méně nápadnou roli než Moroni: „Nyní vizte, Helaman a jeho bratři nebyli lidu o nic méně užiteční nežli Moroni.“ (Alma 48:19.)

Jinak řečeno, i když nebyl Helaman tak nápadný či výrazný jako Moroni, byl zrovna tak užitečný; což znamená, že byl rovněž tak nápomocný či prospěšný jako Moroni.

Je zřejmé, že by nám studium života velitele Moroniho mohlo velmi prospět. Je příkladem víry, služby, obětavosti, oddanosti a mnohých dalších zbožných vlastností. Než abych se ale zaměřil na tohoto velkolepého muže, rozhodl jsem se namísto toho podívat na ty, kteří nejsou vidět v záři reflektorů, kteří nepoutají pozornost

světa a kteří přesto nejsou „o nic méně užiteční“, jak je to uvedeno v písmech.

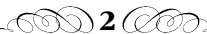
Ne každý z nás bude jako Moroni – někým, koho jeho kolegové každodenně bez ustání chválí. Většina z nás bude nenápadnými, relativně neznámými lidmi, kteří přicházejí a odcházejí a svou práci konají bez fanfár. Těm z vás, kteří kvůli [této myšlence] možná máte pocit, že jste osamělí, nebo vás to děsí či se zkrátka jen domníváte, že jste nezajímaví, říkám, že nejste „o nic méně užiteční“ než vaši nejkázalejší společníci. I vy jste součástí Boží armády.

Veźměte například v úvahu velkolepou službu, kterou matka či otec nenápadně a anonymně poskytují ve způsobilé rodině Svatých posledních dnů. Pomyslete na učitele a učitelky Nauky evangelia, na vedoucí zpěvu v Primárnkách, na vedoucí skautů a navštěvující učitelky Pomocného sdružení, kteří slouží a žehnají milionům lidí, ale jejichž jménu se nikdy nebude tleskat na veřejnosti ani se o něm nezmíní celostátní sdělovací prostředky.

Desítky tisíc lidí, kteří nejsou vidět, nám každý den připravují nové příležitosti a přinášejí nám štěstí. Jak se píše v písmech, nejsou „o nic méně užiteční“ než ti, o jejichž životě čteme na předních stránkách novin.

Zájem historie a současná pozornost se velmi často zaměřuje spíše na toho *jednoho* než na *mnohé*. Jednotlivci jsou často vybíráni ze skupiny svých vrstevníků a jsou vyzdvihováni jako hrdinové. Uznávám, že tento druh pozornosti je jednou z možností, jak označit to, co lidé obdivují nebo čemu přikládají určitou hodnotu. Ale někdy je toto uznání nezasloužené, či může dokonce oslavovat nesprávné hodnoty.

Musíme si své hrdiny a příklady vybírat moudře a zároveň vzdávat díky za ony zástupy přátel a občanů, kteří nejsou tak slavní, ale kteří nejsou „o nic méně užiteční“ než Moroniové v našem životě.⁵

V písmech se píše o mnohých, kteří sloužili ve stínu druhých a kteří něčím významným přispěli.

Možná byste se se mnou mohli zamyslet nad několika zajímavými lidmi z písem, kteří se neobjevili v záři reflektorů pozornosti, ale kteří, měřeno dalekohledem historie, se ukázali být vskutku hrdiny.

Mnozí, kteří čtou příběh o onom velkém proroku Nefiovi, téměř zcela opomíjejí jiného statečného Lehiova syna, který se jmenoval Sam. Nefi je jednou z nejznámějších postav v celé Knize Mormonově. Ale Sam? Samovo jméno je zde zmíněno jen desetkrát. Když Lehi udílel rady a požehnání svému potomstvu, řekl Samovi:

„Požehnaný jsi ty a símě tvé; neboť ty zdědíš zemi jako bratr tvůj Nefi. A símě tvé bude počítáno mezi símě jeho; a ty budeš dokonce jako bratr tvůj a símě tvé jako símě jeho; a budeš požehnaný po všechny své dny.“ (2. Nefi 4:11.)

Samovou úlohou bylo v podstatě podporovat svého uznávanějšího mladšího bratra a pomáhat mu – a nakonec obdržel tatáž požehnání, která byla slíbena Nefimu a jeho potomstvu. Nic, co bylo slíbeno Nefimu, nebylo věrnému Samovi odepřeno, ačkoli toho o podrobnostech Samovy služby a jeho přínosu víme jen velmi málo. V tomto životě byl téměř neznámým člověkem, ale očividně je triumfálním vedoucím a vítězem v kronice věčnosti.

Mnozí přispívají, aniž by byli opěvováni. Izmael při putování s rodinou Nefiho přinesl velkou osobní obět a trpěl „mnoha strastmi, hladem, žízň a únavou“. (1. Nefi 16:35.) Poté, uprostřed všech těchto strastí, zahynul v pustině. Jen málokdo by vůbec dokázal pochopit obět, kterou tento muž v oněch primitivních dobách a podmínkách přinesl. Možná, kdybychom byli vnímavější a chápavější, bychom i my truchlili, podobně jako jeho dcery v pustině, kvůli tomu, co tento muž dal – a čeho se vzdal! – za to, abychom dnes mohli mít Knihu Mormonovu.

Jmen a vzpomínek na podobné muže a ženy, kteří nebyli „o nic méně užiteční“, je v Knize Mormonově celá řada. Ať již se jedná o matku Sarii nebo Abiš, která byla služebnou lamanitské královny, každá z nich přispěla něčím, co nezískalo uznání v očích lidských, ale nezůstalo nepovšimnuto v očích Božích.

V písmech máme jen dvanáct veršů, které pojednávají o životě Mosiáše, krále nad zemí Zarahemla a otce slavného krále Beniamina. Přesto byla jeho služba lidu nepostradatelná. Vedl je „mnohými kázáními a prorokováními“ a „neustále [je nabádal] slovem Božím“. (Omni 1:13.) Limhi, Amulek a Pahoran – z nichž ten poslední měl tak ušlechtilou duši, že druhé neodsuzoval, když byl nespravedlivě

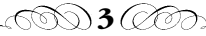
Poté, co se Abiš (vlevo) dotkla ruky lamanitské královny, zvedla se královna ze země. (Viz Alma 19:15–29.)

obviněn – představují další příklady těch, kteří nesobecky sloužili ve stínu reflektoru, který zářil na jiné.

Voják Teankum, který obětoval vlastní život, nebo Lachoneus, hlavní soudce, který učil lid, aby činil pokání v době potíží s Gadiantonovými lupiči, nebo prakticky nezmiňovaní misionáři Omner a Himni – ti všichni nebyli „o nic méně užiteční“ než jejich společníci, a přesto v písmech získali jen velmi málo pozornosti.

Nevíme toho moc o Šiblonovi, věrném Almovu synovi, jehož příběh je vklíněn mezi příběhy budoucího vůdce Helamana a преступníka Koriantona; ale je příznačné, že je popisován jako „spravedlný muž, [který] kráčel před Bohem zpřímá“. (Alma 63:2.) Velký prorok Nefi, který je zmiňován v knize Helamanově, měl bratra

jménem Lehi, který je zdánlivě zmíněn jen letmo, ale píše se o něm, že „nezaostával ani v nejmenším za [Nefim] co do věcí týkajících se spravedlivosti“. [Helaman 11:19; viz také verš 18.]⁶

I když možná nejsme známí, můžeme v království poskytovat významnou službu.

Příklady takovýchto užitečných jednotlivců lze samozřejmě najít i v naší dispensaci. Takovým příkladem nenápadného a oporu poskytujícího jedince v posledních dnech, na něhož Pán pamatoval ve 117. oddíle Nauky a smluv, je i Oliver Granger. Oliverovo jméno je možná pro mnohé neznámé, takže si dovoluji seznámit vás s tímto oddaným mužem, který byl jedním z prvních členů Církve.

Oliver Granger byl o jedenáct let starší než Joseph Smith a podobně jako Prorok pocházel ze severní části státu New York. Kvůli tomu, že byl Oliver ve věku třiatřiceti let vystaven kruté zimě, ztratil z velké části zrak. Navzdory svému omezení zrakových schopností sloužil na třech misiích na plný úvazek. Také pracoval na chrámu Kirtland a sloužil ve vysoké radě Kirtlandu.

Když byla z Kirtlandu ve státě Ohio vyhnána většina Svatých, Církev po sobě zanechala některé nesplacené dluhy. Oliver dostal za úkol zastupovat Josepha Smitha a První předsednictvo a vrátit se do Kirtlandu, aby tyto církevní záležitosti vyřídil. O tomto úkolu se v Nauce a smlouvách píše: „Tudíž, nechť bojuje horlivě za vykoupení Prvního předsednictva Církve mé.“ (NaS 117:13.)

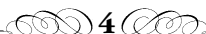
Tento úkol vykonal k takové spokojenosti dotyčných věřitelů, že jeden z nich napsal: „Úsilí Olivera Grangerova ve vyřizování nedokončených obchodních záležitostí těch, kteří se přestěhovali do Far Westu, ve splácení jejich závazků, a tudíž v zachování jejich bezúhonnosti, je vskutku úctyhodné – získal si můj nejvyšší respekt a budu na něj vzpomínat s vděčností.“ (Horace Kingsbury, citováno v Joseph Smith, *History of the Church*, 3:174.)

Během doby, kterou Oliver strávil v Kirtlandu, se někteří lidé, včetně nespokojených členů Církve, snažili zdiskreditovat členy Prvního předsednictva a zpochybnit jejich bezúhonnost šířením nepravdivých nařčení. Oliver Granger svou věrnou službou Prvnímu předsednictvu vskutku vykoupil. ... Pán o Oliverovi Grangerovi

řekl: „Jméno jeho bude uchováváno v posvátné paměti z pokolení na pokolení, na věky věků.“ (NaS 117:12.) „Pozvednu svého služebníka Olivera a kvůli bezúhonnosti jeho duše pro něj stvořím velké jméno na zemi a mezi mým lidem.“ (*History of the Church*, 3:350.)

Když v roce 1841 Oliver Granger zemřel, jeho pohřbu se zúčastnil velký počet lidí ze sousedních měst, ačkoli v okolí Kirtlandu zůstalo jen málo Svatých, a dokonce ještě méně jejich přátel.

I když Oliver Granger není v dnešní době tak známý jako ostatní první vedoucí Církve, byl přesto významným a důležitým mužem, pokud jde o službu, kterou království poskytl. A i kdyby na jeho jméno nepamatoval nikdo jiný než Pán, bylo by to pro něj – i pro kohokoli z nás – dostatečné požehnání.⁷

Nefi je příkladem snahy pamatovat na Boha jako na zdroj osobní síly a požehnání.

Myslím, že bychom si měli být vědomi toho, že těm, kteří nechápou, že být vždy v záři reflektorů je výjimečné, může hrozit duchovní nebezpečí. Může se stát, že začnou po proslulosti bažít, a že tak zapomenou na význam poskytování služby.

Nesmíme dopustit, abychom se zaměřovali na pomíjivé světlo popularity nebo abychom zaměřovali onu atraktivní zář za podstatu opravdové, ale často anonymní práce, která přitahuje pozornost Boha, i když se o ní nemluví v hlavních zprávách. Ve skutečnosti se může potlesk a pozornost stát duchovní Achillovou patou dokonce i těch, kteří jsou z nás nejnadanější.

Pokud na vás někdy v životě spočinou reflektory popularity, bylo by dobré, abyste se řídili příkladem lidí v písmech, kteří byli slavní. Nefi je jedním z velkých příkladů. Po tom všem, čeho dosáhl při putování pouští se svou rodinou, se jeho postoj stále pevně zaměřoval na to, na čem záleží nejvíce. Řekl:

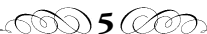
„A když se chci radovati, srdce mé sténá pro hříchy mé; nicméně vím, v koho důvěřuji.

Bůh můj je mi oporou; On mne vodil ve strastech mých v pustině; a zachovával mne na vodách veliké hloubky.

Naplnoval mne láskou svou, až tělo mé bývalo stravováno.

Zahanboval nepřátele mé tak, že se přede mnou roztřásl.“ (2. Nefi 4:19–22.)

Zář reflektorů Nefiho nikdy neoslepila vůči zdroji jeho síly a požehnání.⁸

Když porozumíme tomu, proč sloužíme, nebudeme si dělat starosti s tím, kde sloužíme.

V době, kdy jsme v centru pozornosti a kdy jsme viditelní, by pro nás mohlo být užitečné odpovědět si na tuto otázku: Proč sloužíme? Když porozumíme tomu, proč sloužíme, nebudeme si dělat starosti s tím, kde sloužíme.

President J. Reuben Clark ml. učil této životně důležité zásadě prostřednictvím vlastního života. Na generální konferenci v dubnu 1951 byla poté, co zemřel president George Albert Smith, presidentovi Davidu O. McKayovi vyjádřena podpora jako presidentovi Církve. Do té doby president Clark sloužil jako první rádce presidenta Hebera J. Granta a poté presidenta George Alberta Smitha. President McKay sloužil oběma těmto mužům jako druhý rádce.

Během posledního zasedání konference, když se vyřizovaly různé církevní záležitosti, byl do Prvního předsednictva povolán bratr Stephen L Richards a byla mu vyjádřena podpora jako prvnímu rádci. Presidentovi J. Reubenu Clarkovi ml. byla pak vyjádřena podpora jako druhému rádci. Po vyjádření podpory úředníkům Církve president McKay vysvětlil, proč se rozhodl povolat své rádce v tomto pořadí. Řekl:

„Měl jsem pocit, že jednou ze zásad, kterou bych se měl při tomto rozhodnutí řídit, byla délka služby v Radě [Dvanácti]. Tito dva muži zastávali v tomto předsedajícím orgánu Církve své určité místo, a já jsem měl dojem, že by bylo žádoucí, aby sloužili v téměř pořadí dle délky služby i v tomto novém kvoru Prvního předsednictva.“ (Conference Report, 9 April 1951, str. 151.)

President Clark pak byl požádán, aby promluvil pro presidentovi McKayovi. Jeho proslov při této příležitosti byl krátký, ale předal v něm mocné poučení: „Ve službě Pánovi nezáleží na tom, kde sloužíte, ale jak sloužíte. V Církvi Ježíše Krista Svatých posledních

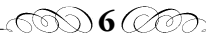
dnů člověk zaujímá to místo, na které je náležitě povolán, o něž neusiluje, ani ho neodmítá. Slibuji prezidentu McKayovi a prezidentu Richardsovi, že se zcela loajálně a oddaně zhostím úkolů, které mi mohou připadnout, veškerou svou silou a schopnostmi, a do té míry, do jaké mi má síla a mé schopnosti umožní je vykonávat, ač se třeba budu cítit nedostatečně schopný.“ (Tamtéž, str. 154.)

Toto ponaučení, kterému nás prezident Clark učil, je vyjádřeno jiným způsobem v této básni, jejímž autorem je Meade McGuire a která byla již mnohokrát zmíněna:

*„Otče, kde mám dnes pracovat?“
A má láska vřela bez hranic.
On pak ukázal na malé místečko
a řekl: „Pečuj o něj pro mne.“
Rychle jsem odvětil: „Ó ne, to ne!
Vždyť to nikdo nikdy neuvidí,
bez ohledu na to, jak dobrá bude moje práce.
Toto malé místo není pro mne.“
Jeho odpověď nezněla přísně,
jemně mi odpověděl:
„Ach maličký, pátrej ve svém srdci.
Pracuješ pro ně, nebo pro mne?
Nazaret bylo malé místo
a stejně tak i Galilea.“*

[Viz *Best-Loved Poems of the LDS People*, comp. Jack M. Lyon and others (1996), 152.]

Král Beniamin prohlásil: „Vizte, pravím vám, že si nepřejí chlubit se proto, že jsem vám pravil, že jsem prožil dny své ve službě vám, neboť jsem byl pouze ve službě Boží. A vizte, říkám vám tyto věci, abyste se mohli naučiti moudrosti; abyste se naučili, že když jste ve službě bližních svých, jste pouze ve službě svého Boha.“ (Mosiáš 2:16–17.)⁹

Máme sloužit věrně a nenápadně a dávat si pozor na chválu od druhých.

V životě je nejšťastnější a nejúspěšnější ten, jehož zájmy jsou spojeny se snahou poskytovat podporu druhým a pomáhat jim najít směr jejich cesty.

„V životě [jsme] nejšťastnější a nejúspěšnější“ tehdy, když jsou naše „zájmy ... spojeny se snahou poskytovat podporu druhým a pomáhat jim najít směr jejich cesty“.

Značka u železničního přejezdu, která nás upozorňuje na to, abychom zastavili, rozhlédli se a naslouchali, by pro nás mohla být vodítkem. Zastavme se, zatímco spěcháme životem. Rozhlédněme se, abychom našli, co přátelského, ohleduplného a zdvořilého můžeme udělat a o jaké malé lidské potřeby se můžeme postarat. Naslouchejme druhým a poznejme jejich přání a problémy, abychom tak byli schopni trochu přispět k jejich úspěchu a štěstí.¹⁰

President Ezra Taft Benson řekl ...: „Křesťanská služba povznáší. ... Pán slibuje, že ti, kteří ztratí svůj život ve službě druhým, naleznou sami sebe. Prorok Joseph Smith nám řekl, že máme ‚využít život svůj‘ uskutečňováním Jeho záměrů. (NaS 123:13.)“ (*Ensign*, Nov. 1989, str. 5–6.)

Pokud máte pocit, že většina z toho, co děláte, vás příliš neproslaví, nevěšte hlavu. Většina nejlepších lidí, kteří kdy žili, také nebyla moc slavná. Služte a pokračujte kupředu, věrně a nenápadně. Dávejte si pozor na chválu od lidí. Ježíš v Kázání na hoře řekl:

„Pilně se varujte, abyste almužny své nedávali před lidmi, proto abyste vidíni byli od nich, jinak nebudete mítí odplaty u Otce svého, kterýž jest v nebesích.

Protož když dáváš almužnu, netrub před sebou, jako pokrytci činí v školách a na ryncích, aby chváleni byli od lidí. Amen pravím vám, majíť odplatu svou.

Ale ty když almužnu dáváš, nechť neví levice tvá, co činí pravice tvá,

Aby almužna tvá byla v skrytě, Otec pak tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě zjevně.“ (Mat. 6:1–4.)

Kéž vás náš Otec v nebi takto vždy odměňuje.¹¹

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Co se nám president Hunter snaží pomoci pochopit tím, že zdůrazňuje, že Helaman a jeho bratři nebyli „o nic méně užiteční“ než velitel Moroni? (Viz 1. oddíl.) Jak vám tato znalost může pomoci?
- Čemu se můžeme naučit z příkladů z písem uvedených ve 2. oddíle? Jaký vliv mohou mít tyto příklady na to, jak se během své služby cítíme? Jak jste byli požehnáni druhými, kteří slouží nenápadným a neopěvovaným způsobem?
- Čemu se můžeme naučit z příběhu o Oliveru Grangerovi, který vypráví president Hunter? (Viz 3. oddíl.) Proč se nemáme starat o to, zda během své služby získáme nějaké uznání?
- Čím mohou být nebezpečné „reflektory popularity“ nebo proslulosti? (Viz 4. oddíl.) Čemu se můžete z Nefiova příkladu naučit ohledně toho, jak se „stále pevně zaměřova[t] na to, na čem záleží nejvíce“?
- Projděte si vyprávění o presidentu J. Reubenu Clarkovi ml. v 5. oddíle. Jaký postoj a jaká slova presidenta Clarka na vás nejvíce zapůsobily? Zamyslete se nad svou odpovědí na otázku: „Proč sloužím?“ Jak si můžeme vypěstovat takový postoj, že ze sebe dáme to nejlepší bez ohledu na to, kde sloužíme?
- V 6. oddíle president Hunter zmiňuje Pánovo zaslíbení, že „ti, kteří ztratí svůj život ve službě druhým, naleznou sami sebe“. (Viz Matouš

10:39; 16:25.) Co to znamená? Jak jste se v životě přesvědčili o tom, že tomu tak skutečně je? Jak vám služba přinesla nebo přináší štěstí?

Související verše z písem

Matouš 6:2–7, 24; 20:25–28; Jakub 1:27; NaS 76:5–7; 121:34–37

Pomůcka ke studiu

„Podělte se o to, čemu jste se naučili. Pokud tak učiníte, vaše myšlenky budou jasnější a vaše schopnost uchovat si je bude větší.“
(*Učení – není většího povolání* [2000], 17.)

Odkazy

1. Neal A. Maxwell, „Meek and Lowly“ (zasvěcující shromáždění na Univerzitě Brigham Younga, 21. října 1986), 8; speeches.byu.edu.
2. Thomas S. Monson, „President Howard W. Hunter: A Man for All Seasons“, *Ensign*, Apr. 1995, 31.
3. James E. Faust, „Howard W. Hunter: Man of God“, *Ensign*, Apr. 1995, 27.
4. Jon M. Huntsman Sr., „A Remarkable and Selfless Life“, *Ensign*, Apr. 1995, 24.
5. „No Less Serviceable“, *Ensign*, Apr. 1992, 64–65.
6. „No Less Serviceable“, 65.
7. „No Less Serviceable“, 65–66.
8. „No Less Serviceable“, 66.
9. „No Less Serviceable“, 66–67.
10. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 267.
11. „No Less Serviceable“, 67.

Následujme příklad Ježíše Krista

„Při každé příležitosti se máme ptát sami sebe: ‚Co by udělal Ježíš?‘ a poté máme s větší odvahou jednat podle dané odpovědi.“

Ze života Howarda W. Huntera

President Thomas S. Monson, který sloužil jako druhý rádce presidenta Huntera, řekl, že president Hunter „žil podle toho, čemu učil; podle vzoru Spasitele, kterému sloužil“.¹

Jeden blízký přítel poznamenal, že „charakterové rysy, které ztělesňoval náš Pán a Spasitel, Ježíš Kristus, se nádherně odrážely v pozoruhodném a nesobeckém životě presidenta Huntera. Všechny lidi považoval za přátele.“²

Jiný přítel, který s presidentem Hunterem úzce spolupracoval více než tři desetiletí, řekl: „Instinktivně věděl, jakým směrem se má ubírat. A tímto směrem bylo napodobování charakteru jeho Spasitele Ježíše Krista.“³

President Hunter během svého působení s láskou povzbuzoval členy Církve, aby následovali Spasitelův příklad. Ve svém prvním proslovu v úřadu presidenta Církve řekl:

„Chtěl bych vyzvat všechny členy Církve, aby v životě upínali stále větší pozornost na život a příklad Pána Ježíše Krista, a zvláště na lásku, naději a soucit, které projevovat.“

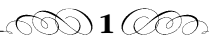
Modlím se, abychom se k sobě navzájem chovali s větší laskavostí, zdvořilostí, s větší pokorou, trpělivostí a ochotou odpouštět si. Máme od sebe navzájem vysoká očekávání a všichni se můžeme zlepšit. Náš svět volá po ukázněnějším životu podle Božích přikázání. Ale to, jak k tomuto životu máme povzbuzovat druhé, jak Pán řekl Proroku Josephovi v mrazivé kobce v žaláři v Liberty, je „přesvědčováním,

„Máme-li následovat Kristův příklad a kráčet v Jeho šlépějích, musíme se snažit dělat totéž, co dělal On, podle způsobu, který stanovil.“

shovívavostí, jemností a mírností a láskou nepředstíranou; ... bez pokrytectví a beze lstí'. (NaS 121:41–42.)“⁴

Učení Howarda W. Huntera

Ježíš Kristus nám dal dokonalý příklad.

Být světlem znamená být příkladem – tím, kdo dává příklad druhým a je pro ně vzorem, který mohou následovat. ... [Uzavřeli jsme smlouvu], že budeme následovat Krista, onen velký příklad. Máme zodpovědnost učit se o Něm a zjistit, čemu učil a co dělal během svého pozemského působení. Poté, co toto zjistíme, je nám přikázáno, abychom následovali Jeho příklad, a toto jsou některé oblasti, v nichž nám takový příklad poskytl:

1. Kristus byl poslušný a odvážný v předsmrtném životě, a tudíž získal výsadu vstoupit do smrtelnosti a obdržet tělo z masa a kostí.

2. Byl pokřtěn, aby se otevřely dveře do celestiálního království.

3. Měl kněžství a obdržel všechny obřady evangelia nutné pro spasení a oslavení.

4. Ježíš působil asi tři roky v duchovní službě, při níž učil evangelium, vydával svědectví o pravdě a učil druhé, co musí dělat, aby našli radost a štěstí v tomto životě a věčnou slávu v životě, který přijde.

5. Vykonával obřady, včetně žehnání dětí, křtů, žehnání nemocným a vysvěcení ke kněžství.

6. Konal zázraky. Na Jeho příkaz slepí získali zrak, hluší slyšeli, chromí začali chodit a mrtví se vrátili k životu.

7. Ježíš vedl v souladu s myslí a vůlí Otce dokonalý život bez hříchu a osvojil si všechny charakterové rysy božskosti.

8. Překonal svět; to znamená, že držel na uzdě všechny vášně a povznesl se nad tělesnou a smyslnou rovinu, takže žil a kráčel podle vedení Ducha.

9. Uskutečnil Usmíření, díky čemuž vykoupil lidi z [duchovní a fyzické] smrti způsobené pádem Adama.

10. Nyní, vzkříšený a oslavený, obdržel veškerou moc na nebi i na zemi, získal plnost Otcovu a je s Otcem zajedno.

Máme-li následovat Kristův příklad a kráčet v Jeho šlépějích, musíme se snažit dělat totéž, co dělal On, podle způsobu, který stanovil.⁵

Je důležité pamatovat na to, že Ježíš byl schopen hřešit, že mohl podlehnout, že plán života a spasení mohl být zmařen, ale že On zůstal věrný. Kdyby neměl možnost poddat se Satanovým svodům, nebyla by to opravdová zkouška a výsledkem by nebylo žádné opravdové vítězství. Kdyby byl zbaven schopnosti hřešit, byl by zbaven své vlastní svobody jednání. Byl to ale On, kdo přišel střežit a zaručit svobodu jednání člověka. Musel si ponechat možnost a schopnost hřešit, pokud by hřešit chtěl.⁶

Ježíš až do samého konce svého smrtelného života projevoval majestátnost svého ducha a velkolepost své síly. Dokonce ani v této své poslední hodině nebyl sobecky pohroužen do svého trápení ani nemyslel na bolest, která ho čekala. Věnoval horlivou pozornost přítomným i budoucím potřebám svých milovaných následovníků. Věděl, že jejich bezpečí, jak jednotlivců, tak i celé Církve, spočívalo pouze v jejich vzájemné bezpodmínečné lásce. Zdá se, že veškeré Jeho úsilí se zaměřovalo na jejich potřeby, a tak nás svým příkladem učil tomu, čemu učil slovy. Věnoval jim slova útěchy, příkázání a varování.⁷

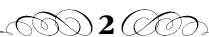
Pán během svého působení ve smrtelnosti mezi svým stádem ve Svaté zemi i během svého působení po smrtelnosti mezi svými rozptýlenými ovcemi na západní polokouli projevoval lásku k jednotlivci a svůj zájem o něj.

Když se na Něj tísnily zástupy, pocítil jediný dotek ženy, jež hledala úlevu od nemoci, kterou trpěla asi dvanáct let. (Viz Lukáš 8:43–48.) Při jiné příležitosti dokázal vidět za hranice úzkoprsých předsudků zatracujícího davu a za hranice hřichu ženy, která byla obviněna. Kristus nejspíše vycítil její ochotu činit pokání a rozhodl se vidět její osobní hodnotu, a tak jí pokynul, aby šla a již nehřešila. (Viz Jan 8:1–11.) Při jiné příležitosti „bral jejich malé děti, *jedno po druhém*, a žehnal jim a modlil se za ně k Otci“. (3. Nefi 17:21; zvýraznění přidáno.)

Když se zkoušky spojené s Getsemany a Kalvárií rychle blížily a Spasitel si v mysli nesl těžké břímě, věnoval čas tomu, aby si

všiml vdovy, která hodila do pokladnice drobné mince. (Viz Marek 12:41–44.) Podobně Jeho zrak spočinul i na nevysokém Zacheovi, který kvůli výšce ostatních shromážděných kolem Spasitele nic neviděl, a tak vylezl na fíkovník, aby měl na Syna Božího výhled. (Viz Lukáš 19:1–5.) Když visel v mukách na kříži, nedbal na vlastní utrpení a projevil starostlivý zájem o plačící ženu, která Mu dala život. (Viz Jan 19:25–27.)

Jak úžasný příklad k následování! Dokonce i uprostřed velkého osobního trápení a bolesti náš Příklad projevoval zájem o druhé a žehnal jim. ... Jeho život se nezaměřoval na to, co neměl. Vedl takový život, v němž projevoval zájem o druhé a sloužil jim.⁸

Následujme Syna Božího na všech cestách a ve všech oblastech života.

Jednu z nejdůležitějších otázek, které kdy byly smrtelníkům položeny, vznesl samotný Syn Boží, Spasitel světa. Skupiny učedníků v Novém světě – učedníků, kteří si dychtivě přáli, aby je učil, a toto si přáli dokonce ještě dychtivěji, protože je měl brzy opustit – se Spasitel zeptal: „Jakými lidmi máte býti?“ A jedním dechem odpověděl takto: „Dokonce jako já jsem.“ (3. Nefi 27:27.)

Svět je plný lidí, kteří nám chtějí říkat: „Dělej to, co říkám.“ Určitě nestrádáme nedostatkem těch, kteří dávají rady druhým snad ohledně každé záležitosti. Ale máme jen málo těch, kteří jsou připraveni říci: „Dělej to, co dělám.“ A samozřejmě jen Jeden v celé lidské historii mohl tato slova pronést oprávněně a patřičně. V historii nacházíme mnoho příkladů dobrých mužů a žen, ale i ti nejlepší smrtelníci mají tak či onak své chyby. Nikdo by nemohl být dokonalým vzorem ani neomylným příkladem k následování, ať již by měl jakkoli dobré úmysly.

Jedině Kristus může být naším ideálem, naší hvězdou jasnou a jitrní. (Viz Zjev. 22:16.) Jedině On může bez *jakýchkoli* výhrad říci: „Následujte mě, uče se ode mne [a] dělejte to, co vidíte dělat mě. Pijte mou vodu a jezte můj chléb. Já jsem ta cesta, pravda a život. Já jsem zákon a světlo. Hleďte ke mně a budete žít. Milujte jeden druhého tak, jako jsem já miloval vás.“ (Viz Mat. 11:29; 16:24; Jan 4:13–14; 6:35, 51; 7:37; 13:34; 14:6; 3. Nefi 15:9; 27:21.)

Jaká to jasná a zvučná výzva! Jaká to jistota a příklad v době nejistoty a nepřítomnosti příkladu! ...

Jak vděční bychom měli být za to, že Bůh seslal svého Jednorozného Syna na zemi, ... aby nám poskytl dokonalý příklad správného života, laskavosti, milosrdenství a soucitu, aby všichni ostatní lidé mohli vědět, jak žít, jak se zdokonalovat a jak poznat, jak se můžeme stát více takovými, jako je Bůh!

Následujme Syna Božího na všech cestách a ve všech oblastech života. Učiňme Ho svým příkladem a svým průvodcem. Při každé příležitosti se máme ptát sami sebe: „Co by udělal Ježíš?“ a poté máme s větší odvahou jednat podle dané odpovědi. Musíme následovat Krista v tom nejlepší smyslu tohoto slova. Musíme konat Jeho dílo, jako On konal dílo svého Otce. Máme se snažit být takovými, jako je On, tak jak zpívají děti v Primárkách: „Snaž se, snaž se, snaž se.“ (*Children's Songbook*, str. 55.) Do té míry, do jaké nám to smrtelné schopnosti umožňují, máme vyvíjet veškeré úsilí, abychom se stali takovými, jako je Kristus – jediný dokonalý a bezhříšný příklad, který kdy tento svět viděl.⁹

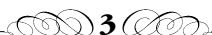
Náš Pán během svého působení ve smrtelnosti pronášel opakovaně slova, která byla zároveň pozvánkou i výzvou. Petrovi a jeho bratru Ondřejovi Kristus řekl: „Podte za mnou, a učiním vás rybáře lidí.“ (Mat. 4:19.) Bohatému mladíkovi, který se zeptal, co musí dělat, aby měl věčný život, Ježíš odpověděl: „Jdiž a prodej statek svůj, a rozdej chudým, ... a poď, následuj mne.“ (Mat. 19:21.) A každému z nás Ježíš říká: „Slouží-li mi kdo, následujž mne.“ (Jan 12:26.)¹⁰

Studujme každou Mistrovu nauku a oddejme se více Jeho příkladu. Dal nám „všecko, což k životu a ku pobožnosti [náleží]“. „Povolal nás k slávě a k ctnosti“ a dal nám „veliká ... a drahá zaslíbení ... , [abychom] skrze ně“ mohli být podílníky božské přirozenosti. (2. Petr. 1:3–4.)¹¹

Ti, kteří následují Krista, se snaží řídit Jeho příkladem. Jeho utrpení za naše hříchy, nedostatky, strasti a nemoci nás má motivovat k tomu, abychom i my projevovali pravou lásku a soucit lidem, kteří jsou kolem nás. ...

Vyhledávejte příležitosti ke službě. Nezaobírejte se příliš svým postavením. Vybavujete si radu Spasitele, která se týkala těch, kdo vyhledávají „přední stolice“ nebo „přední místa“? „Kdo z vás největší

jest, buď služebníkem vaším.“ (Mat. 23:6, 11.) Je důležité, aby vás druzí uznávali. Ale máte se zaměřovat na spravedlivost, nikoli na uznání; na službu, nikoli na společenské postavení. Věrná navštěvující učitelka, která neokázale koná svou práci měsíc za měsícem, je pro dílo Páně právě tak důležitá jako ti, kteří zaujímají postavení v Církvi, jež někteří považují za významnější. Viditelnost se nerovná hodnotě.¹²

Naše spasení závisí na našem závazku následovat Spasitele.

Pánova výzva, abychom Ho následovali, je zaměřená na jednotlivce, je osobní a je závažná. Nemůžeme na věky stát mezi dvěma názory. Každý z nás musí v určité chvíli čelit této zcela zásadní otázce: „Vy pak kým mne býti pravíte?“ (Mat. 16:15.) Na odpovědi na tuto otázku a na našem závazku jednat podle této odpovědi závisí naše osobní spasení. Petrova zjevená odpověď zněla: „Ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého.“ (Mat. 16:16.) Mnoho a mnoho dalších svědků může stejnou mocí odpovědět naprosto stejně a já se k nim s pokornou vděčností připojuji. Každý z nás však musí na tuto otázku odpovědět sám za sebe – a pokud ne nyní, tak později; neboť posledního dne se každé koleno skloní a každý jazyk vyzná, že Ježíš je Kristus. Naším úkolem je odpovědět na ni správně a žít podle této odpovědi dříve, než bude na věky příliš pozdě. Protože Ježíš je vskutku Kristus, co je třeba, abychom udělali?

Kristova nejvyšší oběť se může v našem životě uplatnit naplno jedině tehdy, když přijmeme výzvu, abychom Ho následovali. [Viz NaS 100:2.] Tato výzva není nepodstatná, nerealistická ani neproveditelná. Následovat nějakého jedince znamená pozorně ho sledovat a naslouchat mu; přijímat jeho pravomoc, brát ho jako vedoucího a poslouchat ho; podporovat a hájit jeho názory a považovat ho za svůj vzor. Každý z nás může tuto výzvu přijmout. Petr řekl: „Kristus trpěl za nás, nám pozůstaviv příklad, abyste následovali šlepečí jeho.“ (1. Petr. 2:21.) Právě tak jako nauky, které nejsou v souladu s Kristovou naukou, jsou falešné, tak i život, který není v souladu s Kristovým příkladem, vede nesprávným směrem a nemusí dosáhnout svého vysokého potenciálního určení. ...

Spravedlivost musí začít v našem osobním životě. Musí být začleněna do rodinného života. Rodiče mají zodpovědnost řídit se

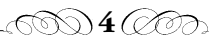

Jedním ze způsobů, jak můžeme vést svůj život po vzoru Spasitelova příkladu, je řídit se Jeho příkazem Petrovi: „Pasiž beránky mé. ... Pasiž ovce mé.“ (Jan 21:15–17.)

zásadami evangelia Ježíše Krista a učit jim své děti. [Viz NaS 68:25–28.] Náboženství musí být součástí našeho života. Evangelium Ježíše Krista se musí stát motivujícím vlivem ve všem, co děláme. Máme-li se stát více takovými, jako je Spasitel, musíme se více snažit uvnitř sebe sama, abychom následovali onen velký příklad, který nám dal. Toto se stává naší velkou výzvou.¹³

Dokážeme-li žít podle vzoru našeho Mistra a budou-li pro nás Jeho učení a příklad tím nejvyšším vzorem, pak nám nebude připadat těžké být hodni návštěvy chrámu a být pevní a věrní ve všech oblastech života, neboť budeme oddáni jedinečnému posvátnému vzoru chování a víry. Ať budeme doma, nebo na tržišti, ať budeme školou povinní, nebo budeme mít školu už dávno za sebou, ať budeme jednat úplně o samotě, nebo společně s mnoha jinými lidmi, náš směr bude jasný a naše měřítka budou zjevná. Budeme rozhodnutí, jak pravil prorok Alma, že budeme „státí jako svědkové Boží

za všech dob a ve všech věcech a na všech místech, kde můž[e]m]e býti, až do smrti“ . (Mosiáš 18:9.)¹⁴

Měli bychom si udělat místo pro Krista.

Oné noci v Betlémě pro Něj nebylo žádné místo v hostinci a nebylo to jedinkrát, co pro Něj nebylo žádné místo během třiatřiceti let Jeho putování ve smrtelnosti. Heródes vyslal do Betléma vojáky, aby pobili děti. Pro Ježíše nebylo v Heródesově panství místo, a tak Ho rodiče vzali do Egypta. Během Jeho působení bylo mnoho těch, kteří si neudělali žádné místo pro Jeho učení – žádné místo pro evangelium, kterému učil. Nebylo žádné místo pro Jeho zázraky, pro Jeho požehnání; žádné místo pro božské pravdy, které promlouval, žádné místo pro Jeho lásku či víru. Řekl jim: „Lišky doupata mají, a ptactvo nebeské hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu [složil].“ (Matouš 8:20.)

Dokonce i v dnešní době, i když již uplynulo dva tisíce let, mnozí říkají totéž, co bylo řečeno oné noci v Betlémě. „Nemáme zde místo, žádné místo.“ (Viz Lukáš 2:7.) Děláme si místo pro dárky, ale někdy nemáme připravené žádné místo pro dárce. Máme místo pro komerčnost Vánoc, a dokonce pro hledání zábavy během dne sabatu, ale jsou chvíle, kdy nemáme místo pro uctívání. V myšlenkách se zabýváme něčím jiným – není v nich žádné místo.¹⁵

I když bude krásné dívat se na vánoční světla ..., je důležitější, aby život lidí byl osvětlen přijetím toho, kdo je světlem světa. [Viz Alma 38:9; NaS 10:70.] Máme Ho vskutku vyzdvihovat jako svého průvodce a svůj příklad.

Oné noci, kdy se narodil, andělé zpívali: „Sláva na výsostech Bohu, a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle.“ (Lukáš 2:14.) Pokud by lidé následovali Jeho příklad, byl by tento svět světem pokoje a lásky ke všem lidem.¹⁶

Jaká je v dnešní době naše zodpovědnost jakožto členů Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů? Dbát na to, aby náš osobní život odrážel slovem i skutkem evangelium, tak jak mu učil náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus. Vše, co děláme a říkáme, se má řídit podle

příkladu tohoto jediného bezhříšného člověka, který kdy po zemi kráčel, ano, Pána Ježíše Krista.¹⁷

Náměty ke studiu a k výuce

Otázky

- Projděte si, v čem všem nám Spasitel dal příklad, jak je to uvedeno v 1. oddíle. Jaký vliv má na vás Spasitelův příklad? Čemu se můžeme naučit z Jeho příkladu, který nám dal během poslední části svého smrtelného života?
- President Hunter nám dává radu, abychom se ptali „sami sebe: ‚Co by udělal Ježíš?‘ a poté s větší odvahou jedna[li] podle dané odpovědi“. (2. oddíl.) Zamyslete se nad tím, jak můžete následovat Spasitelův příklad s větší odvahou. Jak můžeme této zásadě učit ve své rodině?
- Jak nám může učení uvedené ve 3. oddíle pomoci pochopit, jak následovat Ježíše Krista? V čem by se váš život lišil, kdybyste nepocitovali vliv Spasitelova učení a Jeho příkladu? Jak můžeme učinit své náboženství ve větší míře součástí svého každodenního života?
- Přemítejte o tom, co podle slov presidenta Huntera znamená, že pro Spasitele není v životě lidí „žádné místo“. (4. oddíl.) Jak můžeme ve svém životě vytvořit pro Spasitele více místa? Jak jste byli požehnáni, když jste pro Něj vytvořili více místa?

Související verše z písem

Matouš 16:24–27; Jan 10:27–28; 14:12–15; 1. Petrova 2:21–25; 2. Nefi 31:12–13; 3. Nefi 12:48; 18:16; 27:20–22; NaS 19:23–24

Pomůcka k výuce

Dejte každému studentovi zpěvník. Vyzvěte je, aby našli nějakou náboženskou píseň, která se týká konkrétních pasáží, o nichž četli v této kapitole, a aby se poté o tuto píseň podělili.

Odkazy

1. Thomas S. Monson, „President Howard W. Hunter: A Man for All Seasons“, *Ensign*, Apr. 1995, 33.
2. Jon M. Huntsman Sr., „A Remarkable and Selfless Life“, *Ensign*, Apr. 1995, 24.
3. Francis M. Gibbons, *Howard W. Hunter: Man of Thought and Independence, Prophet of God* (2011), 152.
4. Jay M. Todd, „President Howard W. Hunter: Fourteenth President of the Church“, *Ensign*, July 1994, 4–5.
5. *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 40–41.
6. „The Temptations of Christ“, *Ensign*, Nov. 1976, 19.
7. „His Final Hours“, *Ensign*, May 1974, 19.
8. „The Church Is for All People“, *Ensign*, June 1989, 76–77.
9. „What Manner of Men Ought Ye to Be?“ *Ensign*, May 1994, 64; viz také „He Invites Us to Follow Him“, *Ensign*, Sept. 1994, 2–5; „Follow the Son of God“, *Ensign*, Nov. 1994, 87.
10. „An Apostle’s Witness of Christ“, *Ensign*, Jan. 1984, 69.
11. „Exceeding Great and Precious Promises“, *Ensign*, Nov. 1994, 8.
12. „To the Women of the Church“, *Ensign*, Nov. 1992, 96–97.
13. „He Invites Us to Follow Him“, 2, 4; viz také „An Apostle’s Witness of Christ“, 69–71; Conference Report, Oct. 1961, 109.
14. „Standing As Witnesses of God“, *Ensign*, May 1990, 60.
15. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 41–42.
16. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 44–45.
17. *The Teachings of Howard W. Hunter*, 45.

Přehled ilustrací

- Strana 21: Fotografie Jeruzalémského střediska BYU © Deseret News.
- Strana 38: *Ztracená ovečka*, Del Parson
- Strana 40: Detail z obrazu *Ježíš učí lid u mořského pobřeží*, James Tissot.
- Strana 43: *Od strachu k víře*, Howard Lyon
- Strana 48: *Proti větru*, Liz Lemon Swindle
- Strana 54: *Neboť milovala mnoho*, Jeff Hein
- Strana 60: *Kristus uzdravuje nemocného u Bethesdy*, Carl Heinrich Bloch, laskavě poskytlo Muzeum umění BYU
- Strana 64: *Joseph Smith v žaláři v Liberty*, Greg K. Olsen
- Strana 72: Detail z obrazu *Dar hodný další péče*, Walter Rane
- Strana 84: *Joseph Smith ml.*, Alvin Gittins
- Strana 90: *Zjevení dané Josephu Smithovi při zorganizování Církve*, Judith A. Mehr
- Strana 101: *Nedotýkej se mne*, Minerva K. Teichert
- Strana 153: *Joseph Smith dává svou vycházkovou hůl Josephu Knightovi st.*, Paul Mann
- Strana 160: Detail z obrazu *Záchrana ztraceného beránka*, Minerva K. Teichert
- Strana 190: Detail z obrazu *Na mou památku*, Walter Rane, © IRI
- Strana 194: *Vždy na něj pamatovati*, Robert T. Barrett
- Strana 213: Busath Photography
- Strana 224: *Zákonodárce Mojžíš*, Ted Henninger
- Strana 229: *Job*, Gary L. Kapp
- Strana 239: *Abraham odvádí Izáka, aby byl obětován*, Del Parson, © IRI
- Strana 246: *Žena se dotýká lemu Spasitelova roucha*, Judith A. Mehr
- Strana 258: *Kristus uzdravuje nemocné*, Jeff Hein
- Strana 264: *Uzdravení slepého*, Carl Heinrich Bloch, laskavě poskytlo Národní historické muzeum v zámku Frederiksborg v Hillerødu (Dánsko). Nekopírujte.
- Strana 285: *Ó velebený Ježíši*, Walter Rane
- Strana 294: *Slova, jež nemohou být napsána*, Gary L. Kapp
- Strana 300: *Pasiž ovce mé*, Kamille Corry

Rejstřík

B

Bezúhonnost

Howarda W. Huntera, 12–13,
223–225

chrání nás před zlem a pomáhá
nám být úspěšnými, 229–230

Joba, 229–230

při vstupu do chrámu, 174

Sidracha, Mizacha a Abdenága,
235–236

Bůh Otec. *Viz* Nebeský Otec

C

Církev Ježíše Krista Svatých posled- ních dnů

byla znovuzaložena skrze Pro-
roka Josepha Smitha, 90–91
je vedena zjevením, 109, 110,
111–112

Ježíš Kristus je její hlavou, 107,
108

má poslání učit evangeliu
všechny národy, 119–121

Cudnost, 173

Č

Čestnost

Howarda W. Huntera, 12–13,
223–225

k Bohu, 230–231

k druhým, 230–231

k sobě, 227, 230–231

Pánovo nabádání k čestnosti,
225–226

pěstuje se v malých, běžných
záležitostech, 226–227

přináší opravdové štěstí, 230–231

při vstupu do chrámu, 174

v osobním i v pracovním jednání,
228–229

v rodině, 215

Viz také Bezúhonnost

D

Desátek

Howard W. Hunter se stává plát-
cem plného desátku, 127

je darem i dluhem, 129–131

Pánova definice, 128

placení je výsada, nikoli břímě,
129–131

používání d., 129–131

požehnání plynoucí z placení,
131–133

zákon d. existoval od počátku,
128–129

zákon d. je jednoduchý, 128

Děti

kteří sešly z cesty, 217–219

výuka dětí evangeliu, 270

výuka o chrámu, 176

výuka příkladem, 269, 270, 275

zodpovědnosti rodičů za ně,
212–220

Domácí učení, 6–7, 161–162, 181,
213

Domov

bezúhonnost v domově, 215

kněžství v rodině, 214–215

má být místem lásky, modlitby
a výuky, 215–216

má být svatým místem, 220

největší úsilí máme věnovat dosa-
žení úspěchu v domově, 220

- rodiče dávají příklad, 214
 rodiče jsou ve vedení domova
 partnery, 213–215
 rodiče rozhodují o duchovní
 atmosféře, 214
- Duch Svatý
 čestnost je nutná k tomu, aby-
 chom mohli mít Jeho vliv,
 230–231
 oživuje duchovní zrak lidí, 91
 poskytuje duchovní poznání,
 77–78, 83, 139
 výuka s Duchem Svatým,
 272–273
-
- E**
- Evangelium
 je božský plán pro duchovní růst,
 82
 je jedinou cestou, kterou svět
 pozná pokoj, 51–54, 121, 251
 je plánem skutků, 265
 je poselství božské lásky vůči
 všem lidem, 119
 když podle něj žijeme, vzniká
 šťastné manželství, 204
 překonávání překážek při sdílení
 e., 123–124
 přinášení e. do celého světa,
 117–124
 svět ho potřebuje, 52, 121, 251
 výuka, 215–216, 269–277
 znovuzřízeno ve své plnosti, 86,
 90, 111, 182
-
- G**
- Genealogická společnost Utahu, 18,
 31, 181
-
- H**
- Hunter, Howard W.
 a Jeruzalémské středisko Uni-
 verzity Brigham Younga pro
 blízkovýchodní studia, 22–24,
 49, 118
- jako manžel, 25–26, 49, 147, 149,
 199, 200
 jako otec a dědeček, 12, 211, 212
 jeho čestnost, 12–13, 223–225
 jeho dětství, 3–6
 jeho hudební vlohy, 6, 7, 9, 211
 jeho křest, 3–5, 189
 jeho láska ke studiu evangelia, 8,
 135, 257
 jeho láska ke Svaté zemi, 20–23,
 37–39
 jeho láska k písmům, 135–136
 jeho láska k rodinné historii, 179,
 181
 jeho manželství s Claire Jeffso-
 vou, 8–9, 23–25, 147, 149, 199,
 200, 211, 212
 jeho manželství s Inis Stantonov-
 vou, 27–28, 200
 jeho narození, 3
 jeho niterný pokoj, 28–29, 49, 50,
 282
 jeho pokora, 147, 149, 281, 282
 jeho pracovitost, 5, 10, 15
 jeho pravá láska, 5–6, 245–247
 jeho profese advokáta, 10, 12–13,
 18, 34, 233–234, 245
 jeho připečetění k rodičům,
 15–16, 169
 jeho rodiče, 3–7, 15–16, 169, 180
 jeho služba jako biskupa, 10–12
 jeho služba jako církevního histo-
 rika, 20–21
 jeho služba jako člena Kvora
 Dvanácti, 16–18, 233–234
 jeho služba jako presidenta kůlu,
 13–16
 jeho služba jako presidenta Kvora
 Dvanácti, 26–29
 jeho služba jako presidenta Poly-
 néského kulturního střediska,
 18–19
 jeho služba v Genealogické spo-
 lečnosti Utahu, 18, 31, 181

jeho svědectví, 3, 29, 29, 34, 37, 61, 85, 86, 95, 97, 257, 259
 jeho úmrtí, 32–33
 jeho zdravotní problémy, 23, 25, 27, 32–33
 organizuje kůly v Mexico City, 23, 32
 reaguje na bombovou hrozbu, 28–29, 49, 50
 roznáší a žehná svátost, 3–5, 189, 191
 stává se plátcem plného desátku, 127
 stává se presidentem Církve, 29–33, 107, 108
 učí se modlit od své matky, 3, 73
 vysvěcení k Aronovu kněžství, 5, 189
 získává ocenění Orli skaut, 5
 Hunter, Howard William Jr. (Billy) (syn), 9–10, 95
 Hunter, John William (Will) (otec), 3–4, 6–7, 15–16, 169, 180
 Hunterová, Clara „Claire“ May Jeffs (první manželka), 8–10, 12, 13, 24–26, 49, 127, 147–149, 199, 200, 211, 212
 Hunterová, Dorothy (sestra), 3–6, 16
 Hunterová, Inis Bernice Egan Stanton (druhá manželka), 27–28, 200
 Hunterová, Nellie Marie Rasmussen (matka), 3–5, 15–16, 169, 180

CH

Chrám

buďme hodni mít doporučení, 1, 172–174
 buďme lidem, který chodí do chrámu, 1, 3, 176–177, 185–187
 chrámová práce se musí urychlit, 31, 185–187
 chrámové manželství, 176, 183, 201

jeho obřady jsou nutné pro spasení, 181–182
 je místem pokoje, 3, 171, 177
 křty za mrtvé v chrámu, 182–183
 požehnání plynoucí z chrámové práce, 174–176
 symbol členství, 1, 31, 169–172

J

Jeruzalémské středisko Univerzity Brigham Younga pro blízkovýchodní studia, 22–24, 49, 118
 Ježíš Kristus
 je hlavou Církve, 107, 108
 Jeho božské poslání, 37
 Jeho láska, 97–98, 245, 253–254, 296–297
 Jeho Ukřižování, 99
 Jeho Usmíření, 42, 95, 97–99, 122–123, 195
 Jeho Vzkříšení, 42, 95, 97, 99–104, 195
 je jedinou spolehlivou cestou, 37, 161
 je naším jediným zdrojem naděje a radosti, 40–41
 je naším zdrojem pokoje, 41, 50–57
 následujeme Jeho příklad a učení, 1, 32, 42, 149, 231, 251–252, 293–302
 pomáhá nám během protivenství, 43–46, 50–57, 64–66, 99
 potřebujeme Ho poznat, 39–40
 soustředíme svůj život na Něho, 1, 44–46
 studium písem nás k Němu přibližuje, 143–145
 učitelé vybízejí studenty, aby Ho hledali, 273
 udělejme si pro Něj místo, 301
 ustanovil svátost, 98, 192–194
 víra v Něho, 42–46, 53–57, 64–66
 vzal na sebe naše hříchy, slabosti, zármutky a bolesti, 98–99

zjevil se v Prvním vidění, 76,
86–87
znovuzaložil svou Církev skrze
Proroka Josepha Smitha, 90–91
Joseph Smith. *Viz* Smith, Joseph

K

Kněžství

a chrám, 181–182, 183
v manželství, 205, 220
v rodině, 214–215, 217

Knihy Mormonova, 137, 143–145

Kristus. *Viz* Ježíš Kristus

Křest

křest Howarda W. Huntera, 3–5,
189
křest Ježíše, 295
křest otce Howarda W. Huntera,
6–7, 169
smlouva křtu, 123, 162, 166
správná podoba, 201

Křest za mrtvé, 176, 182–183

L

Láska

je prubířským kamenem učednic-
tví, 247–248, 251
je znamenitější cesta, 254–255
ke všem lidem, 51–52, 118–119,
247–255
k těm, které může být těžké mít
řád, 248–249
k těm, kteří mají strasti, 250–251
v manželství, 201, 204–208
v rodině, 213–220
Viz také Pravá láska

M

Manželství

Howarda W. Huntera a Claire
Jeffsové, 8–9, 23–25, 147, 149,
199, 200, 211, 212
Howarda W. Huntera a Inis Stan-
tonové, 27–28, 200

chrámové m., 176, 183, 201
intimní vztah v něm, 206–207
jednota v rodině, 205
je naučené chování, 204
je partnerství s Bohem, 201
je ustanoveno Bohem a má být
věčné, 200–201

láska v něm, 201, 204–208
nesobeckost v něm, 207–208
posilování manželského svazku,
205–208

pravá láska v něm, 205
rada těm, kteří o něm uvažují,
201, 202

štěstí v něm, 204, 205–208
věrnost v něm, 205–206
vyžaduje nejlepší úsilí žít podle
evangelia, 204

způsobilym jedincům, kteří
neuzavřou sňatek, nebude
odepřeno žádné požehnání,
202–204

Matky

jejich zodpovědnosti, 146, 140,
213–215
Viz také Rodiče; Rodina

Méně aktivní členové

vyhledávání ztracených ovcí,
162–166
vyzváni k návratu k církevní akti-
vitě, 31, 161–166

Misionářská práce

a Usmíření, 122–123
je osobní povinností, 122–123
je určena všem národům,
118–122
poslání Církve ji vykonávat,
119–120
překonávání překážek, 123–124
ruka Páně v ní, 117

Modlitba

a studium písem, 139, 143–145
příklad m. Josepha Smitha, 74–77

při poznávání Boha, 260–261
v rodině, 214, 215–216
vždy, 78–80
získávání poznání a vedení skrzení, 77–78, 80–81

N**Nebeský Otec**

Jeho láska, 97–98, 118–119
Jeho nalezení je největším životním úspěchem, 259–260
modlitba k Němu, 78–81
poznání Nebeského Otce vyžaduje úsilí, poslušnost a modlitbu, 260–261
slibuje nám, že nám poskytne pomoc a vedení, 74
učitelé vybízejí studenty, aby Ho hledali, 273
závazek vůči Němu, 233–242
zjevuje se v Prvním vidění, 86–87

Nowellová, Nancy (praprababička), 85

O**Oddanost**

Abrahamova, 239–240
Je něco více než pouhé přispění, 235–237
Jozuova, 237–238
projevujeme ji bez ohledu na to, co dělají ostatní, 237–238
Sidrachova, Mizachova a Abdená-gova, 235–236
živí členové se snaží být abso-lutně oddaní, 241–242

Otcové

jejich zodpovědnosti, 146, 140, 213–215, 217
Viz také Rodiče; Rodina

P**Písmo**

pomáhejme druhým získat důvěru v p., 270–271

porozumění p. vyžaduje důsledné a modlitbou naplněné studium, 139–141

příklad studia p. do hloubky, 141–143

studiem p. se přibližujeme ke Kristu, 143–145

studium nám pomáhá být učeni z výsosti, 74–77

studium nám pomáhá poznávat Boží vůli a být jí poslušni, 138–139

studium p. je nejpřínosnější studium ze všech, 137–138

studium v rodinách, 137–138, 146, 139, 140

učme z p., 273

Pokoj

evangelium je jedinou cestou, kterou kdy svět pozná p., 51–54, 121, 251

chrám je místem p., 3, 171, 177
Ježíš je naším zdrojem p., 41, 50–57

pěstujeme ho tím, když žijeme podle evangelia, 51–54
v dobách zmatku, 55–57
vyplývá z bezpodmínečného podrobení se Spasiteli, 52

Pokora

Howarda W. Huntera, 147, 149, 281, 282
protivenství nám může pomoci ji rozvíjet, 29, 61, 62, 78

Polynéské kulturní středisko, 19–20

Poslední dny

období velké naděje a velkého nadšení, 69–70
věrní Svatí se nemusejí obávat soužení v p. dnech, 66–70

Poslušnost

Abrahamova, 239–240
a studium písem, 138–139

- bez ohledu na to, co dělají
ostatní, 237–238
- Jozuova, 237–238
- musí doprovázet náboženské
přesvědčení, 240–241
- zvolme si cestu bezvýhradné p.,
238–240
- Viz také* Oddanost
- Pravá láska
- Howard W. Hunter ji projevuje,
245–247
- krácejme odhodlaněji po stezce
p. lásky, 251–252
- neselže, 253–254
- přináší pokoj, 52
- světu by nesmírně prospěla, 254
- v manželství, 205
- zahrnuje všechny ostatní božské
ctnosti, 253
- Viz také* Láska
- Projekty sociální péče, 15
- Proroci
- Boží mluvčí v každé dispensaci,
88, 108–109
- budeme-li jich dbát, přináší to
duchovní hojnost, 111
- budeme-li jich dbát, udrží nás to
na správné cestě, 111–112
- byli vybráni, ještě než se narodili,
109
- jakožto vidoucí, 88–91
- jsou učitelé pravdy, 88
- podporování p., 173
- pokračující zjevení skrze ně,
107–114
- poskytují vedení v dnešní době,
109–110
- Protivenství
- buďme během něj optimističtí, 64
- Howard W. Hunter ho prožil, 29,
32–33, 95
- je pro náš růst a zkušenosti,
62–64
- Joseph Smith ho prožil, 62–64
- může nás přivést k pokoře a zu-
šlechtit nás, 29, 61, 62, 78
- nezbytná součást smrtelnosti, 44,
55
- obracejme se během p. ke Spasi-
teli, 29, 43–46, 53–57, 64–66
- součást Božího plánu pro náš
pokrok, 59–63
- Usmíření nám pomáhá vyrovnat
se s ním, 43–46, 50–57, 64–66,
99
- vytrvání v něm přináší opravdo-
vou velikost, 154–155
- První vidění, 74–77, 86–87
- Přesnice, 98, 191–195
- Příklad
- rodičů, 214
- výuka příkladem, 269, 270, 275
-
- R**
- Rodiče
- děti, které sešly z cesty, 217–219
- mají učit své děti evangeliu,
213–217, 300
- partnerství rodičů, 213–215
- rodiče mají ochraňovat a milovat
děti, 213–215
- Rodina
- je nejdůležitější organizací v Cír-
kvi i ve společnosti, 212–213
- je požehnána chrámovou prací,
174–176
- modlitba v r., 217
- převyšuje veškeré jiné zájmy
v životě, 212
- rodiče jsou ve vedení partnery,
213–215
- rodiče mají ochraňovat a milovat
děti, 213–215
- rodinná rada, 217
- studium písem v r., 137–138, 146,
139, 140

Rodinná historie
 budme stateční v práci na ní,
 185–187
 její cíl, 183–184
 láska Howarda W. Huntera k ní,
 179, 181
 práce na ní se musí urychlit, 31,
 185–187

Rodinný domácí večer, 13–14, 215

S

Seminář, 14

Služba

dávejme si přitom pozor na
 chválu od druhých, 289–291
 druhým v jejich strastech,
 250–251
 je měřítkem naší oddanosti Bohu,
 248
 nenápadná a neokázalá, 281,
 282–287, 289–291
 přináší opravdovou velikost, 147,
 149, 152, 154–155
 přináší pokoj, 53
 přináší štěstí, 289
 služme nenápadně a jednoduše,
 282–287
 vyhledávejme příležitosti ke s.,
 299
 zajímejme se o to, proč sloužíme,
 nikoli kde, 288–289, 299

Smith, Joseph

byl prorokem, vidoucím a zjevo-
 vatelem, 88–91
 Církev znovuzaložena skrze
 něho, 87–88
 jeho První vidění, 74–77, 86–87
 jeho příklad v modlitbě, 74–77
 jeho příklad v obracení se k pís-
 mům, 74–77
 jeho život a skutky, 91–93
 pečoval o druhé a sloužil jim,
 152–154
 protiventství, které zažil, 62–64

Svatá země, 20–23, 37–40

Svätost

Howard W. Hunter ji roznáší
 a žehná, 3–5, 189, 191
 obnovujeme smlouvy jejím přijí-
 máním, 123, 195–197
 ustanovena Spasitelem, 98,
 192–194

Svědectví

jak ho získat, 259–266
 jednání podle víry vede k s.,
 265–266
 uvědomování si s., 266

Š

Štěstí

nevhodné porovnávání může
 zničit š., 149–151
 v dobách těžkostí, 64
 v manželství, 204, 205
 vyplývá z čestnosti, 225, 231
 vyplývá z dodržování přikázání,
 66
 vyplývá ze služby druhým, 289
 vyplývá ze snahy poznávat a ná-
 sledovat Ježíše Krista, 37

U

Učitelé

nemají pěstovat oddanost dru-
 hých k sobě, 273
 pomáhají studentům prožít
 změnu srdce, 276–277
 pomáhají studentům získat dů-
 věru v písmo, 270–271
 snaží se projevovat zájem o jed-
 notlivce, 273–275
 učí příkladem, 269, 270, 275
 učí s Duchem, 272–273
 vybízejí studenty, aby hledali
 Boha Otce a Ježíše Krista, 273

Usmíření. *Viz* Ježíš Kristus, Jeho
 Usmíření

V

Velikost

- projevovaná Prorokem Josephem Smithem, 152–154
- světská definice je často zavádějící, 149–151
- vyplývá z důsledného úsilí v maličkostech, 151–152
- vyplývá z konání toho, co Bůh stanovil za důležité, 157
- vyplývá z malých kroků v průběhu dlouhé doby, 155
- vyplývá z toho, že sloužíme způsobem, který často zůstává bez povšimnutí, 154–155
- vyplývá z vytrvalosti, 154–155

Víra

- jednání podle v. vede ke svědectví, 265–266
- muže, který se narodil slepý, 262–263

- poskytuje nám důvěru v to, co není viditelné, 261–262
- umožňuje nám najít Boha a poznat, že žije, 259–261
- ve Spasitele je to, co svět nejvíce potřebuje, 42
- ve Spasitele v době protivenství, 43–46, 53–57, 64–66

Výuka

- důležitost dobré v. v Církvi, 269–277
- příkladem, 269, 270, 275
- s Duchem, 272–273
- Vzkříšení, 42, 45, 95, 97, 99–104, 195

Z

- Zkoušky. Viz Protivenství

CÍRKEV
JEŽÍŠE KRISTA
SVATÝCH
POSLEDNÍCH DNŮ

